

برایانی گریه

چهره‌های بهرنگ‌گردان

عزیز گرومی

له ئینگلیزی بهوه کردووه به کوردی

به یارمه‌تی ده‌ل‌تای دۆشنیری و بلاو کردنه‌وی کوردی چاپ‌کراره

برایانی گرییم

پھیروکی به رئاگردان

عزیز گودی

له ئینگلیزی به وه کردوویه به کوردی

به یارمه تی ده زگای روئشیری و بلاو کردنه وهی کوردی چاپ کراوه

چاپخانه یی "الحوادث"

بغداد - ۱۹۷۹

اسی کتاب

نادر اکبر کی کہانیاں

The Brothers Grimm : HOUSEHOLD TALES.

Pan Books Ltd., London, 1977.

پان بکس

پان بکس

پان بکس

پيشگه شه

★ به و منداله كوردانه ي به هزاره تن چيروكي
چاپكراو بخويننه وه .

★ به و پيره ميترده كوردانه ي هزاران چيروكي
وه كو ئه مانه يان له سنگ دايه و كهس ني يه
بيانخاته سهر كاغز .

★ به هه موو كورديكى (يه كره نك) .

وه رگير

حهفت قهله پشهکه

هه بوو ، نه بوو ، کابرایهک هه بوو ، ههفت کوپی هه بوو .
زوری ههز ده کرد کچینکی بپنی ، نه مجاره که زنه کهی سکی بوو
سکه کهی دانا ، کچ بوو . کابرا زوری که یف بپنهات . به لام
کچه که کورپه یه کی له پرو دهرده دار بوو . ده بوا ناوینکی وای
لنی بپنی له خوی بوه شته وه ناھهنگی ناوینی نانیان ساز دا . کابرا
کوپیکی ناردده سراوی نه ختی ناو بو ناھهنگه که بپنی . شهنس
براکه کی تریش به گه کی که وتن . . له وی لنی یان بوو به منت و مه
ههز که سه ده یه ویست خوی بادی به که پر ناو بکات . له و پر کیش
پر کیشه تراره که یان لنی که وته ناو ناوی .

دهسته وه ستان مانو نه یانزانی چ بکن . کهس زانی نه بوو
به دست به تالی بگه پنه وه مائی . که درهنگیان به سه ردا هات و ههز
نه گه پانه وه . باو که کامی کرد ، گوتی : « دیاره نه منداله به دخوانه
به یاری خافلاون ، ناویان له بیر کردووه . »

ترسا ، نه وهک کچه کهی بمری و ناوی لنی نه ندری ، بو به زور

له کورپه گان په ستو نووړه بوو . له تووړه پي يان هاواری گرد :
• ياخوا هر حفت کورم بڼه قهله پرهش • •

هيشتا قسه که ي به ته واری نه کړد بوو ، وورشه ي کومه له
بالنده يه کی له ناسمانه وه که وته بهر گوئی • سهري هه لپري بڼي
حفت قهله پرهش که ي پرهش وه که خه لووز به ناسمان دا تي په پرين •
دايک و باوکه هر چنده کړديان نه يان تواني ته و تووک و نزايه
هه لپوه شيننه وه • •

راسته زور به چووني شم حفت کورپه تیک چوون ، به لام
سيووري دلی خو يان به کچه که دايه وه ، کچه تا دهات گورجو
گوتر ده بوو • روژ به روژ جوان و نازدار تر ده بوو •

تا • او په کی زور کچه که هستي نه کړد برای هه بووه ،
چونکه که ته و له وئی بوا دايک و باوکي قهت باسي کورپه کانيان
نده کړد • حه زيان نده کړد کچه پي بزاني •

روژي له پوژان کچه که گوئی له خه لک بوو ، ده يانگوت
به پاستي کچيکی جوانه به لام تاواني ددرده سهري براکاني له
ته ستودايه • کچه که نه مه ي بيست حه په سا • رای کرده لای
دایک و باوکي • لي ي برسین ناخو پراسته برای هه بووه ؟ نه گه
راسته ، نه دی جی يان لي ها تووه ؟

دایک و باوکی تی یان گه یاند که نه و دهردهی به سه بر اکانی
هاتوو خه لاتی خوایه و هیچ تاوانی نه می تیدا نی یه • به لام کچه که
دلی دانه کهوت • خه م به روکی به رنه دا ، نارامی لی بوو به دوزمن •
ئیدی به دزی سه ری هه لگرت و کهوته نیو دونیای سهخت و
چۆلو دزوار ، بو نه وهی سو راغی براکانی بکات و به هه ر نر خیک
بی رزگار یان بکات •

که رویشت ، هیچی له گه ل خوی نه برد بیجگه له نه لقه یه کی
بچووک که خه لاتی دایک و باوکی بوو ، له ته نانیک بو کاتی برسیتی ،
جامه ناوینک بو وهختی تینویتی و کورسی یه کی بچکو له بو نه وهی که
شه کهت بوو له سه ری بجه سیته وه •

هه ر رویشت ، رویشت ، رویشت تا گه یشته بنی دنیا •

چوو له لای روژ • روژ گه رم بوو ، داغی کرد ، هه لات •
چوو خزمهت مانگ • مانگ زور ساردو توینباز بوو ، که چاوی به
کچه که کهوت گوتی : « بو ن دی ، بو نی بنیاده م دی • »

کچه ، به له ز رویشت و لی تیپه ری • چوو کن نه ستیره کان •
نه ستیره کان هه ری به که له سه ر کورسی یه کی بچکو له دانیشتبوو •
هه موو به دیداری شاگه شکه بوون • نه ستیره ی به یان هه ستایه وه •
ئیسکی لاقه مریشکیکی دایه و پی ی گوت : « نه م داردۆله ت نه بی

شاخی شووشهت پی ناگریتهوه • براگانیشت وان له ناو شاخی
شووشه دا • •

کچه داردۆله کهی وه درگرت • له په پۆیه کی پیچا • ملی ریگای
گرت و رویشت • رویشت ، رویشت تا گه یشته شاخی شووشه •
دهرگا داخرا بوو • ویستی داردۆله که دهریننی به لام که
پریاسکه کهی کردهوه هیچی تیدا نه بوو • دیاری تهستیره ی
وه فاداری بزر کرد بوو •

چار چی به ؟ به بی کلیل چون شاخی شووشه بکاتهوه و براکانی
پزگار بکات ؟

خوشکی به ئەمەك چه قوی دهرهیناو په نجه یه کی خوی بری :
خستی به سهر قوفلی دهرگا که و کردی بهوه • چوووه ژوورهوه •
کورت به بالایه کی بچووک به پیری بهوه هات و پیی گوت :
« کچم ، به دوا ی چیدا ده گه پئی ی ؟ »

کچه وه لآمی دایهوه : « له براکانم ده گه پیم • براکانم هفت
قهله پرهشکه ن • • »

کورت به بالاکه گوتی : « قهله پرهشکه له مال نین • نه گه
چاوه پئی یان ده کهی تا دینهوه فهرموو وه ره ژووری • • »
باشان کورت به بالاکه فراوینی قهله رهشکه کانی هینا که بریتی

بوو له حەفت لە گەنو و حەفت پەرداخى بچووك .

كچه كه ، له هەر له گەنىك پاروویه كى خواردو له هەر
پەرداخىك قومىكى خواردهوه . كه گەيشته دوا پەرداخ ئەلقه كەى
له گەل خۆى هینابووی خستیه ناو پەرداخه كه .

كاتىك گوتى له شەققەى بآل و وورشەى هەوا بوو ،
كورتەبالا كه گوتى : « ئەوا قەلەرەشكه خانەخوئى كان هاتنەوه . »

قەلەرەشكه كان هاتنەوه . وىستى يان خواردن بخۆن ، ناو
بخۆنەوه . تەماشای له گەنو و پەرداخى خۆيان كرد . يەك له دواى
يەك گوتيان : « كئى نەختىكى له له گەنى من خواردوووه ؟ كئى
هەندىكى له پەرداخى من خواردۆتەوه ؟ جئى دەمى بنیادەمى پئوه
دیاره . »

كه حەفته مین قەلەرەشكه پەرداخە كەى هەلقۆراند .
ئەلقه كه گلۆر بووه وه ناو زارى . لئى وورد بووه وه ، زانى ئەلقەى
دايك و باوكى خۆیه تى . هاواری كرد :

« ياخوا ، خوشکمان هاتبى ، بەلكو رزگارمان بکات . »

كچه كەش خۆى له پەنا دەرگا مەلاس دابوو . تەماشای
دە كردن . كه گوتى له م خۆزى يە بوو . له پەنا دەرگا هاته دەرى .
يە كسەر قەلەرەشە كان بوونەوه بنیادەمى جاران . باوەشيان بە
يەكدا كردو يە كتریان رامووسى و بە كەيف و خۆشى بەرەو مآل
بوونەوه .

دوازده راوکه

هه بوو ، نه بوو ، کورپه پاشایهك هه بوو • ده زگیرانکی هه بوو
زۆری خووش ده ویست • له گه ل ده زگیرانه که ی دا بوو که خه بهر
هات ، باوکی نه خووش که وتوووه و شپه ، چهز ده کا پیش مردنی چاوی
پئی بکه وی •

کورپه به ده زگیرانه که ی گوت : « خووشه ویسته که م ، ئیستا
ناچارم برۆوم و به جیت بیلم ، به لام ئه م ئه لقه یهت به دیاری ده ده می •
هه ر کاتی بووم به پاشا ، دیم ده تگوازمه وه • »

به م جووره سوار بوو ، رویشت • که گه یسته وه مائی باوکی
له بهر ئاوزینگان دا بوو • وه سیه تی کرد ، گوتی : « کورپی خووم ،
زۆرم چهز کرد پیش مه رگم به دیدارت شاد بوومه وه • ئه وه نده
وه سیه ته م هه یه ژنیکی به دلێ من بینه • ، ئنجا پاشا ناوی کچه
پاشایه کی هینا گوتی فلانه کچ بخوازه • کورپه ، هه راسان بوو ،
نه یزانی چی بکات • یه کسه ر گوتی : « باشه ، بابه گیان ، وه سیه تی
تۆ سه ر سه رم ! »

پاشا چاوی لیک ناو گیانی سپارد .

کورپه له جی ی باوکی بوو به پاشا . که تازی و خیر هه لکیرا ،
ناچار بوو وه سیه تی باوکی بیتته جی . ناردیه داخوازی کچه
پاشاکه و گفتیان دا که بیده نی .

ده زگیرانی پیشووی که به مهی زانی ، نه وه ندهی خه فته
لی خوارد وهخت بوو وه زک بدات . باوکی پی ی گوت : « کچی
خۆم ، همان له خۆت بار مه که . به خه م هیچ پیک نایه . بخوازه
مالی دونیایه هه رچی بلئی حازره . »

کچه نه ختیک داما ، ئنجا گوتی : « بابه گیان . یازده کچم
دهوی . له رهنگ و روخسارو به زنو قه لافته دهق وه کو من وا
بن . »

باوکی گوتی : « هه ری ی تی بجی ، بو ت په یدا ده که م . ،
پاشا فرمانی دا سه رایای وولات گه پان . یازده کچیان دۆزی په وه .
کت و مت کچی پاشا بوون .

کچی پاشا ، دوازده دهسته بهرگی پراو که رانی به پادان دا .
هه موو وه ک یه ک . کچه کان یه که و دهسته بهرگی راو که رانیان
له بهر کردو خۆیشی ته بای نه وان دهسته بهرگیکی له بهر کرد .
دوعابوونی له باوکی خواست . سوار بوو . به خۆو به و یازده کچه

روویان کرده کۆشک و سەرای دەزگیرانە کەسی گە زۆر زۆرئی
حەز لێ دە کرد .

لەوێ کچە داوای کرد بە لکو پاشا راو کەری پێ بوئی و بە
خزمەتکاری خۆیان رابگری . پاشا تەماشای کرد نەیناسی یەو .
لە بەر ئەوێ سواری زۆر زەریف و کۆک بوون ، گوتی : « باشە ، و
وێری گرتن . بەم جۆرە بوون بە دوازدە راو کەری پاشا .

پاشا ، شیرینکی هەبوو . ئەو شیرە زۆر سەیر بوو . هەموو
نەینییە کە دەزانی . ئیوارە یەکیان شیرە کە بە پاشای گوت :

« پاشا ، تۆ وا دەزانی دوازدە راو کەرت راگرتوو ، وانی یە ؟ ،
پاشا گوتی : « با ، » .

شیر گوتی : « سەهووی ، ئەوانە راو کەرنین . کچن . » ،

پاشا گوتی : « وانی یە . فەرموو بێسەلێنە . »

شیر گوتی : « هەندێ پاقلە بە هۆلی وەر بکە . بۆت
دەردە کەوێ کە کچن . چونکە پیاو شەقاویان توندە ، کە بەسەر
پاقلەدا دەپۆن ناھەژینەو ، بەلام کچ وانی دەخزین و هەلدە بەزنەو ،
پاقلەیان لە ژیر پێدا غلۆر دەبێتەو . »

پاشا راویژرە کە کەوتە بەر دڵ . فەرمانی دا پاقلەیان بە گۆپی
وەر کرد .

پاشا خزمه تکارینکی هه بوو . راو که ره کانی زۆر خوش ده ویست ،
که بیستی بهم جۆره تاقی ده کرینه وه خۆی گه یانده لایان و
مه سه له که ی بو گیرانه وه و گوتی : « شیر ده یه وی برپوا به پاشا
بینی که ئیوه کچن . »

کچه سوپاسی خزمه تکاره که ی کردو به دهسته خوشکه کانی
گوت : « به هه موو هیزی خۆتانه وه پی داگر نه سه ر پاقله کان . »
سه بینی ، پاشا دوازده راو که ره که ی بانگ کرد . چوونه نه و
هۆله ی پاقله ی پی وه ر کرابوو . به توندی پی یان له پاقله کان نا .
نه دنکیک خزی و نه دنکیک غلۆر بووه وه . که پویشته وه پاشا به
شیره که ی گوت : « درۆت له گه ل کردم . نه مانه رویشتیان
پیاوانه بوو . »

شیر گوتی : « زانی بویان بۆیه پیاوانه پویشن . تو وا بکه
به یانی دوازده چه رخی خوری پستن له هۆله که دابنن . جا
ته ماشا که چۆن ته ماشای نه و چه رخانه ده که نو هه وه سیان پی دین ،
که شتی وا له پیاوان ره چاو ناگری . »

پاشا ، نه م ته گیره ی به دل بوو . فه رمانی دا دوازده چه رخی
خوری رستیان له هۆله که دامه زراند . نو که ری دلسۆز ، نه مجاره ش
خۆی گه یانده راو که ره کان و ئۆینه که ی ناشکرا کرد . کچه که به

يازده دسته خوشکه کانی گوت : « دان به خۆتان بگرن • هەر
تهماشای چهرخه کانش مه کهن • »

بۆ به یانی ، پاشا ناردی به دوو راو که ره کان • به ناو هۆله که دا
چوون ، کهس تهماشای چهرخه کانشی نه کرد •

پاشا دیسان سه رکۆنه ی شیره که ی کرد : « تۆ ته فرهت دام •
ته مانه پیاون • هەر ئاو پریشیان له چهرخه کان نه دایه وه • »

شیر وه لآمی دایه وه : « ده یانزانی تاقی ده کرینه وه ، بۆسه
دانیان به خۆیان دا گرت • »

پاشا بروای له سه ر شیره که هه لگیرا •

هەر گاوی پاشا بچوو بایه راوی ، نه و دوازده راو که ره ی
له گه ل دابوو • تا ده هات پتر به دلی یه وه ده نووسان •

جاریکیان ، که له پاوی بوون ، خه بهر هات گوتیان ،
ده زگیرانی پاشا هات ، نزیك بووه وه • که ده زگیرانی راسته قینه
ته مه ی بیست نه وه نده په ست بوو له داخان بوورایه وه و که وته سه ر
زه وی •

پاشا نه یزانی راو که ره که ی چی لی قه و ماوه • رای کرده
سه ری ، به رزی کرده وه ، ده سه وانه کانی دا که ند • چاوی به و

نه لقه به كهوت كه وهختی خۆی به دیاری دابوو به ده زگیرانی
هه وه لێ • له دهم و جاوی راما ، ناسی به وه • دلی داخو ربا •
خۆی بێ نه گیرا ، ماجینکی لێ کرد • که کچه جاوی هه لێنا ، پانسا
بێی گوت : • تو هی منیت و مینس هی تو • کهس ناتوانی لیکمان
بکات ••

قاسیدینکی ناردده لای بوو کی تازه و تکای لێ کرد بگه پیتسه وه
وولاتی خۆی ، چونکه زنی هتاوه و نه وهی تازه به سه ره جه مینکی
کون هه ل بوو بێ ، باکی به جه می تازه نی به •

ئیدی بوو به شایی و زه ماوه ند • شیریش هاته وه و زوریان
ریزلێ نا ، چونکه هه موو قسه کانی راست بوون •

X X X

داده هولدا

هه بوو نه بوو ، بیوه ژنیک هه بوو • نهو بیوه ژنه دوو کچی
هه بوو • یه کیک زور جوانو ئیشکه ر بوو • نهوه ی تر زور زه غهل و
ناشیرین بوو • پیره زن کچه زه غهل و و کرینه که ی خوشتر ده ویست
چونکه نهو کچی خوی بوو ، نهوه ی دی زپ کچی بوو •

ئیش و کاری مالی هه موو زپ کچه که ده یکرد • وه کو چه رخی
لی هاتوو • ده سوو پراو وه ستانی نه بوو • نهو بابان و پیرانه هه موو
پوژی ده بوا بجیته سهر چه قی پینگاو له ته نیشته بیرئ دابنیشئ و تا
په نجهی به خونین دادئ ته شی بریسی •

روژنیکیان ، سهر که ته شی یه که ی پشکه خوینیکی پی کوهوت ،
ته ویش له بیره که ی هه لینا تا نهو له که ی لی بشواته وه ، سهر که ته شی
له ده ست به ر بووه وه ، که وته ناو بیرئ • زوری سوو لی بووه وه ،
له پرمهی گریانی داو هه پای کرد بو لای زپدایکی و نهو خه به ره
ناخوشهی پی گه یاند • زپدایکی ما لومه و سهر کونه ی بکا • به
توو پهی پی گوت « مادام خوت سهر که ته شی یه که ت به رداوه ته وه

ناو بیرئی ، ده بیی هەر خۆیشت ده ری بیئی • •

کچه گه پرایه وه سەر بیرئی ، هیچ چاره یه کی شک نه برد • له
داخان خۆی فری دایه ناو بیره که بو شه وهی سەر که تهنی یه که
ده ری بیئی • نه ختیک بوورایه وه ، که وه خۆ هاته وه ، خۆی له
میرگیکی خوش دۆزی یه وه • دونیا هه تاو بوو ، هزاران گول پیللی
ده دا • به ناو میرگه که دا پویشت • هەر رویشت ، رویشت تا
گه یشته تهن دووری نانه وایه ک • تهن دووره که پر نان بوو • نانه کان
هاواریان کرد • « هو ، وهره ده رم بیئه ، ده رم بیئه نه کو ده سوو تیم ،
وا ده میکه ده برزیم • •

کچه چووه سەر تهن دووره که و نانه کانی یه ک یه ک به ماشه
ده رهیناو رویشت • رویشت تا گه یشته لای دره ختیک • دره خته که
پر سیو بوو • بانگی کرد : « هو ، وهره رامه ژینه ، سیوه کانم
هه موو گه ییون • •

کچه دره خته که ی راهه ژاند • سیوه کان وه کو گه واره باران
که وته خواره وه هەر رایهه ژاند تا هه موو سیوه کان به ربوونه وه •
پاشان هه مووی کو کرده وه سەر یه کترو ملی ریگای خۆت گرتو
رویشت •

پاش ماوه یه ک گه یشته خانوویه کی بچکۆلانه • پیره ژنیک

سەرى لە دەرگا ھېتابوو دەرى • ددانی زۆر گپو گەورە بوون •
کچە کە کە چاوی پى کەوت سامى لى نىشت • ويستى پابکات ، بەلام
پىرەژن گازی کرد : • کچى شىرىنم ، بو دەترسى ؟ وەرە کن
داپىرى خۆت • ئەگەر بە چاکى کابانەتیم بو بکەى مەنووئت
دەبم • بەلام ئاگادار بە نوینە کانم بە پوختەى رابگرە • کە
داياندەووشىنى وایان دابووشىنە پەرامووچە بکەونە ھەواوہ • ئەو
کاتەش لەسەر زەوى دا دەبیتە بەفرانبار ئەمن دادەھولدام ،
دادەھولدا • •

پىرەژن کە وا بە نەرمى کچەى دواند • کچە زاتى چووہ بەرو
بە قەرەواشى پىرەژن رازى بوو • پىرەژن ھەموو ئىشىكى کچەى
بەدەل بوو • کچە کە نوینە کانى دادەووشاند پەرامووچە وەك کلۆى
بەفر دە کەوتە ھەواوہ •

بەم جوۆرە کچە ماویدیەك لە گەل پىرەژندا بە بەختیاری ژیا •
ھىچ قسەى گرانی لى نەبىست • ھەموو روژیش گوشتى کولائو و
برژاوى لە بران بوو •

باش بە پىنک کچە پەستى یەك دایگرت ، نەیزانى مەسەلە
چى یە ، پاشان بوى دەرکەوت غەرىبى مألەوہى ھەستاوہ • ئەگەرچى
ژیانى ئىرەى ھەزارقەد لە ژيانى مالى خۆشتر بوو بەلام دەروەست
خۆى نەھات • بە پىرەژنى گوت : • دایە ، غەرىبى مألەوہ دە کەم ،

تەگەزچى زىيانى ئىرەم زۆر پىنچۆشە بەلام چىدى خۆم
پىراناگىرى • دەپى بچمەوۋە ناۋ كەس و كارى خۆم •»

داده هولدا پىي گوت : « حەز دە كەم كە غەرىپى مائەودت
ھەستاۋە •• نابمە بەرھەلىست • بەلام لەبەر ئەودى ئەم ماۋەيە زۆر
دلسۆزانە خزەتتە كردم ، من خۆم دەتەمەۋە •»

پىرەژن زەندەي كچەي گرت ، بردى يە بەر دەرگاىە كى گەۋرە •
دەرگاگە كرايەۋە • كچە چوۋە زىر سەردەرەي دەرگاگە ، تاۋد
بارانىكى زىپرى بەسەردا بارى • ھەموو زىپرە كە بە لەشى يەۋە
نووسا • سەراپاي بوو بە يەك پارچە زىپر • داده هولدا پىي گوت :
« لەبەر ئەۋەي تۆ كچىكى ئىشكەرىت ، ئەم ھەموو زىپرە بو خۆت •»
ئەو سەر كە تەشى يەشى دا يەۋە كە ۋەختى خۆي كە وتبۋە ناۋ بىرنى •
لەو كاتەدا دەرگاگە داخرايەۋە ۋە كچە خۆي لەسەر زەۋى ، لە
نزيك مالى زىردايكى دۆزى يەۋە كە نزيك بوۋەۋە ، كە لەشى نزيك
لەسەر لىۋى بىرنى ھەئىشتبۋە ، قووقاندى :

قوو قوو قوو قوو

كچى زىپرېنتان ھاتەۋە •

كچە بەژوورى كەوت • چوۋە لاي زىردايكى • كە بەۋ
ھەموو زىپرە تەدارە كە ھاتەۋە دايك ۋ خوشكى زۆر بە گەرمى
پىشۋازى يان كرد •

زردایکی ، که بی کهوت نهو سامانهی له کوی دست کهوتوو،
ویستی بهختیکی واش بو کچه تمبهل و رموزنه کهی خوی
بره خستی

کچی راسته قینه چوو له تهنیشت بی ری دانیشت و کهوته تهنی
پستن • بو نهوهی تهنی یه کهی به خونین بیستی دهستی له بنه
پرچکیک را کرد و په نجهی بریندار بوو • سه ر که تهنی یه که به خونین
بوو • سه ر که تهنی یه کهی هاویشته ناو بی ری و خویشی بازی دا
شوینی یه وه •

نهم کچهش ههروه کو زرخوشکی کهوته می رگ و میرغوزاریکی
جوان و به عینی ریگادا رویشت • که گه یشته لای تهن دووره که ،
نانه کان هاواریان کرد : « هو ، وه ره دهرم بیته ، دهرم بیته نه کو
ده سووتیم ، وا ده میکه ده برژیم » به لام نهم کچه ته وه زه له وه لامی
دانه وه : « خوم پس ناکم • » لی ی دا رویشت • گه یشته
دارسیوه که • دارسیو هاواری کرد : « هو ، وه ره رامه ژینه ،
رامه ژینه سیوه کاتم هه موو گه یسون • ، کچه وه لامی دایه وه :
« من و کاری وایان نه گوتوه • ته قا سیو یکم به سه ری کهوت • ، ئیدی
رویشت ، رویشت تا گه یشته مالی داده هولدا • که چاوی
به داده هولدا کهوت هیچ نه ترسا چونکه پیشتر باسی ددانه گرو
گه وره کانی بیستوو • یه کسه ر بوو به کاره گه ری •

روزی یه کهم خورتی له خۆی کردو نیشه که ی به بوختی
رای کرد • داده هولدا داوای هه شتیکی لئ کرد بۆی جی به جی
کرد ، چونکه زهینی هه له سه ر نهو زیړه بوو که به ته ما بوو وهری
بگری •

روزی دووهم هه لی کرده ته به لی • روژی سئ یه م له تامی
برده ده ر • وای لئ هات به یانی زوو له خه و رانه ده بوو • نوینی
داده هولدا ی به پاکو خاوتنی رانه ده گرت • وای دانه ده وه شانه
به پراموچه کان بکه ونه هه واوه •

داده هولدا زوری لئ په ست و پر بوو • داوای لئ کرد پروا •
ته ویش له خوای ده ویست • وای زانی ئیستا بارانی زیړی به سه ردا
ده باری • داده هولدا دهستی گرت و بردی یه به ر ده ر گایه کی
گه وره • که کچه له ژیر ده ر گاکه وه ستا ، له جیانی زیړ ، یه ک
ساجه ته نی به سه ردا رزا • داده هولدا پی ی گوت :

« ته مه یه پاداشتی خزمه ته که ت • ، ده ر گای داخسته وه • کچه ی
ته به ل و ته وه زه ل که گه پرایه وه مائی سه راپای له شی له ته نی هه لکشا
سوو • که له شیری سه ر لئوی بیړی که جاوی پی کهوت ،
قوو قاندى :

قوو قوو قوو قوو

کچی به ته نیتان هه تاهه

ته نی یه که ی وا پیوه نووسا بوو ، تا مرد لئ ی نه بووه وه •

ماری سمپی

هه بوو نه بوو له دیر زه مانه وه پاشایه ك هه بوو • له سهرانه ری
وولات دا به ژيرو زانا ناوبانگی ده رکرد بوو • نه م پاشایه ره وشتیگی
سهیری هه بوو : هه موو روژی دواي نان خواردن كه خوان
هه لده گراو كهس له وئی نه دده ما ، نو كه رتیگی هه بوو ، سینی یه کی
بو. ده هیئا • سینی یه كه سه ریووشی له سه ر بوو • نو كه ره كهش
نه ییده زانی چی تیدایه ، چونكه پاشا تا به ته نی نه بوایه سه ریووشی
له سه ر سینی یه كه لانه ده برد •

روژی له روژان نو كه ره كه مه راقی گرت بزانی نه م سینی یه
چی تیدایه ، سینی یه كه ی برده ژووری خوئی • ده رگای خشت كلیل
دا • هییدی سه ریووشه كه ی لادا • دیتی ماریگی سپی له سه ر سینی یه كه
به یكه ی كرده • برزاوه • تامی چووی • نه ختیگی لی كرده وه
خستی یه ناو زاری • هه ر هینده گوشته كه به زمانی كه وت یه كه سه ر
چریه ی جوو كه یه کی سه یرو ناسکی له و دیو په نجه ره وه هاته
به رگوئی • گوئی راگرت • چوله كه بوون قسه یان له گه ل یه ك

ده گردو باسی ئەو شتانه یان ده گیرایه وه که له دهشت و دارستان دا
دیوو یان • تومەز خواردنی ماره که ئەو توانایه ی به نوکەرە که
دابوو که له زمانی هه موو گیانداران بگات •

هەر ئەو رۆژه شارن ئەلقه یه کی زۆر نازداری لی بزور بوو •
گومانی دزین که و ته سەر ئەو نوکەرە دلسۆزه ، چونکه له مالی
دهستووری مکه رره می هه بوو • ده جووه هه موو شوینیک •

پاشا له دووی نارد • گهفی لی کرد ئەگەر بو رۆژی پاشتر
ئەلقه که به سەر نه کاته وه له سهری ده دات • ئەو ندمی نوکەرە که ،
دادو بیدادی کرد پاره ی نه کرد •

نوکەرە که ، به دهم خه م و خه یالی ئەم گرفت و مه ترسی یه وه
جووه جهوشه وه هه ر بیری ده کرده وه چون خوی رزگار بگات •
ته ماشای کرد بینی هه ندی مراوی به ئاسووده یی له لیواری
گومیک دا هه لکوپر ما بوون ده نوو کیان به په رو بانی خویان داده هینا و به
شینیی قورته قورتیان بو یه ک ده کرد •

نوکەرە که گوئی قولاغ کرد • دیتی مراوی یه کان باسی
ئەو شوینانه بو یه کتر ده که ن که به سهینه وه گه پابوون و ئەو
خواردنه خوشانه ی ده ستیان که وتبوو • مراوی یه کیان به
ناپه حه تی یه وه گوئی : « سهینه یی له بهر په نجه رهی شارن دا چینه م

دەگرد • لە پەلەپەلی یان ئەلقەیهك لەوێ كەوتبوو ، قووتەم دا ، ئیستا
بوو تە گری یەکی سەخت لە سیقەتۆرەم دا • •

نۆكەرە كە دەرحال ملی مراوی یەكە گرت و بردی یە
چیشخانە و بە چیشكەرە كە گوت : « ئەم مراوی یە قەلەو ،
سەری بپرە • • »

چیشكەرە كە مراوی یە كە هەلسەنگاندو گوتی : « بناش
قەلەو بوو ، وەختی سوور کردنەو یەتی • • »

سەری بپری • هەناوی دەرهینا • وای کرد ئەلقەیی شازنی
لەناو سیقەتۆرە دا بوو •

نۆكەرە كە تەبریە بوو • پاشاش بوو ئەوێ تۆلەیی خراپەیی
خۆی بکاتەو بە نۆكەرە كە گوت : بخوازە ، هەرچی لەو
كۆشك و سەرایە دلت بوو بچێ پشكەشت بێ • نۆكەرە كە لە
ئەسپك و نەختی یارە زیاتر داوای هیچی نەکرد • ئەوانەشی بوو
داوا کرد چونكە لە میژ بوو حەزی لە سەفەر و گەپیدەیی بوو •
حەزی لە دنیا دیتن بوو •

پاشا داوا كە هینایە دی • ئەویش سوار بوو و رویشت •

روژنیکیان گەشته دەم گۆمیک دیتی سێ ماسی لەناو
قامیشەلان دا گیریان خوارد بوو ، ئاویان كەم ببوو ، خۆیان بوو ناو

گۆمه که هه‌ل ده کوتا • ئەویش به‌زه‌یی پێدا هاتنه‌وه • له ئەسپه‌که‌ی
دابەزی • هەر سێ ماسی خسته‌وه ناو گۆمێ • ماسی‌یه‌کان له‌ خه‌نی
خۆشی‌یان له‌رزیا‌ن گرت و سه‌ریان له‌ ناوی دهره‌ینا‌و گوتیان :
« له‌بیرت ناکه‌ین • ئە‌گەر نه‌مرین ئە‌م چاکه‌یه‌ت ده‌ده‌ینه‌وه که ئیمه‌ت
رزگار کرد • »

کابرا سوار بوو ، رو‌یشت • پاش ماوه‌یه‌ك ، له‌ناو قومو
زیخمه‌لانیك‌دا ، ده‌نگی‌کی هاته‌ گۆی • گۆی‌ی راگرت • شای
میروولان گازانده‌ی ده‌کرد ، ده‌یگوت : « ئە‌و خه‌لكه‌ بۆچی به‌خۆ
به‌ ولاغی سه‌رکیشه‌وه لیمان لانه‌ن • ئە‌و ئەسپه‌ نگریسانه‌ زۆر
که‌سی‌یان له‌ تیره‌و هۆزی من پلێشانده‌وته‌وه • نازانم که‌ی رزگارمان
ده‌بێت • »

کابرا لا‌پتی بوو • خۆی له‌ میروولان لادا • شای میروولان
گازی کرد : « له‌ بیرت ناکه‌ین • چاکه‌ هەر چاکه‌ی به‌ دواوه‌یه • »
کابرا هازوای و رو‌یشت • رینگای که‌وته‌ ناو دارستانیك •
دوو پیره‌ قه‌له‌ره‌شکه‌ی دی بیچووه‌ کانیان له‌ناو هیلانه‌ ده‌رده‌کرد •
هاواریان ده‌کرد : « ته‌مه‌لنه‌ ، پرۆنه‌ ده‌ری • بی که‌لکینه‌ • ئیمه‌
چیتر خۆراکمان بۆ ئیوه‌ پێ‌په‌یدا ناکری • ئیوه‌ش که‌وره‌و ته‌مان ،
پرۆن خۆتان خۆراکی خۆتان په‌یدا بکه‌ن • »

• بیچووه‌ به‌سته‌زمانه‌کان به‌ باله‌فر که‌ که‌وته‌ سه‌ر زه‌وی •

هاواریان کرد : « ناخ له خوومان بی کهس و بی تاقتی • نانوانین
بفرین • تا له پرسان دهمرین ده بی هر لیره بکهوین • »

کابرای وه فادار له نهمسپه کهی دابهزی • سه ری نهمسپه کهی
بو بیچووه کان بری • نهمانیش به قونه بازان چوونه سهر که له شه کهو
تیریان خوارد • قیزاندیان :

« له بیرت ناکهین • چاکه چاکه ی دینه وه پئی • »

کابرا ناچار بوو به پئی بر و ا • پاش ماوه یه کی زور گه یشته
شاریکی گه وره • شه قامه کان جمه یان ده هات له حه شامه تی خه لک •
سوار نهمسپک جاپی ده دا : « کچی پاشا میردی ده وی • به لام
هر که سی بجیته داخوازی • مهر جیکی گرانی بو داده نی • نه گهر
مهرجه که بیسته دی میردی پئی ده کا • نه گهر پئی نه یه ته دی
له سه ری ده دا • »

زور کهس خو یان تا قی کرد بووه وه ، بی هووده بوو • له گه ل
نهمه ش دا کابرا که چاوی به کچی پاشا کهوت وای به دل یه وه
نووسا هیچ ترسیگی له بیر نه ما • چووه داخوازی •

بردیانه سهر لوی ده ریا • نهملقه یه کی زیرپان فری دایه ناو
ده ریاو گوتیان ده بی نه و نهملقه یه ده ربینی • نه گهر ده ری نه هیسی
ده تخه یه ناو ده ریا تا به دهم شه پؤلانه وه بخکی ی •

کابرا لهو که نارهدا کهوته بیرو لیکدانهوه له پړ سنی ماسی بهر وه
رووی هاتن • نهو سنی ماسی یانه بوون که وهختی خوئی له مردن
رزگاری کردن • نهوهی ناوه پراست مرواری په کی به دمه وه بوو •
هاویشتی په بهر پیی کابرا • کابرا هلی گرت هوه و شکاندی •
نه لقه زیړه که ی له ناو دابوو • به شادومانی نه لقه که ی بو پاشا برده وه
به لکو کچه که ی ده قه بهر بکات •

به لام کچه پاشای له خوبایی کابرای به ناوقووفی خوئی
نه دد زانی • بویه مهر جیکی تری بو دانا • چووه ناو باخچه و به
دهستی خوئی ده فدرده هه رزنی به ناو گیاو کول وه رکرد ، و گوتی :
» به یانی پیش روژ هه لات ده بیی نه م هموو هه رزنه ت کو کرد بیه وه
- نابئی یه ک دنکی بمینی - « •

کابرا له ناو باخچه دا دانیشت • که لله ی تاسا چون نه م نه ر که
گرانه به جی بیی • هیچ دهره تاتیکی شک نه برد • نومیدی پرا ،
چاود پری بوو روژ هه لپی و له سه ری بدن • به لام که روژ گزنگی داو
باخچه که ی روناک کرده وه ، دیتی هه ر ده فدرده هه رزن به ته واوی
خرپ کراونه ته وه سه ر یه ک و یه ک دنکی که م نی یه • تومه ز شای
میروولان شهو له گه ل هه زار هه زار میرووله هاتوو و هه مروو
هه رزنه که یان کو کرد بووه وه •

کچی پاشا چووه ناو باخچه و که دیتی کابرا نهو مهر جانی

هينايه دى واقى وورما • بهلام ديسان له بايى بوونى خوئى نه گوت و
گوتى : « نه گهرچى دوو مهرجت به جئى گه ياندووه ، بهلام تا سيونىكم
له درهختى زيان بو نه هينى نابى به ميردى من »

كابراى كلول چوزانى درهختى زيان له كوئى به ؟ هه چهنده
به تماش نه بوو سيوى زيانى چنگ بكهوئى بهلام سهري هه لگرت و
تا لاقى له دوو هات روشت • سئى وولات گه پرا • تيواره به كيسان
گه يشته دارستانك • له ژير درهختك راكشا بو نه وهى سه رخه ويك
بشكىئى • له پر خشه يهك له ناو گه لاو چله كان هات و سيويكى زيرى
به ربوووه ناو له پ و سئى قه له ره شكه هاتن له سه ر چوكى هه نيشتن و
گوتيان : « تيمه نه و سئى بيچوووه قه له ره شكه ين كه تو له برسئى
رزگارت كردين • كه گوره بووين و زانيمان تو به دواى سيوى
زيردا ده گه پئى • به سه ر ده ريادا فرين و چووينه بنى دونيا كه
درهختى زيانى لئى به و سيوى زيانمان بو هاوردى »

كابرا زور به شادومانى گه پرايه وه ، سيوه زيره كهى دايه كچى
پاشا • كچه هيچ هه نجه تى نه ما • ميردى پئى كرد • سيوى زيانمان
كرده دوو قاش و يه كه و كووزيان خوارد • به مه وهش كچه نه شقى
كوپه بوو و تازه مانئكى زور به خوئى و به خياري رايان بوارد •

X X X

یه کچاو دوو چاو سیچاو

هه بوو نه بوو ئافرە تیک هه بوو سی کچی هه بوو • گه وره که
یه ک چاوی له تهختی نیوچه وانی هه بوو بۆیه پی یان ده گوت
(یه کچاو) • نه وهی ناوهنجی دوو چاوی ناسایی هه بوو بۆیه
پی یان ده گوت (دوو چاو) • نه وهی بچوو کیش سی چاوی هه بوو •
دوو چاوی وه کو خه لک و چاویکی زیاده شی له تهختی هه نه دا بوو ،
بۆیه پی یان ده گوت (سیچاو) •

(دوو چاو) هه موو شتیکی وه کو خه لک ده دی ، بۆیه دایک و
خوشکه کانی لی ی بزار بوون و پی یان گوت : « تو به م دوو چاوانه ته وه
له په مه کی خه لک باشر نیت • ئیره بو تو ده ست نادات • ، دایانه
به ر رهنده و پاله سوان • جلیکی شپرو و پریان دایه • تیر خوار دنیان
نه ده کرد • تا پی یان بکرایه دلایان ده په نجان دو ناره حه تیان ده کرد •

روژنیکان ، پی یان سپارد که بچیته بهر بزنه که یان و له ناقاری
 بیله و پینتی • له بهر نه وهی که میان خواردن ده دایه زور برسی
 بوو • له ناقاری دانیشته و فرمیسکی هه لباراند • هینده به کول گریا
 دوو جوگا له چاوه کانی ده ربوون • له ناکاو سه ری هه لپری ، بینی
 ئافره تیک له ته کی یه وه ویستاو • ئافره ته که پی ی گوت :
 « - دوو چاو - بوچ ده گری ؟ » • دوو چاو وه لآمی دایه وه :
 « گریان ، بو من نه بی بو کئی باشه ؟ له بهر نه وهی که من وه کو خه لک
 دوو چاوم پیوه یه ، دایک و خوشکه کانم رقیان لیمه • هه موو جارئی
 ده رم ده کهن • جلی کون و شپم ده ده نی • بهر ماوی خوم ده ده نی
 بیخوم • نه مرؤ نه وه نده یان خواردن نه داومی تیر بیم ، ئیستاش
 برسیم • • »

ئافره ته که گوتی : « - دوو چاو - ! چیترا فرمیسکان مه رپژره •
 شتیکت پی ده لیم تا ماوی برسیتی ناچیتری • هه ر کاتی برسی بووی ،
 به بزنه که بلتی •

بقارپینه ، بزنو که کهم بقارپینه •
 میزنیکی پر خواردنم بو بینه •

میزنیکی زور جوان و رازاوه و پر خواردنی به تامت له بهردهم
 پهیدا ده بی • تیرو پر بخو • که تیر بووی • دوو باره به بزنه که
 بلتی :

بقارپنه ، بزئو که کم بقارپنه

• نهم میزیه به نهمسپایی بنیره وه •

• میزه که وون ده بی •

• نافرته که رویشته و بزور بوو • دووچاو بیری کرده وه • :

• زورم برسی به • با بزائم داخو نهم ژنه راست ده کات ؟ •

له بهر خو به وه گوتی :

بقارپنه ، بزئو که کم بقارپنه

• میزینکی پر خواردنم بو بینه •

• ههر هینده نهم ووشانه ی له دم ترازا • میزینکی بچکۆله ی
• سه ریوش سپی له بهر دم پهیدا بوو • له گه نیک و کیردیک و چه ننگائیک و
• که وچکینکی زیوو جه مه خواردنکی زور به تامی له سهر بوو • گهرم
• گهرم بوو ، ههلمی لی هه لده ستا • دووچاو تیرو پری خوارد • ننجا
• وه ک نافرته ته که پی ی گوتبوو • گوتی :

بقارپنه ، بزئو که کم بقارپنه

• نهم میزیه به نهمسپایی بنیره وه •

• به کسهر میزه که ، به هه موو که رهسته و خواردنه وه بزور بوو •
• دووچاو زور شادومان بوو • له دلێ خو ی دا گوتی : « نهمه ،
• بهختکی باشه ! »

ټیوارې ، که بزنه که ی برده و مو گه پرایه ووه مالې • خوشکه کانی
 فاینکی بچو و کیان برده پیش که خوار دنیکی که می تیدا بوو • به لام
 کچه دهستی بو نه برد • روژی پاشتریش خوار دنه که ی به ده قه
 خوی به جی هشت و بزنه که ی هازواو بوی ده رچوو • • جاری
 به که و دوووم که خوار دنی نه خوارد خوشکه کانی ههستیان
 پی نه کرد ، به لام که نه خوار دنه که دهوامی کرد ههستیان پی کردو
 گوتیان : « دووچاو که خوار دن ناخوا به لاش نی به ، شتیکی له بن
 سهردایه • جاران هه رچی بماندایه هه لی ده قو پړاند • دیاره
 له جی به کی دی خوار دنی دهست ده که وی • »

ریک که وتن نه مجاره که دووچاو بزنه که ی هازوا ، به کچاو
 له گه لی بچی و بزانی داخو دووچاو چ ده کات و که س خوار دنی بو
 دینی یان نا ؟

به کچاو ، به یانی به گه ل دووچاو که وت پی ی گوت : « بویه
 له گه لت دیم تا بزانه بزنه که باش ده له ووه پړنی و ده به یته جیگایه کی
 به له ووه پړ ؟ »

به لام دووچاو زانی به کچاو نیازی چی به • بزنه که ی برده
 جیگایه کی به گیاو گوتی : « وهره به کچاو با دابنیشین ، گورانې به کت
 بو بلیم • »

یە کچاۋ دانیشت • لەبەر ئەوەی لە رویشتن و گەرمای روژ
رانەها تەبوو زۆر شەگەت بوو • دووچاۋ هەلسی کردە گۆرانى :
« یە کچاۋ واگای ؟ یە کچاۋ خەوتووی ؟ » هەر گۆرانى گوت تا
یە کچاۋ خەوی لى گەوت • کە زانى یە کچاۋ خەویكى گرانى
لى گەوت و ئاگای لە هیچ نەما ، گوتى :

بقاپینه ، بزىۆکە کەم بقاپینه
مىزىكى پر خواردنم بۆ بینه •

مىزه کە پەیدا بوو • کەوتە سەرى تا مەر بوو خواردى ، دوو بارە
گوتى :

بقاپینه ، بزىۆکە کەم بقاپینه
ئەم مىزه یە بە ئەسپایى بىرەو •

بە چاوترو کائىک هەموو شتە کە هەلگىرا • دووچاۋ یە کچاۋى
هوشيار کردەو • گوتى : « یە کچاۋ نووستن و بزىۆ لەو پاراندىيان
نە گوتوو • ئەگەر راي کردو هەموو دونيا گەرا ، چ دە کەى ؟ هەستە
بابچىنەو • »

چوونەو • مالى • دووچاۋ ديسان دەستى بۆ خواردن نە بردو
رووى لى وەرگىرا • یە کچاۋ هیچ خەبەرى نەهتایەو • جا بۆ
ئەو • پاكانە بۆ خۆى بکات ، گوتى : « دایە ، کە چوومە دەرەو • »

خهوم لئى كهوت • نازانم چ بووه و چ نه بووه • •

روژى پاشى ، دايك به سينچاوى گوت : « نه مجاره تو پرؤ ،
بزانه دووچاو له دهشتى چ دهخوا • ناخو كهس خواردنى بو دىنى •
چار نى به ده بئى له دهره وه شت بخوات • • »

جا سينچاو چووه كن دووچاو و گوتى : « منيش له گه لت ديم •
بزانم بزنه كه باش ده له وه پرئى و جيگه ي خوشه يان نا ؟ »

به لام دووچاو زانى سينچاو نيازي چى به • بزنه كه ي لئى خوڤى
بو جيگايه كى به گياو له وه پرو گوتى :

« سينچاو ، وهره دانيشين گورانيت بو بليم • • »

سينچاو دانىشت • له بهر رهوت و روژى گهرم زور شه كهت
بوو • دووچاو گوراني چرى : « سينچاو واگاي ؟ » جا له باتى نه وه ي
ته واوى بكات و بلئى : « سينچاو خه وتووى ؟ » ناگاي له خوى نه بوو
گوتى : « دووچاو خه وتووى ؟ »

به رده وام بوو ، ههر ده يگوت : « سينچاو واگاي ؟ دووچاو
خه وتووى ؟ » تا له سئى چاوه كه دوويان نوقان و خه ويان لئى كهوت ،
به لام چاوى سئى يه م چونكه ناوى له گورانى يه كه دا نه هاتبوو ،
نه چووه خه وه وه •

سینچاؤ به حیلہ نہو چاؤہنی داخست بو نہوہی وا پشان بددا
نہویش نووستووه کہچی راستی یہ کہی نہو چاؤہ نیوہ کرابووهوہ
ہموو شتیکی به باشی بہدی ده کرد .

دووچاؤ وای زانی سینچاؤ تہواو خہوتووه . لہبہر خوہوہ
گوتی :

بقارینہ ، بزئو کہ کم بقارینہ

• میزینکی پر خواردم بو بیتہ •

تا تیر بوو خواردی • نجا گوتی :

بقارینہ ، بزئو کہ کم بقارینہ

• ہم میزہ یہ به نہسپایی بنیرہوہ

بہم جوڑہ سینچاؤ ہموو شتہ کہی دی • دووچاؤ ہیدی ہاتہ

لایہود ، ہوشیاری کردہوہو گوتی : « سینچاؤ نووستووی ؟ تو

به کہلک بزئ لہود پانندن نایہی • ہہستہ بچینہوہ مالی • »

کہ چوونہوہ مالی • دووچاؤ دیسان ہیچی نہخوارد •

سینچاؤ به دایکی گوت : « زانیم ہم لہخوبایی یہ بوچی ہیچ

ناخوات • کہ دهچینہ ناقاری به بزئہ کہ دلہی :

بقارینہ ، بزئو کہ کم بقارینہ

• میزینکی پر خواردم بو بیتہ •

میزیکیی پر خواردنی له پیش په یدا ده بی • باشرین خواردنی
له سهره • له خواردنی نیمه باشره • تیر ده خواو پاشان ده ای :

بقارینه ، بز نو که کم بقارینه

نهم میزه یه به نهمسایی بنیره وه

• میزه که وون ده بی •

نهمه هم موو به چاوی خوم بینی • به سیحر دوو چاوی منی
خسته خه و به لام چا بوو چاوه که ی لای نهم نه نووست • ،

دایکی دل کرمی که نهمه ی بیست هاواری کرد : « چون
ده بی نهمو خواردنی له نیمه خوشتر بخوات • نهمه ی بو ناچینه
سهر • »

سیکاردی قهسابی هینا • سیکاردیکی له دلی بز نه که دا • بز
که وت و مزد •

دوو چاو که نهمه ی دی له تاوان شیتگیر بوو به ناقاری که وت •
دانشت و گریا • کت و پر نافرته تی تاین له لایه وه په یدا بوو ، گوتی :
« دوو چاو بوچ ده گری ؟ » دوو چاو و دلامی دایه وه :

« چون نه گریم !؟ نهمو بز نه ی که هه موو پوژی ویرده که ی نهم

لی ده خویندو میزیکئی پر خواردنی بو ده هینام ، دایکم نه مرو
گوشتی • دیسان تووشم به تووشی برستی ده بی • •

نفرده ته زیره که گوتی : « دووچاو ، پرؤ داوا له خوشکه کانت
بکه دلئی بزنه کهت بده نی • له بهر مالی بینزه • بهخت ته یار
ده بی • • »

نفرده ته که بزب بوو • دووچاو گه پرایه وه مالی • به خوشکه کانی
گوت : « خوشکینه ، یهک پارچه م له بزنه که بده نی • داوای گوشتی
نه رمک ناکه م • ته نیا دله کهم بده نی به سمه • • »

خوشکه کانی پیگه نین و گوتیان : « مادام هه ر هینده ت ده وی
ده تده نی • • »

دووچاو دله که ی وه رگرت و ئیواری به شینه یی له بهر ده رگه ی
مالی ناشتی • •

بو به یانی دره ختیکی سحرای گه لا زیوی به رهه م زیپر له بهر
ده رگا قیت بووه وه • شتی وا جوانو به نرخ له م دونیا به دا نه بووه و
نابی • دووچاو زانی هم دره خته له دلئی بزنه که وه رواوه چونکه
راسته وخو له شوینی ناشتی دله که وه سهوز ببوو • •

دایکه به یه کچاوی گوت : « رو له ، به سه ر هم دره خته بکه وه ،
هه ندی به رمان بو برنه • • »

یه گچاو چووه سه ری • گه دهستی بو سیونگی زیر بر د
لی بی بکاته وه چله که له دهستی یه وه خزی • نه وه ندهی هه ولسی دا
چله که خوی نه دا به دهسته وه • نه وه ندهی کردی سیونگی وه گیر
نه که وت •

دایکی گوتی : « سیچاو ، تو سه رکه وه • تو به م سی چاو
ده ورو به ری خوت له دوو چاو باشر ده بینی »

یه کچاو دابه زی • سیچاو به داره که هه لگه پرا • نه وینس
نه یتوانی سیوی زیر لی بکاته وه • دایکه نارامی نه ما • خوی چووه
سه ر درمخته که • به لام حالی له یه کچاو و سیچاو باشر نه بوو • هه ر
چه نده دهستی بو سیونک دریز ده کرد له هه و زیاتر هیچی نه ده که وه
به ر ده ست •

دوو چاو گوتی : « من ده چم ، ره نگه بره ک باشر به • »

خوشکه کانی قیز اندیان : « بر و له خوت هه لده • به م دوو چاو
چیت بی ده کری ؟ »

به لام دوو چاو چووه سه ر داره که • سیوه زیره کان له به ر
دهستی هه لده هاتن • بگره خویان ده هاته ناوله پی • سیوه کانی
لی کرده وه ، سه به ته یه کی پر کردو هینایه خواری •
دایکه هه موو سیوه کانی لی سه ند • به لام له باتی نه وه ی تیر بو ی

باش بن ، به خۆو به یه گچاو و سیچاو پتر خه سوودیسان پی بردو
خرا تریان پی کرد .

به ریکهوت هموو پیکه وه له ژیر درهخته که دا وهستا بوون که
سوارینکی گهنج هات . دوو خوشکه که هاواریان کرد : « کچی ،
دووچاو برۆ ژیر ئەم بهرمیله و شهرمه زارمان مه که . »

بهرمیلیکی به تالیان به سه ر دووچاوی بهسته زمان دا نخوون
کرده وه و سیوه زیړه کانشیان له گه ل خسته زیړه وه .

سواره که گهنجیکی کۆک بوو . که گه شته لای درهخته که
راوهستاو دلی بهودرهخته زیړو زیوه وه نووسا . به دوو خوشکه که
گوت : « ئەم درهخته جوانه هی کچی یه ؟ نه وهی لکینکم لهم درهخته
بداتی هه رچی بیهوی دهیده می . »

یه کچاوو سیچلو وه لایان دایه وه که درهخته که هی نهوانه و
گفتیان پی دا لکینکی بده نی . نه وهندهی هه و لایان دا لکینکی بو بپرنه وه
بویان نه کرا . که دهستیان دریژ ده کرد لک و سیوه کان له بهردهستیان
ده کشانه وه . سواره که گوتی : « سهیره ، ئەم درهخته هی خۆتان
بی و نه توانن لکینکی لی بکه نه وه . »

جوته خوشک دوپاتیان کرده وه که ئەم سامانه هی خویانه . که
وایان گوت دووچاو لهم درۆیه زۆر توورپه بوو دوو سیوی له بن

به زميله كه گلوز كرده وه بهر پي سواره كه .

سواره كه كه سيوه كاني دي شاش ما ، پرسى نه مانه له كوئى
هاتوون ؟ يه كچاو و سيچاو وه لاميان دايه وه گوتيان خوشكينكى ترمان
هه يه به لام له بهر نه وه ي وه كو خه لك دوو چاوى هه يه هه ز ناكه
خوى ده ربخات . سواره كه ويستى چاوى پي بكه وي . هاوارى كرد :
« دووچاو ، ودره دهره وه . »

دووچاو له ژير به زميله كه هاته دهره وه . سواره كه سه رى له
جوانى سوپما . پي گوت : « بي گومان تو ده توانى لكينم له
دره خه بو بپرته وه . »

دووچاو وه لامى دايه وه : « به لى ، ده توانم چونكه دره خه كه
هه خومه . »

كچه چووه سه ر داره كه . به ناسانى لكينى جوانى كه لا زيوى
به رهه م ژيرى لى كرده وه وه دايه سواره كه .

سواره كه گوتى : « دووچاو ، له پاداشتى نه مه دا چيت خه لات
بكه م . »

دووچاو وه لامى دايه وه : « ناخ . له گزنگى به يانى يه وه تا
دره نكى شه و به ده ست برستى و تينوئى ، خه م و ناتاجى ده تليسه وه .
نه گه ر به به يت و له م ناخوشى يه رزگارم بكه ي زور مه منوونم . »

سواره دووچاوی خسته سه‌رخانه‌ی زین و بردی یه‌وه مائی بو
کۆشکی باوکی • جل‌وبه‌رگینکی جوانی کرده بهر • تیر گۆشت و
خواردنی کرد • له‌به‌ر نه‌وه‌ی زۆری خوش‌ده‌ویست ، زه‌ماوه‌ندیکی
گه‌وره‌ی گپراو له‌خۆی ماره‌کردو گواستی‌یه‌وه •

هه‌ر دوو خوشکه‌که‌ زۆر به‌خیلی یان به‌دووچاو برد ، له‌دلی
خۆیان‌دا‌گوتیان : « هه‌ر چۆن بی‌ئهم‌دره‌خته‌به‌رکه‌تی‌یه‌بو‌ئیمه‌
ده‌مینته‌وه • نه‌گه‌ر نه‌شتوانین به‌ره‌که‌ی برنین ، له‌هه‌موولایه‌که‌وه
خه‌لکی دینه‌تەماشای • کئی ده‌زانێ داخۆ دوارۆژمان چۆن ده‌بی ؟
بو‌به‌یانی که‌تەماشایان کرد و‌دیتیان ، دره‌خته‌که‌نه‌ما‌بوو‌هیچ
نومیدیان نه‌ما •

له‌ولاه‌وش دووچاو که‌له‌کۆشکی ، له‌په‌نجه‌ره‌ی ژووره‌که‌ی
خۆی ، سه‌ری له‌ده‌ره‌وه‌هه‌لکیشا‌دیتی دره‌خته‌که‌له‌وی‌یه‌• تو
مه‌لێ دره‌خته‌که‌نه‌وشه‌وه‌به‌دووی‌داهاتبوو •

دووچاو که‌وته‌خۆشی • روژیکیان دوو ژنی ده‌روژه‌که‌ر هاته
کۆشکی و پارانه‌وه‌خیریان پی‌بکات • کچه‌تی‌یان راما • ناسینه‌وه ،
زانی خوشکه‌کانی خۆین • یه‌که‌چاو و سیچاون • نه‌وه‌نده‌ده‌ست‌کورت
بوون ده‌روژه‌یان ده‌کرد •

دووچاو خۆی لی ئاشکرا کردن • زۆری به خیر هینان • به
خوشکی خۆی دانان • تهوانیش له ناخی دلوه لهو خراپه به
په شیمان بوونه وه که به گه نجی له گه ل خوشکی خویان کرد بوو •

× × ×

دییوی ردین زیر

هه بوو نه بوو کابرایه کی هه زار هه بوو له نیو زوورک و
هه له ته کانی هه ره دووردا ده ژیا . ئەم کابرایه کوپینکی تاقانه ی
هه بوو . ئەم کوپه نه زیر ترووسکه ی ئەستیره ی بهختیاری هاتبوه
دونیاوه بویه له م وولاته دا پئی یان ده گوت (بهخته کوپ) . فالجی
خه بهریان دابوو که بهخته کوپ له ته مه نی چوارده سالی دا کچی پاشا
دینی .

بهخته کوپ له میتر نه بوو هاتبوه دونیاوه ، که وا پینکه وت پاشا
به رگی خوی گوپی و که وته ناو وولاتی ره عیت به سه ر بکاته وه .
ری ی که وته گونده که و لای دا دوکانی زیرینگریک و پرسی دهنگ و
باس چ هه یه ؟

خه لکه که گوتیان : « خه به ریکی سهیر هه یه . له و دۆله ی خواری
وه ستا برۆک هه یه تازه کوپینکی بووه ده لئین بهخته کوپه . دهنگ
وایه که نه و کوپه بوو به چوارده سالان کچی پاشا دینی .

پاشا که ئەمه ی بیست په ست بوو . خوی گه یانده دایک و باوکی

کوپره که و داوای لی کردن نه و کوپره ی پی بفرؤشن •

دایک و باوکی رازی نه بوون ، به لام کابرای گه پریده زور
پارایه وه و پاره یه کی نه ستوری پی دا • نه وانیش له بهر نه وه ی
هیچیان نه بوو ، رازی بوون • له دلی خوئیان دا گوتیان : « به خته کوپره •
به خته کوپر هیچی به سهر نایه • »

پاشا کوپره که ی برد • خستی یه ناو سندووقیک و سوار بوو
رویشته که گه یشته رو بارینکی قوول سندووقه که ی به ئاوی دا هیلا •
له دلی خوئی دا گوتی : « ده و جا با به خته کوپر کچی من
بخوازی • »

سندووقه که به رو باری دا چووه خوازی • پهری یه کی دلنهرم
خوی دسه ر داهینا • کوپره که هیچی لی نه هات • هه ر ته پریش
نه بوو • دوو میل به و لای پیته ختی پاشا ، له نیو گووماوی
ئاشیک دا گیری خوارد • ئاشه وان چاوی پی که وت • دارینکی دریزی
هینا سندووقه که ی پی راکیشایه دهره وه • که بینی قورسه وای زانی
زیری تیدایه • به لام که کردی یه وه دیتی کوپره یه کی خه په توله ی
جوانی تیدا بوو ، زهرده ی ده هاتی •

ئاشه وان و زنه که ی هیچ مندالیان نه بوو • که چاویان به م
خه لاتنه که وت گه شانسه وه • گوتیان : « خه لاتی خوایه بوئی

ناردووین • ، زۆر به نازو فیزهوه بهختویان کرد ، وایان پهروه رده
کرد هه وو کهس خۆشی بوئ •

سێزده سال به سهردا چوو • دیسان هه ر به ریکهوت پاشا چوو
لای ئاشه کهو چاوی بهو گه نجه قۆزه کهوت له ئاشه وانی پرسى ناخۆ
ئه وه کورپه خۆیه تی • ئاشه وان گوتى : « نه خیر ، کورپى خۆم
نى یه ، به لام خوا بوئ ناردووم ، به مه لۆتکه یی هه لم گرتۆته وه •
له سندوو قیلک دا بوو به روبارى دا ده هاته خوارى له چه وزى ئاش دا
گیرى خواردو منیش گرتمه وه به خێوم کرد • »

پاشا پرسى : « ئه مه چه ند سال ده بی ؟ »

ئاشه وان گوتى : « سێزده سالیکه • »

پاشا گوتى : « گه نجیکى قۆزه • ئیزنى بده نامه یه کم هه یه بو
شازنى با ، دوو لیره ت کرى ده ده مئى • »

ئاشه وان گوتى : « جه نابت چۆنى پى خۆشه با وایى • »

پاشا زانى بووى ئه مه ئه و کورپه یه که وه ختى خۆى به باره
کرى و ویستی بیخکینى ، بۆیه نامه یه کى بو شازن نووسى :
« هه ر کاتى ئه م نامه یه ت پى گه یشت قاسیده که بکوژه و بینیره • تا
دیمه وه ده مه وئى هه موو شت برابته وه • »

کورپه ، ئاگای له هيج نى یه ، نامه کى بردو رویشت • له

پینگادا لئی شیوا ، ریگای بزر کرد • تیواری تووشی دارستانیکی
تاریک هات • له دووره وه تروسکایی یه کسی دی • بسو لای
تروسکایی یه که چوو ، گه یشته زنجیکی بچووک یه که پیره ژنی
تیدا بوو • پیره ژن که چاوی به کوپه کهوت ترسی لئی نیشتم ، پئی
گوت : « کوپم ، بو هاتنه ئیره ؟ ده ته وی بجینه کوئی ؟ »

کوپه که گوتی : « نامه یه کی سازنم پئی یه ، بوم ده برد ریگام
لئی بزر بوو • هه له ته ی ئیره بووم • زور مه منوونم نه گهر نه مشهو
بمخه وینسته وه • »

پیره ژن گوتی : « نه ی له خوت به دبه ختی ، نازانی نه مه
زنجی دزانه • نه گهر یته وه لیره بتینن چی خرابه وات
پئی ده کهن ؟ »

کوپه وه لایمی دایه وه : « شه که تم ، هیزی رویشتم نه ماوه •
لاده دم بزاتم به ختم چون ده بی • »

نامه که ی له سه ر میز داناو له ناو پیخه فیک راکشماو خه وی
لئی کهوت •

کاتی دزه کان گه پانه وه و چاویان به کوپه که کهوت له
پیره ژنیان پرسى نه و منداله لایده گئی یه ؟

پیره ژن گوتی : « منداله ری ی بزر کردووه • به خیری خوم

ته مشه و دالدم داوه • نامه يه کي شازني پتي يه • • ،

دزه کان نامه که يان کرده وه ، خوينديانه وه ديتيان پاشا فرماني
داوه سهري قاسيد بپرن • سه رکرده ي دزان زور تووپه بوو •
نامه که ي جپر به جپر کرد • نامه يه کي تري نووسي • تکاي لسه
شازن کرد هر کاتي نه و گه نجه گه يشته لاتان يه کسر کچه که ماني
لتي ماره بکه نو و ده پالي بکه ن •

تا به ياني کورپه يان له خه و نه کرد • به ياني که هه ستا رينگاي
کوشکي شازنيان پيشان داو رو پشت •

شازن که نامه که ي خوينده وه فرماني دا بوو به زه ماوه نند •
له بهر نه وه ي گه نجه که زور قوز بوو کچه ش به دلي يه وه
نووسا •

دواي ماوه يه ک پاشا هاته وه ، واده کات به خته کورپه نه ک کوژراوه
بگره کچه که ي گواستوته وه • پاشا زور تووپه بوو • گوتي چون شتي
واتان کردووه ؟ بوچ له قسم ده رچوون ؟ شازن گوتي : « پياويژگه ،
تيمه فرماني تومان به جي هيناوه • فرموو نه وه تا نامه که ت ، خوت
بيخوينه وه • • ،

پاشا نامه که ي وه رگرت • بيني نامه ي جاران ني يه ، گورپاوه •
له زاواي برسي داخو چي له نامه که کردووه و داويه ته کي ؟

کورپه که گوتی : « ناگام له هیچ نی یه • ئەدی ئەو نامە نەبوو تـسۆ
داتە من ؟ ئەگەر گۆرا بئی دیاره ئەو شهوه گۆرپویانە که له زنجی
دزان نووستم • • »

پاشا به توندی تئی پراخوری : « کچی خۆمت نادهمی تا
نەچیتە ئەشکهوتی سیحری و سئی داوه مووی زبیرم له ردینی ئەو
دیوه بۆ نەهینی که لهوتی حوکم ده ئیپی • سئی داوه مووم بسۆ
بینه کچه کهمت پیشکیش بئی • • »

کورپه که گوتی : « بهسه ر چاو ! »

دوعابوونی له ژنه کهی خواست و رویشت • گه یشته یه کهم
شار پاسه وان له بهر ده رگا رایان گرت و لی یان پرسى پشەت چی بهو
چ ده زانی ؟

گوتی : « هه موو شتیک ده زانم ! »

گوتیان : « که و ابوو تو مان له عاسمانان ده ویست ، له عاردان
ده ستمان کهوتی • پیاوی چا به پیمان بلئی کانئ ناو باژیری
شاره که مان بۆ چی ووشکی کردوو • ئەگەر پیمان بلئی باری دوو
که ر زبیرت پی ده به خشین • • »

کورپه که گوتی : « پیتان ده ئیم • • • به لام ئیستانا ، که له وسەر
گه پامه وه • • »

ئيترا نەووستا ، روڤشت ، تا گەيشته شاری دوووم • ديسان
لهوئيش پاسهوان لئىيان پرسی پيشهت چىيهو چ دەزانى ؟

گوتى : « هموو شتيك دەزانم • »

گوتيان : « كهوابى دههانامان وهره • پيمان بلى بوچى نهو
درهختهى هموو سالى سيوى زيپى دههانه مسال تاكه گەلايهكى
نهگرتوووه • هوى چىيهه ؟ »

كوپه كه گوتى : « باشه ، پيتان ده ليم ، بهلام كه لهوسه ر گه پرامهوه ••
له نه نجام دا رينگاى كهوته سه ر گولكي گوره • ده بوا لهو
گوله بهر پينهوه • كشتى يهكى لىبوو خەلكى ده به پراندهوه •
كه شتيوانه كه وه كو نهوانه پيشوو لى پرسی پيشهت چىيهو چ
دەزانى ؟ »

كوپه كه گوتى : « هموو شتيك دەزانم • »

كه شتيوان گوتى : « كهوابى ، توخوا پيم بلى هوى چىيهه من
ده بى ههتا ههتا به لهسه ر نهه ناوه كه شتى رانى بكهم • داخو چوون
رزگار ده بم ؟ »

كوپه كه گوتى : « بمه پينهوه نهو بهر ، كه گه پرامهوه هموو
شتيك پى ده ليم • »

له ئاوه که په پری یه وده • روښت • که ښته نه شکه وتی سحری •
نه شکه وته که زور تاریک و نوتکه بوو • دنیوی سحر باز له وئی
نه بوو • دایری له بهر ده رگا ، له سر کورسی به کی نه رم
• دانیستبوو •

پیره ژن گوتی : « کوره ، کابرا تو چیت ده وئی ؟ »

کوره وه لامي دایه وه : « سی داوه مووی زیړی ردینی دینوم
ده وئی • »

ژنه که گوتی : « دستت له کونیکي گه وده را کردووه • قه بدی
نی یه ، وده ، دانیسه ئیواری که دیو هاته وه ته خسیریت بو ناکه م • »

پاشان کوره که ی کرده میروویه کو له نیو پیچی که وای خوی
شاردی یه وه • به لام کوره که گوتی : ده مه وئی نه وه ش بزانه بوچی
کاتی فلانه شار ووشک بووه ؟ نه و درمخته ی له فلانه شار سالان
سیوی زیړی ده دا بوچی نه مسال گه لای پیوه نی یه ؟ هوی چی یه
که شتیوانی سهر فلانه گول چاره نووسی به که شتیرانی به سراوه ته وه ؟

پیره ژن گوتی : « دیاره حه زت له مه یلو مه ته لانه • که وایی

به بی ده نگ پال بکه وه و گوی را گره • بزانه که داوه زیړه کان له
ردینی دیوه که ده ردینم دیو چ ده لی • ره نگه هه موو شتیکت بو
ده ر بکه وئی • »

شهو داھات • پیره دبو گه پرایه وه مانی • که هاته زوورده وه
بوئیکي هه وای کردو هاواری کرد : « بوئ دئی ، بوئی بیگانان دئی ،
له عهردو بانان دئی » • هه موو کونو قوژبنیکی ئەشکه و ته که گه پرا
بی هووده بوو • پیره ژن سه رکۆنه ی کردو گوتی : « شهو که لو
په لانه م ریک خستووه ، بوچی هه مووی سه راوبن ده که ی • »

دبو سه ری خسته سه ر رانی پیره ژنو که و ته پرخو هوپری خه وئی •
پیره ژن داوه موو یه کی زیپری له ردینی ده رکیشا • دبو هه ستایه وه و
نه پاندی : « ئای ، شهو چیت کرد ؟ »

پیره ژن گوتی : « چ نه بوو • خه وم لی که و ت • خه وئیکي
ناخو شم دی • له شپه زه یی یان خۆم به داوه موو یه کی ردینی تو
گرته وه • له و خه وه دا لام و ابوو شاریک کانی یه کی تیدا بوو ووشکی
کرد بوو ، ئاوی نه ده دا • ده بی هوئی چی بی ؟ »

دبو گوتی : « ئەگه ر خویان بزانی خه نی ده بن • له ناو شهو
کانی یه که دا بوئیکي قوړاوی له ژیر به ردیک دا یه • شهو بوقه
لی ناگه پئی ئاوه که بیته ده ری • بیکوژن به ری ئاوه که بهر ده بی • »

دبو راکشایه وه • خه وی لی که و ت • پیره ژن داوه موو یه کی تری
ده رکیشا • دبو به توو پیه یی نه پاندی : « ئای ، شهو چیت کرد ؟ »

پیره ژن گوتی : « چ نه بوو ، خۆت ته نگاو مه که • خه وم لی

کهوتبوو • وام زانی چوومه ته شارینکی دوور • شاره که درهختیکی
جوانی تیدا بوو • هموو سالی سئوی زیری ده گرت ، بهلام نه مسال
که لای پیوه نی یه • نه مه یانی چی ؟

دیو گوتی : « شاره که خوشیان حز ده کهن بزانی • مشکیک
له بنی درهخته کهی داوه • نه گهر نه و مشکه بکوزن درهخته که
ده بووژیته وهو سئوی زیری ده گرتی نه گهرنا ده مری • ده به سسه
لیم گهری با به ناسووده یی بخهوم • نه م جارخه بهرم بکه یته وه
زه رر ده کهی •»

دریژ بوو • خهوی لی کهوت • که پر خهی لی ههستا پیره ژن
داوینکی تری له ردینی ده رکیشا • دیوه که له خوی هه لداو کهوتنه
هات و هاوارو هه پره شه و گورپه شه ، بهلام پیره ژن ساردی کرده وهو
گوتی : « دیسان له خهودا بووم ، خهونکی زور سهیر • لام وایی
تووشی کهشتی یه وانیک بووم له ناوچه وانی نووسرابوو هه تاهه تابه
به سهر گولیکه وه کهشتیرانی بکات • بی و بچی نه یده زانی چوون
خوی دهرباز بکات • ده بی بو وای لی هاتی ؟ چوون رزگار
ده بی ؟ »

دیو گوتی : « کابرا گیل و نه فامه • هه رکه سیک هات نه گهر
سهوله کهی له دهست بنی خوی دهرباز ده بی و نه وهی تر تووشی نه م
ده رده ده بی • تکایه لیم گهری نهختی بخهوم •»

و به یانی دیو ههستا چوووه دهرهوه • پیره ژن کورپه گهانی
کردهوه کورپی جاراز و سئی داوه مووه زیره کانی دایه و ههر سئی
وه لآمه کهی پی گوت و به ریئی کرد •

کورپه گه پایه وه ، گه یشته لای کشتیوانه که • کابرا
ناسی به وه • داوای وه لآمی پرسیاره کهی لی کرد •

کورپه که گوتسی : « جارئی بمپه پینه وه ، له و بهری
پیت ده لیم • »

که بهری به وه گوتی ههر که سئی هات سواری کشتی به که بوو
سهوله کهی له دهست بنی و خۆت راکه • رزگار ده بی • «

لهوئی رویشت گه یشته نه و شارهی درهخته بی به ره کهی لی
بوو • به خه لکه کهی گوت : « مشکینک له زیر درهخته که تان دایه ،
ره گی ده خوا • نه و مشکه بکوژن ، درهخته که ده بووژیته وه و
سئوی زیر ده گری • »

خه لکه که به رامبه ر به م چاکه یه خه لاتیکی باشیان به کورپه که
به خشی •

کورپه له وئوه رویشت تا گه یشته نه و شارهی کانی ووشک
بوو • پاسه وانه کان لی یان پرسی کانی به که یان چون ده زیته وه ،
نه ویش پیی گوتن و نه وانیش له پاداشتی نه و چاکه یه باری دوو

گه ران زيريان پي به خشي *

بهم جوړه به خته كور به سهر فرازي گه پرايه وه مائي . كه
ژنه كه ي زاني هموو كارنكي بو مهيسهر بووه زوري هه وه مس
پي هات . كورپه هه ر سي داوه مووي زيري دايه پاشا . نه گه رچي
پاشا له دله وه زوري رك له كورپه ده بوه وه به لام هيچ بيانووي نه ماو
كردى به زاواي خوي .

پاشا سه ري له و زير و گه نجينه يه سوپما بوو كه كورپه كه له و
سه فهره هينا سووي . به كورپه كه ي گوت : « كورپم ، نه هموو
زيرت له كوي دست كهوت ؟ »

كورپه كه ش گوتي : « له كه ناري فلانه گول . زوري زير
تدايه . »

پاشا گوتي : « تكايه پيم بلي نه و گوله له كوي يه ؟ به لكو مينش
بچم نه ختي زير بو خوم بينم . »

كورپه كه وه لامي دايه وه : نه گه ر چه ز ده كه ي زيرت دست
بكه وي . ملي ري بگروه و برؤ ، هه ر برؤ برؤ تا ده گه يته ليواري
كولنكي گوره . گوله كه كه شتيواننكي لي يه . وا بكه كه شتيوانه كه
بته پرينته وه . كه په رينه وه ، نه و بهر وه كو زينخو قوم زيري
لي رزاوه .

پاشای چلیس و جاو برسی ملی ریگای گرت و رویشت • گه
گه یشته دم گوله که داوای له که شتیوانه که کرد بیه پرنیتیه وه •
ته ویش سواری کرد • که چووه ناو که شتی به که که شتیوان
سه وله که ی نایه ده ست و خوی هه لات و پاشای به دم سه ول لیدانه وه
به جی هیشت •

زورداری و فیلبازی پاشا ته مه ی له جوان دا بوو • له ور ژوه وه
تا نه مرپوش پاشا هر له سهر گوله که دی و ده چی و سه ول لی ده دا •
دلنیاش بن که س به کسی نه که وتووه بچی سه وله کانی له ده ست
ده ربینی •

تەپرى ژېرى

زۆر زۆر لەمىزە پاشايەك ھەبوو • باخچە يەكى قەشەنگى لە
ھەوشەى پشەوھى كوشكى دا ھەبوو • باخچە كە درەختىكى لى بوو
سىوى زېرى دەگرت • كە سىوھ كان گەين ھەمووى ژمىر كرد
بۇ بەيانى سىوئىك ديار نەبوو • پاشا فەرمانى دا شەو نۆبەت لەو
درەختە بگرن •

پاشا سى كورپى ھەبوو • شەوى يەكەم كورپى گەوردەى ناردە
ناو باخچە بۇ نۆبەتدارى • بەلام كورپە نيوەى شەو خەوى بەسەردا
بارى و بۇ بەيانى كە لە خەو رابوو سىوئىكى تر نەمايوو •

شەوى دووھەم كورپى ناوھنجى بووھ ئىشكىچى • ئەوئىش بە
مەردەى كورپى گەورە سەعات دوازدهى شەو چاوى چووھ خەو و
بۇ بەيانى سىوئىكى دى كەمى كرد •

ئىنجا نۆرە ھاتە سەر كورپى بچووك • كورپە كە زۆر پەرۇش
بوو بۇ نۆبەت گرتەن بەلام پاشا متمانەى پى نەبوو • ھىچى
تىرانەدەدى ، پى و ابوو لە براكانى باشتەرى يە • بەلام لەگەل

ئەمەش دا ماوەی دا ئەویش نۆبەتی خۆی بگرێ . کورپی بچووک
لە ژیر درەختە کە دا راکشا ، بەلام دانی بە خۆی دا گرت و نەبەشت
خەو پستی لێ بسینێ . سەعات دوازدەیی شو ، وورشەیک لە
ئاسمانەووە هات . لەبەر تریفەیی هەیووە شو دا دیتی تەیرەک هات بە
هانە هان . پەرەکانی وە کو ژیر دەبریقانەووە هات لەسەر درەختە کە
هەنیشت . سینۆیکی ژیری لێ کردەووە . کورپە کە تیرینکی تێ گرت .
تەیرە کە لە شەققەیی بآلی دا . تیرە کە شابالی ئەنگووت و پەریکی
ژیری لێ کەوتە خوارەووە .

کورپە کە ، پەرە کەیی هەلگرتەووە . بو بەیانی بردیە خزمەت
پاشا و ئەو شووە چی دی بوو هەمووی بو گێرایەووە .

پاشا ئەنجوومەنی کو کردەووە . لەپەرە ژیرە کەیان توژی یەووە
بەمە گەشتن کە ئەم تاکە پەرەییە سەراپای وولانی پاشا دەهینێ .

پاشا گوتی : « مادام پەرە کە وا بەنرخ بی ، دلم بەوونە
دانا کەوێ . دەبی تەیرە کە خۆی پەیدا بکەم . »

یە کەمجار کورپی گەورە سەری هەلگرت و رویشت ، پرۆای
بە زیرەکی و وریایی خۆی هەبوو . وای دەزانی زۆر بە ئاسانی
تەیری ژیری دەست دەکەوێ . نەختی دوور کەوتەووە . تووشی
رئوی یەک بوو ، لە قەرەغی دارستانیک دا هەلتروشکا بوو . تەفەنگی

سوار کردو نیشانهی لی هه لگرت •

ریوی هاواری کرد : « مه مکوژه ، ئاموژگاری یه کی باشست
ده کم • ده زانم تو له تهیری زیپر ده گه پئی ی • نه مرو ئیسواری
ده گه یته دی یه ک دوو خانی تیدایه به رامبه ر یه کترن • یه کئی زور
خوش و رونا که • به زم و هه راو شایی تیدایه • به لام نه که ی بچینه
ئه م خانه • پرۆ خانه که ی دی ، نه گه رچی تاریک و ناخوشیسه •

شازاده بیری کرده وه گوتی : « ده عبا ی وا تو پری و به ره لالا
ئاموژگاری چاکی لی ناوه شیته وه • »

به لایته که ی داگرت • به لام رینوی به رنه که وت •
وه رسو پرایه وه بو ناو جه رگه ی دارستانه که تی ی ته قاند •

کوچه ملی رینگای گرت • بو ئیسواری گه یشته نه و گونده ی
دوو خانه که ی تیدا بوو • یه کئی به زم و گوورانی و شایی تیدا بوو ،
که چی نه وه ی تر زور مات و مه لوول و بی زه وق بوو •

کوچه له دلی خو ی دا گوتی : « نه گه ر نه چمه خانه ی وا
خوش و به ته ته نه و لابه ده مه خانه ی مات و مه لوول دیاره گیلو
نه فامم • ئیدی خو ی کرد به و خانه دا که به زم و ره زمی تیدا بوو •
که وته رابواردن و به زم و شادی • نه تهیری زیپری له بیرما ، نه
باوکی ، نه ئاموژگاری یه که ... »

• ماوه یه کی به سه ردا چوو • کوپی گه وره هه ر نه گه پرایه وه •
 • نه مجاره کوپی ناوه نجی ملی ریگی گرت و که وته شوین ته یری
 زیپر • وه کو برا گه وره که ی تووشی ریوی یه که هات • ریوی
 • ناموزگاری کرد • به لام کوپه گوئی به ناموزگاری یه که نه دا •
 • رویشته که گه یشته دوو خانه که • برا گه وره که ی له په نجه رمی
 • نه و خانه وه بانگی کرد که دهنگی • ناوازو گورانی و رابواردنی
 • لی ده هات • کوپی ناوه نجی خوی پی رانه گپرا • چوو زووره وه •
 • نه ویش که وته سه یرو سه فاو رابواردن •

• ماوه یه کی پی چوو • نه مجاره کوپه گچکه که ی پاشا ویستی
 • بچته گه پان و به ختی خوی تاقی بکانه وه • به لام باوکی کوسپی
 • خسته سه ر ری و گوئی : « چوونت بی سووده • تو له براکانت
 • ده مچه فتری • که نه وان ته یری زیریان پی نه دوژرته وه به تو
 • هه ر نادوژرته وه • نه گه ر بکه ویته ته نگانه خوت پی رزگار ناگری •
 • زیره ک نی •

• به لام که کوپه سووپ بوو ، باوکی دلی نه رم بوو و ئیزنی دا •
 • کوپی گچکه ش که گه یشته لای دارستانه که ، تووشی
 • ریوی یه که بوو ، له ده م ریگادا هه ل تر ووشکا بوو • پاراوه
 • نه یکوژی • ناموزگاری جارانی پیشکیش کرد • نه م کوپه پیاوانه

بوو، گوتی: «رئویله، مه ترسه نازارت نادمه • ئامۆزگاری به گهشت
به جی دینم •»

رئوی وه لامي دایه وه: «مادام وایه توش خهمت نه بی • وه ره
سواری کلکم به بازوو بنگه یه نم •»
کوپه چووه سه کلکی رئوی • رئوی ده ره پری • به سه ره
دارو به ردا غاری دا • کورکی له هه وادا وور شه ی هات • که گه یشته
کونده که شازاده دابه زی • ئامۆزگاری به گه ی له لوی گرت •
هیچ سهیری نه م لاو نه و لای نه کرد • یه کسه ره چووه خانه
بچکولانه که و به بی دهنگی شهوی تیدا برده سه ره •

به یانی بۆی ده ره چوو • له ده شتی تووشی رئوی هات
وه ره که وتبوو، چاوه پری ده کرد • رئوی پهی گوت: «ئیتا چیت
پهی ده لیم وا بکه • راست برۆ تا ده گه یته کۆشکیک • کۆشکه که
له شکرینکی زۆری له بهر ده م مۆل بووه • خۆت تیک مه ده • هه موو
نووستوون • پرخه پرخیانه • یه ک شهق به ناویان دا برۆ • بچۆ
ناو کۆشکه که و ژوو ره کان بگه پری تا ده گه یته نه و ژوو ره ی ته بری
زبری تدا یه • تهیره که له ناو قه فه زینکی دار دایه و به دیواره وه
هه لواسراوه • قه فه زینکی زبریشی له ته نیشته • ووریا به •
تهیره که له ناو قه فه زی دار ده رنه هینی بیخه یته ناو قه فه زی زبر
نه و مک خرابت به سه ره دی •»

رئوی وای گوت و کلکی پان کرده و . سازاده چووه سه ر
کلکی . رئوی به سه ر دارو به ردا غاری دا . کورکی له هه وادا
وورشهی هات . که گه یشته کوشکه که ، رئوی چۆنی گوتبوو
دهق و ابوو . سازاده چووه ژووری تهیری زیر . تهیره که له ناو
قهفه زینکی داردا بوو . قهفه زینکی زیریش لهوتی هه لواسرا بوو . سی
سئوی زیریش لهو گۆره که وتبوون .

سازاده له دلی خۆی دا گوتی : « گه لۆری به تهیری وا جوان
له ناو مهم قهفهزه ساده و ناشیرینه دا بیت و نهو قهفهزه زیرهش به تال
بئی . »

دهرگای قهفهزه داره که ی کرده و . تهیره که ی دهرهینا .
خستی به ناو قهفهزه زیره که . تهیره که قیره به کی توندی لی هه ستا .
له شکره که به خه به ر هات . هه له تیان بو ژووره و بر د .
سازاده یان گرت و له زیندانی یان را کرد . به یانی رایانکیشا به ردهم
دادگا . بئی له تاوانه کانی ناو بر یاریان دا له سه ری بدن .

پاشا گوتی : « یه ک مەرجم هه یه . نهو مەرجه به جئی بیسی
له سه رت نادهم . نهویش نه مه یه نه سپی زیرم بو بیته که له (با)
تیزرۆتره . نه گه ر هینات لیت خوش ده بم و تهیری زیریشت
بئی ده به خشم . »

شازاده به ههناسه ساردی بئوی ده رچوو • زؤر بهست و
مه لوول بوو چونکه نهیده زانی نهسپی زیر له کوی بدؤزیته وه •
زؤری نه برد تووشی رئوی هاوپیئی هات له دهم رینگا وه رکه وتبوو •

رئوی گوتی : « خؤ دیت چیت بهسه رهات ؟ بؤیه وات لئی هات
چونکه له قسم ده رچووی • بهلام قهیدی نی به دست له خسوت
بهرمه ده پیت ده لیم چون نهسپی زیرت دهست ده که ویی • راست برؤ •
ده گه یته کوشکیک • نهسپه که له تهویله دا بهستراوه ته وه • سه یز
له بهرده گا پالیان دا وه ته وه • تا ده چی خویان لئی که وتوو •
پر خه پر خیا نه • به بی دهنگی نهسپه که راکیشه ده ره وه • بهلام ووریا
به • زینتکی دارو قاتاغی ناسایی لئی بکه • زینتکی زیر له ویی به •
تهو زینهی لئی نه که ی • نه وه ک خراپت لئی ده قهومی • »

• تنجا رئوی کلکی پان کرده وه • شازاده سواری کلکی بوو •
رئوی بهسه ر دارو بهردا غاری دا • کورکی له هه وادا وورشه ی
هات •

• که گه یشته لای کوشکه که رئوی چؤنی گوتبوو وا ده رچوو •
شازاده چوه تهویله ی نهسپی زیر • خهریک بوو زینه
ساده که ی لئی بکات بهلام که چاوی به زینه زیره که کهوت دلئی
که وته غایلان • گوتی : « مخابنه هم زینه زیره لهم نهسپه زیره
نه کهم • »

زینه زېړه که ی هه لگرت له نه سپه که ی بکات • له گه ل زینه که
به پستی نه سپه که کهوت ، نه سپ حیلاندى • سه یز هوشیار
بوونه وه • کورپه یان گرت و فری یانده به ندیخانه •

بو به یانی بردیانه به ردهم دادگاو بریاردره له سه ری بدهن •
به لام پاشا پی ی گوت نه گه ر که چه پاشای کوشکی زېړم بو بینی
ناتکوزم و نه سپی زېړیشت خه لات ده که م • •

کورپه به دلکی گران و سه روسه کوتیکی کز بو ی ده رجوو •
به ختی هه بوو تووشی ریوی دلسوز هاته وه •

ریوی پی ی گوت : « تو به قسم ناکه ی • هه ق وایه له م
ته نگانه یه به جیت بیلیم ، به لام سکم پیت ده سووتی • نه مجاره ش
یارمه تیت ده دهم • • نه م ریگایه بگره • ده تاته کوشکی زېړ •
تیواری ده گه یته جی • شهو که دنیا کش و مات بوو • که چی پاشا
ده چیته سه رشورکی خوی ده شوا • که چوو زووره وه هه لی کوته
سه رو ماچی بکه • ئیدی شویتت ده که وی و هه لی گره • نه وه نده
هه یه ده رفه تی نه ده ی دو عابوون له دایک و باوکی بخوازی نه وه ک
خرابت به سه ردی • •

نجا ریوی کلکی پان کرده وه • شازاده له سه ر کلکی دانیش
ریوی به سه ر دارو به ردا غاری دا • کورکی له هه وادا وورشه ی
هات •

كانى كە گەيشتە كۆشكى زىر • قسەى رىوى راست
 دەرچوو • تانىو شەو چاوپى بوو • كە دونيا كىش و مات داھات •
 كچى پاشا چوو سەر شۆپكى • كوپە شالاوى بو بردو ماجى كرده
 كچە گوتى ھەز دە كەم دە گەت بىم بەلام تىكايە دەرفەتم بدە مالاوايى
 لە داىك و باوكم بخوازم • تەنانت گرياش • يە كەم جار كوپە گوتى
 بە گريان و پارانەو نەدا بەلام كە كچە بەسەر دەست پىي دا كەوت و
 كر نە بووود كوپە ماوى دا • ھەر ھىندە كچە گەيشتە تەنشت
 چوارپاي باوكى • باوكى و سەراپاي كۆشكە كە لە خەو رابوون •
 كوپەيان گرت و خستيانە بەندىخانەو •

بو بەيانى • پاشا پىي گوت : « لەسەرت دەدەم • تەنيا بە يەك
 مەرج لىت دەبوورم • ئەگەر بە ماوى ھەشت رۆژ ئەم گەردە لەبەر
 پەنجەرە كەم لا بەرى كە رىنگاي بىنىنى ئەودىوى لى گرتووم لىت
 خوش دەبم و كچە كەشت دەقەبەر دە كەم • »

سازادە كەوتە ھەلدېرىنى گەردە كە • خوئى دەردا و بن بىرى
 كرد • دواى ھەفت رۆژ كە تەماشاي كرد شتىكى واى نە كرددوو،
 زۆر پەست و نىگەران بوو • وورەى پروو خا • رۆژى ھەفتم بو
 ئىوارى رىوى پەيدا بوو • گوتى : « تۆ شاينى ھىچ جۆرە
 يارمەتى يەك نىت بەلام چاوم بەرايى نادا لەسەرت بەدى • بپۆ بال
 بدەو • تىر بنوو • ئىشە كە بو من لى گەپى • »

به یانی پاشا که له خه وهستاو له په نجه ره وه سه یری دهره وه ی
کرد • هیچ گرد له وی نه ما بوو • کورپه به تنگاو ی چوو خزمهت
پاشاو گوتی کاره کم ته واو کردو ده بی گفته که ت بیسته جی و
کچه که تم بده یتی •

پاشا کچه که ی دایه • سازاده و کچه که رویشتن • زوری
نه برد ریوی دلسوز هاته لایانه وه • به کورپه ی گوت : « بی گومان
شتیکی باشت دست که وتوه به لام نه سپی زیرپش هی کچی
کوشک زیره • • »

سازاده پرسى : « چۆن ههردوو کم دست ده که وی ؟ »

ریوی وه لامی دایه وه : « نه من یت ده لیم • جاری نه م کچه بو
پاشای خاوه ن نه سپی زیرپه به • نه وه نده یان هه وهس پی دی نه بیته وه •
به شادومانی نه سپی زیرپت پی ده به خشن • بو ت ده ردینن • سواری
به • یه که ده ستیان بگوشه و مالاوایی یان لی بکه • دواى هه موویان
ده ستی نه م کچه بگوشه • که ده ست گوشی بلندی که و سواری
نه سپه که ی بکه و تی ی ته قینه و برۆ ، کهس ناتگاتی • چونکه نه سپه که
له (با) به به ز تره •

ریوی چۆنی گوت کورپه وای کردو سواری نه سپی زیرپه بوو
کچه که یشی فراند •

رئوی زوو گه یشته لایانه و دو به کورپی گوت : « وا ده کم
تهیری زیریشت دست بکه وی ئه سپه که و کچه که شت بو بمیته وه .
که له کوشکی خاوه نسی تهیری زیری نزیك بوو یته وه . کچه که
دابه زینه . من چاوم لی ده بی . به سواری ئه سپی زیری برۆ حه وشدی
کوشکی . که چاویان پی که وت زوریان که یف پی دی و تهیری
زیرت بو دینن . که دست گه یشته قه فزه که وه ری بگره و تی
ته قینه . بگره یوه لمان و کچه که ش به و برۆ . »

که نه و ته گیره ش سه ری گرت و کورپه که به و هه موو گه نچینه وه
خه ریک بوو به ره و مال یته وه . رئوی پی گوت : « جا ده بی
توش چاکه ی ئه م یارمه تی یه م بده یته وه . »

کورپه گوتی : « بخوازه مالی دونیایه . »

رئوی گوتی : « که گه یشته ئه م لای دارستانه که گولله یه کم
لی بده ، بمکوژه ، سه رو قاچم پهل بده ، چیرم ناوی . »

کورپه که گوتی : « ئه مه یه ئه مه کداری . شتی وا به من
ناکری . »

رئوی گوتی : « ئه گه ر ئه مه م بو نه که ی ، به جیت دیلم . به لام
پیش نه وه ی برۆم ئامۆژگاری یه کت ده کم . ووریای دوو شت به :
یه کم گوشتی قه ناره مه کپه ، دووهم له لیوی هیچ بیرنیک
دامه نیشه . »

کوپه که بیری کرده وه : « به خوا ، ده عبايه کي سهیره !
ناموژگاری به که ی له خوی سهیرتره • کئی گوشتی قه نارهی کریومه؟
خۆ من قهت ناره زووی دانیشستی سهر لیوی بیرم نه کردووه • »

کوپه له گهڵ کچه که دا سوار بوون و رویشتن • ری یان که وته وه
ئه و گونده ی براکائی تیدا بوون • ههراوهووریایه کئی گه وره بوو •
پرسی چ بووه ؟ چ قه وماوه ؟ گوتیان ئه مرۆ دوو کهس له سه ریان
ده درئی • له حه شامه ته که نزیك بوه وه دیتی هه ر دوو براکائی به تی •
له و ماوه یه دا هه موو پاره و سامانی خویان دۆراند بوو • سه یرو
سه فاو خرابه یان کرد بوو • پرسى : ئه ری ئه وانه چۆن نازاد ده بن •
خه لکه که گوتیان : « قه ردارن • ئه گه ر پاره یان له باتی بده ی رزگار
ده بن • به لām به گوئی مه ده که ی پاره ی خۆت له پیاوی خراب
خه سار نا که ی • نازادیان مه که • »

به لām کوپه سی و دووی لی نه کرد • پاره که چه ند بوو له باتی
دان • که نازاد بوون هه موو پیکه وه ملی ری یان گرت و به ره و مال
بوونه وه • گه یشتنه ئه و دارستانه ی یه که مجار ریوی یه که یان تۆش
هاتبوو • له بهر ئه وه ی دونیا گه رم بوو • دارستانه که ش فینک بوو •
دوو برا که گوتیان : « با لابه دینه سهر ئه م پیره و نه ختی بحه سینه وه و
شتیک بخۆین • »

برای گچکه رازی بوو • له بهر قسان ناموژگاری ریوی له بیر

نەما • بەبى باكى لەسەر لىوى بىرە كە دانىشت • براكانى لىوى
 بەفيل بوون • پالىكيان پىود ناو پىشتاۋ پىشتاۋ ھاۋىشتيان ناو بىرە كە •
 كچە كەو تەبىرە كەو ئەسپە كەيان بر دو چوونە لاي باوكىزانو
 گوتيان : « ئەو تا ، نەك ھەر تەبىرى زىرمان بو ھىناى ، بىگرە
 ئەسپى زىپرو كچى كۆشك زىرپىشمان بو پەيدا كەردى • ،
 بوو بە شايى و گوۋەندو شادى • بەلام ئەسپە كە نەلەو پرا •
 تەبىرە كە نەبىخوئىند • كچە كەش دانىشت و گرىا •
 بىئەو لاي برا گچكە كە • براى گچكە نەمرد بوو • بەختى
 لەبار بوو ، بىرە كە ووشك بوو • كەوتە سەر گىايە كى نەرم و ھىچ
 ئازارى نەدى بەلام نەبىدەتوانى بىتە دەرەو • لەم تەنگانەبەشدا
 ھەر رىوى دىلسۆز بەكەلكى ھات • ھات و چوۋە ناو بىرە كەو زۆر
 سەرزەشتى كەرد كە ئامۆزگارى بەكانى نەگرتىۋتە گوئى •
 گوتى : « بەلام لەگەل ئەمەشدا ناتوانم وازت لى بىتم • ئەبجارەش
 يارمەتت دەدەم و سەرت دەخەمەو • ، ئىجا داواى لى كەرد كە خۆى
 بە كلكى دا شۆر بىكەتەو • ھەلى كىشاۋ ھىناى دەرەو •
 كە سەر كەوتەو رىوى پىي گوت : « ھىشتا مەترىت ل
 پىشە • براكات دىنيا نىن كە تو مردبىت • دارستانيان بە نۆبە تداران
 ئابلوقە داود ھەر بىئىن دەتكوزن •

گوپه روښت • تووشی پیره میردیک بوو • جل و بهرگی خوئی
له گهل گوپی یه وه • به بهرگینکی شری کون چووه کوشکی پاشا •
کهس نه یناسی یه وه به لام که نه و گه یشه جی نه سپه که دهستی به
له وه پ کرد • تهیره که که و ته خویندن • کچه که چیر نه گریا •
پاشا که نه مهی زانی سه ری سوپما • برسی : « نه مه مانای
چی به ؟ »

کچه که گوتی : « من نازانم • هر نه وه نده ده زانم نه و ماوه یه
زور دلته نگ بووم که چی نیستا دلتم بوته وه • ده لئی ددزگیرانی
راسته قینم هانوته وه • « تنجا کچه که هموو مهسه له که ی ووردو
باریک بو پاشا گیرایه وه • نه گهرچی دوو برا که هه پره شه یان لی کرد
بوو ، نه گهر سریان هه ل بمالی بیکوژن به لام نه و گوئی به
هه ره شه که نه دا •

پاشا فه رمانی دا نه وه ی له کوشکی دا هه بوو هه مووی
کو کردنه وه • کوپی گچکesh به بهرگیکی دپا دپا هات و
راوه ستا • کچه که یه کسه ر ناسی یه وه و نامیزی تی وه رهینا •

هه ردوو برای به دکار گیرانو له سه ریان درا • کوپی
گچکesh کچه که ی گواسته وه و بوو به میرانگری پاشا •
با بزاین رنوی کلؤل چی به سه ر هات •

ماوه‌یه‌گی زۆر به‌سه‌ردا تی‌په‌ری • جارنکیان شازاده چوه ناو
دارستانه‌که • تووشی ریوی‌یه‌که بوو • ریوی گوتی : « نه‌ودی
نازه‌زووت ده‌کرد هم‌موت بۆ هاته‌دی • به‌لام کلۆلی من نابریته‌وه
نازادیی من له‌ده‌ست تۆدایه‌و تۆش بۆم ناکه‌ی • »

دیسان گریاو داوای لی‌کرد گولله‌یه‌کی لی‌بداو بیکوژی‌و
سه‌رو قاچی په‌ل بدا • نه‌مجاره‌ شازاده قسه‌ی نه‌شکاند • که
ریوی‌یه‌که‌ی گوشت‌و سه‌رو قاچی بری • ریوی بوو به‌پیاو •
تومه‌ز نه‌مه‌برای کچه‌پاشاکه‌بوو • سیحری لی‌کرا بوو • ئیستا
سیحره‌که‌شکاو رزگار بوو •

بهم‌جۆره‌هموو لایه‌ک تا مردن به‌به‌ختیاری ژیانو له
هیچیان‌که‌م نه‌بوو •

هه وێرده

هه بوو نه بوو کابرایه کی دهوله مه ند هه بوو • خه ریک بوو
بچینه سه فه رینکی دوور • سێ کچی هه بوو • داوای لێ کردن
هه ریه که چی دهوێ بویان بێنی •

گه وره که گوتی مرواریم دهوێ • نه وهی ناوهنجی گوتی
ئه ملام دهوێ • که چی نه وهی بچوو که که گوتی : « بابه گیان ،
نه من هه وێردهی گۆیه نده و فرنده م دهوێ • »

باو گوتی « باشه ! نه گه ر پیم په یدا بوو بووت دینم • »

هه ر سێکی ماچ کردن و رویشته • که ئیش و کاری خۆی
ته واو کردو به ره و ماڵ بووه وه ، مرواری و ئه ملامی دهست کهوت و
بۆ دوو کچه که ی گه وره تر ئی هینا ، به لام نه وه نده ی گه را
هه وێرده ی دهست نه کهوت بۆ کچی گچکه • زۆر عاجزو غه مبار
بوو چونکه نه و کچه ی نازیمۆک بوو زۆری خوش دهوێست •

له گه رانه وه دا ری ئی کهوته ناو دارستانیک • دارستانه که

گۆشكىكى تېدا بوو • درەختىك لە نزيك گۆشكە ھەبوو •

ھەويئردە يەك لەسەر چەلەپۆپەي ئەو درەختە ھەلنېشتبوو • گوتى:

« خوا داى • وەختىكى باش ھاتم • » • شاگەشكە بوو • بە

نۆكەرەكەي گوت برۆ سەر ئەو درەختە و ھەويئردەكە بگرە • كە

نۆكەرەكە لە درەختەكە نزيك بوو • شېرىك لە ئزىر درەختەكە

راست بوو • خۆي راووشاند • نەعرەتەيەكى واى لى دا گەلەي

درەختەكان لە گەل ھەژانەو • نەپاندى : « ھەر كەسى بىھوي

ھەويئردەي گۆيەندەو فرىندەي من بدزى ھەلى دەدېم • •

كابرا ما بپارتيەو • : « ببوورە نەمزاني ئەم تەيرە ھى تۆيە •

چەندت پارە دەوي دەتەمى ، ھەر ھىندە مەمكوزە • • »

شېر گوتى : « بە ھىچ جۆرىك لىت خۆش نابم • ئەو نائىم

ئەگەر بەلنىم پى بەدەي كە گەپرايتەو • مالى يەكەم شتت تووش ھات ،

ھەرچى بوو بە منى بىخىشى • ئەگەر وا بگەي ناتكوزم و ئەم

ھەويئردە يەشت دەدەمى بو كچەكەت • • »

كابرا دلې كەوتە قرت و قرت و گوتى : « دەترسم كچە

بچوو كەكەم بىتە قوربانى ، چونكە منى زۆر خۆش دەوي ، بچمەو

بەغار بە پىرمەو • دى • • »

نۆكەرىش زەندەقى لە شېرەكە چوو بوو • گوتى : « بو ؟ كى

ده لئی په کهم جار تووشی کچه کهت ده بی ؟ کئی ده لئی پشيله يه که
يا سه گيکت تووش نايه ؟ ،

کابرا قابل بوو • هه وئړده ی وه رگرت و په يمانی دا که
له پرایه وه مالی ، په کهم جار تووشی هه ر شتيک بوو به شیری
به خستی •

که گه یشته وه مالی کچه بچوو که که ی به را کردن به پیریه وه
هات ، په کهم کهس بوو تووشی هات • باوکی گرتی په باوه شو
ماچی کرد • که کچه که دپتی باوکی هه وئړده ی گویه نده و فرنده ی
بو هیاوه له خه نی خوشیان وهخت بوو په ر ده ر بکات •

باوکی دهستی به گریان کردو گوتی : « کچی شیرینم •
نرختکی زورم بهم ته یره داوه • گفتم که شیری درنده داوه توی
بی به خشم • نه ویش مسو گه رهت ده درپی • » جا چی به سه ر
هاتوو هه مووی بو گیرایه وه • داوايشی لئی کرد بو شیره که نه چی
هه رچی ده بی با بی • به لام کچه سه ر کونه ی باوکی کردو گوتی
« جا ، باه گیان چون قسه ی وا ده که ی • تو په يمانت داوه و ده بی
په يمانه کهت بیته جی • بو خاتری قسه ی تو هه ر ده چم • که
چووم له شیره که ده پاریمه وه به لکو به بی ته زیهت به ره لام بکات ،
بو به يانی ، کچه بی ترسو په روا چوه ناو دارستانه که •

شیره گهش شیر نه بوو ، کورپه پاشا بوو ، سیحری لی گرابوو . به
روژ به خو به هموو دست و پتوئندهوه ده بوو شیر و شه ویش
ده بوونهوه بنیادم . که کچه که گه یشته لایان زور به ریزهوه
پیشوازی یان کردو بردیانه ناو کوشکی . که شه و داهاش شیره که
بوو به کورپه پاشایه کی قیت و قوز . زه ماوه ندیکی خوشیان کردو
پیکه وه زیان . شه و به ناگابوونو به بهزم و خوشی رایانده بواردو
به روژیش ده که وته خه وهوه .

روژیکیان شیر به کچه ی گوت : « به یانی شایی و گووه نده
له مالی باوکت . خوشکی گهورهت به میرد ده چی . نه گهر حز
ده که ی بچی با شیره کانم بتگه یه نن . »

کچه که گوتی : « باشه ، زور غه ریبی باو کم ده کم . »

شیره کان بردیانه وه . که گه یشته جی بوو به بهزم و هه رایه کی
وا شه و سهری دیار نه بی ، چونکه لی بی ئومید بوون . وایان
ده زانی شیر بهل بهلی کردوه . به لام کچه که بوی گیرانه وه که
میردیکي چند کۆکی هه یه و شه و ماوه یه چند به خوشی
رایبواردوه . تا شاهه نگه که ته و او بوو له وی مایه وه ، پاشان گه پرایه وه
دارستانه که .

کاتی کچی ناوه نجی به میرد درا ، له دوو کچی گچکه یان

گېرپايه وە • ئەويش بە شيرى گوت : « ئەمجارە دەبى توش لە گەلم
بى • »

شير گوتى : « مەترسى يەكى زورى بۆ من تىدايه • چونكە
ئەگەر بىت و لەوى يەك تيشكە مووم پى بکەوى تا حەفت سالان
دەبم بە کوتر • »

كچە گوتى : « ئاخ ! دەتۆ وەرە • خۆم ئاگاداريت دەكەم •
لى ئاگە پىم هيج روئاكىت پى بکەوى • »

هەردوو كيان پىكە وە چوون • كۆرپە يەكى ساوايان هەبوو ،
ئەويشيان برد • كچە ژوورتيكى تايبەتى خۆى لە ماله باوانى هەبوو ،
زۆر پتەو بوو ، هيج تيشكى روئاكى نەدە گەشتى • رىكەوتن كە
مومەكان داگيرسان شيرە كە بچىتە ئەو ژوورەو دەرگا لەسەر خۆى
دابخت • بەلام دەرگا كە لە دارى تەر دروست كرا بوو ، لە گەل
ووشك بوونە وە دا گرژ بوو وە درزىكى بچوو كى تى بوو • كەس
هەستى پى نە كرد بوو • كاتى كە كۆرپە وى زەماوئەندە كە بەو
هەموو مومو چراخانە وە لە گلىسە گەپانە وە بە بەردەم ژوورە كە دا
تى پەپىن • تيشكىكى ئەوئەندەى موويەك چووە ژوورە وە ، بە
كۆرپە پاشا كە كەوت و يەكسەر بوو بە كۆترىكى سى • كۆتر بە
كچەى گوت : « دەبى حەفت سال بە دونيادا بسوورپىمە وە • وەرە

دووم ، هەر حەفت هەنگاوت هاویشت دلۆپە خوینتیکی سوورو
پەڕینکی سپی بەردەدەمەووە . تا شوونم بزر نەگەیی . ئەگەر بێیتە
دووم رزگارم دەگەیی ! ،

ئنجای کۆترە که لە شەقەیی بآلی داو چوو دەردەووە . کچە
کەوتە شوینی یەووە . هەر حەفت هەنگاوت دەپرویشت دلۆپە خوینتیکی
سوورو پەڕینکی سپی دەکەوتە خوارەووە ، رینگەیی پێشان دەدا .

کچە دوا بە دوا کۆرەپاشادا دنیا گەپرا . که هات حەفت
سانە که تەواو بوو دلێ زۆر خوش بوو گوتی بەم زوانە رزگارمان
دەبێ . بەلام وا نەبوو . جارێکیان که حەفت هەنگاوی رانا نە دلۆپە
خوینتیکی سوور رزاو نە پەڕینکی سپی کەوتە خوارەووە . سەری
هەلپری کۆتر دیار نەبوو لە دلێ خۆی دا گوتی : « ئای نە خۆم
سەر بە هەشی ، کەس بە هانامەووە نایە . »

ئنجای سەری هەلگرت و چووە لای (رۆژ) و بێی گوت : « تۆ
هەموو کونجیلک و هەموو تۆپکەیکە روناک دەکەیتەووە ، ئەرێ چ
کۆتری سپیت نەدیووە ؟ »

(رۆژ) گوتی : « نەخێر ، نەمدیووە . بەلام هانی ئەم فوتووەت
بەدەمی هەر کاتی زۆر پێویست بووی بیکەووە بە کەلکت دێ . »
کچە فوتووەگەیی وەرگرت . سوپاسی کردو رویشت . کە

تيواري مانگ هه لات • له مانگي پرسی : « تو هه موو ئافارو
دارستانك روناك ده كه يته وه • نه ري چ كو تري سپت نه ديوه ؟ »
مانگ گوتی : « نه خير ، هيج كو تري سپم نه ديوه •

به لام هاني نه م هيلكه يهت بده مي • هه ر كاتي زور پويست
بووي بيشكينه به كه لكت دي • •

كچه هيلكه كه ي وه رگرت و سوباسي كردو روشت تا
(شهوبا) لي ي دا • به شهوباي گوت : « تو به سه ر هه موو
دره ختيك و به ژير هه موو گه لايه ك دا ده روي ، نه ري چ كو تري سپت
نه ديوه ؟ »

شهوبا گوتی : « نه خير ، نه مديوه • به لام بو ت له سي (با) كه ي
تر ده پرسم • له واتنه يه نه وان دييان • •

(با) ي روژه هه لات و (با) ي روژاوا هاتن • هيجيان نه دي
بوو • به لام (با) ي باشوور گوتی : « كو تريكي سپم دي • فري
بو لاي ده ريباي سوورو له وي بو وه شير چونكه حه فت سالي
به سه ردا تي په ريوه • ئيستاش شيره كه له گه ل عه زيباه ك شه ربه تي •
عه زيبا كه ش كچه پاشايه ، سيجري لي كراوه • •

جا شهوبا پي گوت : « برؤ ، تا ده ريباي سوور رامه وه سته •
هه ندي قاميش له كه ناري ده سته راست سه وز بوه • بياثر مي ره •

یازدهمین قامیش بپرەووە • شەپری پێی لە گەڵ عەزیاکە بکە • شیرەکە
بەسەری دا زال دەبێ و هەردوکیان دەبنەووە بنیادەم •

هەر وەها سیمەرغێک لە کەناری دەریادا هەیه ، بیدۆزەووە ،
خۆت و خۆشەوێستە کەت سواری بن هەلتان دەگری و بەسەر
دەریادا دەتانی پرنیتهووە دەتانیتهووە مانی خۆتان • هانی ئەم گونزەش ،
کە گەیشته ناوەندی دەریا • بەری دەووە خواری • یە کسەر دەیتە
دار گونزێکی بۆندو سەر لە دەریا دەردینی • سیمەرغە کە ماندووە با
نەختی لەسەر دارە کە بچەسپتەووە • ئەگەر نەحەسپتەووە هینزی
لەبەر دەبری و ناتوانی بتانی پرنیتهووە •

قەسە شەوبا راست دەرچوو • کچە کە چوو گەیشته لای
قامیشەکان • ژماردی • یازدەمین قامیشی بری یەووە • لە گەڵ
عەزیاکە بەشەر هات • شیر بەسەری دا زال بوو • شیر و عەزیاکە
یە کسەر هاتەووە سەر شیوەی بنیادەمی جاران • ئەو کچە پاشایە
بوو عەزیا کە لە سیحەرە کە رزگاری بوو ، سواری سیمەرغ بوو و
کۆرە پاشاکە ی بردو رویشت •

کچە ی بەستە زمان و بابان و پیران لەوی دانیشت و دوای ئەو
هەموو گەراندە دیسان بە تەنی مایەووە ••• دانیشت و گریا • لە
ئەنجام دا زاتی دایە بەر خۆی و گوتی : « تا - یا - ی بی و کە لە شیر
بقوو قینی هەر دەروم ، تا خۆشەوێستە کەم دەدۆزەووە • »

ماوه یه کی زۆر روڤشت • گه یشته کۆشکی کورپه پاشای
ده زگیرانی و کچه پاشای گۆرین •

کچه بیستی بهم زوانه ئاههنگی زه ماوه ندیان ده گه پێی • نهو
قوتوووی کردهوه که له (روژی) وه رگرتوو • کراسیکی تیدا بوو
وه کو روژ ده بریقاییه وه ، ده ری هینا له بهری کردو چوه ناو
کۆشکی • که خه لکه که چاویان به کراسه کهی کهوت واقیان و پرما •
بووک زۆری پێ جوان بوو ، بو کراسی بوو کینی تهماعی تی کرد •
داوای لی کرد بفرۆشی •

کچه وه لآمی دایه وه : « ئهم کراسه م نه به پاره ده فرۆشم ، نه
به خاک • لی گه پێن شهوێک له زووری زاوا بخهوم ، ده تدهمی • »
بووک رازی بوو • به لآم نوکه ره کهی تی گه یاند شه ربه تی خه و
ده رخواردی کورپه پاشا که بدات •

که شه و داها ت و کورپه پاشا خهوی لی کهوت ، کچه یان برده
ژووری • کچه له سه رینگانی کورپه دانیشته و گوتی : « هفت
ساله ئه من له دوت ده گه پێم • چوومه لای روژو مانگ و هه ر
چوار (با) • دنیا گه پام • ئه من نه بام به سه ر عه زیاکه دا زال
نه ده بووی • خوشه و یسته کهم چۆن له بیرم ده کهی ؟! »

به لآم کورپه خه وێکی نه وه نده گرانی لی کهوت بوو ده تگوت ئهم

قسانه بایه و له ناو دارچناران گفه گفیه تی • به یسانی که رۆژ بووه
کچه یان هینا ده ری • ناچار بوو کراسه زیږه که ی دا بوو کئی •
خۆشی چوه دهره وه بو ناو میږگ و سهوزاتی ، دانیشته و گریا •
کت و پیر ی له هیلکه که کرده وه که دیاری مانگ بوو • شکابدی •
میشکیکی به قورته قورت لی هاته ده ری دوازه جوجکه ی زیری
به دواوه بوو • به جوجکه جویان له بن بالی میشکه که نا •
کهس له دنیا دا شتی وا جوان نه دیوه •

کچه میشک و جوجکه کانی به پیش خوی دا ، چوه بهر
به نجه ره ی بوو کئی • بووک که جاوی پی کهوت به کسه ر هاته
خواری و داوی لی کرد نه و جوجکه زیږانه بفرۆشی •

کچه که گوتی : « نه میشک و جوجکانه نه به پاره ن نه به
زه وی • ریگم بده شه و نیکی تر له ژووری زاوا بنووم ، ده تده می • »

بووک گوتی : « باشه » ویستی وه کو شه وی پیشوو ته فره ی
بدا ، به لام نه جاره که کورپه پاشاکه چوه ناو جی به نوکهره که ی
گوت نه وه شه وی دی چ گفه گف و مره مر بوو • نوکهره که حال و
مهسه له که ی بو گپرایه وه • گوتی ناچار یان کردم شه ربه تی خهوت
دهر خوارد بدهم ، چونکه کجیکی کلؤل و هه ژار له ژووره کهت
نووستوو • ته گیر وایه نه شه ویش دهر خواردت بدهم •

کورپه پاشا که گوتی : « کوا شه ربه ته که ؟ بیر نزه »

هز ديسان کچه يان برده ژوورئى • کچه دهستی پئی کرد چى
ناخوشی و دهرده سهرى به سهرى هاتوو گيرايه وه • کورپه ژنه
خوشه ويسته کهى به دهنگى ناسى يه وه • هه ستايه وه • هاوارى کرد :
« تازه به ناگا هاتم • نهز ماويه له خه ودا بووم • کچه پاشا سىجرى
لئى کرد بووم تووم له بير کرد بوو • ئيستا سىجره که شکا • »
هه ر نه وه شه وه هه ردو کيان به دزى کوشکيان به جئ هئشت و
هه لاتن ، چونکه باوکى کچه ش جادوو گهر بوو ترسان نه وه ک
بيانه نگيوئى •

بچوون سوارى سيمرغ بوون • سيمرغ هه لئى گرتن به سهر
ده رى اى سووردا فرى • که گه يشته ناوه ندى ده رى اى سيمرغ ماندوو
بوو ، کچه گوئزه کهى خسته خواره وه ، ده موده سب دار گوئزى کى
گه وره لئى رواو سيمرغ له سهرى هه لئشت و ماندووئى سايه وه •
ئنجبا دوباره هه لئى گرتن و گه ياندى يه ماله وه •

له وئى به ديدارى مندا له که يان شاد بوونه وه که گه وره و جوان
بوو و تا مردن هه ر به به ختيارى زيان •

کچه قازەوان

هەبوو نەبوو ، شازنیک هەبوو • چەند سأل بوو میردی کردبوو •
کچیکی جوانی هەبوو • کە کچە کە پئی راگەشت لە کورپە پاشایەکی
وولاتیکی دووریان مارە کرد • کە وەختی گواستەووی هات •
شازن چەند سندوو قیکی لە زیرو زیوو جل و بەرگی نایاب و مرواری
بۆ داگرت • لەبەر ئەووی زۆری خوش دەوێست دیاری یەکی
شاهانەیی بۆ ئامادە کرد • کارە کەرنیکیان هەبوو • کارە کەرەکی
کرده بەربووک کچەیی پئی سپارد تا بیگە یەنیتە دەست زاوا •

کچە پاشاو کارە کەر سواری یە کەو ئەسپ بوون • ئەسپەکی
کچی پاشا ناوی (فەلەدا) بوو • (فەلەدا) قسەیی دەزانی •

کە هات برۆن • شازن چووە ژووری نووستن • چە قۆیەکی
بجووکی هینا • پەنجەیی خۆی بریندار کرد • دەسڕۆکیکی سپی
دابەری و سئی پشکە خوینی بەسەردا رزا • دەسڕۆکەکی دایە
کچە کەو پئی گوت : « کچی شیرینم ، ئاگاداری ئەم دەسڕۆکە بە
لەم سەفەرەدا بە کەلکت دئی • »

كېمە دەسروڭكە كەي خستە باخەلى • بە غەمبارى مالاوايى
كردو بە سواری ئەسپە كەي رۆيشت • ماوئەك رۆيشت تىنوو بوو •
بە كارە كەرى گوت : « دابەزە • جامە زىرە كەم بېو لەم روبارە بۆم
پىر ئاوبكە • • كارە كەرى گوتى : « تازە ئىتر خزمە تكارى تۆ نىم • ئەگەر
تىنووى دابەزە ، بىرۆ سەر روبارى چۆك دادەو تىر ئاوبخۆرەو • •

لەبەر ئەوئى كچە پاشا كە زۆر تىنوو بوو • ناچار بوو دابەزى •
داھاتەو سەر روبارە كەو ئاوى خوار دەو • ماوئى نە بوو لە
جامە زىرە كە بخواتەو • • كە ئاوبكە كەي خوار دەو گوتى : « ئاخ ! »
سى پشكە خويئە كە وە لاميان دايەو • • ئەگەر دايكت بەمە بزانتى ،
زۆرى پى ناخۆش دەپى • •

بەلام كچى پاشا ساويلكە بوو • هيچ دەنگى نە كرد • سواری
ئەسپە كەي بوو • • چەند مىلىك رۆيشتن • بەلام رۆژە كەي زۆر
گەرم بوو • • ھەتاو ئەنگاوتى • تىنوو بوو • كە گەيشتە روبارىكى تر
دىسان ھاواری كرده نۆكەرە كەي : « دابەزە ، جامە زىرە كەم بېو
لەم روبارە بۆم پىر ئاوبكە • • لاملى كەرە كەي لە بىر نەما
بوو • بەلام كارە كەرى ئەمجارە زياتر بە رەقى وە لامى دايەو • گوتى :
« چىتر خزمە تكارى تۆ نىم • ئەگەر تىنووى دابەزە ، بىرۆ سەر
روبارى • چۆك دادەو تىر ئاوبخۆرەو • •

كچه زۆر تينوو بوو • ناچار دابه‌زى • داها ته‌وه سهر
رو باره كه‌و ئاوى خوارده‌وه • ئنجا گوتى : « ئاخ ! » • پشكه
خوينه كان ديسان وه لاميان دايه‌وه • « نه‌گه‌ر دايكت به‌مه‌ بزاني ،
زۆرى پى ناخوش ده‌بى » • به‌لام كه‌ داها ته‌وه سهر رو باره كه‌ ئاگاي
لى نه‌بوو نه‌و ده‌سرو كه‌ى سى پشكه‌ خوينى پيوه بوو له باخه‌لى
كه‌وته خواره‌وه به‌ربوه‌وه ناو رو باره كه‌و به‌ ئاوى داجوو .

كاره كه‌ره كه‌ چاوى لى بوو • زۆرى هه‌وه‌س پى هات چونكه
زاني له‌مه‌ودا ده‌ستى به‌ بوو كه‌ كه‌ ده‌شكى • كچه‌پاشا كه‌ كه‌ پشكه
خوينه كانى له‌ده‌ست چوو زۆر كزو لاوازو پى هينز بوو • كه‌ وىستى
سواری (فه‌له‌دا) بپته‌وه • كاره كه‌ره كه‌ (فه‌له‌دا)ى له‌ ده‌ست ده‌ره‌پيار
گوتى : « - فه‌له‌دا - بو من باشه • تو سواری يه‌خته‌ى من به‌ •
كچه‌پاشا كه‌ ناچار بوو فه‌له‌داى بداتى •

كاره كه‌ره كه‌ هه‌ر به‌وه‌نده نه‌وه‌ستا كچه‌پاشاى ناچار لرد
به‌رگى خۆى له‌گه‌ل بگۆرپته‌وه • به‌رگى شاهانه‌ى كچه‌ى كرده
به‌رو جله كوون و شپه‌ كانى خۆى دايه • سوينديشى دا به‌ ئاسمانى
ساف ، كه‌ له‌ كووشكى پاشادا قسه بو كه‌س نه‌ كا • (فه‌له‌دا) ئاگاي
له‌م هه‌موو كه‌ين و به‌ينه بوو ، زۆر چاك هه‌ستى خۆى لى راگرت •
كاره كه‌ره كه‌ سواری (فه‌له‌دا) بوو • بوو كى راسته‌فينه‌ش

سواری یهخته که بوو • بهم جوړه روښتن تا گه‌یشته کوشکی
پاشا •

که گه‌یشته جی بهزم و شاه‌نگ و شایي و گووه‌ند بوو •
کورپه پاشا که غاری دا ، چوه لای کاره‌که‌ره که وای زانی نهو
کچه پاشای ده زگیرانیه تی ، له‌سهر نه‌سپی هینایه خواری • بردی به
هوډه‌ی سهرده‌وه • کچه پاشاش له خواره‌وه ، له‌ناو خه‌لکی به‌جی ما •

پاشای به سال‌چوو له په‌نجره سهری هه‌لکینا چاوی بهو
کچه جوان و نازداره کهوت له جه‌وشه وه‌ستاوه • چوه لای بوو کهو
لئی پرسی نهو کچه کئی به‌گه‌ل خوت هیناوه ووا له جه‌وشه
راوه‌ستاوه •

بووک گوتی : « له رینگادا تووشی هاتم و له‌گه‌ل خوم هینا •
نیشیکی بده‌نی ، با بی کار نه‌بی • »

پاشای پیر هیچ کاری نه‌بوو پی‌ی بسپری ، گوتی : « مندا لیکي
بچوو کمان لایه قازان به‌خپو ده‌کات • با نهو کچه‌ش یارمه‌تی
بدات و بیته قازه‌وان • »

کورپه قازه‌وانه که ناوی (کونراد) بوو • کچه‌ش بوو به
یاریده‌ده‌ری کونراد •

بوو کی ساخته ، روژنیکیان ، به‌زاوای گوت : « می‌ردی

نازیز ، تکایه ئیشیکم یتیه بۆم بگه . »

کورپه وهلامی دایه وه : « بهسه رچاو . ههر توو ئیش ، » .

بووک گوتی : « نهو ئهسپه ی پی هاتووم . له ریگادا زۆر

سهخله تی کردم . بنیره دوو قهساب ، بی سهری ببری . »

راستی ، زنه که له وه ده ترسا نهووک ئهسپه که حال و مهسه له که

بۆ خه لک بگیریته وه .

زاوا قسه ی بووکی نهشکاندو (فهلدا) سهری به برین چوو .

کاتی کچه پاشای راسته قینه به مهی زانی . به دزی چوه لای

قهساب و چهنگه زیریکی دایه ، گوتی ئیشیکی بچوو کم هدی بۆم

بگه .

قهنه ره یه کی گه وره و تاریک له و شاره دا هه بوو . هه موو

سهینه و ئیواران قازیان به و قهنه ره یه دا ده برد . به قهسابی گوت :

سهری فهلدا لی بگه وه و له سه ر نه و قهنه ره ی بکوته بۆ نه و دی ههر

جازی به وی دا تیه پریم چاوم پی بگه وی .

قهساب رازی بوو . سهری (فهلدا) ی لی کرده وه . له سه ر

قهنه ره که دا دایکوتا .

به یانی زوو ، که کچه له گه ل (کوئراد) دا ره وه قازده که بیان

به ژیر قهنه ره دا هه ژوا . کچه هاواری کرد :

فهله دا ، فهله دای به رزه گوت •
 سه ره که وه لامي دایه وه :
 سازاده ، سازاده ی ریوار
 وای دایکت بیزانیایه
 تهر په شیمان ده بوه وه •

رویشن له شار چوونه ده ری • قازیان بهر هه لدا • کچه له ناو
 میرگ و میرغوزاریک دانیشتم • پرچی کرده وه • پرچی وه ک زیپر
 بوو • (کونراد) نه شقی نه و پرچه بریسکه داره بوو • ویستی چهند
 تالکی لی بکاته وه • کچه هاواری کرد :

هه لی که ، کزه با ، هه لی که

کلاوی (کونراد) بیه •

هه لی که ، کزه با ، هه لی که

با بکه وینه شوینی یه وه

با به سر گردو دۆل و که وردا

برواو نه گه پرتنه وه

تا پرچی بریسکه دارم

دادینم و ده یه ونمه وه •

(با) یه کی تیز هه لی کرد • کلاوی (کونراد) ی برد • کونراد
 که وته شوین کلاوی بابر دووی • تا گه پایه وه کچه پرچی خوئی

داهیناو هوننی یهوه • بهم جوړه (گونراد) هیچ تاله پرچی ده سست
نه کهوت • تووپه بوو • هیچ قسهی له گهل نه کرد • تا تیواری قازیان
له وه پاندو گه پانه وه •

روژی دووم که قازیان به ژیر قهنته ره که دا هازوا • کچه ک
دیسان گوتی :

• فهله دا ، فهله دای به رزه کوت

فهله دا وه لای دایه وه :

شازاده ، شازادهی ریپوار

وای دایکت بیزانیایه

ته پر به شیمان ده بوه وه

دیسان که رویشان و له ناو میرگ و میرغوزار دانیشان • کچه

پرچی کرده وه • (گونراد) غاری دا ، ویستی چهند تالکی لی

بسه نی • کچه هاواری کرد :

هه لی که ، کزه با ، هه لی که

کلاوی کونراد به

هه لی که ، کزه با ، هه لی که

با بکه ویتنه شوینی یهوه

با به سهر گردو دؤل و که وردا

برواو نه گه پښته وه
تا پرچی بریسکه دارم
دادینم و ده یهونمه وه

(با) هه لى كرد • كلاوى كونراندى فراند • كونراد به را كردن
كه و ته شوينى يه وه • تا هاته وه كچه پرچی هونيوه وه • هيچ تاله
مووى چنگ نه كه وت • تا ئيوارى قازيان له وه پراند • ئيوارى كه
گه پرانه وه • كونراد چوه لاي پاشاي به سالاجو و پيى گوت :
« پاشام خوش بى • نه من چى دى له گه ل نه م كچه دا ناچمه بهر
قازان • روژ تا ئيواره نازارم ده دا • »

پاشا گوتى چونت نازار ده دا • كونراد گوتى : « به يانى كه به
بن قهنته رهى تاريك دا تى ده پهرين • سه رى نه سيك له بلندى
كو تراوه • كچه پيى ده لى :

فه له دا ، فه له داي به رزه كوت
سه ره كه وه لامى ده داته وه :
شازاده ، شازاده ي ريبوار
واى دايكت بيزانياهو
تهر په شيمان ده بوه وه

نجا له بهر قازان چ ددبوو و چى ده دي هه مووى بو پاشا

گيرايهوه • بوی باس کرد چون هه موو روژی ده بی بکه وینه شوین
کلاوی بابر دووی • پاشای به سالاجوو داوای لی کرد که به لانی
که مهوه روژیکی تریش له گهل کچه بجیته بهر قازان •

بو به یانی زوو ، پاشا چوو خوی له په نا قهنته ره که حه شاردان •
که کونرادو کچه رهوه قازه که یان هیناو گه یشتنه بهر قهنته ره که •
پاشا گوئی لی بوو کچه چی به سه ره نه سپه که گوت و سه ره
نه سپ چی وه لام دایه وه •• پاشا به مه نده نه وه ستا چوو دهشت و
خوی له ناو گياو گولی شارد هوه • دیتی قازه وانه کان قازیان هینا •
پاش قه بری کچه که دانیشته • پر چی کرده وه • پر چی له بهر تیشکی
روژدا بریسکایه وه • هاواری کرد :

هه لی که ، کزه با ، هه لی که

کلاوی کونراد به

هه لی که ، کزه با ، هه لی که

با بکه وینه شوینی به وه

با به سه ر گرو دو ل و که وردا

برواو نه گه پرتنه وه

تا پر چی بریسکه دارم

دادینم و ده بهونمه وه

بوو به گهرده لوول • کلاوی کونرادی برد • کونراد کهونه
شوینی یهوه • کچه به شینهیی پرچی داهیناو هوینی یهوه •

پاشا نه مهی هموو به چاوی سه ری خوی دی و بی نهودی نهوان
بیینن کشایه وه و هاته وه •

نیواری که قازه وان هاته وه • پاشا کچهی بانگ کرده لای
خوی و لی پرسی نه وه بوچی نه مرؤ وات کرد •

کچه گوتی : « ناویرم خه می دلّم بو هیچ که سئی هه لپیزم •
چونکه سویندم به ناسمانی سانی سه رسهرم خواردود • »

پاشا زوری لی کرد چیرؤکی خوی بو بگیریته وه بی سوود بوو •
ننجاپئی گوت : « نه گهر به منیش نالی ی نه وه ک سویندت لی بکه وی ،
وهره داخی دلت به م سو به یه بلئی • »

پاشا رویشنت • کچه خزی یه ناو سو به که • گریاو هه مسوو
کول و که سه ری دلی خوی بو هه لپشت • گوتی : « ناخ ، دونیا پشتی
تی کردوم • من کچه پاشام • کاره گهره که م به خورتنی جلی شاهانهی
له بهر دا که ندم و له بهر خوی کرد • چوه باوه شی میرده که م • منیش
به و قه لنده ری یه بووم به قازه وان • وای دایکم بزانی تهر په ستو
په شیمان ده بیته وه • »

پاشا خۆی له پهنا دوو که لکیشی سوڤه که شار د بوده . گوئی
له هه موو قسه کانی کچه که بوو . هات و کچه که ی له ناو سوڤه هینا
دهری . جلو بهر گیکى شاهانه ی کرده بهر . قازه وان بوو به کچیکى
ئه وه نده جوان نه بیته وه .

ئینجا پاشا بانگی کوپه که ی کرد و تئى گه یاند که ئه و ژنه ی
ئیتا لایه تی ساخته چی یه . کاره که ری ده زگیرانی راسته قینه یه تی .
بوو کی راسته قینه ئه و قازه وان یه که له وئى راوه ستاوه .

کوپه که ته ماشای قازه وانى کرد ، ئه وه نده جوان بوو واقى
ورما .

داوه ت و گووه ندیکى گه وره یان سازدا . هه موو خزم و دوستان
بانگ کرد . کوپه پاشاکه له سه ر میزیک دانیشت ، لایه کی کچه پاشای
راسته قینه بوو ، لایه کی کاره که ره ئوینبازه که . کاره که ری
ئوینباز که چاوی به و ژنه جوان و نازداره که وت چاوی زه ق بوه وه .
کچه بهر گیکى ئه وه نده جوانى له بهر بوو کاره که ره نه یناسی یه وه .

که نان خوراو به زم و ئاهه نگ ته واو بوو . پاشا پرسیاریکى
له کاره که ره که کرد . گوئی :

« ئه و دی گه وره ی خۆی ته فره بدا ، سزای چی یه ؟ »
بوو کی ساخته گوئی : « سزای ئه وه یه به رووتى دار کارى

بکری • بخریته نیو بهرمیلیکی بزمارکوت • «

پاشا گوتی : « خۆت حوکمی خۆت دا • ده بستی به و سزایه

بگهی • • «

• تنجا کورپه پاشاکه کچه پاشای راسته قینهی گواسته وه •

• به ناشتی و بهختیاری حوکمی نه و وولانه یان گپرا •

خوشك و برا

هه بوو نه بوو خوشك و برايهك هه بوون • براكه دهستی خوشكى
گرت و گوتى : « خوشكم ، مادام دايكمان مرد • ترازه شاديمان
لى تورا ، زردايكمان هه موو روژى ليمان ددها • نزيكى بكه وين
ده مانداته بهر پى له قان • وردكه نانى ره قمان دهر خوارد ددها • تووله
سه گى ژير ميز، زيانى له ئيمه خوشتره • زور جار خواردنى به
تامى له بهر داده نى - خوايه روحيكمان پى بكه ي • واى دهنه تستا
دايكم چاوينكى لى بوايه - خوشكم ! ههسته باسه ره لگرين و برؤين •
روژينكى ره بهق به نيو زهوى و ميرگ و چه قين دا روښتن •
لى يان بوو به باران • خوشكه گوتى : « ئاسمانش ته بى دلى
بچكو له مان ده گرى • « بو ئيواري گه يشته دارستانك • ماندوو
برى و دل به خهم ، خزانه درزى دره ختيكى كلورو سهريان ويك
كردو خه ويان لى كهوت •

روژى پاشتر كه هوشيار بوونه وه روژ له تاقى ئاسمان دا بوو •
تيشكى گهرمى بلاو ده كرده وه • براكه گوتى : « خوچه ، تينووم •

با گۆمیک بدۆزینه ووه نهختی ئاو بخۆینه ووه • ده لئی ترپه ی غاردانی
یه کیکم دینه گوی • •

دهستی خوشکی گرت و رویشتن گۆمیک بدۆزنه ووه • به لام
زردایکی به دکاریان که زانی ئەم دوو منداله بهسته زمانه رویشتن
به دزی که وته شوینیان و سیحری له هه موو گۆمه کانی ئەو دارستانه
کرد •

که یه کهم گۆمیان دۆزی یه ووه ، گۆمه که ئەوه نده رون بوو
زیخی له بن دا ده بریسکایه ووه • برا چوو ئاوی لئی بخواته ووه • کچه
گویی لئی بوو ئاوه که ده یگوت : « ئەوه ی بمخواته ووه ده بیه پلنگ ،
ئوه ی بمخواته ووه ده بیه پلنگ • » کچه قیزاندى : « برام ، نه که ی ،
ئەم ئاوه نه خۆیته ووه ، نه وهك ده بی به جانه وه رتلی کوی و پارچه
پارچه م ده که ی • •

برا ، ئەگه رچی زۆریش تینوو بوو به لام دانی به خوی دا گرت و
ئاوه که ی نه خوارده ووه • گوتی : « له کانی یه کی تر ده خۆمه ووه • •
که گه یشتنه گۆمیکى دی • برا ، بۆ سه ر ئاوه که چوو ، خوشک
گویی لئی بوو ئاوه که ده یگوت : « ئەوه ی بمخواته ووه ده بیه گورگ •
ئوه ی بمخواته ووه ده بیه گورگ • » کچه قیزاندى : « برام ،
نه که ی ، ئەم ئاوه نه خۆیته ووه ، نه وهك ده بی به گورگ و هه لم

ده دپری • • • برا ئەم جارەش ئاوه کەفی نه خواردهوه • گوتی : • تا
ده گەینه کانی یه کی تر خۆم راده گرم ، به لام ئەم جاره هه
ده بخۆمهوه • تینۆتی پستی لێ سه ندووم جا تو هه رچی ده لێی
بلی • •

که گه یشته گۆمی سی یه م • خوشک گۆی لێ بوو ناوه که
ده یگوت : « ئەوهی بسخواتهوه ده بیته شوور • ئەوهی بسخواتهوه
ده بیته شوور • « جا قیزانیدی : « برام ، نه کەفی ، ئەم ئاوه نه خۆیتهوه
نه وه ک ده بی به شوورو له دهستم راده کەفی • « به لام برا گۆی نه دا
قه کانی یه کسه ر چۆکی داوه سه ر گۆمه که و بیستی به ئاوه که وه نا •
که یه که م دتۆپه ئاوی به لێو کهوت ده م و ده ست بوو به شوورێکی
بچکۆلانه •

کچه ، ما به سه ر برای سیحران نه نگاوت سووی دا بگری •
شووره کهش گریا • خۆی دایه پال خوشکی و به غه ماری گریا •
کچه پێی گوت : « شووری بچکۆلانه به سیه ، واز له م گریانه بیته •
خه مت نه بی من قهت به جیت ناهیلیم • « ئینجا باز به ندی زیری خۆی
کرده وه و بو شووره کهی کرد به قه ئیت و له ملی کرد • رایکیشاو بو
ناو جه رگهی دارستانه که شوپر بوه وه •

ماوه یه کی زۆر رویشتن • تووشی خانوویه کی بچوو ک
هاتن • کچه سه ری له ژووری هه لکیشا دیتی چۆل بوو • له دلێ

خۆی دا گوتی : « وا چاکه لابدهینه ئیره و لیره دا بژین • ، نجا هندی پووش و په لاشی کۆ کرده ووه رایه خیکی نهرمی بو شووره که دروست کرد • هه موو سبه یان کچه ده چوه دهره وه • تووو پاقله و گوئزی بو خۆی و گیای ته پرو ناسکی بو شووره که ده هینا • شووره که گیای به دهستی خوشکی ده خوار دو گه مهی له دهره دا ده کرد • ئیوارانیش کچه که خهوی ده هات ، دو عای خۆی ده خویندو سه ری به پستی شووره که ده کردو به ئاسووده یی دهنووست •

ئه گهر به اتبا برای له ئاسکه لتی بنیاده م دابا ژیانان زور خوش ده بوو •

ماوه بهك ، به م چه شنه ، له م چۆله وانی یه دا ژیان • به رینکه وت روژنیکیان پاشای ئهم وولاته راوینکی گه وره ی برده ناو ئهم دارستانه • فیهی که په ناو لوورده ی تاژی و عه وت عه وتی سواران دارستانی پر کرد • شووره که گوئی ای بوو • زه وقی راوی هی هه ستا • به خوشکی گوت : « خوچه ، ئیزنم بده بچمه ئهم راوه • خۆم پی راناگیری • ، ئه وه نده ناو رایه وه خوشکی دلێ نهرم بوو ،

ئیزنی دا • به لام پیی گوت : « ئیواره وه ره وه ، منیش له ترسی راو که ری دلر مق دهرگا له سه ر خۆم کلیل ده ده م • که هاتیه وه بو ئه وه ی بتناسه وه له دهرگا بده و بلێ - خوچه دهرگام ای بکه وه - ئه گهر وا نه لێی دهرگات لێ ناکه مه وه • ،

شووره که له خوشیان بازیکی له خۆی هه ئداو به شادومانی خۆی
گه یانده دهشتی به رفر او انه وه •

باشاو راو که ره کان چاویان بهم شووره جوانه کهوت • راویان
نا • به لام پێ یان نه گیرا • که هات بیگرن خۆی کوتایه ناو چه م و
چو غوردو بزر بوو • که تاریک داها ت گه رایه وه مانی و له ده رگای
داو گوتی : « خوچه ، ده رگام لێ بکه وه • »

ده رگا کرایه وه • شوره که بازی دا ژووری و شهو به دنیایی
له سه ر جینگای خۆی نووست •

رۆژی پاشی راو دهستی پێ کرده وه • که شووره که گوی ی له
زرمه ی که پنه ناو دیارده ی راو که ران بوو ئوقره ی لێ هه لگیرا ، به
خوشکی گوت : « خوچه ، ئیزنم بده ، ده بی هه ر بچه راوی • »
خوشکی ده رگای کرده وه و پێ ی گوت : « باشه ، ئیزنت ده دم به لام
دیسان ئیواری که هاتنه وه قسه که ی جار ان بکه • »

شوور پویش ت که راو که ر چاویان پێ کهوت ، سه راوه دوویان
نا • به لام شووره که له وان سووک و چاپو و کتر بوو • تا ئیواری
له دوی نه بوونه وه • ئیواری ئابلو قه یان دا • یه کێ به ناسته م برینداری
کرد • شوور به شه له شه ل رای کرده وه مانی • راو که ریک قه ره به
قه ره ی چوو تا گه یشته لای خانوه که و گوی ی لێ بوو چون شووره که

گونى : « خوچه ، دەرگام لى بکه وه • ، دەرگا کرایه وه شوور چوه
زوورنى • دەرگا داخرايه وه • نجا راو که ره که گه پرایه وه لای پاشاو
چى دى بوو وچى بیست بوو هه مووی بو گپرایه وه • پاشا گوتى :
به یانى راونكى تریش ده که یین •

له وللاووش که خوشکه چاوی به شووره که کهوت برینداره •
زور ترسا • خیرا خوین و خورپه که لى شوشت و گیای نایه سهر
برینه که و گوتى : « شوورى نازدار ، پرؤ بنوو بو نه وهى چاک
بته وه • • »

برینه که ی نه وه نده سووک بوو بو به یانى هیچ به لای لى نه ما •
به یانى دیسان دهنگى راو که ران هات • شوور حه جمانى لى پرا،
به خوشكى گوت : « خوچه ، راوه ، خوم پى ناگیرى ، ده بی ههر
بچم • ، خوشكى قیزاندى : « نه مجاره ده تکوژن • له م دارستانه دا
به تهنى ده مینمه وه • دونیا به ته واوی پشتم تى ده کا • لى ناگه پریم
بچیت • ، شووره که گوتى : « که واته ده بی وه زگ بدم • که گویم
له زرمه ی که پره نا ده بی له پیستی خوم ده چمه دهره وه • • »

خوشكى به دل گرانی دەرگای لى کرده وه • شووره که به
شادومانی بوى دهرچوو • پاشا که چاوی پى کهوت به راو که رانى
گوت : « نه مرؤ تا ئیوارى راوی بنین ، به لام ووریا بن نه یه نگیون • »

که روژناوا بوو پاشا به راو که رانی گوت • • وهرن • خانوه کهی
ناو نهه دارستانهه پیشان بدن • • که چوون ، گه یشته بهر ده رگای
خانوه که • پاشا له ده رگای داو گوتی : « خوچه ، ده رگام ای بکه وه ،
ده رگا کرایه وه • کچیکی زور جوانو نازدار له زووره وه بوو •
که دیتی نهه شوور نی یه و کابرایه که تاجی زیپی له سهره زور
ترسا • پاشا دنیای کردو ، گوتی : « من پاشام ، له گه لم وهره ده ته به
کوشکی خوم و له خومت ماره ده کم • »

کچه وه لایمی دایه وه : « چهز ده کم بیم ، به لام ده بی شووری
بچکولانه شم له گه ل خوم بیم • ناکری بهری هه لدهم • »

پاشا گوتی : « باشه ، با هه تا هه تایه له گه لت دابی • وا ده کم
له هیچی کم نه بی • » له و کاته دا شووره که به زووری کهوت •
خوشکی قه لته کهی گرت و له خانوه که چوه ده ره وه به گه ل پاشا
کهوت •

پاشا نه و کچه ناسک و نازداره ی سواری نه سپی خوی کردو
ته قله کوت به ره و کوشکی هاژوای • زه ماوه ندیکتی به هه بت وهون
کرا • کچه بوو به شازنو ماوه یه ک به خوشی رایبوارد • شووره کهش
جی خوش بوو • له باخچه ی کوشکه که دا ده له وه پراو هه لزه
دابه زی بوو •

زېردايکي به دکاري هم خوشک و برايې که منداله کان له بهر
دلړه قی و بی روحی نه ووه هه لاتبوون ، نه و ماوویه هه وای
ده زانی درنده کچه که یان هه لدریوه و راو که ریش کورپه که به شوور
تی که ییون ینکاو یانه . . به لام که زانی بهم خوشی به گه یشتونو و
وا به بهختیاری راده بویرن رقو کینه ی دهر وونی جو شا . له هیچ
شوینی تو تکه ی نه ده گرت . هه ر بیری له وه ده کرده وه چون بتوانی
هم دوو منداله به سته زمانه تووشی مال ویرانی بکات . . .

هم ژنه به دکاره کچیکي خوی هه بوو . زور رهش و ناشیرین
بوو . یه کچاوی هه بوو . کچه زانی زړ خوشکی بوته شازن و زور
بهختیاره ، گوتی : « نه وو شازنی ؟ شازنی بو من باشه . »

دایکی گوتی : « کچم پشووت فراوان که . که و مختی هات
خوم ده زانم چی ده که م . »

سال وه رسوو پرایه وه ، شازن کورپیکي نازداری بوو . به
پرنکه وت پاشا چوبوو و راوی . زېردايکي به دکارو سحر باز بهرگی
کاره که رانی کرده بهرو چوه ژووری شازن و پیی گوت : « هه سته ،
سه رشورک گهرم گراوه ، خوت بشو ، شهنگت دینه وه بهر . خیرا که
تا سارد نه بوته وه . ، کچه که شی هات . به هه ردو کیان شازنیان
هه لگرت و بردیانه سه رشورکی و فری یان دا ناو ئاوی . دهر گایان

له سه ر داخلست ، به لام ناگرينكى نه وهنده گه رميان له بن سه رشور گي
گر دبو وه شازن زوو خنكا .

تنجا زردايكي سپهر باز كچي خو ي هينا . كلته به كي له سه ر ناو
له ناو پيخه في شازن دا دريژي كرد . سه رو سيماشي وه كو هي شازن
لي كرد ته نيا نه يتواني چاوه كو بره كه ي چاك بكانه وه . جا بو نه وه ي
پاشا نه ييني فيري كرد له سه ر ته نكيشي لاي چاوه كو بره كه ي
رابكشي .

تيواري كه پاشا هاته وه ، بيستي كو پرينكي بوه زوري كه يف
پي هات . به تالوو كه چوه سه رينگاني ژنه كه ي بزاني ته ندروسي
چونه . به لام زردايك له زريكزني دا ، گوتي : « وور يابه په رده گان
نه كه يته وه . نايي شازن روناكي پي بكه وي . وازي لي بيته با
بحه سيته وه . »

پاشا رو پشت چوزاني كچيكي تر به ساخته خو ي كردونه
شازن . شه وي ، مال نووستان . دايه ني ته نيشت پيشكه ديتي ده رگا
گرايه وه و شازني راسته قينه هاته ژووره وه . مه لو تكه ي له لانكي
ده ره ينا . له باوه شي ناو شيري دايه . سه رينه كه ي داوه شانده
دايناوه و ليفيكي بچووكي به سه ر دا هه لكيشا . شووره كه شي له بير
نه كرد چوو دهستيكي به پشت داهيناو به بي دهنگي چوه ده ره وه .

به يائي دا بهن له پاسه واناني پرسى داخو شهو گس هاتوته نساو
کوشکى • گوتيان : « نه خير ، ټيمه که سمان نه ديوه . . »

به م جوړه چند شهويک هاتو به يي دنگى روښت •
دا به نه کس هموو جاري ده يدي به لام نه ده ويرا لاي کس
بدر کيني •

ټمه ماو به يک ده وامي کرد • ټه مجاره شازن که هات ، گوتى :
کور به کم چند ده جوانى !
شووره کم چند ده جوانى !
ناخ ، ته نيا دوو جاري تر ديم •

دا به نه که هيچ وه لامى نه دا به وه • به لام که شازن روښته وه ،
چوه لاي پاشاو مه سه له کهى تي گه ياند • پاشا گوتى : « په ککو ،
ټمه ده يي چي بي • سبهى خوم ټيشک له منداله که ده گرم ، بزانه
ټمه چي به . . »

ټيوارى پاشا چوه لاي مه لو تکه که • نيوى شهوى ديسان
شازن به ده رکوت • گوتى :

کور به کم چند ده جوانى !
شووره کم چند ده جوانى !
ناخ ! ته نيا به يک جاري تر ديم •

ههروه گو جاران پیش نهوهی بر وا کوربه کهی مەمکدا • پاشا
زاتی نه کرد بپاخوی • بهلام شهوی داهاتوو دیسان نۆبه تی لی گرت •
زنه که هات و گوتی :

کوربه کهم چهنده جوانی !
شووره کهم چهنده جوانی !
ناخ ، که چیترا نایه مهوه •

پاشا خۆی پی رانه گیرا • ههلی کوتایه سهرو گوتی : « هه بی و
نه بی تو ژنه نازداره کهی منی • »

ژنه وه لامي دایه وه : « به لی ، ژنه کهی تو م ، که نه م قسهی
کرد زیندوو بوه وه • بوو به ژنیکی تهرو پرو ساغ و سهلامهت •

جا سیحر بازی بهدکار به خۆو به کیزه وه چی یان لی کرد بوو
هه مووی بو پاشا گیرایه وه • پاشا فه رمانی دا هه ردوو کیان را کیشه
به رده م دادگا • دادگا حوکمی دان • کچه یان فری دایه ناو
جهنگلستان و جانه وه ر شهت و په تیان کرد • پیره ژنی سیحر بازیشیان
خسته ناو ئاگرو سووتانیدیان • که سووتا شووره که گوپاو بوه وه
• بنیاده می جاران •

به م جووره نه م خوشک و برایه تا مابوون به بهختیاری ژیان •

سى كوپى بەختەۋەر

كابرايەك سى كوپى ھەبوو • رۇژنيكىان بانگى كىردنە لاي
خۆي و كەلەشپىرىكى بە يەكەم و داسىكى بە دووھەم و پشیلە يەكى بە
سى يەم داۋ پىي گوتن : «كوپم ، من پىر بوويم • زورم لە زىاندا
نەماۋە • ھەزم كىرد پىش مردن شتىكىتان بۆ بەجى بىلم • پارە يە نىمە •
نەۋەي ئىستا پىم بەخشىن نىرخىكى و ايان نى يە بەلام بەدەست
خۆتانه كە زىرانە بەكارىان پىن • پىرۆن وولاتى وابدۆزنەۋە ئەم
ستانەيان تىدا نەبى ، ھىرتان دىتەۋە • »

كە كابرا مرد • كوپى گەورە بە خۆۋ بە كەلەشپىرەۋە بۆي
دەرچوۋ • دەچوۋ ھەر شارىك لە دوورەۋە كەلەشپىرى سەر كلىسە
دىار بوو بەدەم باۋە دەجولايەۋە • لە گوندانىش ھىستا دوور بوو
قووقەي كەلەشپىرانى دەكەۋتە بەر گوتى • كەس نەبوو كەلەشپىرى
پى سەير بى بۆيە پى نەدەچوۋ بەختىكى وای بۆ پىرەخسى • لە
نەنجامدا چوۋ دوور گەيەك • خەلكە كە نەياندەزانى كەلەشپىر جى يە؟
بگرە نەياندەزانى چۆن وەختيان دىار بىكەن • دەيانزانى كەي

به یانی بهو گهی تیواره به به لآم که شه و داده هات نه یانده زانی دونه
چ و رخته • کوپه گوره که پیی گوتن : « ته ماشا کن نم
که له شیر به سته زمانیکی چند سهیره • تاجیکی سووری وک
یاقوتی له سهره • ده لئی شوپه سواره به پری له بهر که هر
را کردوو • شهوی سی جار بانگ ده دا • که جاری سی بهم بانگی
دا زوری پیی ناچی رۆز ده بته وه • به لآم نه گهر به رۆزی نیوه پۆ
بانگ بدا • نیشانه ی نه وه به که ناو وه هوا ده گوپی • »

خه لکه که زوریان که یف پیی هات • نه و شه وه تا به یانی
به نووستن • که که له شیر که ساعات دوو و چوارو شش به
درنگیکی بهرز بانگی دا ، بهو به پری شادی و به ختیارگی گوی یسان
بو شل کرد •

خه لکه که داوایان له کوپه کرد ناخو نم که له شیر
فرۆته نی به ؟ و به چندی ده دات ؟ »

کوپه وه لآمی دانه وه : « ده یفرۆشم • به لآم باره که ریکم زپ
دهوی • • • هموو به یهک دهنگ هاواریان کرد : « به پره وری وا
مهزن بهو نرخه ههرزانه • • • نرخه که یان دایه •

کاتی کوپه بهم سامانه سهنگینه گه پرایه وه مالی ، براکانی واقیان
وپما • برای ناوهنجی گوتی : « شتی چاکه ، منیش ده پۆم به تلو

داسه گم به نرخیکی وا له گۆل بکه مه وه ، چوه ههر شوینی دیشی
 پاله داسیان به شانوه بوو ، له وه نه ده چوو چی ده ست بکه وی .
 له نه انجام دا چوه دوور گه یه ک . خه لکه که نه یان ده زانی داس
 چی یه ؟ . که ده غلو دان دروینه ی ده هات توپیان دبرده ناو
 ته باره و ده یانته قاند . ئەم کارهش ترک و خوایی بوو . هه ندی ته قه
 سه ریان ده کرد . هه ندیکی تر له باتی قاجک به گوله کان ده که وتن ،
 ده یانپه پانندن . دانه وینله یه کی زۆر به خه سار ده چوو . نه وه ههر
 لی گه پری که گرمه یه کی تر سناکی لیوه ده هات .

کابرا شانی دابه ری . زۆر به سووک و هینی داسه که ی له
 ته باره خسته کار خه لکه که هه موو عاجباتیان ما ، ده میان به ش بوه وه .
 ههر چه ندی داوای کرد با ناماده بوون بیده نی . نه ویش که مامله تیان
 کرد گوتی نه سیکم ده وی یه ک باره زی پری لی بی .

دوا جار برای گچکه ویستی به ختی خوی له گه ل پشیله که
 تا فی بکاته وه . نه ویش ته بای براکانی سه ری هه لگرت و روینست .
 تا له ده شتی پان و هه راو بوو هیچی به هیچ نه کرد . پشیله له هه موو
 شوینیک دا هه بوون . نه وه نده زۆر بوون زۆر جار بیچوو و ساواکانیان
 فری ده دا ناو گو مان . له نه انجام دا چوه دوور گه یه ک . خو و به خت ،
 له و دوور گه یه که س پشیله ی نه دی بوو . خاوه ن مال له مال بوایه و
 له مال نه بوایه مشک جلیتانه یان ده کرد . خه لکه که زۆر به گله یی

بوون له دهست مشكان • پاشاش كوښكى لى ووه تهنگ هابوو • له
دهست مشكان به داده داد بوو • مشك له هموو كون و قوزبتيك دا
چيکه جيكيان بوو ، هه رچي بکه و تبا به رى ده يانقرتاند •

كوپه که پشيله ي بهردا ، پشيله به ناو مشكان كهوت ، شپي
کردن • خه لك تكيان برده بهر پاشا هم گيانداره سه يره يان بو
بکړي •

كوپه داواي هه رچي بکړدايه ، پاشا به سوپاسه وه پسي
ده به خشي • كوپه ش داواي ئيسترئكي کرد به باره زيرنكه وه •
به م جوړه برا گچکه که گه نجينه يه كي له هموو يان به نرخري
هتايه وه •

پشيله له كوښكى پاشادا به زمي به مشكان کرد • نه ووه ندي
كوشت نه ده زمرا • نه انجام تينو بوو ، لمووزي به رز کرده وه
مياواندي : « مياو ، مياو ، مياو » •

پاشاو خه لکه که گوئي يان له م دهنگه سامناکه بوو ترسيان
لى نشت • له ترسان په رتان پوتانيان پي كهوت و كوښكيان چول کرده
پاشا نه نجوومه ني بهست بو نه وه ي به هموو لايه ك چاره يه ك
به وونه وه • برياردرا قاسيديك بئرنه لاي پشيله ، داواي لى بكت
كوښك به جي بلي نه گه نا به خورتي دهري ده كهن • نه نجومه نه که

گوتیان هیشتا دهردی .شکان خوشتر بوو ، چونکه لیی راهاتبووین .
ئیستا ژیانمان له دست هم گیانداره بهدفهپه تال بوو . .

گهنجیکی کوکیان نارد بوو شهوی داوا له پشیله بکات بهلکو
به هیمنی له کوشکی بجیته دهرهوه . بهلام پشیله که تینویتی تهواو
هیزی لیی سهند بوو ههر هینده وهلامی دایهوه ، گوتی : «میاو ! میاو» .
گهنجه که واتتی گه یشت دهلی : « شتی وا نابیی ، شتی وا نابیی » .
ئیدی هم وهلامی بوو پاشا بردهوه .

نهنجوومه نه که گوتیان : « کهوا بوو دهبی سهری بوو هیز
دابتهوینی . - کوتهک دهزانی قوناغ له کوئییه - » .

تویان راکیشا دهری . کوشک گری گرت . که ناگر گه یشته
تهو ژوورهی پشیلهی تیدا بوو پشیله به شهسپایی له پهنجهرهوه
بازی دا دهری .

بهلام تا کوشکه که کول وکوی دانه مردهوه ئابلوقه دهره کان
نه کشانهوه .

درهختی لووت

ئەری چیرۆکی ئەو سێ سەربازە ھەزارەتان بێستووە کە دوای
ئەوێ شەپنکی گرانیان کرد، رینگە مالهۆدیان گرتە بەرو جلهوی
خۆیان ھایە دەست چارەنووس؟

مارەبەکی زۆر رووشتن • زۆریان تال و سوویری دونیا چەشت
بوو • دلە کروزییان گرتبوو • تەواو کەوتبوونە سالانەو •

تێوارەبەکی رییان کەوتە دارستانیکی چپ و تاریک شەویان
بەسەرداھات • ناچار بوون شەو لەو دارستانە بکەنەو • رینگ
کاوتن کە بە نۆرە دوویان پال بەدەنەو و بخەون و ئەوێ سێبەم
دانبیشی و نۆبەتیان لێ بگری ئەوێ جانەو رینگ ھەلیان بدپری • کە
ئەو ماندوو بوو دوو ھوشیار بکاتەو و خۆی بخەوی • ھەر وہا
بە گوێرەئەوێ تریش • بۆ ئەوێ بە رینگ و پیک کابە کە
راییەپینن •

دوویان زوو پال کەوتن و خەو بردنەو • ئەوێ تر ئاگریکی

خوشی له ژیر دره ختیک دا کرده وه و له بهر ناگره که دانیشه و
نوبه تی گرت •

له ناکاو کورته بالآیه کی چاکت سوور هات و گوتی :

- زه لام ، تو کئی ؟

سه ربازه که وه لآمی دایه وه : « دوسته ! »

- چ جوره دوستیک ؟

سه ربازه که گوتی : « سه ربازیکی پیرم • دوو هاو پینم له گه آه •
بژیومان نه ماوه ••• ده وهره دانیشه ، خوت گهرم بکه وه • »

کورته بالآکه گوتی : « باشه ، دوستی دل سووز ، ته خسیریت بو
ناکام • فهرموو نه مه بگره و به یانی پیشانی هاو پینکاتی بده • •
پالتویه کی کوئی دهره هینا ، دایه سه ربازه که و پئی گوت : « هر
کاتی نه پالتویه بخه یته سه شاته وه ، هرچی ناره زوو بکه ی بو
ده بی • • »

نجا کورته بالآکه خوی چه مانده وه و بوئی دهرچوو •

نوره ی سه ربازی دوهم هات • کورته بالآکه هاته لای نه میشر •
سه ربازه که وه کو براده رینکی نزیک له گه لی جولایه وه • کورته بالآکه
جزدانیک کی دایه و پئی گوت : نه جزدانه ت دده مئی هر چه ندی
زیری لی دهرینی پر ده بیته وه • • »

ئىنجا نۆرەي سەربازى سىيەم ھات • كورته بالاى چاكت سوز
ھاتە لاي ئەمىش و زورپنايەكى پىدا كە ھەر گاوى فېقەي لىيە سىيە
خەشامەتى دۇنياي لىيە دەوورى ، وا لە خەلك دە كا كەس بەرى بە
ئىش و كارى خۆيەوۈ ئەمىنى و ھەموو لە گەلى دا ھەلپەرن •

بە يانى ، ھەر كەسە چى دى بوو گىپرايەوۈ دىيارى يەكەنى
كورته بالا كە يان ھىنايە دەرى •

لە بەر ئەوۈي كۆنە برادەر بوون و يە كىرىسان زور خۇش
دەويست ، برىارىيان دا پىكەوۈ بە دۇنيادا بگەپىن و سوود لە جزدانە
سەيرە كە وەربىگرن •

ماوۈ يەكى زور خۇشيان بە گەپان برده سەر ، كە وەپس بوون
بىريان كردهوۈ خانوويەك پىكەوۈ بىن و تىدا بىرىن •

سەربازى يە كەم پالتۇكەي ھاويشتە سەر شانى و ئارەزووى
كۆشكىكى قەشەنكى خواست • بە چاوتروكانىك كۆشكىكىيان
لە بەردەم قىت بوۈوۈ • ھەر چوار دەورى باخجەي جوان و مىرگى
سەوز بوو • پەزو گارپانى تىدا دەلەوۈپرا • گالىسكە يەكى گەورەش
لە قەنتەرە ھاتە دەرى سىيە ئەسپى رەشپۆز رايان دە كىشا • بە پىريانەوۈ
ھات بىانباتە ژوورەوۈ •

ماوۈ يەك وا بوو • پاشان تەماشايان كىرد خۇش نى يە گۆشە گىرى

کوتنجی مالوه بن • به که و دسته جلی پوشته و بهرداخیان کرده بهرو
پاره و مرواری به کی زوریان هه لگرت و نه و کالیسکه یان هینا ده ری
که سنی نه سپی په شبوز رایانده کیشا ، سوار بوون و جوونه سەردانی
پاشایه کی دراوسی •

نو پاشایه بهک تاقه کچی هه بوو • که چاوی به و سنی سەربازە
کهوت بهم دەستوو رو تەدارەکو ههیت و هووته ده لهرین به کورپه
پاشایان تی گهیی و به خیر هاتیکی گهرمی کردن •

روژنیکان ، سەربازی دوهم له گه ل کچی پاشادا پاسه ی ده کرده
کچه چاوی به جزدانه عاجباتی به که کهوت • لئی برسی : نه مه
چی به ؟ نه ویش نه وەندە گیل و گه لحو بوو پئی گوت که جزدانه که
چی به و ج نی به ؟ • نه گەر راست دهوی قسه ی کورپه که گرنگ
نه بوو ، چونکه کچه که سیحرباز بوو ، ناگای له هه رسی شسته
سەیره که هه بوو که سەربازە کان هینا بوویان •

نه و کچه پاشایه زور مه کروو ئوینباز بوو • ههستا جزدانیکی
دروست کرد نه وەندە به جزدانی سەربازە که ده چوو کهس لئی
نەدە کردنه وه • سەربازە که ی داوت کرد ، نارەقی ده رخوارد دا ،
سەربازە که زوو خهوی لئی کهوت • کچه جزدانه سەیره که ی له
گیرفانی ده هینا و جزدانی خۆی خسته شوینی به وه •

بۆ سېھىنى سەربازە كان بەرەو مأل بوونەو • که گەيشتەو •
 جى پىويستيان بە پارە بوو • هانايان برده بەر جزدانە که • جزدانە که
 هەندى پارەى تېدا بوو • خەم ئەو خەمە بوو که پارە که يان دەرهئسا
 وە کو جاران جيگەى پىر نەبوو • زانيان حيلەيان لى كراو •
 سەربازى دووم بە بىرى هاتەو • که باسى جزدانە کهى بۆ كچى پاشا
 کردوو زانى ئەم گو بەندە ئەو گىر اوپە • هاواری کرد : « وای لە
 خۆمان فەقير و هەزارى ، ئېستا چ بکەين ؟ خواپە چيمان بە سەرھات ،
 سەربازى يە کەم گوتى : « خۆتان بەم خەفەتە پىر مەکن •
 هەر ئېستا جزدانە که دىنمەو • »

پالتۆ کهى بە شانى دادا ، ئارەزووى خواست بگاتە ژوورى
 كچى پاشا •

که لەوى پەيدا بوو ، ديتى كچه بە تاقى تەنى دانىشتوو وە کو
 گەوارە زىرى لە جزدانە کهو بە دەورەدا دەبارى و هەر
 دەژمىرى •

سەربازە که بگرن • سەربازە که زراوى چوو • ويستى خۆى دەرباز
 كچه ئاوپى داپەرە ، چاوى پىر كەوت و قىزاندى : « دزە ، دزە • »
 وای قىزاندى ئەو كۆشكە سەراپا بە ژوورى دا رزا • وەخت بسو
 سەربازە که بەينەك راووستا و تەماشای كچهى کرد • لە هېكەو

• بکا • نهوهی هدر له بیر نه بوو به پالتو که خوئی رزگار بکات •
غاری دا لای په نجره رو کردی یه ووه خوئی فری دا دهره ووه •
به دبه ختانه له تنگاو یان اچکی پالتوی له په نجره جه پراو به جیما •
کچش نه مهی ده ویست چونکه ده یزانی نه م پالتویه شتیکی زور
به نرخه •

سهر بازی به سته زمان • به پهستی و دلشکاوئی ، به پی یان ،
ملی رنگای گرت و لوش لوش گه پرایه ووه لای هاو پی کانی •

سهر بازی سی یه م دلی دایه ووه • زور پناهی دهره هینا ، فووی
لی کردو تاوازیکی زور ناسکی لی دا • له گهل یه که م فیهی
زور پناکه دا بی ژمار سوارو پیاده هاته هانا یانه ووه ، هاتن داوایان له
پاشا کرد جزدان و پالتو که رت کاته ووه نه ووه ک داری به سهر به رده ووه
ناهیلن • پاشا چوه لای کچه که ی و داوای خه لکی پی را گه یاند •
کچه گوتی : « جاری ، ماوهم بنده ، بزانه زه بریکیان لی نادم • »

کچه پلانیکی سه گانهی دامه زرانند بو نه ووهی په رته به م خه لکه
بکات • بهرگی کچه هه ژاریکی کرده بهر • سه به ته یه کی هاو یشته
سهر باسکی • شهوی به خو و به کاره که ره که ی به ناوی وورده وواله
فرۆشته ووه چوونه ناو هوبه ی دوژمان •

فر به یانی کچه به ناویان دا گه پراو گورانی وای چری ، هه موو

خیوه تیان چۆل کرد . کۆمەل کۆمەل ، بە هەلە داوان هاتن . بێجگە لە
گۆرانی کچە که هیچ شتیان لە بیر نەما . قیسی سەربازی خاودن
زورپناش هاتە دیاری . که کچە چاوی بە سەربازە که کەوت
نوقورچینکی لە کارە کەرە کە ی دا ، ئەویش تێ گەیی ، بە ئەسپایی
خۆی لەناو حەشامەتە که دزی یەو ، خۆی گە یانده خیوه نسی
سەربازە که ، زورپناکه بە داری وە کرابوو . لێی کردە و دە
بردی .

که ئەم زە برە یان وە شاند ، هەردووکیان بە سەلامەتی
گە پانەو . ئەو سوپایە ی کۆشکی ئابلقەدا بوو پەرتە ی کرد .
هەر سێ شتە سەیرە که کەوتە بەر دەستی کچی پاشا . سێ
سەربازە کەش ئەو ندە پە رپووت بوون وە کو ئەو رۆژە یان لێ هانەو
که لە دارستانە کەدا تووشی کورته بالا چاکەت سوورە که هاتن .

قوربە سەران ، بیریان کردەو چ بکن ، چ نەکن .
سەربازی دووم که خاوەنی جزدانە که بوو ، گوتی : « برادە رینه ،
وا چاکە لێک دابیرین . ناتوانین پیکەو بژین . هەر کەسە چۆنی
پێ باشە ، با بەو جۆرە بە دوا ی نانی خۆی دا بگه پێ . » خۆی
رووی کردە لای راستەو دوو کە ی تریش که وایان پێ باش بوو
پیکەو بن روویان کرد لای چەپەو رویشتن .

سەربازی دووم هەر گه پرا ، گه پرا تا گە یشتە دارستانێک (ئەو

دارستانه بوو که وهختی خوی کورته بالا چاکهت سووره که یان لی دی
بوو) • که ئیواره داهات ، ماندوو مردوو ، له ژیر درهختیک
پالی دایه وهو نووست •

سبه نیی ، له گه ل گزنگی به یانی چاوی هه لینا دیتی نهم درهخته
جوانترین سیوی پیوه یه • زوری هه وهس پی هات • برسی بوو •
سیونکی لی کرده وهو خواردی • دووی خوارد ، سیی خوارد •
سه ری لووتی خورا • که سیونکی تری بو دهمی برد دهستی
به شتیک کهوت ، وا ده کا لووتی یه تی ، تا ده هات گه وره ده بوو •

که پووی هه ر گه وره بوو ، به سهر سنگی دا شوپ بووه ،
رانه وهستا ، هه ر دریز بووه • له دلی خوی دا گوتی : « خوابه ،
که پووم بو وا دریز بوو ! » لووتی گه یشته سهر زهوی ، خشی ،
وای لی هات پیی هه لئه گیری ، نه توانی هه ستیه وه • هه ر له دریز
بوونه وه دا بوو ده تگوت کوتایی نایه • به ناو گردو دۆل و که ندو
له ندا ، به ناو دارستانه که دا رویشت •

له هه مان کات دا هاوپی کانی له لایه کسی نره وه ده گه ران •
کت وپر یه کیکیان پیی له شتیک هه له نگوت • نه وهی تر گوتی :
« نه وه چی بوو ؟ » • لی وورد بوونه وه • له لووتی بنیادهم زیاتر
بیریان بو هیچ شتیک نه چوو • گوتیان : « با بچینه شوینی یه وهو

بزانين خاوه ئى گىيە ؟ « شوونيان ھەلگرت و روڭشتن تا گەشتە
سەر ھاوپىي كۆلپان كە لە ژىر دارسيو ھە راکشا بوو .

چار چىيە ؟ ويستيان ھەلى بگرن ، بى ھووودە بوو . كەرىك
بەوى دا روڭشت ، ھىنايان كابران سوار كرد . بەلام كەردە كە ئەم
بارەى نەبرد . بە كەسەسى و ناومىدى دانىشتن . زۆرى پىنەچور
كورتەبالاي چاكەت سوورى ھاوپىي دىرىنيان ھات . بە پىكەنپەرە
گوتى : « برام ، چىيە ؟ بو وات لى ھاتود ؟ خەمت نەبى چارەت
دە كەم . »

داواي لى كردن خوڭىك لە درەختىكى ئەم نزيكانە بکەنەود ،
خۆخە كە بخوا چاك دەبىتەو ، لووتى وە كو جارانسى لى دىتەو .
- ئاويان لى نەخواردەود - ، لووتى وە كو جارانسى لى ھاتەو .
سەربازى نەستەزمان لە خوڭىيان شاگەشكە بوو .

كورتەبالا كە پىي گوتن : « راوستن ، شتىكى تریشتان بو
دە كەم . ھەندى سىو خوڭ لە گەل خوڭتان بەن . ھەر كەسى
سىوئىك بخوا لووتى وەك لووتى تو دىرئ دەبى ، ئەگەر خوڭىكى
بەدەبى چاك دەبىتەو . برۆنە لای كچە پاشاكەو وا بکەن ھەندى
سىو بخوات ، كە خواردى لووتى بىست ھىندەى لووتى تو دىرئ
دەبى . جا پى داگرن چىتان بوئ بوڭتان دەبى . »

بهرامبدر بهم هموو چاکه و دلسۆزی به سهر بازه گان له ناخه وه
 سوپاسی براده ره که یان کردو دو عابوونیان خواست و رویشتن • ریک
 که وتن نهو سهر بازه ی که وتبوه بهر کاریگه ری سیوه که نه م نه ر که
 بگریته نه ستۆ • نه ویش جلی باخچه وانیکی کرده بهرو چوه بهر
 کۆشکی پاشاو وای پشاندا گویا سیوی فرۆته نی هیناوه • سیوی
 نه وهنده جوانو ناسک بوون که س شتی وای نه دیوه • ههر که سی
 چاوی پی بکه وتایه هیدم ده یگرت • بهوی با تامیان بکا • به لام کابرا
 گوتی نه م سیوانه به تایبه تی بو کچی پاشا هاتوون • کچی پاشا که
 چاوی پی که وت کاره که ره که ی ناردو هموو سیوه کانی کپی •
 سیوه گان نه وهنده سوورو ناسک بوون یه کسه ر که وته سهر یان •
 زۆری نه خوارد بوو که ههستی کرد لووتی ده خوری • لووتی ههر
 دریز بوو ، دریز بوو تا گه یشته سهر زهوی • له په نجه ره چوه
 ده ری • له باخچه دا په ری به وه رویشت ، کهس نازانی گه یشته
 کوی •

پاشا جاری دا ههر که سی کچه که ی له م ده رده کوشنده یسه
 رزگار بکات پاداشتیکی چه ور وه رده گری • زۆر کهس خۆ یسان
 تاقی کرده وه • کچه چاک نه بوه وه •

تنجا سهر بازی گۆرین بهرگی دختۆری کرده بهرو چوو گوتی
 من چاکی ده که مه وه • ویستی زیاتر نازاری بدا ، بۆیه سیویکی

گوز گوردو که میگی دایه و گوتی به یانی دیمه وه بزائم چون ده بی ،
به یانی که هاته وه له باتی نه وه ی کچه چاکتر بووبی نه و شه وه لوونی
دریتر بوو بوو کچی سهرشین زنده قی چوو بوو • نه مجاره
دختور له ته خوختگی بچووکی بریه وه ودایه و گوتی به یانی
دیمه وه •

روژی پاشتر تا هاته وه لووتی نه ختی نیشتبوه وه به لام هینا
له وه گوره تر بوو که یه که مجار دختوری هاته لا •

سهر بازه که له دلی خوی دا گوتی : « پیش نه وه ی مهرجسی
خومی به سهردا به یینم ، ده بی نه ختیکی تریش بترسیم • »

پارچه سیونکی که ی دایه و گوتی به یانی دیمه وه • به یانی
هاته وه لووتی ده قات له جاران خراپتر بوو بوو •

دختور گوتی : « کچی نازدارم ، شتیک هه یه دژی ددرمانی
من ده وهستی ، زور به هیژیشه • ده زانم نه و شته چی یه • تو
هه ندی شتت دزیوه ، نه گهر ره تیان نه که یته وه هیچ چاره م
بی ناگری ، چاک نابته وه • »

کچه حاشای لی کرد ، گوتی شتی وام نه کردوه • دختور
گوتی : « باشه ، که یفی خوته ، چونی ده لی ی با وایی • به لام من
دنیام که قسه که م راسته • توش نه گهر پی لی نه نی ی جوانه مهرگ

ده بی • « ئینجا چوه لای پاشاو حال و مهسه له ی تی گه یاند •
 پاشا گوتی : « کچم ، پالتوو جزدان و زورپناکه به خاوه نیان
 بده وه ، که لیت دزیون • با چاک بته وه •
 کچه فرمانی به کاره که ره که ی کرد • هر سی شته که ی
 هینا ، دایه دست دختورو تکای ای کرد به سهر بازه کانیا بده وه •
 سهر بازه که که شته کانی گیر که وته وه هموو خووخه که ی دایه
 کچه و لووتی وه کو جارانی لی هاته وه • چ به لای لی نه ما •
 ئنجا پالتو که ی له بهر کردو مالاوایی له پاشاو هموو دست و
 پیونده کانی کردو یه کسه ر گه ی شته وه لای هاوپی کانی •
 له و رۆژدوه هر سی سهر باز به شادومانی یه وه له کوشکی
 جاران دا ژیان • جارو باریش به گالیسکه ی سی ته سپه ره شبۆزه که
 ده چوونه گه پران ، بو ته وه ی دونیا بینن و بای بانی خویان بدهن •

پاشای ردین پور

هه بوو نه بوو پاشایهك هه بوو ، كچيكي نه و منده جوانی هه بوو
به قسه ناگوتري . به لام زور لووت به رزو له خوبایی بوو ، به هج
داخوازی كه ريك رازی نه بوو . يهك يهك ره تی كردنه و تيزی
پي كردن .

روژنيكان پاشا داوه تيكي گه وردی كرد . له دوو روژنيكه و
هه ر گه نيكي له ته مه نی ژن هينان دا بوو له دووی گيرايه و . هه بوو
هاتن و به گویردی پایه و شوینی كو مه لایه تی خويان ريزيان به ستو
راوستان . يه كه م جار پاشاكان ، ئینجا ميره كان ، دوایی باروژو
كوپخاكان . . . كچه به ناو خه لكه كه دا هات و چوو ، هه ريه كه
نانه واوی يه كي لي دۆزی يه و هه گوئی : ته مه خپه ، زور قه له و
(خپه وهك به رمیل) . يه كي زور دريژه (نه و هه دريژبي نه قلی
له چوكی دایه .) سي يه م زور قوته (كورت و قه له و ، ستو
ته پ .) چواردهم ردهنگ زه رده « ردهنگ زه رده وهك مردوو ، . پينجه م
سوورمه « كه له شیری شه رپه . ، شه شه م قیت نی يه (ته ر كه داره و
له بهر سو به ووشك كراوه ته وه . »

بەم جۆرە كەس نەما قسەى پىئى نە لىئى ، بە تايبەتى زۆر گالتهى
بەو پاشايە كرد كه له ريزى هەرزە پيشەووە بوو و ردينى نەختى لار
بوو . كه كچه چاوى پىئى كهوت پىكەنى و هاوارى كرد : « ئەمە
ردينى وەك دەنووكى پۆر وايە . » لەو ساتەووە كابرانواى
(ردين پۆر) ي بەسەردا سەپا .

پاشا كه ديتى كچه كەى سووكايەتى بەم هەموو داخوازيكەرانه
كرد ، زۆر توورە بوو . سويندى خوارد يە كەم دەروۆزە كەر سەرى
بە ماله كەيان دا كرد كچهى بداتى .

دواى چەند روژنيك كه مانچە ژەنيك هات و له ژير پەنجەرەى
پاشاوە گۆرانى چىرى بەلكو خىرنكى پىئى بكەن . پاشا كه گوئى له
دەنگى بوو ، گوئى : « لى گەپىن با بيته سەرەووە . »

كەمانچە ژەن چووە ژوورەووە ، بە بەرگى پىنەو پلۆخەووە گۆرانى
بو پاشاوە كچه كه گوت و داواى يارمەتى لى كردن . پاشا گوئى :
گۆرانى يە كانى تۆم زۆر بە دل بوو . كچه كەمت دەقە بەر دە كەم . «

كچه له داخان لەرزى . پاشا گوئى : « سويندم خواردووە بتمەمە
يە كەم دەروۆزە كەرو قسە كەم دىنمە جى . »

ئەوئەندەى كچه خۆى هيناو برد سوودى نەبوو . قەشەيان
هينا ، هەر لەوئى له كەمانچە ژەنيان ماره كرد . كه تەواو بوو پاشا

گوتی : « ژنه ده روزه کهر بو تو نه هاتوه چتر له کوشکی من دا بزین ،
هسته له گه ل میردی خوت برؤ . »

ده روزه کهر دهستی کچهی گرت و بردی • به پی یان رویشتن ،
گه یشته دارستانیکی گوره ، کچه پرسى :

« ئوی ، ئەم دارستانه هی کئی یه نه وه نده جوان و چره ؟ ،
زایه له یئک وه لامی دایه وه :

« ئەمه هی پاشای ردین پۆره ، له وانه بوو بیی به هی توش . »

– « وای له خۆم سهرشینتی ، کوو میردم به پاشای ردین پۆر
نه کرد . » رویشتن ، گه یشته میرگیک • دیسان کچه پرسى :

« ئوی ، ئەم میرگه هی کئی یه نه وه نده جوانه ؟ ،

زایه له یئک وه لامی دایه وه : « ئەمه هی پاشای ردین پۆره ،
له وانه بوو بیی به هی توش . »

– « وای له خۆم سهرشینتی کوو میردم به پاشای ردین پۆر
نه کرد . »

رویشتن ، گه یشته شاریکی گوره • کچه دیسان پرسى :

« ئوی ، ئەم شاره هی کئی یه ، نه وه نده گه ورده و خۆشه ؟ ،

زایه له یئک وه لامی دایه وه : « ئەمه هی پاشای ردین پۆره ،

لهوانه بوو بېئې به هی توش • •
- وای له خووم سه رشینی ، کوو میردم به پاشای ردین بوور
نه کرد • •

نه مجاره که مانچه زنه که گوتی : • حز ناکم هینده خووزگه به
میردی تر بخوازی • دیاره رات له من نی یه • •

رویشتن ، تا گه یشته زنجیکی بچووک و ساکار • کچه گوتی :
• ئوی ، چند سهیره نه زنجه بچووک و ساکاره هی کئی یه ؟ •

که مانچه زهن وه لآمی دایه وه : • نه مه خانووی من و تویه • مالی
من و تویه • • ده رگای زنجه که نه وه منده بچووک بوو ده با کچه
دایته وه تا بجیته ژووره وه • که دانیشن کچه پرسى : • نه دی کوان
کاره که ره کان ؟ •

ده روژه کهر وه لآمی دایه وه : • کاره که ری چی ؟ ده بئی هه موو
شیک خوت بیکه ی • ههسته ناگر دابگیرسینه • شیوم بو لئی نی • •

به لام کچه ناگر کردنه وه و چیشت لئی نانی نه ده زانی •
ده روژه کهر زووری یارمه تی دا • جه میکی ساکاریان خواردو خزانه
ژیر پیخه فیکه وه • به یانی زوو کابرا ژنه ی له خه و راپه راند ، کابانه تی
مالی بکات • چند روژی وا بوو تا نه وه ی هه بوو بنی هات • ئنجا
کابرا گوتی : • ژنیرگه ، ئیش نه که یین نان ناخوین • وا چاکه تو

سه به تان بچنیت • • «

کابرا چوو هه ندی شوورپ کی له دارچناریک بری یه وه ، بوی
هینا • ژنه دهستی به سه به ته چنین کرد ، به لام شوورپ که کان تیز بوون
دهستی ناسکیان نازار دا • کابرا گوتی : « دیاره نهم ئیشهت پی
ناکری • خوری بریسه باشتره • • »

ژنه که وته سهر خوری رستن • پهنجهی ناسکی به داوی درو
زوور بریندار بوو • کابرا گوتی : « بزانه ! ! تو به کهک هیچ
ئیشیک نایهی • کارینکی خراپ پی سپاردووی • له مه وودوا خوم
جه ره و گوزه دروست ده کهم ، تو بیانبه بازار ، بیانفرۆشه • • »

کچه له دلی خوی دا گوتی : « ئه یه پو ، ئه گهر یه کیک
وولاتی باو کم له بازاردا بسینی جه ره و گوزه ده فرۆشم ، به یه کجاری
حه یام ده چی • • » به لام چاری ناچار بوو ، ده با به گویی میردی بکا
نه وه که برسان ده مرد • •

له هه وه له وه ئیشی به ریک و پیک رویشت • کچیککی جوان بوو •
خه لک به شادومانی جه ره و گوزه یان لی ده کپی و داوای هه ر چه ندی
بکردایه ده یاندایه • زور کهس پاره که یان ده دا گوزه که شیان بو
به چی ده هیشت • ماوه یه که به پاره ی ژنه ژیان • روژیکیان کابرا
کومه له گوزه یه کی نوی دروست گردو کچه بردی له کونجیککی
بازاردا دانیشت و گوزه کانی به دوری خوی دا بلاو کرده وه • له پ

سوارینکی مهست هات و بهناو گۆزه کان کدوت و پارچه پارچهی
کردن • ژنه دایه پرمه ی گریان • نهیزانی له ترسان چی بکات •
هاواری کرد : « ناخ ، چیم بهسه ر هات • بچمه وه میرده کهم چیم
پئ ده کات ! » به غار چوه وه مالی و مدسه له که ی بو میردی گیرایه وه •

کابرا گوتی : « شهختویی له خۆته • کهس هه یه گۆزه له
چهقی بازاردا بلا و بکاته وه • قهیدی نی یه مه گری • ده زانم ئیش
به تو ناگری • ده چم بز انم مالی پاشا چیشته گریان پئی ناوی ، هه ر
هیچ نه پئی بو خۆت به نان وزگ ئیشیان بو بکه ی • »

به م جوړه کچه بوو به به رده ست و نه لقه له گویی چیشته گری
پاشا • پیسترین ئیشیان پئی ده کرد •

کچه دوو گیرفانی هه بوو • یه که و گۆزه ی تی نابوون • به شه
خواردنی خۆی له و گۆزانه ده کردو ده یبرده وه مالی و به مه وه
ده ژیان •

وا رینکه وت ، زه ماوه ندیان بو کورپه گه وره ی پاشا کرد • کچه ی
کلۆل چوه باله خانه و له په نا دهر گاهه سهیری نه و به زمه ی کرد • که
مووم داگیرسان ، میوان به ژوووری که وتن ، یه که له یه کئی کۆکتر
بوو • زه ماوه ندینکی به ته نته نه و ده بده به بوو • کچه به نارپه زایی
پیری له به ختی خۆی کرده وه و له ناخه وه نه فرمتی له بایی بوون و

لووت بهرزی کرد ، که بهم ده رده ی بردو تووشی نهم نه گبه تی یه ی
کرد .

کاره کهر په شته په شتیان بوو ، ده هاتن و ده چوون ، خوار دیان
ده هیناو ده برد ، بوئی خوار دن کچه ی مهست کرد ، ناو به ناو
پاروه کیان بو ده هاویش ، نه ویش ده یگرته وه و ده یخسته ناو
گۆزه که یه وه .

له پرنیکا کورپی پاشا هاته ژووری . بهرگیکی نارمووشی
جونیی له بهردا بوو ، زریزه یه کی زپیری له مل بوو . که جاوی
به کچه کهوت ، دهستی گرت و رایکیشا سهمای له گه ل بکات .
به لام کچه به ووردی ته ماشای کرد دیتی نهمه پاشای ردین پوره که
وهختی خوی چوبوه داخوازی . نه ویرا سهمای له گه ل بکات ، خوی
له دهست راپسکاند . به لام پرکیشی بی هووده بوو کورپه رایکیشایه
ناو هوئی . لهم بگرده به رده یه دا گۆزه کانی بهر بوونه وده و شکان ،
خواردنه که رزاو تاسولقه به گورپی وهر بوو . خه لکه که که چاویان
به مه کهوت دایانه قاقای پیکه نین و بوو به قریت و هوپ ، کچه
نه وندده له خوی ته ریق بووه ، بهو بایه زهوی قوتی بدا . هه لات
بو لای دهرگا به لام له سه ر پی بلقه یه کیک گرتی و گتیرایه وه ،
ته ماشای کرد پاشای ردین پوره . پاشا له سه ره خو پیی گوت :
« مه ترسه ، منم که مانچه ژه نی میردت که له زنجه که دا ده ژین . بو

خانری تۆ خۆم گۆپری بوو • هەر منیش بووم به سواری کهوتمه
ناو گۆزه کانت • ئەمەم هەموو بۆیه کرد تا گیانی بایی بوونت
بشکینم و لووت نزم بکەم ، له بیرتە وەختی خۆی چۆن قەشمە ریت
پێ کردم •

کچە ، هۆر هۆر ، گریاو گوتی : « من هەلە و تاوانیکی گەورەم
کردووە ، شایەنی ئەووە نیم بێم بە ژنی تۆ • »

کابرا گوتی : « دنیایە ، روژی تەنگانەمان رابرد ، ئێسنا نۆرە
زەماوەندی راستەقینەیه • »

کارە کەر هاتن بەرگی پۆشتهیان کردە بەر کچە • باوکی
کچەش بە خۆو بە تەدارەکیکی زۆرەووە هات و پیرۆزبایی لە
کچە کەیی و ردین پۆر کرد و ئاواتی ژیانیکی خوشی بوو خواستن •
کچەش زۆر شادومان و بەختەووەر بوو • بریا من و تۆش لەوئێ باین •

زنجەكەى ناو دارستان

داركەرىكى ھەزار ، ژنىك و سى كچى ھەبوو ، لە پەرگەى
دارستانىك ، لە زنجىكى بچكۆلەدا دەژيا .

بەيانى يەكياڭ كە خەرىك بوو بچىتە سەرئىش . بە ژنەكەى
گوت : « ئەمىرۆ ئىشم زۆرە ، با كچى گەورەم فراوئىم بۆ بىتتە سەر
سەرئىش نەوەك پىم تەواو ناكرى . بۆ ئەوەى رىى لى نە گۆرپى ،
فەردە ھەرزنىك دەبەم ، رىى و رىى دەپىرئىزم ، با بە دوای دنكە
ھەرزە كان دا بى دەمدۆزىتەووە . »

كە روژ گەيشتە تاقي ئاسمان . كچى گەورە لە گەنە شۆربايەكى
ھەلگرت و كەوتە رىى . بەلام تا ئەو چوو ، چۆلەكەى دەشت و
دارستان ، كلالارو پۆپىتە سلىمانە ، رەشۆلەو سۆفانە ، ھەموو دانە
ھەرزەكەيان خوارد بوو . كچە شوئىنى پى ھەلنەگىرا . خۆى داىبە
دەست قەزاو قەدەر . روئىشت ، روئىشت ، تا روژ ئاوا بوو ، شەو
داھات ، درەختە كان لە تارىكى دا نقووم بوون ، كوندەبۆ قىرەيان
ھات . كچە زۆر ترسا . لە دوورەووە تروسكايى يەكى دى . لە دلى

خۆی دا گوتى : « با بچم بەلكو ئەو شوپنە ئاوەدانى تىدا بى و ئەم
شەو دالەم بەدن • » بەرەو تروسكايى يەكە روڭشت ، داوى
ماوە يەك گەيشتە خانوو يەك ھەموو پەنجەرە كانى دەبريسكانەو • لە
دەرگەى دا • لە ژوورەو دەنگى گىر ھاوارى كرد : « وەرە
ژوورئ • » كچە چوہ دالانەكە ، لە دەرگەى ژوورەوہى دا ،
ديسان دەنگەكە ھاوارى كرد : « وەرە ژوورئ • » كچە دەرگەى
كردەوہ ، دىتى پىرەمىردىكى ردىن سى لەسەر مېزىك دانىشتبوو ،
سەرى خستبوہ ناو ھەردوو لەپى يەوہ ، ردىنى كەوتبوہ سەر مېزەكەو
شۆرپوہوہ سەر زەوى • مريشكىك و كەلەشېرىك و مانگايەكى
بازىش لەبەر سۆبە ھەتروشكا بوون •

كچە بەسەرھاتى خۆى بو پىرەمىردەكە گىرايەوہ ، داواى
لى كرد ئەو شەوہ بىجەوئىتەوہ • كابرأ گوتى :

مريشكە بچكۆلەى نازدار ،

كەلەشېرە بچكۆلەى نازدار ،

مانگەى بازى قشت و جوان

ئىوہ دەلئىن جى ؟

گياندارە كان وەلاميان دا يەوہ ، گوتيان « قورت » • ديارە ماناى
ئەوہ بوہ « رازىن ! » چونكە پىرەمىرد بە كچەى گوت : « باشە ،
خواردن و نووستنت بوو • » برۆ لای ئاگرەكەو چىشتىمان بو لى نى •

کچه تهماشای کرد دیتی له چیشتخانه‌دا هه‌موو شتیک له
برانه • چیشتیکی زه‌ریفی لی‌نا • رووی نه‌دایه گیانداره‌کان ، هه‌موو
خواردنه‌که‌ی برد له‌سه‌ر میزه‌که‌ی داناو له‌گه‌ل پیره‌میردی ریش‌سپی
که‌وته‌سه‌ری تیری خوارد • که تیر بوو گوتی : « ماندووم ،
ده‌مه‌وی بخه‌وم ، کوا نوینی من ؟ »

گیانداره‌کان وه‌لامیان دایه‌وه :
تیره‌خوت گه‌رم کرده‌وه
نانی نیمه‌ت خوارد
به‌لام لات له نیمه‌نه‌کرده‌وه
برو نوینی خوت بدوزه‌وه •

نجا پیره‌میرد پی‌ی گوت : « برو باله‌خانه • ژوو‌ریکی لی‌یه •
ژوو‌ره‌که‌ دوو نوینی تیدایه • دایان‌وه‌شیننه • ئارمووشی سپی‌یان
به‌سه‌ردا ده • وا منیش هاتم ده‌خه‌وم • »

کچه سه‌رکه‌وت • نوینه‌کانی داوه‌شانده ، سه‌رپوشی سپی
به‌سه‌ردا هه‌اکیشان • به‌لام چاو‌ه‌پیی پیره‌میردی نه‌کرد ، یه‌کسه‌ر
له‌ناو نوینیکیان راکشا •

پاش ماوه‌یه‌کی که‌م کابرای ریش‌سپی هات • مومی هیتا •
سه‌پریکی کچه‌ی کردو سه‌ری بادا • که دیتی خه‌ویکی گران

لی گوتوه ، دەرگایه کی کردهوه و کچی فری دا زیندانی .

دارکهره که ، شهوی ، درهنگ گه پرایهوه مالی . سهرکونهی
ژنه کهی کرد ، گوتی بوچی خواردنت بو نه ناردم نه مرپو هه سوو
نه مرپو به برستی ئیشم کرد . ژنه وه لایمی دایهوه : « سووچی من
نی یه . فراوینم به کچی گه وره بو ناردی . دیاره هه له ته بوه . به لام
به یانی هه ر دیته وه . »

دارکهر پیش به یانی به ئاگا هات بو ئه وهی بچیه دارستان .
داوای له ژنه کهی کرد نه مجاره فراوینی به کچی ناوهنجی بو
بنیری ، گوتی : « فهرده نیسکیک ده بهم . نیسک له ههرزن
گه وره تره . کچه ده یانینی و ری له بهر بزر نابی . »

که وهختی فراوین داها ت کچه خواردنه کهی بردو روشت .
به لام تا ئه و چوو هیچ نیسک نه ما بوو . تهیری دارستان هه موویان
چینه کرد بوو ، هیچیان نه هیشتبوو . کچه تا ئیواری بهو دارستانه دا
گه پراو سوورا . گه یشته خانووی پیره میرده که . چوه ژووردهوه .
داوای خواردن و دالدهی کرد . پیره میردی ردین سپی له گیانداره کانی
پرسی :

مریشکه بچکۆلهی نازدار ،

که له شیره بچکۆلهی نازدار ،

مانگای بازی قشت و جوان
تیوه ده لئن چی ؟

گیانداره کان وه لآمیان دایه وه ، گوتیان : « قورت » • هه سوو
شتیک وه کو روژی پیشوو رویشت • کچه خواردنکی خوشی ناماده
کرد •

له گه ل پیره میرده که کهوته سهر خواردن و بهری به
گیانداره کانه وه نه ما • که له جی و بالینگانی خوی پرسی • گیانداره کان
وه لآمیان دایه وه :

لیره خوت گهرم کرده وه
نانی تیمهت خوارد
به لام لات له تیمه نه کرده وه
پرؤ نوینی خوت بدوزمه وه •

کچه وه کو خوشکی چوه باله خانه تا پیره میرد هات خهوی
لی کهوت • پیره میرد سهری باداو شوپری کرده وه زیندانی •
بو به یانی سی بهم ، دار که ره که به زنی خوی خوت : « نه مرؤ
فراوینم به کچی گچکه بو بنیره • زور ژيرو گوی رایه له • له ریگا
لانادا • وه کو خوشکه کانی نی به بکه ویته شوین هه سوو گیزه ی
هه نگیکه وه • •

ژنه له قالبی خوش نه بوو ، گوتی : « ده ته وی گچی هدره
نازداریشم له ده ست بچی . » کابرا وه لومی دایه وه : « هیچ مه ترسه .
هم کچه وریایه هه له ته نابی . بیجگه له مهش هندی پاقله له گهل
خوم ده بهم و به ریگای وهرده کهم . دنکه پاقله له دنکه نیسکیش
گوره تره . رینمایی ده کات . »

به لام تا کچه سه به ته ی هه لگرت و رویشت . کوتری دارستان
هه وو پاقله که یان خوارد بوو . نه یزانی ملی کام ریگا بگری .
زور په ست و په شیو بوو . هه ریری له وه ده کرده وه داخو باوکی
نیستا چهند برسی یه ؟ و نه گه ر به مائی نه که و ته وه دایکی دلسوژی
چندی خه م بو ده خوا .

نه نجام ، که تاریک داهات . تروسکایی یه کی دی . چوو ،
گه شته خانوو که . به ریزه وه له دهر گهی دا . داوای کرد نه و
شوه دالده ی بدن . پیره میردی ردین سپی له گیانداره کانی
برسی :

مریشکه بچکوله ی نازدار .
که له شیره بچکوله ی نازدار .
مانگای بازی قشت و جوان
تیوه ده لین چی ؟

گوتیان : « قورت ! »

ئنججا كچه چود لای سو به که که گیانداره کان دهوریان دابوو .
یاری له گه‌ل مریشک و که‌له‌شیر کردو دهستی به پشت داهینان ،
به‌ینی هه‌ردوو قوچی مانگا‌که‌ی ماچ کرد . به قسه‌ی پیره‌میرده که
هه‌ندی شو‌ریای به تام و بوی لی‌ناو قاپه‌که‌ی له‌سه‌ر میزه که داناو
گوتی : « من به که یفی دلی خوم بخوم و ئه‌م گیانداره به‌سته‌زمانانه‌ش
بی‌خو‌راک بن ! خواردن له ده‌روه زوره ، ده‌چم هه‌ندیکیان سو
دینم . »

جا چوو ، نه‌ختی جو‌ی هیناو له پیش که‌له‌شیر و مامرد که‌ی روو کردو
هامیزه قرشه‌یه‌کی به‌تامیشی بو مانگا‌که‌هیناو گوتی : « گیانداره
نازیزه کان ، ئومیده‌وارم به دلتان بی . ئه‌گه‌ر تینووش بوون چی
زوره ئاوی سازگار زوره ! » په‌قله‌جه ئاویکی بو هینان . که‌له‌شیر و
مریشک بازیان دا سه‌ر لیوی په‌قله‌جه که‌و ده‌نوو کیان له ئاوه که داو
وه‌ک ته‌یران سه‌ریان به‌رز کرده‌وه . مانگاش قومیکی قوولی لی‌دا ،
کچه دوا‌ی ئه‌وه‌ی که گیانداره کانئێ ئالیک دا ، له‌گه‌ل پیره‌میرده که
دانیشتو به‌رماوه که‌ی خو‌ارد . هه‌نده‌ی پی‌نه‌چوو که‌له‌شیر و مریشک
سه‌ریان خسته ژیر بالیان و مانگاش چاوی لیک نا . ئنججا کچه که
گوتی : « نه‌چین ، بنووین ؟ » گیانداره کان وه‌لامیان دایه‌وه :

(قورت) •

تۆ له گه‌ل ئيمه‌ت خوارده •
 له گه‌ل ئيمه‌ت خوارده وه •
 نيازت له گه‌لمان باش بوو •
 ئومئده وارين شه‌ويكي شاد به‌ريته سهر •
 ئينجا كچه چوه باله‌خانه • نوينه‌كاني داوه‌شانده • سهرپوشي
 پاكي به‌سهردا هه‌لكيشان • پيره‌ميرده كه هاتو له‌سهر جيگايه‌ك
 پالي دايه‌وه‌و ردينه‌سپي به‌كه‌ي گه‌يشته به‌ر پي • كچه‌ش له‌سهر
 جيگايه‌ي تر دريژ بوو • دو‌عاي خويندو خه‌و بردي به‌وه • تا
 نيوشه‌وه‌ سهر خه‌ويكي باشي شكاند • نيوشه‌وه له هه‌راو هورايه‌ك
 به‌ ئاگا هات • له هه‌موو لايه‌كه‌وه بوو به‌ سپرسيرو ليك ترازان •
 دەرگاكان گرانه‌وه‌و رنگ به‌ ديواره‌كان كه‌وتن • پردو كاريته‌ي
 ساپته قرچه‌يان هات ده‌تگوت له كووتره‌و كوله‌گه ده‌ترازين و بانه‌كه
 داده‌ته‌پي • له كووتايي دا قرچوه‌و پري شكانو ووردبوون نه‌ما ، دونيا
 كشو مات بوو • كچه هيج ئازاري نه‌دي • له شويني خوي پال
 كه‌وته‌وه‌و نووست •

سبه‌يني كه له گه‌ل گه‌زه‌نگي روژي به‌ ئاگا هات ، چي دي ؟
 ديتي له هه‌يوانيكي فراوان راكشاوه • هه‌موو شتيك شاهانه‌يه •

دیواره کان به گولی زیرینی سەر ئارمووشی سهوز ده بریقانهوه .
 چوارپا عاج و کولله مهخمه ل بوو . جوته پیلایونکی مرواری بهند
 له سەر کورسی یهك داندرا بوو . کچه وای زانی خهونه . له ناکاو
 سێ نوکهری پۆشته و پهرداخ به ژووری کهوتن . دواویان لی کرد
 ههرچی فهرمایینکی ههیه بوی جی به جی بکهن . کچه وهلامی
 دانهوه : « ئیوه برۆن . ئەمن هه لدهستم هه ندی شوربا بو پیره میرد
 لی ده نیتم . که له شیر و مریشکی بچکۆله و مانگای بازی دان و ئالیک
 ده ده م . »

کچه وای زانی پیره میرد هیشتا هه لئه ستاوه . ته ماشای چوارپای
 تهك خوی کرد پیره میرد دیار نه بوو . لایونکی کۆک له جیگاکی
 پالی دابوه وه . له و کاته دا که ته ماشای ده کردو بیری له قۆزی
 ده کرده وه کابرا له خه و رابوو . له سەر چوارپاکه دانیشته و گوتی :
 « ئەمن کورپه پاشا بووم . سیهربازیکی به دخوو سیهجری لی کردم .
 منی کرده پیره میرد یکی ردین سپی و به سه هری دا سه پاندم له م
 دارستانه دا بژیم . ئەم که له شیر و مریشک و مانگایهش نوکهری من
 بوون وایان لی هات . لی نه ده گهرا له وانه زیاتر که سم بته لای
 سیهجره کهش و بوو نه ده شکا تا کچیکمان نه بته میوان نه وه نه ده
 دلنه رم بی بنیاده م و بگره گیانداریش به دل خووشیان بوی . نه و
 کچهش تو بووی . نیوه شه و ئازادت کردین . کۆنه زنجه که

هه لگه پرایه وه بوو به کۆشکی شاهانه ی جاران • • ،

کورپه پاشا ، فرمانی به سێ نوکهره که ی کرد چون دایک و
باوکی کچه یان هینا تا به شداری زه ماوه ندی کچه که یان بکه ن •

کچه چاوی گیرا ، خوشکه کانی دیار نه بوون ، گوتی :
« نه دی کوا خوشکه کانم ؟ • »

کورپه پاشا که گوتی : « من له زیندانم په ستاون • به یانی ره وانهی
لای ره ژوو که ریکیان ده که م بین به کاره که رو به ردهستی • بو
تهوه ی دلان نه رم بیت و له مه و دوای نه که زین گیانداری به شته زمان
برسی بین • »

سه گ و چوله كه

هه بوو نه بوو سه گيكي شوانان هه بوو • خاوه نه كه ي هيج لني
نه ده خفت • زور جار برسي ده كرد • سه گه كه گه يشته ئيسقاني •
هه لات و به دليكي په ست و غه مگين رو يشت • له ريگادا تووشی
چوله كه يه ك بوو • چوله كه پي ي گوت : « هاوړي ، بوچي په ست و
غه مباری ؟ » سه گ گوتي : « چون غه مبار نه بسم ؟ زور برسيم •
هيجيشم ني يه بيخوم • » چوله كه گوتي : « نه گه ر هه ر هينده بي
ناسانه ، فهرموو بچينه نه م شاره ، تير خوار دنت ده كه م • »

پي كه وه رو يشتن ، چوونه ناو شاره كه • گه يشته لاي دو كاني
قه سايك چوله كه به سه گي گوت : « راوه سته ، ئيستا ولمه گوشتيكت
بو بهرده ده مه وه • » چوه سهر ميژه كه ، ته ماشايه كي نه م لاو نه و
لاي كرد نه وه كه يه كي ديار بي ، نجا پارچه گوشتيكي دايه بهر
ده نوو كانو له سهر ميژه كه بهري دايه وه • سه گه كه له هه وای
قوزتي يه وه و قلووفي كرد •

چوله كه گوتي : « ودره بچينه دو كانيكي تر ، پارچه يه كي تريشت

بۆ بەر بەدەمەوۈ • « سەگەگە ئەۋىشى خوارد ئىنجا چۆلەگە گوتى :
« ھاۋرپى ، تىرت خوارد ؟ » سەگ وەلامى دايەوۈ : « تىر گۆشت
بووم بەلام حەزم لى يە لەتە نانئىكىش بخۆم • » چۆلەگە گوتى :
« ۋدرە ، ئەۋىش دەبى ، ئاسانە ! » سەگى بىردە دوكانى نانەوايەك •
دوو نان لە دەلاقە داندرە بوون • بەرى دانەوۈ خوارى • سەگەگە
ھىشتاي ويست ، چۆلەگە بىردى يە دوكانىكى تر ھەندى نانى كەى
بۆ بەردايەوۈ كە سەگەگە ئەمەشى خوارد ، چۆلەگە پىي گوت :
تىرت خوارد ؟ » سەگ گوتى : « بەلى ، تىر بووم • جانئوبەتسى
پاسەيە ، با بچىنە دەرەۋەى شار باى بالى خۆمان بەدەين • »

ملى رىنگايە كيان گرت • لەبەر ئەۋەى ھەۋاي گەرم بوو ،
ھەر زوو سەگەگە شەكەت بوو گوتى : « زۆر ماندووم ، دەمەۋى
چاوم گەرم بىكەم • » چۆلەگە وەلامى دايەوۈ : « باشە ، تۆ بخەۋە ،
مىش لەسەر ئەم دەۋەنە ھەلدەئىشم • »

سەگ لە چەقى رىنگادا يەك بەلاتى راکشاۋ خەۋى لى كەوت •
عارەبانچى يەك ھات • عارەبانە يەكى پى بوو سى ئەسپ راياندى كىشا •
دوو بەرمىلە شەرابى بار كرد بوو • چۆلەگە دىتى عارەبانچى لاي
نەداۋ يەكەۋ راست بۆ سەر سەگەگە چوو ، ۋەخت بوو پانىسى
بىكەتەۋە ، چۆلەگە كە جىريواندى : « عارەبانچى ، راۋەستە ، نەكەى ،

نەۋەك خراپت بەسەر دى • »

عاره بانچی له بهر خۆیه وه گوتی : تو خرایم به سهر دینی ، وا
نی یه ؟ « قامچی باداو عاره بانهی لی خوری یه سهر سه گی به سته زمانو
به سهری که وت و ووردو خاشی کرد • تو پانندی • •

چۆله که هاواری کرد : « ناخ ، خۆری به دکار ، سه گی هاو پیت
کوشتم • ئەم تاوانه سهر و مالت ده خوا • •

عاره بانچی گوتی : « ئەوهی له ده ست دئی بیکه • بی منته به • تو
چیت پی ده کری • • ئیدی هاوای و رویشته • •

چۆله که ، به دزی چوه ژیر مشه ممای عاره بانه که و شیرهی
به رمیلکی شل کرده وه ، عاره بانچی ئاگای لی نه بوو ، همسو

شه پابه که رزا • ماوه یه که رویشته ، ئاو پیککی دایه وه ، دینی عاره بانه
ده دلۆپینی و به رمیلک به تال بوو • هاواری کرد : « وای ! ج

زه ره ریکم لی که وت • • چۆله که گوتی : « هیشتا زه ره ری گوره تر
ماوه • • چوو له سهر سهری ئەسپیک نیشت و دهنووک کوتی کرد ،

ئەسپ شیلگیر بوو ، تهس بوو وه ، له قه ی هاویشته • که عاره بانچی
ئەمه ی دی تهوره که ی دهره ئیناو سره واندی یه چۆله که ، چۆله که

له شه قه ی بالی دا ، تهوره که به سهری ئەسپی به سته زمان که وت و
یه کسه ر که وت و توپی • عاره بانچی هاواری کرد « وای ، ج

زه ره ریکم لی که وت • • چۆله که گوتی : « هیشتا زه ره ری گوره تر
ماوه • •

عاره بانچی به دوو ئەسپان هاوای و رویشته • چۆله که دیسان

چو ژیر مشه ممو شیردی بهرمیله کهی تریشی شل کرده وه و هه وو
شهرابه که رزا • که عاره بانچی دیتی شهرابه که رزا • گوتی :
« وای ، چ زهره ریکم لی کهوت • » چۆله که وه لایمی دایه وه :

« هیشتا زهره ری گوره تر ماوه • » چوه سهر سهری نه سپیکتی تر •
به دنوو کان سهروه شیتی کرد • عاره بانچی هه لی کوتا سهرو
تهورینکی راوه شانندی • چۆله که فری • تهور به نه سپه که کهوت و
یه کجی کوشتی • عاره بانچی گوتی : « وای ، چ زهره ریکم
لی کهوت • » چۆله که گوتی : « هیشتا زهره ری گوره تر ماوه • »
چو له سهر نه سپی سی یه م نیشته • دایه بهر دنوو کان • عاره بانچی
زور تووره بوو • ناگای له هیچ نه ما • تهورینکی راوه شانده
چۆله که • چۆله که فری • تهور به نه سپه که کهوت و نه ویشی
توواند عاره بانچی هاواری کرد : « وای ، چ زهره ریکم لی کهوت • »
چۆله که گوتی : « هیشتا زهره ری گوره تر ماوه • راوه سته چۆن
مالیشت کاوّل بکه م • »

عاره بانچی ناچار بوو عاره بانه کهی به جی هیشته و گه پرایه وه
مالی • وهخت بوو له داخان شهق بهری • به ژنه کهی گوت :
« حورمی ، نه مرۆ زور خراپم به سهر هات • هه موو شهرابه کهم

رزا ، ههرسی نه سپم توپین • »

ژنه که گوتی : « پیاویژ گه ، بۆ باسنی مالهوه ناکهی • تهیرینگی
سه گسار هات ، هه موو تهیری دونیای لی ودهر هاتبوو • کهوتنه سدر
دهغلو دانه کهمان و رهنکه دنکیکیان نه هیشتبی • »

کابرا به غار چوه سهربانی • دیتی هه زاران تهیر دهغلو
دانیان دهخوارد • چۆله که کهش له ناوهندی هه موویان وهستا بوو •
عاره بانجی که دیتی هه موو دهغلو دانه ویلهی چوو ، گوتی :
« وای ، چ زهره ریکم لی کهوت ؟ » چۆله که گوتی : « هیشتا زهره ری
که وره تر ماوه • تاوانه که سه ریشت دهخوا • » ئیدی له شه ققهی بآلی
• دا

عاره بانجی دیتی نهوهی هه بیوو هه موو چوو • چوه خوارهوه ،
هیشتا له تاوانی خوی په شیمان نه بو بووه • به پهستی و توور په بی
له بهر ئاگردان دانیشت • چۆله که که له دهره وه هاته سهر لیوی
په نجهرده و هاواری کرد : « عاره بانجی تاوانه که سهرت دهخوا • »

عاره بانجی له پرکان دهستی دایه تهوره کهی ، رایوه شانده
چۆله که که • چۆله که بهر نه کهوت • په نجهره ووردو خاش بوو •
چۆله که هاته ژووردهوه ، له سهر لیوی په نجهره هه ئیشت و هاواری
کرد : « تاوانه که سهرت دهخوا • »

عاره بانجی له توور په بی یان چاوی تاریک داهاات • تهورینگی

وای له په نجهره که دا کردی به دوو پارچه • چوله که له لاه
پری به نه و لا • عاره بانچی و ژنه که ی نه و منده داخیان لی خوارد
همو و کله و په لو شووشه و کورسی و قه نه فو و میزیان شکاندو
دیواریان کله و کلوم کرد ، نه یانده توانی چوله که بیکن •

له کوتایی دا ، گرتیان • ژنه که گوتی : « بازو و بیکوژین • •
کابرا گوتی : « نا ، با به ئاسانی نه مری • ده بی زوری تازار بده یین ،
ینه بیخوم • » به ساغی چوله که ی قووت دا •

چوله که له ناو سکی کابرا دا که و ته فره فری • هاته ناو
ده می یه و و هاواری کرد : « عاره بانچی تاوانه که سه رت ده خوا • •
کابرا چیر خوی پی نه گیرا • ته و ره که ی دایه ده ست ژنه که ی و
گوتی : « کچی دایو هشینه زارم و هم تهیره بده بکوژه • •

ژنه ته وری داو ه شانده چوله که ی نه پیکا • به سه ری می رده که ی
که و ت و کوشتی •

بهم جوړه کابرا مردو چوله که ش به دنیایی گه پرایه و هیلانه ی
خوی •

مَلَكُو

روژي بازار گانيکي دهوله مهنده زهوي و زارو باخچه کاني خوي به سهر کرده وه • دهغل و دان زور ره باس و به تين بوو • درهخته کان ميوه يان پيداشور بيه وه • دهغل و داني سالي پيشووش نه وه نسه • له سهر بانان که له کهي کرد بوو ، کاريتهي له ژير چه ما بيه وه • سهزي به تهويله داگرت که گاي تير ئاليک و مانگاي قهله و نهسي بر يقه داري وه ک ئاوينه ي تيدا بوو • ئينجا گه پرايه وه ژووري خوي ته ماشايه کي سندووقي پاره ي کرد •

له کاتيك دا که بهم چه شنه سهرو ساماني خوي هه لده سه نگاند • کت و پر ته قهيه کي گه ورده له نزيکه وه هات • ته قه که هي ده رگاي ژووري نه بوو • ته قه ي ده رگاي دلي بوو •

دهرگا کرايه وه ، گوئي له ده نگيک بوو ، ده يگوت : ئايا چاکه ت بو خاوو خيزانه که ت بوه ؟ دهستي هه ژارانت گرتوه ؟ نانت له گه ل برسي يان بهش کرده وه ؟ دلت به وه نده دا که وتوه که هه ته ؟ يا چاو برسي بوي و هه ميشه به تو بوا زياترت هه بي ؟ »

خیرا دلّی هاته وه لّام : « راسته ، من زور دلّرمق بوویم •
چاکه م بوّ خاوو خیزانه کهم نه بوه ؟ نه گهر ده روزه که ریک دهستی
له بهر پان کردبمه وه ، رووم لی وه رگیراوه • له خوا نه ترساوم •
هر بیرم له پهره پیدانی سامانه کهم کردوته وه ! دنیا هه موو مالی
من بوايه چاوم تیر نه ده بوو • »

که گوئی له م وه لّامه بوو په شوکا • نه ژنوی هه ژا • دانیشتم •
ته قه یه کی تر هات • نه م جاره ته قه ی ده رگای ژووره که ی بوو •
دراوسی که ی کابرایه کی زور ده ست کورت بوو ، منداله کانی برسی
بوون ، له دلّی خوی دا لیکی دابوه وه : « ده زانم دراوسی که م
ده وله مه نده • به لّام چند ده وله مه نده نه و دنده ش دلّره قه • چ باوه ر
ناکه م ده ستم بگری ، به لّام مندالم له برسان ده گرین ، قیروسیه ، رووی
لی ده نیتم • »

هه ژاره که هات و به کابرای ده وله مه ندی گوت : « زور نه دارو
هه ژارم • منداله کانم برسین • هاتووم چوار ربه جوم به قهرده بدیتی •

کابرای ده وله مه نده ماوه یه که ته ماشای کرد • یه که م تیشکی
میهره باننی شه خته ی چاوچنۆکی توانده وه ، گوتی : « چوار ربه ت
به قهرده ناده می • هه شت ربه ت خورا پیشکیش ده که م ، به لّام
مه رچیکم هه یه ده بی بوم بیته دی • »

کابرای هزار گوتی : « مهرجه که چی یه ؟ »

« که مردم سی شهو له سهر یهك نوبهت له گۆپه کهم بکره . »

کابرای هزار نهختی بهم داوایه شلهزا ، بهلام زور پیوست
بوو . بویه مهرجه کهی قبول کرد . جو کهی وهرگرتو
بردی یهوه .

کابرای دهوله مه ند ، ده تگوت چاوی غه یی هه یه ، ده زانی چ
ده قهومی . دوا ی سی رۆژ کهوت و مرد . کهس سووی لی نه بوه وه .
که شاردیانه وه کابرای هزار مهرجو به لینی خوی هاته وه یاد .
ده یتوانی نه یکا ، به لام له دلی خوی دا گوتی : « چاکه ی له گهل
کردووم . جوی نوم ده رخوا ردی منداله کانم داوه . ههر ده بی
به لینه کهم بینه دی . »

شهو چوه حهوشه ی کلیسه ، دانیشته . دنیا کپو بی ده نگ
بوو . مانگ هه لات . کونده بو به ئاسمان دا فرین و قیره ی پرسه ی
خویان گه یاند . که رۆژ هه لات ، کابرا ، به سه لامه تی گه پرایه وه .
شهوی دوه میش ههر وا چوو . بو ئیواره ی سی یه م به شیوی بهك
دایگرت . وای ههست کرد شتیک ده قهومی . که چوو ، له تهك
دیواری کلیسه چاوی به کابرایهك کهوت ، پیشتر نه یدی بوو .
کابرایه کی گه نیج بوو ، دهمو چاوی هه موو جی برین بوو . چاری

ژمق بوو ، به ووشتی سهیری ئەم لاو ئەو لای دە کرد . به تیه یه گئی
کۆنی به خۆی دادا بوو ، ته نیا پۆتینه که ی به دهره وه بوو .

کابرای ههزار لئی پرسی : « له چی ده گه پئی ی ، هاتوویتسه
لیره ؟ لهم چۆله وانى یه ناترسی ؟ »

کابرا وه لآمی دایه وه : « له هیچ ناگه پرتیم . له هیچیش ناترسم .
سهربازیکی تۆ له سینم ده مه وی شه و لیره به مه سه ر ، هیچ دالدهم
نی یه . »

ههزاره که گوتی : « مادام ناترسی له کنه من به . یارمه تيم بنده ،
به ههردوو کان نۆبهت لهم گلکۆیه بگرین . »

کابرا وه لآمی دایه وه : « نۆبهت گرتن پشهی سهربازانه .
به لآم هه رچی بوو ، چاکه و خراپه ، به شدارین . »

ههزاره که قایل بوو . دوو به دوو له سه ر گلکۆ که دانیشن .
تا نیوه شه و هیچ نه بوو . دونیا کپو که پ بوو . کت و پپ و ورشه یه کی
توند هات . دیتیان دیویک له بهرده میانه وه و وستا . هاواری کرد :
« پيسکهینه ، لیره نه مینن . ئەم کابرایه ی له ناو ئەم گۆزه دا راکشاوه
هی منه ، ددیه م . ئە گه ر لانه که ون سه رتان پهل ده ده م . »

سهربازه که گوتی : « جهنابی عه با سوور . تۆ سه روکی من

ئىت • بە گۆت ناگەم • نازائىم ئىسسىش چى يە • بېرۇ بەم لاوۋ • ئىتە
ئىرە نابزووين • •

دېو پىرى كىردەوۋە ، لە دلى خۆى دا ، گوتى : « وا باشە بە پارە
ئەم دوو بەرە للايە بەرتىل خواردوو بگەم و چاويان بنووسىم • •

گوتى كىسە پارە يە كنان دەدەمى واز بىتن •

سەربازە كە وە لامى دا يەوۋە : « ئەمە قسە يە دە يگەى ؟ يەك
كىسە بە شمان ناكات • ئەگەر پىر بەم پۆتىنانەى من پارە مان بەدەيتى
لا دە كەوين • •

دېو گوتى : « ئىستا ئەوۋە نەدەم پارە پىنى نى يە • بە لام پۆتان دىنم •
سەرافىك لە شارە كەى تر ھە يە ، زۆر برادەرمە • چەندى داواى
لى بگەم دەمداتى • •

دېو بزر بوو • سەرباز پۆتىنى چەپەى دا كەندو گوتى : « باجە
پارە يە كى باشى لى دەردىنن ، تۆ چەقۆ كەم بەدەرى • ھاوپى • •
بى پۆتىنە كەى لى كىردەوۋە ، لە نريك كلكۆكە ، لە ناو گىلى
سەوز ، لە سەر لىوى قۆرتىكى داناو گوتى : « ئەوۋەندەى بەسە ،
ھەربزانە ئەم سەگسارە ھاتەوۋە • •

چاۋەپى بوون • دېو زوو ھاتەوۋە • كىسە پارە يە كى بچووكى

به ده سته وه بوو • سه ربازه كه پوتينه كهی نهختی بلند كردو گوتی :
« تیئی كه ! به لام نه وه ندكو كه بهش ناكا • »

دیوی به دكار كيسه كهی روو كردو قونكى داوه شانده • زیړه كه
رژایه ناو پوتینه كهو پوتین هه به تال بوو •

سه رباز هاواری كرد : « گیلو ، پیم گوتی نه وه ندو بهش ناكات •
برو هینستا بینه • »

دیو سه ری بادا • رویشته • دواى سه عاتيك هاته وه كيسه یه كی
گه وړه تری له بن هه نكل دا بوو •

سه رباز هاواری كرد : « ده و جا تیئی كه • به لام باوه پر ناكه م
پری بكات • »

زیړه كه زړه ی هاتو رژایه ناو پوتینه كه ، پوتین هه به تال بوو
دیو رووی گرز كردو گوتی : « چما نه مه پیلاره • تو گولكت له پی
كردوه ! ؟ »

سه رباز گوتی : « بو ، وات ده زانی پیئی من سمی دووشه وه ؟
نه وه كهی وا ره ذیل بووی ؟ برو هندی زیړی دی پهیدا كه ،
نه وه كه مامه له كه مان هه لده وه شپته وه • »

دیوی به دخوو رویشته • نه مجاره زوړتری پی چوو • كه
هاته وه له ژیر باری گرانی كيسه كه دا ده لا ده هات • كيسه كهی
هه لپشته ناو پوتینه كهو پوتین هه پر نه بوو •

دیو زور تووړه بوو • وخت بوو پوتینه گه له ده سٹ
سهربازه که دربتی و بیدرتی • به لام که روژ گزه نگی دا ، دیو
شریقرنی لئوه هات و رویشت • بهم جوړه کابرای به سته زمان
رزگار بوو •

هزاره که ویستی زیره که له گه ل سهربازه که بکاته نیوه ، به لام
سهربازه که گوتی : « من نامه وی ، به شی من بده هزاران • من
دیم له گه ل تودا ده ژیم ، هوهی ماوه به ناسووده یی پی ددژین • »

کولووک

زور دهمیکه پاشایهک هه بوو ، ژنیکی هه بوو ، هیچ مندالیان
نه ده بوو • هه موو جارئی ئاخیان هه لده کیشا : « ئاخ ، بریا مندالتیکمان
هه بوایه • »

تا جاریکیان که شارن کولی ده کرد • بوقیک له ناو ئاوی هاته
ده ره وهو گوتی : « شارن ، ئاواته کهت دیتته دی • سائیکی تر نابا
کچیکت ده بیی • »

قسهی بوقه که راست ده رچوو • شارن کچیکی جوانی بوو •
پاشا وهخت بوو له خوشی یان په ر ده رکات • ئاهه نگیکی گه وره ی
گیرا • نهک هه ر خزم و دوست و ناسیاره کانی بانگ کرد بگره له دوو
ئه جندانیشی گیرایه وه بو ئه وه ی چاویان له کچه که بیته • • سیزده
جنۆ که له و ولاته دا هه بوون • به لام له بهر ئه وه ی پاشا ته نیا دوازه
فه خفوری زیړی هه بوو ، بو یان دابئی ، له دو دوازدانی گیرایه وه و
ئه وه ی تری بانگ نه کرد •

ئاھەنگىكى بە ھەيت و ھووت كرا • كە تەواو بوو • جنۆكە كان
خەلاتى خۆيان بە كۆرپە كە بەخشى • يەكئى پاكىزە يى پئى بەخشى ،
يەكئى جوانى ، يەكئى دەولەمەندى ••• ھەر شتىك پياو ھەزى لئى بكا
پئى يان بەخشى •

ياز دە جنۆكە خەلاتى خۆيان نواند ، لەو كاتەدا كت و پىر
سىزدە مەن جنۆكە ، كە لە دووى نە گە پرابو ھود ، خۆى كەرد بە
ژووردا ، ويستى تۆلەى خۆى بكا تەو ھ • ھىچ سەلامى نە كەرد ، بە
دەنگىكى بەرز ھاوارى كەرد : « ياخوا ، كىچى پاشا لە ياز دە سالى دا
تەشى يەك لە خۆى بدات ، بەر بىتەو ھو ھەمىرى • » ھىچ قەسە تىرى
نە كەرد ، بايداو ھو روئىشت •

ھەموو خەلكە كە تاسان • جنۆكەى دواز دەم ما بوو ئاواتى بو
بىخوازى • ھاتە پىشەو ھ • نەيتوانى بىر يارە شوومە كەى جنۆكەى
توورپە ھەلۇد شىتتەو ھ ، ھەز ھىندەى پئى كرا بىر يارە كە سووك بكات ،
گوتى : « ياخوا ، كىچى پاشا كە بەر بو ھو ھەمىرى ، بەلام خەوئىكى
سەد سالى لئى بكاوئى • »

پاشا ويستى كۆرپە نازدارە كەى لەم بەد بەختى يە دوور بىخانەو ھ •
بىر يارى دا ھەموو تەشى وولاتە كەى بسووتىن •

ماو دە يەك پئى چوو ھەموو خواستى جنۆكە كان ھاتە دى • كىچە

بوو به گچيکي جوان ، ژير ، بي فيز ، دلنهرم • ههر که سي چاوي
بي بکه وتايه ته شقي ده بوو •

وا ريکه وت ، نهو روژهي کچه بوو به پازده سالي ته واو ،
پاشاو شازن له ماله وه نه بوون • کچه لهو کو شکه دا به ته ني بوو •
به ناو کو شکي دا گه را ، چوه قولله يه کي کون ، به قادر مه يه کي پيچاو
پيچي کون دا سهر که وت ، تووشی دهر گايه ک بوو ، کليليکي کوني
زهنگاوي له سهر بوو ، کليله که ي بادا ، دهر گا بوه وه • ديتي
پيره ژنيک لهو ژوورد بچوو که دانيشتوو ، ته شي يه کي به ده سته وه
بوو ، به چا پوو کي خوري دهر پست •

کچه گوتي : « پيره ژن ، روژ باش ، نه وه ليره چ ده که ي ؟ »

پيره ژن گوتي : « خوري دهر پيسم • » و سهر نيکي بادا •

کچه گوتي : « نهو شته جوانه چي يه وا ده خولته وه ؟ »

ته شي يه که ي له پيره ژنه که وه رگرت بو نه وه ي هه ندي خوري
بريسي ، به لام ههر هينده ده ستي به ته شي يه که که وت يه کسهر
دوعاي جنو که که هاته دي • ته شي له په نجه ي خو ي دا ، خه وي
هات ، نوينيک له وي بوو • له سهر نوينه که را کشاو خه وي کي قوولي
لي که وت • نه م خه وه سهر اپاي کو شکي گر ته وه • پاشاو شازن تازه
گه يشتوونه وه مالي ، له هو لي گه ورده دا خه ويان لي که وت • نه سپ

له تهويله و سه گ له حه وشه و گوتر له سه ر بان و ميش له سه ر ديوار
خه ويان لي كهوت • ناگري نيو ناگردانيس دامر كايه وه و خهوت •
گوشي برزاو له جزه جز كهوت • چيشته كه ر له به رده سته كه ي
تووره بوو چونكه شتي له بير كرد بوو ، دهستي دريژر كرد پرچي
رابكيشي ، دهستي رمق بوو و خهوي لي كهوت • (با) ش وده ستار
هيچ گه لايه كي دره خه كاني كوشكي نه ده هه ژانه وه •

تانوكيك دري و هس تري له ده وري كوشكه كه دا روا • سال
به سال نه و تانو كه چرو پرترو به رزتر ده بوو • كوشكي نه لقه به ند
كردو به ته و اوي دايوشي ، واي لي هات هيچ كوشك ديار نه بوو
بگره نالاي سه ربانيس نه ده بينرا •

كچه ناوي (كلووك) بوو • چيروكي كلووكي نووستوو به پازو
به ريني دونيادا بلاو بوه وه • ناو به ناو كوره پاشا ده هاتن ، ده يانه ويست
به ناو تانو كي درك و چقل دا بچه ناو كوشكه كه به لام پي يان نه ده كرا •
چونكه نه م چقلانه ري يان ته ني بوو ، بواريان نه ده دا •

چهند سال و زه مانيك پي چوو • كوره پاشايه كي تر هاته نه م
وولاته • گوئي له پيره ميرديك بوو باسي تانو كي چقلي ده كرد ،
ده يگوت ده لين نه م تانو كه كوشكي كي تدايه سه د ساله كچه پاشايه كي
جواني تدا خه وتوه ، ناوي كولوو كه • پاشاو شازنو سه راباي

زینده و هری ناو کۆشکه کهش که و توونه ته خه و وه • له یانیرم
بیستوه زۆر کورپه پاشا ویستویانه به ناو تانۆکی چقلدا بچن به لام
گیریان خواردوه و مردوون •

کورپه پاشا که گوتی : « من باکم نی یه • ده چم کلووکی نازدار

ده بینم • »
ئه و هنده ی پیره میرد به بهری دا که وت ، په شیمان نه بو وه •

له و کاته دا سه د ساله که ته و او بوو • وه ختی ئه وه هانبوو

کلووک هوشیار بیته وه • کاتی کورپه پاشا که له تانۆکه که نزیک

بو وه ، تانۆک بواری داو به بی نازار په پری یه وه و تانۆکه که

داخرا یه وه • که چوو ، دیتی ئه سپ و تازی خالخال وه ر که و تبوون •

کوتر له سه ر بانان هه ل کورپه ما بوون و دهنوو کیان خستوه زیر بالیان وه •

که چوه ژوره وه بینی میس له سه ر دیوار نووستبوون • چیشته که

دهستی بو به ردهسته که ی درێژ کرد بوو بیگری • کاره که ر له

ته نیشته مریشکه ره شه دانیشته بوو ده یه ویست بیگری • سه راپای

کۆشک له خه و دا بوو • پاشا و شازنیش له ته نیشته عه ر شه که یانه وه

خه و تبوون •

دوینا ئه وه نده کش و مات بوو گوئی له دهنگی هه ناسه ی خۆی

بوو • گه پرا ، گه پرا چوه قولله که ، ده رگای کرده وه ، چوه ناو

ئەو ژوورە بچوو کەي کولووکي تيدا نووستبوو • ديتي کولووک
دریژ بوو ، نەیتوانی چاوی لەسەر هەلگۆزی ، داها تەووە ماجیکی
لێ کرد • کولووک لە گەل ماچە کەدا چاوی هەلیناو خوشەویستانە
تەماشای کرد •

کوپو کچە پیکەووە دا بەزینە خواری • پاشا و شازن و سەراپای
کۆشک بە ئاگا هاتن • بە سەرسامی تیک راماڤ • ئەسپ لە حەوشە
راست بوونەووە و خۆیان راهەژاند • تازی بازیان هەلداو کەوتە
کلکە کوتی • کۆتری سەربان دەنوویان لە ژیر بآل دەرھیناو سەریان
بەم لاو ئەو لا داگرت و بەرەو ئاسمان لە شەقەھی بآلیان دا •
میشەکانی سەر دیوار کەوتە جەوجوول • ئاگری چیشخانە
بلیسەھی سەندو پرۆشکی هاویشت • گوشتە کە کەوتە جەزە جەز •
چیشتکەر مستە کۆلە یەکی وای لە بناگویی بەردەستە کەي دا ئاگری
لە چاوان دەرپەراند • کارە کەر مریشکە رەشەھی گرت و خەریک
بوو سووری کاتەووە •

بوو بە زەماوەندیکی بە تەنتەنە بوو کولووک و کوپە پاشاکە •
ئیدی تا ما بوون بە بەختیاری ژیان •

نۆكەرى ژىر

دەبىي ئەو ئاغايە چەند بەختەوەر بىيى كە نۆكەرىكى ژىرى
مەبىي ، گويى لە فەرمانەكانى رابگرىيى بەلام بە قسەي نەكات و ھەر
بەكەوتتە دوای خولیاو لىكدانەوہى خوى •

(جۆن) نۆكەرىكى زىرەك بوو • ئاغاكەي مانگايان بزىر بوو ،
جۆنى نارد بىدۆزىتەوہ • جۆن روشت ماوہىيەكى زۆر نەھاتەوہ •
ئاغابىرى كردهوہ ، گوتى : « جۆن دلسۆزە ، لە ئىش كردندا ھىچ
دەخۆيىدا ناھىلىتەوہ • خوى زۆر ماندوو دەكات ! »

جۆن درەنگى بەسەر داھات • ئاغا ترسا نەوہك شتىكى لىيى
ھاتبى • خوى پىنەگىرا ، چوہ دوای • ماوہىيەك گەپرا • دىتى وا
جۆن لەناو زەوىيەكى گەورەدا بەم لاو بەو لادا رادەكات •

ئاغا گوتى : « جۆن ، مانگاكت دۆزىيەوہ ؟ »

جۆن وەلامى داىەوہ : « نەخىر ئاغا ، مانگاكام نەدۆزىيەوہ ،
بگرە بە دوایشى نەگەپام • »

— « ئەدى لە چ دە گەپراي ، جۆن • »

« لە شتيكى باشتەر • چا بوو دۆزيمه وه • »

— « شتي چي ، جۆن ؟ »

جۆن وه لامي دايه وه : « سئي بالنده ي رهش ! »

ئاغا گوتى : « ئەدى كوان ؟ »

جۆنى ژير وه لامي دايه وه : « يه كئي ده بينم ، يه كئي ده بيسم ،

به دوای سئيه ميش دا ده گه پريم • »

ئەمه بکه به پەند •

هەرگيز گويى به ئاغا کانت مەده • به قسه يان مە که • چيت

به ميشک دا دي و چيت پئي خوشه ئەوه بکه • ()

جا وه کو جۆنى زرنگ ره فئارت ژيرانه ده بيى •

مندالی خاتوونه که مان

دار که ریک ، به خۆو به ژنه وه له پەرگه ی دارستانیکی گه وره دا
ژیا نیکی نه مرو نه زی سهخت ده ژیان • مندالیکی تاقانه یان هه بوو •
کچ بوو • ته مهنی سی سال بوو • خوشیان نه وه نده ده ست کورت
بوون ، نه یان بوو تیر بخۆن •
به یانی یه ک دار که ره به غه ماری چوه دارستانه که ئیش بکات •
خه ریکی دار برین بوو ، له هیکه وه ژنیکی که له گه تی خان ومان که
تاجیکی نه ستیره ی جریوه داری له سه ره بوو له به رده می په یدا بوو •
پئی گوت : « نه من می ره می پاکیزه م ، دایکی عیسام • ده زانم تو
هه زارو به له نگازی • منداله که تم به ده ری ده یبه م ، وه کو مندالی خۆم
به خۆی ده که م • »

دار که رازی بوو • کچه که ی خۆی هیناو دایه (خاتوونه که مان)
خانوون هه لی گرت و بردی به نه سمان • کچه حالی زۆر باش بوو
خواردنی گه زۆ بوو ، خواردنه وه ی شیر ی شیرین بوو • جل و به رگی
زیر بوو • فریشته ی ووردیله یاری یان له گه ل ده کرد •

کچه بوو به چوارده سالی • روژنیکیان (خاتوونه کهمان)
بانگی کردو پیی گوت : « کچی خوښه ویستم ، سه فدریکی دوورم
له پشه • چاوت لهم سیزده کلیله بیی که هی سیزده دهرگای
ناسمان • دوازده دهرگا بکه ووه ته ماشای گه نجینهی نایسان
بکه ، قهیدی نییه • به لام نریک دهرگای سیزده مین مه که وه که
که بهم کلیله بچوو که ده کرته ووه • قهده غه یه بو تو • بیکه ینه ووه
تووشی کلولی ده بیت !! »

کچه په یمانی دا له قسهی دهرنه چی • که خاتوونه کهمان
رویشته ، کچه دهستی پیی کرد ژووره کانی وولاتی ناسمانی
تاقی کرده ووه • ههر روژه دهرگایه کی ده کرده ووه تا دوازدهی ته ووا
کرد • ههر ژووریک یا وهریکی تیدا بوو له ناو نووریک
دانشتوو • کچه زور به و شته جوانانه شادومان بوو • فریشته
ووردیله کانی هاوړپشی خوږیان خه نیی کرد •

تستا مایه ووه دهرگا قهده غه که • کچه زوری مهراق بوو بزانی
چی تدايه • به فریشته کانی گوت « به ته وای نایکه مه ووه ناچمه
ژووره ووه • به لام مهراقمه توپه کهی هه لده گرم به لکو له درزی
دهرگاوه شتیک به دی بکه م • »

فریشته ووردیله کان گوتیان : « نه کهی • نه مه تاوانه • ناخر
خاتوونه کهمان قهده غه یی کرده • تووشی کلولی ده بیت • ها ، ؟ »

کچه بی دهنگ بوو • به لام هه رده قی دانه کهوت • حه چمانی
لی پرا • که فریشته کان چوونه دهرده وه یه کهو راست پیری کرده وه:
• ئیستا ، خوم ته نیام • ده توانم سهر به ژووری دا بگرم و که سیش
نازانی • •

کلیلی خسته سهر توپه کهو بایدا ، دهرگا که بوه وه • دیتی
(سیانه) ی پیروز له سهر آگرو گه وره بی دانیشتون • نهختی
راوه ستا • به سهر سامی ته ماشای شته کانی کرد • ئنجا په نجه ی
که یانده چرا که ، په نجه ی بوو به زیر • سامیکی کت و پری
لی نیشتم • به توندی دهرگای پتوهداو هه لات • ترسی به هیچ شتی
نه دهره ویه وه دلای گورپ گورپ لی ده داو هیور نه ده بوه وه •
نه وه نده ی په نجه ی شوست و سپری به وه زیره که ی لی نه چوو •

باش ماوده یه ک خاتوونه که مان له گه شته که ی هاته وه • بانگی
کچه ی کردو داوای کلیله کانی ئاسمانی لی کرد • کچه کلیله کانی
دایه • خاتوونه که مان له دور چاوه کانی راماو لی پرسی : « دهرگای
سینزده مت نه کرده وه ؟ »

کچه وه لامی دایه وه : « نه خیر »

خاتوونه که مان دهستی له سهر دلای کچه دانا ، ههستی کرد
رینگ و هوپ لی ده دا ، گومانی نه میا که دهرگا که ی کرد و ته وه •

جارینکی تریش پیی گوت : مسو گەر نه تکر دوتهوه ؟
 کچه دیسان وه لآمی دایه وه : « نه خیر ! »
 ئینجا خاتوونه که مان چاوی بهو په نجه یه ی کچه کهوت که
 گه پاند بوویه ئاگری ئاسمان و بوو بوو به زیپر ، زانی کچه تاوانسی
 کردوه . بو جاری سی یه م لی ی پرسی : « ده رگا کهت کرده وه ؟ »
 کچهش بو جاری سی یه م وه لآمی دایه وه : « نه خیر . »
 خاتوونه که مان گوتی : « یه کهم جار له قسم ده رچووی ، وئرای
 نه مه دروشت کرد ، تو شایه نی نه وه نیت له ئاسمان بمینته وه . »
 کچه خهویکی گرانی لی کهوت . که به ئاگا هات له سهر
 زهوی ، له چوله واننی یه که دا راکشا بوو . ویستی هاوار بکا دهنگی
 ده رنه هات . خه ریک بوو رابکات به لآم رووی کرده هه ر لایه که
 درکو زی بوو ، بپی نه کرد . لهو چوله واننی یه به ند بوو .
 دره ختیکی کلور له وی بوو خووی له ناو مات کرد . که شهو ده هان
 ده چوه ناو که له نه داره کهو ده نووست ، له کاتی زریان و ره هیللهش دا
 هه ر په نای ده برده بهر نهو داره . ژبانی تا بلئی سهخت و ناخوش
 بوو ، زور به ئازار بوو . که به بیری ده هاته وه له ئاسمان دا چند
 به کامه رانی ده ژباړ فریشته کان چوون یاری یان له گه ل ده کرد ، له
 پر مه ی گریانی ده دا . خوار دنی ره گ و بهری دره ختی کیوی بوو .
 به زه حمه تیش چنگی ده کهوت .

پایزان گویزو گهلای وه ریوی گو ده کرده وه و دایده گرد .
زستانان گویزی ده خوارد . که ده بوه به فرو به سته لهک وهک
گیانداریکی پیرو گرووله ده خزایه نیو گه لاکانه وه تا له سه رمان
نه قه سری .

جل و بهرگی هه موو درپا ، زیوار زیوار له بهری دما که لا . که
روژ ده هاته ده ری و دنیا گهرم داده هات له بن دره خته که داده نیشته
خوی ده دا بهر هه تاوو پرچی دریزی وهک عه با به سه ردا ده کشا .

چهند سائیک بهم جوړه نازارو نه شکه نجه ی ژیانې چه شته .
روژنیکیان به هار بوو دارو دره خت سهوز بوون . پاشای نه و وولاته
راوی به ردایه ناو دارستانه که . شووریکی هه ستاند ، بهری دا
دووی . شووره که چوه ناو چپرستانیکه وه . پاشا له نه سپه که ی
دابهزی . به زه بری شیر ریچکه یه کی شکاندو که له چوغورده که
نه و دیو بوو ، دیتی کچیککی جوانو نازدار له بن دره ختیک دانیشته وه ،
سه راپای له شی که وتوته ژیر قزی زیرینه وه . پاشا که چاوی پی که وت
تاسیک بردی به وه . روی کرده کچه : « تو کئی ؟ بوچی لیره ،
له م چوله وانایه دانیشته وی ؟ »

کچه و دلامی نه دایه وه ، ده می گیرا بوو قسه ی پی نه ده کرا .
پاشا پی گوت : « هه سته ، له گهل من بچینه کوشکی شاهانم . »

کچه سه‌ری له‌فاند • پاشا هه‌لی گرت و بردی به‌ای
ئه‌سه‌که‌یه‌وه • له‌پیش خۆی سواری ئه‌سپی کرد و بردی به‌وه
مالی • که‌گه‌یسته‌جی فه‌رمانی دا‌جل و به‌رگینگی جوانیان کرده
به‌ر • ئه‌گه‌رچی کچه‌سه‌ی پی‌نده‌که‌را به‌لام ئه‌وه‌نده‌ جوان بو و پاشا
ئه‌شقی بو و له‌خۆی ماره‌ کرد و گواستی به‌وه •

سائیکی پی‌چوو ، شازن کورپه‌کی بو • شه‌و که‌به‌ته‌نیا مایه‌وه
خاتوونه‌که‌مان چوه‌لای و پی‌ی گوت : « ئه‌گه‌ر راست بکه‌یت و
پی‌لی پی‌ی ده‌رگا فه‌ده‌غه‌که‌ت کردۆته‌وه ، زارت ده‌که‌مه‌وه ، به‌لام
ئه‌گه‌ر سوور بی له‌سه‌ر تاوانه‌که‌ت و نکوولی لی‌بکه‌ی ، کورپه‌
نازیزه‌که‌ت ده‌به‌م • »

شازن ده‌می بو‌وه ، به‌لام له‌لاملی خۆی نه‌که‌وت ، گوتی :
« نه‌خیز ، ده‌رگا فه‌ده‌غه‌که‌م نه‌کردۆته‌وه • »

خاتوونه‌که‌مان کورپه‌ی له‌باوه‌شی ده‌ره‌ینا ، بردی و بزر
بو •

به‌یانی که‌زانی‌یان کورپه‌ی شازن نه‌ماوه ، له‌ناو خه‌لك بو و
به‌مقۆمقۆ ، که‌شازن کورپه‌ی خۆی کوشته‌وه • شازن ئه‌م قسانه‌ی
پی‌گه‌یسته‌وه به‌لام زمانی نه‌بو و وه‌لامیان بداته‌وه • پاشا به‌رپرای
نه‌کرد چونکه‌ژنه‌که‌ی زۆر خوش‌ده‌ویست •

.. سال وەرسوو پرایه وە ، شازن گوپڤیکئی تری بوو . شهو دیسان
خاتوونه کهمان چوه لای و گوتی : « ئە گەر پئی لئی بنئی ده رگا
قهدهغه کهت کردۆته وە ، کۆرپه کهت دەدەمه وە و زمانیشت دە ئەمه وە ،
به لآم ئە گەر هەر له سەر تاوانی خۆت برۆی و حاشای لئی بکهی ،
ئەم کۆرپه یهشت دە بهم . »

شازن دوباره گوتی : « نه خیر ، من ده رگا قهدهغه کهم
نه کردۆته وە . » خانوونه کهمان کۆرپه ی له باووش ده رهیناو
بردی .

بو به یانی که زانی یان ئەو کۆرپه یهش نه ماوه خه لکی به ئاشکرا
گوتیان شازن کوشتوو یه تی . راویژ که رانی پاشا داوایان کرد ژنه
بدریته دادگا ، به لآم له بهر ته وە ی پاشا زۆری خوش ده ویست برۆی
نه کرد ، مردنی پێشمانی راویژ که ره کان دا .

سالی پاشتر ، ژنه کچیکئی جوانی بوو ، بو جاری سئ یه م
(خاتوونه کهمان) ی لئی پهیدا بوو ، گوتی : « وەرە شوینمه وە . »
دهستی ژنه ی گرت و هه لئی کیشایه ئاسمانه وە . له وی هه ردوو
منداله که ی گه وره تری ی پێشان دا ، که پئی ده که نین و یاریان به توپی
زه وی ده کرد . شازن که چاوی به منداله کانی کهوت شاگه شکه
بوو . خاتوونه کهمان پئی گوت : « دآت هەر نه رم نه بوه وە ؟ ئە گەر
پئی لئی بنئی ده رگا قهدهغه کهت کردۆته وە ، هه ردوو منداله

جوانه گهت دهده مه وه • « بهلام شازن ديسان وه لامی دایه وه :
» نه خیر ، دهر گا قه دهغه کهم نه کردو ته وه • «

جا خاتوونه کهمان کوورپه ی سی یه میشی لی سه ندو زنه ی فری
دایه وه سهر زه وی •

بو سبه نیی که دهنگ و باسی بزر بوونی مه لو تکهی نوی بلاو
بوده ، خه لکه که به جاریک هاواریان کرد : « شازن خوینر پیره ،
ده بی بدریته دادگا • «

پاشا چیدی روایز که ره کانی بی ده مکوت نه کرایه وه • دادگایان
بو دانا • له بهر ته وه ی شازن زمانی نه بوو پاکانه بو خوی بکات ،
بریار درا به زیندووی چوان بیسووتین •

که له داره که یان به سته وه ، شه خنه ی بایی بوونی توایه وه ،
په شیمان بو وه وه له دلی خوی دا گوتی : « وای دنا ، پیش مردن
بم توانیایه بی ای بنیم که دهر گا کهم کردو ته وه ! «

له و کاته دا زمانی بو وه ، به دهنگی کی بهرز هاواری کرد :
» به لی ، خاتوو میرم کردو مه ته وه ! «

یه کسهر دایکرده باران و بلیسه ی ناگرم که کوژایه وه و نووریک
له سهر سهر یه وه شهوقی دا • خاتوونه کهمان بوو • دوو کوپه
بچکو له که ی له بن هه نگل و کچه تازه بوه که ی شی له سهر باسک بوو •

هاته خواره وه ، ده می قسه ی کرده ژنه که و گوتی :

« نه وه ی له تاوانی خو ی پاشگه ز بته وه و دانی پيدا بنی ، جه ب

ده در ی • • »

جا هه ر سی منداله کانی دایه وه • زمانیشی کرده وه و تا مابوو

به ختیار ی بو مسو گه ر کرد •

جوتيارۆكە

هەبوو نەبوو گوندیک هەبوو ، هەموو خەلکە کەى جوتيارى دەولەمەند بوون • تەنیا يەك جوتيارى هەژارى تیدا بوو ، ناويان نا بوو جوتيارۆكە • ئەو کابرايە بەخۆو بە ژنەو زۆرى مەراق مانگايەك بوو بەلام پارەى نەبوو بیکرپى • روژنيکیان جوتيارۆكە بە ژنە کەى گوت : « حورمى ، گویت لى بى ، بيريکی باشم بو هاتو • چۆنە دارتاشى دۆستمان رابسييرين گۆلکيکی دارمان بو دروست بکاتو وه کو گۆلکي بە راستى رەنگى قاوه يى لى بدات • بى گومان کە هان گەرە بوو دەبیتە مانگا • »

ژنە ئەو تەگيرەى زۆر بە دل بوو •

دارتاشى دۆستيان گۆلکە کەى داتاشى و رەندەى داو رەنگيکی جوانى لى دا • وای کرد بوو سەرى شوپ کردبوو • دەتگون دەلهو پرى •

بە يانى کە هات گاپان پروا ، جوتيارۆكە بانگى گاوانى کردو بى گوت : « پروانه ، ئەم گۆلکە ساوايەم پەيدا کردو ، بەلام هيشنا

بچو و گه ده بی له هامیزی بگهیت ، ،

گاوان گوتی : « باشه ، ، » گۆلکه که ی له ساوش کرد ،
هه لی گرت و بردی یه ناو پاوان و له ناو گیای دانا • گۆلکی ساوا هه
به پیوه بوو ده تگوت ده له وه پری • گاوان گوتی : « ئیستا نا ئیستا
هه ل ده کاته غاری • سهیر که چۆن ده له وه پری • »

ئیواره داها ، گاوان خه ریک بوو گاپان به ره و مال بکاته وه ،
به گۆلکه که ی گوت : « مادام بتوانی نه وه نده بوهستی و نه وه نده
بخوی ده بی به پیی خۆت بجیته وه مالی ، قهت هه لتنا گرم • »

جوتیارۆ که له بهر ده رگا راوستا بوو ، چاوه پری گۆلکه
ساوا که ی ده کرد ، که گاوان گاپانی به ناو گوند وه ر کردو گۆلک
دیار نه بوو • جوتیارۆ که سۆراغی گۆلکی له گاوان کرد • گاوان
گوتی : « وا ده له وه پری • له له وه پ نه که وت و له گه ل ئیمه نه هاته وه • »

جوتیارۆ که گوتی : « په ککو ، شتی وا چۆن ده بی ، ده بی
گۆلکه که م هه ر یئمه وه • » له گه ل گاوانه که دا چوونه ناو پاوانه که •
به لام تا چوون گۆلک نه ما بوو • دزرا بوو • گاوان گوتی : « دیاره
هه لانه وه بهر بر بوه • » جوتیار گوتی : « قسه ی وان یه • » گاوانی
برده لای یاشاو شکاتی لی کرد • یاشا فه رمانی دا گاوان له باتی نه و
گۆلکه مانگایه کی بداتی •

بەم جۆرە جوتيارۆكەو ژنەكەي بوون بە خاودن مانگا نە
زۆر لەمیز بوو خەونيان پيوە دەدی . زۆر پئی كەيف خۆش بوون
بەلام ئاليكيان نەبوو بیدەنی بۆیە بەناچاری سەریان بپری .
گۆشتەكەيان خوی و بوو كردو جوتيارۆكە پيستهكەي برده شار
بيفرۆشی و گۆلكيكي دی بە پاره كە بکری .

لە رینگادا گەيشته ناشیک . قەليكي باشكاو لەوی كەوتبوو ،
سکي پئی سووتا ، هەلی گرتەووە لەناو پيستهكەي وەرپيچا . جا لەبەر
ئەوێ هەوای تووش كردو بوو بە باو باران نەوئیرا چی تر بپروا ،
گەپرایەووە لای ناشەكەو داوای كرد ئەو شەو پەنای بدەن . ژنی
ناشەوان بە تەنی بوو ، بە جوتيارۆكەي گوت : « مێردم لێرە نییە ،
بۆ خۆت لەسەر ئەو قەسەرە پال بدەووە . كەرتە نايشك و پارچە
پەنیريكي لەبەر دانا . جوتيارۆكە خواردی و لێی راکشا ،
پيستهكەيشی لە تەنيشت خۆی دانا . ژنە لە دلی خۆی دا گوتی :
« كابرانە كەتە ، خەوی لێی كەوتووە . »

لەو كانهدا قەشە بە ژووری كەوت . ژنە ناشەوان بە خیرهايتيكي
گەرمی كردو پئی گوت : « مێردم لێرە نییە . با زيافەتيكت بسۆ
بکەم ، جوتيارەكە گۆی قولاغ كرد ، كە باسی زيافەتی بيست
تووپە بوو ، چونكە لە نان و پەنیری زياتر پئی نەدرا بوو .

ژنه ههستا چوار جوړه خواردنی ناماده کرد : گوشتی برژار ،
سه لاته ، کینک ، شهراب •

خهریک بوون دهست به خواردن بکهن له دهره وه له دهرگا
درا • ژنه گوتی : « نه وه میړده کهمه هاته وه • ، خیرا گوشتی برژاوی
له ناو سوږه داناو شهرابی له ژیر سهرین و سه لاته ی له ناو نوین و
کیکي له ژیر چوار پایه دا شارده وه • قه شیشی خسته ناو سندوق و
کلیلی دا • نجا دهرگای له میړده که ی کرده وه و گوتی : « له کهرهمی
خوای به زیاد بی به سه لامه تی هاتنه وه • ره شه بایه کی وایه ده لئی
دنیا خرابوونه • »

ناشه وان چاوی به جوتیارو که کهوت له سهر قه سهره که راکشا
بوو گوتی : « نه دی نه و کابرایه چی یه ؟ له وئی چ ده کا ؟ »

ژنه که گوتی : « کابرایه کی فقیره ! باو باران بوو ، لای دا ،
داوای کرد دالده ی بدم • منیش که رته نانیک و پارچه په نیرنکم دایه و
گوتم با له سهر نه و قه سهره پال بداته وه • » ناشه وان گوتی : « قهیدی
نی یه ، چاکت کرد ، به لام برسیم زوو به شتیکم بو ناماده که • ،
ژنه گوتی : « له نان و په نیر زیاترمان نی یه • »

میړده که ی وه لامی دایه وه : « زور باشه ! ، ته ماشایه کی
جوتیارو که ی کرد و گوتی : « ده ودره برام ، نه ختیکی تریش له گهل
من بخو • »

جوتیارو که به کسه ر چوو دهستی به خواردن کرد • ناشهوان
چای به پیسته که کهوت که قهلی تیدا بوو ، گوتی : «ئهدی نهوه
چی به پیت ؟» جوتیار وهلامی دایه وه : « شتیکی وایه له غه یسب
دهزانی • « ناشهوان گوتی : « ده توانی هیچ نهینیم بو ناشکرا بکا ؟ ،
جوتیارو که وهلامی دایه وه : « بو ناتوانی ؟ به لام ته نیا چوار
نهینی ناشکرا ده کاو نه وهی پینجه م بو خوی دیلته وه • »

ناشهوان به پهروشه وه گوتی : « ده با یه که م نهینی بلئی • • ،
جوتیارو که نو قورچیکی له سه ری قه له که دا • قه ل قیراندی :
قر قیر • ناشهوان گوتی : « نه وه چ ده لی ؟ » جوتیارو که گوتی :
« یه که م : ده لی هه ندی شه راب له ژیر سه رین دایه • » ناشهوان
هاواری کرد : « له خوم خه نی • » چوه لای سه رینه که ، شه رابه که ی
ده رهینا و گوتی :

« ئئی ، چی تر ! » جوتیارو که دوباره قیره ی له قه له که
هه ستاندو گوتی : « دو وه م : ده لی هه ندی گوشتی برژاو له ناو سو به
ته قه ت کرا وه • » ناشهوان هاواری کرد : « قه ت نه بی !! » چوو
گوشته برژاوه که ی ده رهینا • جوتیارو که نهینی سی یه می به قه له که
ناشکرا کردو گوتی : « سی یه م : ده لی نه ختی سه لاته له ناو نوینه که
دایه • » ناشهوان هاواری کرد : « نه مه خو شه ! » چوو سه لاته که ی

دەرھینا • جوتیارو که دوا نو قورچی له قهله که دا • قهله قیراندی ،
جوتیارو که گوتی : « چوارم : دهلی نهختی کیک له زیر چوار پایه
دایه • « ناشه وان هاواری کرد : « باوهر ناکم ! » چوو کیکه کانی
دەرھینا •

جا هردو کیان پیکه وه که و ته سهر خواردن • ژنی ناشه وانیش
وهخت بوو له ترسان گیانی دهر بچی • خوی له ناو نوینه کانی
را کردو هه موو کلپه کانی له بن سهری خوی دانا • ناشه وان مهراقی
گرت نهینی پینجه م بزانی • جوتیارو که گوتی : « با جاری هم چوار
شته بخوین ، ئینجا • چونکه نه وهی پینجه م شتیکی ناخوشه • »

تیریان خوارد ، پاشان مامه له یان کرد جوتیارو که به چند نهینی
پینجه م بو ناشه وان بدر کیتی • به (۳۰۰) دینار ریک که وتن •

جوتیارو که نو قورچی تری له سهری قهله که دا • قهله
قیراندی • ناشه وان پرسى : « نه وه دهلی چی ؟ » جوتیارو که وه لامی
دایه وه : « نه وه دهلی شهیتان خوی له ناو هم سندووقه شار دوته وه • »
ناشه وان گوتی : « ده بی هم شهیتانه بچینه دهر وه • » به کوته کی
کلپه کانیان له ژنه سهند • جوتیارو که سندووقه که ی کرده وه •
قهشه تا هیزی تیدا بوو دهر په ری و رای کرد • ناشه وان گوتی :
« راسته ، به چاوی خوم بووخه یه کی ره شیکه له م دی • »

بۆ به یانی ، جوتیارۆ که له گه‌ل تاریک و روونی به یازدا سێ سه‌د
که ته دیناری خۆی وه‌ر گرت و رویشته .

جوتیارۆ که که گه‌یشته وه‌ مائی ، خانووبه‌ره یه‌کی جوان و نایابی
دروست کرد . که جوتیاره ده‌وله‌مه‌نده کان چاویان پئی کهوت ،
گوتیان : « بئی گومان دیاره جوتیارۆ که چۆته شوینیککی وا زیبری
لی باری و خه‌لک به بیلان زیپر کو بکه‌نه وه . »

جوتیارۆ که یان برده لای پاشا . ته‌نگاویان کرد بئی لئی بئی نه‌م
سامانه‌ی چۆن په‌یدا کردوه . جوتیارۆ که گوتی : « پیستی مانگا کهم
برده شارو به سێ سه‌د (۳۰۰) دینارم فرۆت . »

جوتیاره کانی تر که نه‌مه‌یان بیست ، خۆیان خۆش کرد نه‌وانیش
پاره‌ی وایان چنگ بکه‌وی . هه‌ر بابایه رای کرده وه‌ مائی . هه‌موو
مانگا کانی خۆیان کوشته وه‌و پیسته‌یان له‌سه‌ر دا که لاندن بۆ نه‌وه‌ی
پیسته کان به‌نه‌ شارو به پاره‌یه‌کی زۆریان بدهن .

پاشا گوتی : « ده‌بئی یه‌ کهم جار کاره‌ که‌ری من بچئی . » کچه
چوه‌ شارو پیسته کانی برده لای قه‌سابان . قه‌ساب پیسته‌ی له‌ دوو
دینار زیاتریان پئی نه‌دا . که نه‌وانه‌ی تریش هاتن و هورپان کردی
قه‌ساب نه‌وه‌نده‌شیان پئی نه‌دا ، گوتیان : « چ له‌م هه‌موو پیستانه
بکه‌ین ؟ »

جوتیاره ده و له مه نده كان له جوتیارو که له پک راچوون ویسیان
توانه ی خوی لی بکه نه وه • به خایه ن و ناپاکیان دایه قه له م • به یه ک
ده نگ فرمانی له ناو بردنی جوتیارو که ی بی تاوانیان دا • وایان بریار
دا بیخه نه ناو به رمیلکی کون کون و سه ری قه پات بکه ن و غلوری
بکه نه وه ناو ئوئی •

بردیانه شوینکی تایبه تی • قه شه یان هیئا سه ری بو ئه وه ی
گه واهی لی وه ربگری • قه شه فرمانی دا هه موو کشانه وه دوور
که و ته وه • ته نیا قه شه و جوتیارو که مانه وه • جوتیارو که له قه شه
راما ، ناسی یه وه ، نه وه بوو ویستی زیافته تی ژنی ئاشه وانه که بخوا •
جوتیارو که پی ی گوت : « من تو م له ناو سندوو قه که رزگار کرد ،
توش من له ناو هم به رمیله رزگار که ! »

له و کاته دا شوانیک بره مه پکی جوانی دابوه پیش خوی و بو
لایانه وه هات • جوتیارو که ده یزانی نه و شوانه زوری مه راقه بیته
پاشا • بویه به هه موو هیزیک یه وه هاواری کرد : « نایکه م ، دونیام
به بهر دابکه وی نایکه م • »

شوانه که که نه مه ی بیست ، هات ، گوتی : « نه وه چی یه ؟
چ ناکه ی ؟ » جوتیارو که گوتی : « نه گه ر بچه ناو هم به رمیله ده مکه نه
پاشا ، به لام من نایکه م ، به خورتی ده لئین ده بی هه ر بیکه ی • » شوان
گوتی : « نه گه ر بوونه پاشا وا ئاسان بی ، ریم که ، من ده چمه نیو
به رمیله که • »

جوتیارۆ که گوتی : « برۆ ناوی ، ده بی به پاشا » شوان له خوای
دهویست • چوه ناو بهرمیله که • جوتیارۆ که سه رقابه ی له سه ر داناو
توندی کرد • رانه که ی دایه پیش خۆی و هاژوای و بردی •

قه شهش گه پرایه وه ناو حه شامه ته که و گوتی : « گه واهیم
لی و ده رگرت و ته و او • هاتن بهرمیله که یان غلۆر کرده وه ناو ئاوی •
که بهرمیله که که وته بهر ته قۆلان شوانه که هاواری کرد : « ده یکم ،
پاشایه تی ده که م • » خه لکه که وایان زانی جوتیارۆ که یه وا ده لی ،
گوتیان : « ته ماشایه کی دو لی خواره وه بکه ، ئینجا وا بلی • »

حه شامه ته که گه پرا نه وه ، که گه یشته ناو دی ، دیتیان جوتیارۆ که
هاته وه رانه مه پری کیشی هینا وه • جوتیاره کان واقیان و پرما ، گوتیان :
« جوتیارۆ که ، ته وه به کوئی دا هاتیه وه ؟ چۆن له ناو ئاوه که هاتیه
ده ره وه ؟ »

جوتیارۆ که وه لانی دانه وه : « که که وتمه ناو ئاو ، خۆم نعووم
کرد رویشتم ، رویشتم تا گه یشته بنی ئاوه که • بهرمیله که له بنی
روباره که دا ، هاتمه ده ره وه • زۆر میرگ و میرغوزاری سه وزو
جوانی تیدا بوو • پر مه پری بژارده بوو • منیش ته م رانه م دایه پیش
خۆم و هینام •

جوتیاره کان پرسیان : « مه پری تری تیدا یه ؟ »

گوتی : « تواھوو ! کار له وودا نی یه • نه وودندی تیدا بوو
نه مزانی چۆنیان بئیم • »

جوتیاره کان بر یاریان دا بچن یه که و میگهل بئین • پاشا گوتی :
« من پیش هه مووتان ده چم • »

هه ووو چوونه سهر ئاوه که • له و کاته دا هه ندی تیسما له هه ووری
بچووک به ئاسانی شینه وه بوون له ناو ئاوه که دا ده بر یقانه وه • وایان
زانی نه مانه هه موو به رخ و مه پرن • هاواریان کرد : « نه وودتهن ،
مه پره کان دیارن • »

پاشا خۆی هه لکو تابه پیشه وه و گوتی : « یه که م جار من ده چم ،
ئیه ته ماشا بکهن • نه گهر رام لی بوو بانگتان ده که م ئیه وش
وه رن • »

پاشا خۆی فری دایه ناو ئاوه که • ناو شلپه ی هات • پاشا
ده نگیکه ئیه هات وه که نه وه ی بانگیان بکات وا بوو • هه موو
خه لکه که تیکرا به جاریک خۆیان به ئاوه که دادا •

به م جووره سهر پای خه لکی دی خنکان و جوتیار و که ش
که میرانگری گونده که بوو ، بوو به ده و له مه ندیکه زوور
که و ربه •

هانزی بهخته وهر

هانز شاگرد بوو، حهفت سال خزمه تی وهستای خوی کرد .
ئینجا پیی گوت : « وهستا ، ئەز شهرتم هه لات • ده مه وی بیچمه وه
بو کن دایکم ، تکایه هه قم چی به بملده ری • »

وهستا وه لاهی دایه وه : « ئەلهه قا خزمه تیکی سه ره رزو
دلسوزانه ت کردم • پاداشت به گویره ی خزمه ت ده بی • »

جا پارچه زیرینکی به هانز به خشی به قهد سه ری گه ووه ده بوو •
هانز ده ستالی دهرهینا ، پارچه زیره که ی تی وه در پیچاو خستی به
سه رشانی و ملی ریگای ماله وه ی گرت • به لاکه لاک رویشت • له
دوو وه سوارینکی دی • ئەسینکی حدوودی له بن بوو • ده یکو تاو
ده هات •

هانز گوتی : « وای سوار ی شتیکی چهند خوش بووی • ده لئی
له سهر کورسی دانیشتووی • ساتمه له بهردان ناکه ی ، پیلاوت نادری •
سه فهرت بی کیشه و بیشه یه • »

سواره که که گویى لهم قسانه بوو • راوهستا • هاواری گرز :
« روژباش ، هانز • ئەوه بوۆ به پئی یان ده پۆوی ؟ » هانز وه لآمی
دایه وه : « ناچارم • چونکه پارچه زیړیکم پئی یه دمه وهی بیه مه وه •
وایه زیړه به لآم ئەوه نده قورسه شانم نازارده دا ، ناتوانم سهرم قیت
بکه مه وه • »

سواره که گوتی : « وهره باممه له یه ک بکه یین • من ئەسپی خوتم
ده دمه ی و توش پارچه زیړی خوتم به ری • »
هانز گوتی : « زۆرم پئی خو شه • به لآم پشه کی پیت ده لیم ئەم
زیړه باریکی زۆر گرانه • »

سواره که دابه زی • زیړه که ی وهر گرت و هانزی سواری
ئەسپه که کردو جله وی دایه دست و گوتی : « ئە گەر ویستت به قایم
غار بدهی • دهمت بقرسینه و بقیرینه - ههسته ، ههسته - »
هانز به شادومانی سواری ئەسپه که بوو • پاش ماوه یه ک ههوا
له سهری دا ویستی غار بدا ، دهمی قرساندو قیراندی : « ههسته ،
ههسته • » ئەسپ تئی ته قاند • هانز ههر هینده ی زانی وا گلاوه و
که وتوته ناو زه ندو لیکه وه •

له و کاته دا لادی یه ک گایه کی دابوه پیش خو ی و به وی دا
تئی به ری • ئە گەر به خیرا خو ی ئەسپه که ی بوۆ نه گرتایه وه ئەسپه که

ټاووټاو دهچوو • هانز ههستايه وده • زور تووړه بوو • به کابرای
لادی یی گوت : « سواریی گالته نیی یه • به تایبته سواریی نه سپی وا
که نسکو بیی فریت دده او نه سکوردت ده شکینی • قهت جارنکی تر
سواریی نابم • ئیستا مانگای تو هه وده • به کاوه خو له دووی دهروی •
هه موو روژی شیرو که ره و په نیرت به لاش دده اتی • مانگایه کی وام
هه بی هه موو سامانی خو می بی دده دم • »

کابرای لادی یی گوتی : « باشه ، مادام نه و نه دت بی خو شه
نه سپه که تم بدی مانگا که ت دده می • »

هانز به شادومانی یه وده قبولی کرد • کابرای لادی یی خو ی
هه لدا یه سه ر نه سپه که و رویش ت •

هانز به شینه یی مانگا که ی دایه پیش خو ی • هه ر بیری له م
قازانجه گه وره یه ده کردوه : له ته نایکم هه بی به سمه - بیکومان له ته
نایش هه ر دبی - تیرو پر به که ره و په نیری دده خو م • نه گه ر
تینو بمانگا که دده وشم و شیره که ی دده نوشم • له خو م خه نی ،
له وه زیاتر چیم ده وی • »

گه یشته خانیک • نه وه ی هه یوو نیو دپروو ئیواره خواردی ،
نه ختی پاردی مابوو نه ویشی به نیو باده بیرهدا • دوباره مانگا که ی
دایه به رو به ره و مال بو وده • به ره به ری نیو دپرو ، تینوو بوو ،
هینکه هینکی بی که وت • زمانی له دده دا ووشک بوو • بیری کرده وه :

« ئاسانە ، مانگا دەدۆشم و شیرە کە ی دەخۆمەووە و تینوئیتیم دەشکێ . »

مانگا کە ی لە درەختیکی پووت بەستەووە . لەبەر ئەوە ی هیچ
هیرباری پێ نەبوو شەپقە ی قایشی خۆ ی گرتە دەست و کەوتە دۆشین
مانگا کە بەلام ئەو نەدە ی کردی یەك چۆرە شیر ی نەدا .

هانز قەت مانگای نەدۆشیوو ، بۆ یە مانگا کە ی ئازار دا ، مانگا
ئارامی نەما پاشوو یە کێ لە تەوقی سەری داو پشتاو پشست بەری دایەووە .
ماوە یەك لەخۆ چوو . بەختی هەبوو قەسایێك بەوئێ دا هات
عارە بانە یە کێ پێ بوو بەرازیکی ساوای تێدا بوو . قەساب چاوی
پێ کەوت ، هاواری کرد : « ئەمە چی یە ؟ چ بوە ؟ »

هانز سەری کیل کردەووە . حال و مەسە لە ی بۆ گێرا یەووە .
قەسابە کە شووشە دەرمانیکی پێ بوو ، دایەو گوتی : « چۆرێکی
بنۆشە ، چاک دەبیتەووە . راستی ئەم مانگایە پیرە شیر نادا . یا بۆ
جوت باشە یا بۆ قەساب . » هانز گوتی : « کێ بێر لە شتی وا
دەکاتەووە ؟ کە چوو مەووە دەتوانم سەری بېرم بەلام حەزم لە گوشتی
مانگانێ یە . تامی لێ ناکەم . . . ئیستائەم بەرازی تو گوشتی
خۆشە . » قەساب گوتی : « مادام حەزت لە گوشت بەرازی ، قەیدی
نێ یە بۆ خاتری تو لە گەت دەگۆرمەووە . بەرازی بە مانگا . »

هانز مانگا کە ی دایەو گوتی : « خوا پاداشتی چاکەت
بداتەووە . »

تگابراش بهرازه گه ی له عاره بانه گه کرده ووه و جلهوی داینه
دهست هانز *

هانز رویشته * ههر بیری له ووه ده کرده ووه چون باشی بو دیت و ل
هموو گیر و گرفتیک ده رباز ده بی *

ته مجاره تووشی مندالیک هات * قازیکسی سپی و جوانی له بن
ههنگل بوو * ماندوو بوونیان له یهك کرد * هانز باسی خوی بو کرده
باسی مامه له کانی خوی بو گیرایه ووه * کورپه کهش گوتی ته م قازده بو
ناهنگ ده بهم * باله کانی گرت و بلندی کردو گوتی : « بزانه چند
قورسه * ههشت هفته یه دابه ستر اووه * ته گهر برژی و سوور
بکریته ووه ههر کهسه پارووید کی لی بخوا روونی به لالغا ووه دا
ده چورپته ووه * »

هانز به یهك دهست قازده که ی هه لسه نگانده گوتی : « راسته ،
قورسه ، به لام به رازی منیش خراب نی یه * »

کورپه به درد ونگی ته ماشای ته م لاو ته و لای کردو سه ری باداو
گوتی : « کابرا ، به رازده کهت له که یه کی له سه ره * تازه به م گونده
داهاتم * ناغاکه به رازیکسی لی دزراووه * ده ترسم ته م به رازده ته و بی
تو دزی بت * ئیستا وازه لام به شوینی دا ده گه پین * ته م به رازده له
دهست بگرن خرابت لی ده قهومی * ده ته اوینه کونه ره شی ! *

هانزی ساویلکه زیلکی رزا ، گوتی : « په گکو ، له قهزای
لابه لا • قوربانہ چاره یه کم بکه • تو شارہزای ئەم ناوہی ، بهرازه که
بہو قازہ کهت بو من به جی بیله • »

کورپه که گوتی : « ده زانم تووشی گیجه لیک ده بم به لام با له
ناوچه وانی من تو شتیکت به سهر نه یه • »
جله وی بهرازه کهی له ده ست سه ندو لی دا رویشتم •

هانز که له م ته نگانه یه ش رزگار بوو قازه کهی خسته بن هه نگلی و
روه و مال بوه وه • له دلی خوئی دا گوتی : « که بییری لی ده که مه وه
ئەم مامه له یه ش هه ر قازانجی منه • یه که م ئەم گوشته به تامه برزاوه •
ئینجا ئەم رونه چه وره ی لی ده چورپته وه ، بای ئەوه ده کا یه ک
مانگ نازچینه ی پی بکه م • ئەدی ئەم په رپه سپی و جوانه ، بالیفیکی
لی دروست ده که م و که خه وتم سهری پی ده که م • • دایکم چه ندی
که یف پی دی ! »

گه یشته دی یه ک • چه رخی یه کی دی له دیار عاره بانئ یه ک
راوه ستا بوو • که چه رخی کهی باده دا به ناوازه وه ده یگوت :
مقهس تیز ده که مه وه
چه رخی تیزو به گور

هانز له شوین خوئی چه قی • ته ماشایه کی کابرای کرد • لی ی
چوه پیش و گوتی : « دیاره ئیشت باشه ، ئەوه نده له چه رخی داندا

شادومانی • « چەرخچى گوتى : « چەرخچى ياتى زۆر بە قازانچە ،
چەرخچى ھەر كاتى دەست لە گىرفانى رابكات ، زىپرى لى دەردىنى •

ئەدى تو ئەم قازە جوانەت لە كوئى كرىوہ ؟ »

— « نەمكرىوہ • بەرازىكم پى داوہ • »

x « ئەدى بەرازە كە ؟ »

— « مانگايە كم پى دابوو • »

x « ئەدى مانگا كە ؟ »

— « لە بەدەل ئەسپىكم وەر گرتوو • »

x « ئەدى ئەسپە كە ؟ »

— « ناخ ، كرىئى حەفت سالى خزمەتم بە ئەسپە كە دابوو • »

چەرخچى گوتى : « بەراستى ، مامەلە يە كى باشت كرده ،

دەزانى ئەگەر بە ھەموو دەمى زىنگەى پارەت لە گىرفانەوہ پى

زۆر خوشە • »

هانز گوتى : « جاشتى وام چۆن بۆ رىك دە كەوئى • »

چەرخچى گوتى : « وەك من بە چەرخچى • بەردە زوور گىكت

ھەبى بەستە ، ئەوہى تر لە خووہ دى • من بەردىكم ھەيە ئەگەرچى

نەختى كۆن بوہ بەلام لەم قازە زىاتر داواى ھىچت لى ناكەم •

رازى ؟ ! »

هانز وەلامى دايدوہ : « پىسى پى ناوئى ! دەبم بە بەختيارترىن

كەس لەم سەرزەمىنەدا • ھەر كاتى دەست لە گىرفان رابكەم و پارەم
پتە دەست باكم بەچى يە ؟ « قازە كەى داىە • خەرخچىش بەردىكى
زلى لەو گۆرە ھەلگرتەووە داىە و گوتى : « ئەم بەردە زۆر قورسە •
بەلای تۆ داىە • بىبە بەلام ئاگادارى بە • »

ھانز بەردە كەى لە خۆى بار گورد • بە دنياىى رۇىشت • لە
خۆشيان چاوى كوسكەى دە كورد • ھاوارى كرد : « ديارە بە
بەختە و دەرى ھاتومە تە دونياوہ • ھەرچى ئارەزوو بكەم بۆم دەبى •
دەلىى يە كەشە مزادەم • »

لە بەر ئەوہى لە بدىانى يەوہ بەسەر پى يانەوہ بوو • ھەستى كرد
شەكەت بوو • زۆرىش برسى بوو ، چونكە وەختى خۆى لە كەيفى
كړنى مانگا كە چى توپشوروى ھەبوو ھەمووى خوارد • ئەوئەندە
بى تاقەت بوو بە خورتى لنگى لە دو خۆى رادە كىشا • دەم نا دەم
ھەلوستە يە كى دە كردو پشوو يە كى دەدا • لە ژىر بەردە كەدا كوور
ببووہ • لە دلى خۆى دا دە يگوت چەند خۆشە چىتر ئەم بەردە زلە
ھەلنە گرم و فرىى بەدەم •

وہك چە قىچە قۆك خزايە لای گۆمىك بۆ ئەوہى چورپى ئاو
بخوا تەوہو ھەناسە يەك بدات • نەو پىرا لەسەر بەردە كە دابنىشى •
لەسەر لىوى گۆمە كە دانىشت و بەردە كەى لە تەنىشت خۆى دانا •

که داهاتهوه ئاو بخواتهوه ، خلیسکیکی برد کهوته سهر بهرده گهوه
بهرده که کهوته ئاو ئاوی •

هانز که دیتی بهرده که غلور بوهوه بنهوه ، له خوشیان بازیکی
له خوی مهلدا • پاشان به چاوی به فرمیسهکهوه کپنوشی بو خوا
بردو سوپاسی کرد که لهو بهرده قورسه رزگاری کرد • وای
دهزانی ئه بهردهیه کیشهی بو دروست کردوه • هیچ سهرکونهی
خوی نه کرد •

ئینجا دهرپهپی و هاواری کرد : « لهم دونیا بهدا کهس نیسه
هیندهی من بهخته ودر بی • »

به دایکی فهپراح و بیتهوهی هیچ ته گدره ی بته ری بهروه مال
بودوه بو لای دایکی •

گۆرانیبیژە کانی شاری بریمەن

هەبوو نەبوو کابرایەك هەبوو ، کەریکی هەبوو چەند سەل بوو
باراشی پێ دەبرده ئاش • بەم دوایی یە کەرە کە هیزی لەبەر پرا بوو ،
کەلکی هیچی پێو نەماو • خاوەنە کە ییری کردەووە چۆن لە کۆل
خۆی بکاتەو • بەلام کاتی کەرە کە زانی تووشی نەگەتی دەبی رای
کردو ریگای شاری (بریمەن) ی گرتەبەر و لە دلی خۆی دا گوتی :
« لەوی دەبم بە گۆرانیبیژی شار • »

ماوێهەك رویشت • تووشی تاژی یەك بوو لە چەقی ریگادا
وەرکەوتبوو ، هینکە هینکی پێ کەوتبوو دەتگوت تا شل بوو رای
کردو • کەر لە تاژی پرسی : « کاکێ برا ئەووە بوو وا هینکە هینکت
پێ کەوتووە ؟ » تاژی وەلامی دایەووە : « ئاخ ، ئەمە دونیایە ! لەبەر
ئەووە کەوتوووە تە ناو سالان و شەنگ و تاقەتی جارنم نەماووە و راوم
پێ ناکرێ ، خاوەنە کەم دەیهوی بمکوژی • منیش لەبەر دەستی
هەلەم • بەلام نازانم چۆن ناتم پەیدا بکەم ؟ »

کەر گوتی : « ئەمەن پیت دەلیم • ئیستا من دەچمە شاری

بريمهن و لهوئ ددسه گورانبيژ • توئش ودهر وه كو من بيه
گورانبيژ • من عوود لئ ددهم و توئش ته پل بكوته • «

تاژى رازى بوو • ههر دوو كيان پيكه وه روئستن •

پاش ماوه يهك تووشى پشيله يهك بوون له سهر چه قى ريگادا
هه لتوو تر كا بوو • دهم و چاوى ددهگوت سئ روژه بارانى به سهردا
باريوه • كهر لئى پرسى : « پيره پشه ، نه وه چيته ؟ »

پشيله وه لامى دا يه وه : « نه وه ي ژيانى له مه ترسى دا بئى چون
به كه يف ده بئى • له بهر نه وه ي پيرو پهك كه وته بوويم • ددانه كانم
ته نيا كو لكه ي بنيان ماوه ، خه ز ده كه م له جياتى راوه مشك له بهر
ئاگردان دابنيشم و خړه خړه بكم ، خاتوونه كه م ده يه وئى بمخكينئى
منيش هه لاتم • به لام نازانم بچمه كوئى ؟ »

كهر گوتى : « له گه ل ئيمه ودره • بچينه (بريمهن) • بيه
گورانبيژى شارو بمياوئنه • «

پشيله نه م قسه يه ي به دل بوو • به گه ليان كه وت • روئستن •
ريگايان كه وته كئنگه يه كه وه • ديتيان كه له شيريك له سهر دهرگا
راوه ستابوو به هه موو هئزى كئى به وه بانگى ددها • كهر پئى گوت :
« كه له شير ، مه سه له چى يه وا له سهر يهك به توندى بانگ ددهى • »
كه له شير گوتى : « باسى هه واى بلندو خوئش ده كه م • نه برؤ

ئەو رۆژە يە كە خاتون كراسى بچكۆلەي كۆرپەي مەسىح دەشواو
دەبىي ووشكى بكانەو • بەلام رۆژى يەك شەممە ميوان دىن و كابان
چىشتكەرى تى گە ياندو • بەياني بمكانە چەلاو • ئەمرو ئىوارى
سەرم دە برن بۆيە تا هيزم تىدايە بانگ دەدەم • «

كەر گوتى : « پۆنە سوور ، وا چاكە لە گەل ئىمە بىي • ئىمە
دەچىنە شارى برىمەن • ئەويى لە مردن خوشترە • تۆ دەنگت خوشە •
ئەگەر هەموومان پىكەو • گۆرانى بلين دەنگى تۆش ئاوازي خۆي
دەبىي • «

كە لە شىر بەم تە گىرە رازى بوو • هەر چوار پىكەو • رۆيشتن •
ئەو رۆژە نە گە يىشتە شارى برىمەن • لە دارستانىك دا شەويان
بەسەردا هات • برىاريان دا شەو لەو دارستانە بمىنەو • كەر و
تازى لە ژىر درەختىكى گەورەدا پالان دا يەو • پشیلەو كە لە شىریش
چوونە سەر چەكەن • كە لە شىر فرى و خۆي گە ياندە سەر چەكە پۆپەي
دارە كە تا لە مەترسى يەو • دوور بى • پىش ئەو • بخەوي چاوي
بە هەر چوار لادا گىرا ، لە دوورەو • ترووسكايى يەكى دى • چو
خەبەرى دا هاوړى كانى كە ئاوەدانى يەك لەم نزيكانە هەيە •

كەر گوتى : « كەوا بوو با هەستين بچىنە ئەوي ، ئىرە جى نى يە
ئىمە لىي دانىشتووي • «

تاژی له دلی خوئی دا گوتی نه گهر ئیسقانیك و پارچه گوشتیكم
چنگ بکهوئی چاك دهسهوه •

بو لای ترووسکایی یه که چون ترووسکایی یه که تا دههات
گهشتر و گوره تر دهبوو • که گه یشته نهوئی دیتیان نهوه خانووی
دزانه •

که له شیر به که ری گوت : « گیله ، چ ده بینی ؟ »
که ره وه لای دایه وه : « چ بینم ؟ میزیک داندر اوه پر خواردنو
خواردنه وه یه • دزه کان ده وره یان لی داوه ، ده خون • ،
که له شیر گوتی : « نه وه بو ئیمه باشه ! »
که ره گوتی : « به لئی ، بریا ئیمه ش لهوئی باین • »

ته گیریان کرد چون نهام دزانه ده ره پرینن • ریك که وتن •
که ره ده ستمه کانی بخاته سهر لیوی په نجه ره • تاژی بچیته سهر پشتی
که ره که • پشیله بچیته سهر ملی تاژی یه که • که له شیریش له
تهوقی سهری پشیله هه لیشی • ، که نه مه یان کرد پیکه وه به یه ک
دهنگ هه لیان کرده گورانی : که ره زه پری • تاژی وه پری • پشیله
میواندی • که له شیر قوو قاندى • ئینجا جامی په نجه ره یان شکاندو
به ژووری و ره بوون • دزه کان وایان زانی چنۆ که ن هاته ژووره وه ،
ده ره پرین و هه لاتن بو ناو دارستانه که ؟

ههز چوار هاورپی ده وره بیان له مینه که داو بای یهک مانگیان
 خوارد . که له خواردن بووندهوه ، چرایان کوژاندهود . ههز یه که
 له جیگایه کی بهدلی خوی پالی دایهوه : کهر له ههوشه دا لهسه
 هندی پووش و په لاش پالی دایهوه ، تازی چوه په نا ده رگا ، پشیله
 له بهر ناگردان و له ته نیشته مشککی گهرم هه لکورما ، که له شیریش
 لهسه پردی سایته هه نیشته . له بهر نهودی زور ماندووی رنگا
 بوون زوو خهویان لی کهوت .

که شهو زرنگایهوه دزه کان له دووره وه دیتیان چرای
 خانوه که یان ناسووتی ، دنیا کپو بی ددنگه . سه رددز به هاورپی کانی
 گوت : « ترسی پی ناوی . » یه کیکی نارد بچی خانوه که بهسه
 بکاتهوه ، بزانی چ هه یه ، چ نی یه ؟

قاسید چوو دیتی دنیا کش و ماته . چوه چیشتخانه مومیک
 داگیرسینی . چاوه زهق و زیته کانی پشیله به په نگر تی گه بی دنکه
 شه چه یه کسی بو دریز کرد دایبگرسینی . پشیله له مه بهستی
 نه گه یشت ، خوی به چروچاوی داداو به چرنوکان دایمالاند .
 کابرا زور ترسا خوی له په نا ده رگانا ، تازی لهوی بوو گه زه یه کی
 له لاقی دا . هه لات ، له هه وشه ، به ته نیشته پووش و په لاشه که دا
 رویشته کهر پاشوو یه کی توندی لی دا . له و هه راو هورپایه که له شیر
 به ناگا هات و بانگی دا : قوو قوو قوو قوو .

دزه که پر به پی رایکردو خوی گه یانده لای هاوپی کانی و به
سه دزه که ی گوت : « سحر باز خانوویان داگیر کردو وین یه کئی
پزایه دهم و چاوم و به چرنوک روشاندی • یه کئی له په نا دهرگاوه
دهسته و چه قو بوم هات و لاقی بریندار کردم • جانه وه ریکی رهش
له چه وشه دا پالی دابوه وه مه تره قیکی لی گیر کردم • قازیش له سر
بان دانیشتبوو هاواری کرد : « بین ، ئەم فیلبازەم بو بین » پر به
پی هه ژتم ، خوم دهر باز کرد •

له وه به دواوه دزه کان بر وایان به خانوه که نه ما • خانوو پر
به پیستی چوار هاوپی که بوو • هه تا هه تایه لی دهر نه چوون •

× × ×

ههزار و دهولمه‌ند

له سه‌رده‌می هه‌ره کۆن‌دا ، که خوا هیشتا له‌م سه‌رزه‌مینهدا
به‌پێ ده‌رویشته ، جارێکیان له‌ رینگا ماندوو بوو . شه‌وی به‌سه‌ردا
هات و نه‌گه‌یشه‌ هه‌چ خانیك . تووشی دوو خانوو هات له‌ده‌م رینگاو
به‌رامبه‌ر یه‌کتر وه‌ستا بوون . یه‌کیان زۆر گه‌وره‌و خۆش بوو ،
ئه‌وه‌ی تر زۆر به‌چووک و بێ‌نموود بوو . خانوه‌ گه‌وره‌ که‌ هه‌ی
کابرایه‌کی ده‌وله‌مه‌ند بوو . به‌چوو که‌ که‌ هه‌ی کابرایه‌کی هه‌زار بوو .
خوا له‌ دلێ خۆی دا گوتی : « وا باشه ، ئه‌مه‌شه‌و به‌چه‌ لای ئه‌م
ده‌وله‌مه‌نده . » له‌ ده‌رگای دا . که‌ ده‌وله‌مه‌ند گوتی له‌ ته‌قه‌ی ده‌رگا
بوو . په‌نجه‌ره‌ی که‌ ده‌وه ، گوتی کابرا چیت ده‌وی ؟ . خوا وه‌لامی
دایه‌وه : « ته‌نیا ئه‌مه‌شه‌و دالده‌م بدن . »

کابرای ده‌وله‌مه‌ند له‌ ته‌وقی سه‌ره‌وه‌ تا بنی پێ چاوی به
زبواره‌که‌ دا گێرا . له‌به‌ر ئه‌وه‌ی خوا جل و به‌رگیکی ناسایی له‌به‌ر
بوو ، پێ نه‌ده‌چوو پارهدار بێ ، ده‌وله‌مه‌نده‌ که‌ سه‌ری با‌داو گوتی :
« نه‌خێر ، هه‌چ جێمان نی‌یه ، ناتوانم به‌ت‌حه‌وینمه‌وه ، ژووره‌ کانم پر

و لآع و دانده و تله ن • نه کهر هدر کهستی له دهرگای داو دایبکه م
 زوری پی ناچی ده بی دهرۆزه بکه م • بو خۆت برۆ شوینیکی تر • ،
 په نجه ره ی داخست و خوا له دهره وه به ته نی مایه وه • بستی کرده
 دهوله منده که ، له ریگا که په پی یه وه • له دهرگای خانوه
 بچوو که که ی دا • کابرای هه زار زوو دهرگای کرده وه و ریواری
 برده ژووره وه ، گوتی : « فهرموو ، لاده ، نه مشه و لای من به •
 دونیا تاریکه ، ری بر نا که ی • »

خوا نه مه ی زۆر پی خووش بوو • چوه ژووره وه • ژنی
 هه زاره که به گهرمی دهستی گوش و به خیر هاتی کرد ، گوتی نه و
 ماله مالی خۆته • نه گهرچی شتیکی واشیان نه بوو ، به لام نه وه ی
 هه بوو ، به نسیب بوو ، له بهریان دانا • ژنه کرتۆپه ی خسته سه ر
 ناگرو تا کرتۆپه کولا چوو بزنی دۆشی و شیرو کرتۆپه یان خوارد
 که خوان راخراو خوا له گه ل ژنو میرده که چوه سه ر نان
 خواردن ، له بهر نه وه ی رویان خووش بوو ، خواردنه که ی زۆر به
 دل بوو • کاتی نان خوراو وهختی نووستن داها ت ، ژنه میرده که ی
 جودا کرده وه په نایه ک و گوتی : « پیاویژگه ، گویت لی بی ، واچا که
 نه مشه و جیگه ی خۆمان له سه ر پووش و په لاش چا بکه ین و نوینی
 خۆمان بدینه نه م ریوارد کلۆله ، با نهختی بجه سیته وه • زۆر کفت
 بوه نه مرۆ هه موو نه مرۆ رویشته وه • »

کابرا گوتی : « زورم پی خوشه • هەر ئیستا ده چم پی ده ئیم •
چوه لای ریبوارو تی گه یاند ئه و شه وه له ناو نوینی ئه وان بخه وی •
خوا هزی نه ده کرد نوینه که یان داگیر بکا به لام که زور سوور بوون
ناچار بوو له ناو نوینی ئه وان بخه وی ئه وانیش خویان له سه ر یووش و
په لاشیک پالیان دایه وه •

ناریک و رونی به یانی به خه بهر هاتن • باشرین خواردنیاں بو
میوانه که ئاماده کرد • که گزنگی روژ له ده لاقه بچوو که که وه هاته
زووری خوا ناشتای له گه ل کردن و خوی کو کرده وه بر وا • له بهر
دهرگا هه لوه سته یه کی کرد ، ئاورپیکی دایه وه و گوتی : « مادام ئیوه
ئه وه نده دلسوزو باشن ، سی شت بخوازن بو تان بکه م • » کابرا گوتی :
« ده مانه وی هه میشه به ختیار بین • تا له دنیا ماوین ساغ و سه لامه ت
بین و بو پاروی زار چه وجهی کهس نه بین • بو خواستی سی یه میس
نازانم بلیم چی ؟ »

خوا گوتی : « ده تانه وی ئه م کونه زنجه تان بو بیته کوشک ؟ »

کابرا گوتی : « ئه گه رشتی وا بی باشه ، خراب نی یه • »

خوا خواسته که یه هینایه دی • کونه زنجه که یه کسه ر سوو به
کوشکیکی گه وره و نوئی •

ئاجا خوا دوباره سوپاسی کردن و روشت •

رۆژ بۆند بوو ، کابرای دەولەمەند لە خەو رابوو . لە
پەنجەرەووە سەری هەلکێشا بینی زنجە کۆنە کە پۆتە کۆشکیکی
نوێی کەرپووج سووری بریقەدار ، سەری سوپما ، بانگی ژنە کە
کردو گوتی : « دەبێ چ قەوما بێ ، دوینی زنجیکی کۆزو بچوو
بوو لەو بەری رینگا ئەمشەو پۆتە ئەم کۆشکە جوانە ، راکە ، بزاسە
مەسە لە چی یە ؟ »

ژنە چوو لە کابرای هەژاری پرسی ، ئەویش بۆی گێراپەووە
کە دوینی ئیوارێ ریبواریکی لای دە هاتو داوای دالەدی شەوی کردو
ئەمڕۆ بەیانی کە روشت سێ خواستی بۆ هێنایە دی : بەختیاری
هەمیشەیی ، سەلامەتی و نانی رۆژانە ، زنجە کەیشی بۆ کردین بەم
کۆشکە .

ژنی کابرای دەولەمەند کە ئەمەیی بیست ، بە هەلە داوان
رایکردو خەبەرە کەیی بە میردە کەیی راگەیاندا ، میردە کەیی گوتی :
« دەوجا وەرە لە حەیفان خۆت مە کۆزە ، ئەو ریبواری پێشان هاتە
مالی ئێسە ، داوای دالەدی کرد ، بەلام من دەرم کرد . »

ژنە کە گوتی : « زوو سواری ئەسپ بە ، خۆت بگەیهنە کابراو
داوای لێ بکە سێ خواستیش بۆ تۆ بێتتە دی . »

کابرا قسەیی ژنەیی چوو دڵ ، سواری ئەسپە کەیی بوو

ته‌قله گوت هازوای • گه‌یشته خوا • به نهرم و ناسکی ناخاوتی ،
گوتی : بمبوره که دوینی شه و زوو دهر گام لی نه کردیته‌وه • له کیل
گه‌پام تا دۆزیمه‌وه تو رویشتی • نه‌گه‌ر نه‌مجاره هایت لایده ،
میوانداری یه‌کی باشت ده‌که‌م • «

خوا گوتی : « باشه ، نه‌گه‌ر جاریکی تر ریم که‌وته تیره
لاده‌ده‌م • « ئینجا کابرا تکای لی کرد به‌لکو وه کو درواستی که‌ی سی
خواستی بو بیننه‌دی •

خوا پی‌ی گوت : « بو‌ت ده‌که‌م ، به‌لام زهره‌ر ده‌که‌ی •
ناره‌زووی هیچ شتی‌ک مه‌خوازه باشته‌ه • «
کابرای ده‌وله‌مه‌ند له دلی خوی دا گوتی نه‌گه‌ر بزانه‌م هه‌رچی
بخوازم بو‌م ده‌بی شتی‌کی وا ده‌خوازم که‌ پی به‌ختیار بیم • «
جا خوا پی‌ی گوت : « سوار به ، بگه‌ر پویه • سی شت بخوازه
بو‌ت دینه‌دی • «

کابرای ده‌وله‌مه‌ند به‌ سواری به‌ره‌و مال بو‌ه‌وه • هه‌ر بیری
له‌وه ده‌کرده‌وه که‌ چ بخوازی • جله‌وی نه‌سپه‌که‌ی له‌ ده‌ست-
که‌وته خواره‌وه • نه‌سپ که‌ونه سمکۆل و رمبازی • کابرا می‌شکی
له‌سه‌ری دا نه‌ما • شه‌پیکی له‌ ملی نه‌سپه‌که‌ داو گوتی : « لیزا ،
هیواش • « نه‌سپ هه‌رتر بوو • کابرا توورپه‌ بوو • چه‌جمانی لی‌پرا

ئاۋارى گىرد : « دەك ملت بىشكى » .

ئەم قىسەيەي گىردو نە گىرد ، يە كىسەر ئەسپە كە نىسكۆي ھىنا ،
كەوت و تۆپى . بەم جۆرە كاپرا خواستى يە كەمى ھاتە دى .

لە بەر ئەۋەي زۆر رەزىل و قىرچۆك بوو نە يويست زىنە كە بە
خەسار بىچى . قايش و قىرۇشە كەي ھەلپىرى و زىنە كەي بە كۆلى
داداۋ بە پىيان مىلى زىنگامى گىرت . لە دلى خۆي دا گوتى : « ھىستا
دوو خواستىم ماۋە . ۋەختە كە نىۋەپۆ بوو . گەرما ! بە شىنەيى بە
ئاۋ قوم و زىخدا دەپۆيشت . زىنە كە زۆرى ئازار دا ، بۆيە زۆر
نوورە بوو . ھىستا دلى نە كەرتبۈۋە سەر ھىچ خواستىك . لە دلى
خۆي دا گوتى : « ئەگەر ھەموو گەنج و سامانى دۇنياش بىخوازم
ھىستا ھەر خەفەتە ، چۈنكە شتى تر ھەر دەمىنى . پىويستە شىكى و
بىخوازم دلم پى دابكەۋى » .

بىرى لە خواستىكى ئاۋھا گىرنگ دە كىردەۋە كە ئەۋەي بە
مىشك داھات ئىستا ژنە كەي بۆ خۆي لە ژوورىكى فىنك دانىستۈۋە .
خەمى ھىچى نى يە زۆر توورپە بوو . بە پى لىكدانەۋە گوتى :
« دەك لە جىاتى ئەۋەي ئەم زىنە گىرانە بە كۆلى مەۋە پى ، ژنە كەم
قوونى پىۋە بنووسى و قەت لىي نە بىتەۋە . »

قىسە كەي تەۋاۋ كىرد . زىنى بە كۆلەۋە نەما . زانى ئەم
خواستەشى ھاتۆتە دى . زۆر سەخلىت بوو . راي كىرد . كە

گه‌یشته‌وه مائی و دهر گای کرده‌وه دیتی ژنه‌که‌ی له ناوه‌ندی ژووری
له‌سه‌ر زینه‌که دانیشه‌وه ، هاوارو دادو واوه‌یلایه‌تی •

کابرا گوتی : « ئه‌گه‌ر به‌م حاله‌ رازی بی ، ئاره‌زووی هه‌موو
سامانی دونیات بو ده‌خوازم • »

ژنه‌گوتی : « گه‌یله ، تا من به‌م زینه‌وه نووسابم هه‌موو سامانی
دونیا به‌ پوولیک • تو خواستۆته‌وه من به‌م زینه‌وه بنووسیم ، ده‌بئی
هه‌ر تۆش بخوازی که رزگارم بئی • »

به‌م جووره‌ کابرا خوشی بئی و ترشی بئی خواستی سی‌یه‌می بوو
به‌وه که ژنه‌که‌ی له زینه‌که به‌ر بئی و له‌م قه‌زای لابه‌لایه‌ دهر‌باز
بئی • ئاواته‌که‌ی هاته‌ دی • ژنه‌ره‌هابوو •

ئیدی کابرای ده‌وله‌مه‌ند له‌ خه‌مو گه‌روگرفت و سه‌ر‌گه‌ردانی و
قوتانی نه‌سه‌به‌که‌ی زیاتر هه‌چی بو نه‌مایه‌وه •
که‌چی هه‌ژاره‌ که هه‌موو ژینانی خۆی به‌ به‌ختیاری برده‌سه‌ر •

پشپله و شاگرد نأشه وان

نأشه وانئكی پیر هه بوو • نه ژنی هه بوو نه منداال • سئی
شاگردی هه بوو • چند سال خزمه تیان کرد • روژئکیان نأشه وان
بانگی کردن و پئی گوت : « روژه ، ده بینن من پیر بوویم • توانای
ئیشم نه ماوه • ده مهوئی بو خۆم له بهر ناگر دابیشم • برۆن به دونیادا
بگه پین کامه تان باشرین ئه سیم بو پهیدا بکات نأشه که ی پئی ده به خشم
به و مهرجه ی ئه ویش تا ده مرم به خۆم بکات • »

ئه م شاگردانه دوویان چه توون بوون ، هه موو ئیشئکی گرانان
به شاگردی سئی یه م ده کرد - که ناوی هانز بوو - به ساده و
ساویلکه یان داده نا • بوئه ئیستا چاویان به رای نه دا نأشه که بو ئه و
بئی • هه ر چۆن بئی هه ر سئکیان بوئی ده رچوون • که گه یشته
گونديك دووه که ی تر به هانزی کلویان گوت : « ئه سپ به تو پهیدا
نابئی ، وا چاکه بو خۆت له م دی یه بگیر سئته وه • » به لام هانز به
گویی نه کردن و لی یان جودا نه بوه وه • شهویان به سه ر داها ت •
لایان دا ئه شکه و تیک • پالیان دایه وه خه و تبن • دوو شاگرد

هه له پاسه که خویان مات کرد تا هانز خهوی لی کهوت به گورجسی
رابوون و رویشتن ، هانزیان له خهوی دا به جی هیشت .

وایان دهزانی کاریکی زور مەرداندیان کردوه به لام سههوو
بوون .

روژ ههلات • هانز به ناگا هات • خوی له ناو نهشکهوتیکی
تارو قوول دۆزی بهوه ، تهماشای ئەم لاو ئهولای کرد • واقعی و پرما :
« خوايه ! ئیره کویندهره ؟ » • ههستا چوه دهرهوه • چوه ناو
دارستان و له دلی خوی دا لیکي دایهوه : « من که نهوهنده تهنیاو
بی کهسم نهسیم چون پی بهیدا ده بی ؟ »

به دم رامان و بیر کردنهوه به کی قوول دهرویشتن که تووشی
پشيله به کی مالی بچووک بوو • پشيله به ددنگیکی ناسک گوتی :
« هانز ، نهوه بو کوی دهچی ؟ »

هانز وهلامی دایهوه : « ههیهوو ، ههیهوو •• دهردی من به
تو چاره ناکری • »

پشيله گوتی : « دهزانم به دواي چي دا ده گه پری • نهسیکی
حدوودت دهوی • وهره هفت سال به نوکهری دلسۆزی من ،
نهسیکی وات پی ده به خشم کهس شتی وا جوانی نهدی بی • »

هانز لیکي دایهوه : « بهخوا پشيله به کی سهیره ؟ بهلام باوی

بگه م داخو راست ده نکات یان نا ؟ »

پشيله هانزی به گه ل خوی داو بردی یه نیو کوشکی سیجراوی
خوی که ته نیا پشيله ی تیدا بوو • نه م پشیلانه کاره کهر بوون به
سه ر قادرمه دا هه لبه زو دابه زیان بوو • زور شادومانو به خته وه
• بوون •

ئیواری که دانیشن نان بخون سی پشيله ئاوازیان لی دا : یه کئی
شمشال ، یه کئی که مان ، یه کئی توور توور په یه کی به دمه وه گرتو
تا گوپی پر بوو فووی پیدا کرد •

نان خورا ، خوان هه لگیرا • پشيله گوتی : « هانز ، هه سته
شایم له گه ل بکه • »

هانز گوتی : « نه خیر ، من شایی له گه ل پشيله ی پس و پوخل
ناکه م • »

پشيله به نه وانه ی تری گوت : « که و ابوو بیه نه ناو نویی
خوی • » پشيله یه ک هه لی گرتو بردیه ناو پیخه فیک ، یه کیک پتلاوی
له پی دا که ند ، یه کئی گوره وی • له ناکام دا یه کیک پی له مؤم کردو
کوژاندی یه وه •

به یانی هاتنه وه ، هانزیان له ناو جی دهره نیا • یه کئی گوره وی
کرده پی ، یه کئی دهم و چاوی به کلکی ووشک کرده وه ، هانز گوتی :

« ئۆي ، ئەم شتە چەند نەرمە • »

هانز ھەموو روژى خزمەتى پشیلەي دە کرد • دەچوۋە داران •
تەورو پوازو مشارو شوونكى زيوي ھەبوو • دارپر بوو ئەمما دارپر!
ماوہیەكى بەم جوۆرە برده سەر ، گوشتو خواردنەودى لە بران بوو ،
بەلام لە دىلە پشیلەو کارە کەرانى زياتر كەسى لەو كوۆشكەدا نەدەدى •

روژنيان پشیلە داسينكى زيوو ھەسائىكى زىرى داىھو
پىي گوت : « برۆ مېرگە كەم بو بېرەوھو گياكە ووو شك بکەوھ • »

هانز ئىشە كەي رايى کردو داسو ھەسانو پووشە كەي بردهوودو
پرسى داخۆ كاتى ئەوود نەھاتوھ خەلاتە كە وەربگرى •

پشیلە گوتى : « ئىشيكم ماود بۆم بکەي • ئەوھتا كەرپووج ،
تەور ، جى ، ھەموو پىويستى يەك ھەيە ، ھەموو كەرەستەيە كمان
زيوھ • فەرموو خانىچۆلەيە كەم لەم كەرەستانە بو دروست بکە • »

هانز خانىچۆلە كەي دروست کرد • ھەموو ئىشيكى تەواو کرد
ھەر مابوو ئەسپە كە وەربگرى • لەم ماوہيەشدا حەفت سالى
تىپەرى بوو كە لاي و ابوو تەنياشەش مانگە •

ئىنجا پشیلە پىي گوت : « حەز دە كەي چاوت بە ئەسپە كەت
بکەوئى ؟ » هانز گوتى : « زۆر ! »

پشیلە دەرگاي ژووورينكى بچكۆلەي كردهوھ • دوازدە ئەسپى

تېدا بوو • ئەسپەكان زۆر جوان و لووس و بريقەدار بوون • ھانز
زۆرى ھەوەس پى ھات •

پشیلە ھانزى تىر خواردن و خواردنەوہ کردو گوتى : « برۆوہ
مالى • ئەسپەكە نادەمە دەست خۆت • دواى سى رۆزى تر من خۆم
بە دواتدا دىم و بۆت دىم • »

ھانز رۆيشت • پشیلە ريگای پشاندا • ھانز ھەر بەو جەلە
پس و کۆنانە گەپرايەوہ کہ وەختى خۆى پى ھاتبوو چونکہ پشیلە
ھىچ بەرگى نويى بۆ نہ کرد بوو • بەرگە کۆنە کەش بەو ھەفت
سالە ئەوہندە بچووک ببوہوہ دەتگوت لەبەرى ھەلدرواوە •

کہ گەيشتەوہ جى ديتى دوو شاگردە کەى تر ھاتبوونەوہ يەکہو
ئەسيان ھىنا بوو • بەلام ئەسيان شەل و ئەسيان کويىر بوو •
کہ چاويان بە ھانز کەوت گوتيان : کوا ئەسپ ؟

ھانز وەلامى دانەوہ : « دواى سى رۆزى تر بە دوامدا دى • »
پىکەنين و گوتيان : « ھانزى تەوہزەل • پياوى وەك تۆ ئەسپى
چۆن پى پەيدا دەبى ؟ »

ھانز چوہ ژوورەوہ بەلام لەبەر ئەوہى جەل و بەرگى دپا بوو
ناشەوان لى نہ گەپرا لەگەليان دابىشى • پى شەرم بوو يەکى بەم
جۆرە پىابىنى • لە دوورەوہ زارجوہ نانىگان دايە • دوو

شاگردہ کہی تر دکر نیکیان پیی کرد خوو خوردیان لیی حہرام کرد •
ناچاریان کرد لہناو کوئیتی قازان ، لہسہر چیلکہی رہق بخہوی •

سی روژی پیی چوو • سبہینی زوو عارہ بانہ یہک بہ دہر کہوت ،
نہش نہسپ رایان دہ کیشا • نہوہندہ جوان بوون ہہر زینت بوو
تہ ماشایان بکہی • کچیکی نہشمیلہش جلہوی نہسیکی حدوودی بہ
دہستہوہ بوو •

عارہ بانہ لہ پیش ناشہ کہ راوہستا • کچہ پاشایہ کی خانومانسی
لیی ہاتہ خواری ، چوہ ناو ناشہ کہ - نہم کچہ پاشایہ نہو پشیلہ یہ بوو
کہ ہانز حہفت سال خزمہتی کرد - کچہ لہ ناشہوانی پرسی : کوا
شاگردہ کہت ؟

ناشہوان گوتی : « لہناو کوئیتی قازانہ • نہوہندہ پیسو پلوخہ
کہلکی نہوہی نییہ بیتہ ناو خہلک • »

کچہ فہرمانی دا : « نیستا بوم بین • » ہینایان • جل و بہرگیکی
شرو وورپی لہ بہردا بوو • کارہ کہرہ کان بردیان جوان جوان
شوشتیان ، دہستہ بہرگیکی نوئی بہ تہتہ نہیان کردہ بہر ، لاویگی
نہوہندہ جوانو قوژی لیی دہرچوو ہہزار کورہ پاشای بہ قوربان بیی •

کچہ داوای کرد نہو نہسپانہی پیشان بدن کہ شاگردہ کانہی تر
ہینا بوویان • دیتی یہ کئی شہلہو یہ کئی کویر • بہ کارہ کہرہ کہی

گوت ئەسپى ھەوتەمى بۆ بىنى •

ئاشەوان كە چاوى بە ئەسپە كە كەوت گوتى : « ئەسپى وا قەت

بىى بەم ھەوشە نە كەوتوۋە • »

كچە گوتى : « ئەمە ھى شاگردى سى يەمىنە ! »

ئاشەوان گوتى : « كەواتە ، ئاشە كە دەبى بۆ ئەو بىى • »

كچە گوتى : « ئاشە كەت بۆ خۆت و ئەم ئەسپەش سەربار • »

ئىنجا ھانزى دلسۆزى سوارى عارەبانە كە كىردو بىردى •

چوونە ناو ئەو خانىچۆلە بچوو كەى ھانز لە كەرەستەى زىو دروستى

كىرد بوو • بىود كۆشكىكى زۆر گەورە و فەپراح • ھەمووى زىرو

زىو بوو •

بەم جۆرە كچە مېردى بە ھانز كىرد • ھانزىش ئەوئەندە

دەولەمەند بوو تا مرد لە ھىچى كەم نەبوو •

جا كەس نە كا بلى مروى سادە و ساويلكە ھەرگىز نابىتە پياوى

زىخو گىرنگ •

× × ×

وهستا پفریم

وهستا پفریم کابرایه کی قوتهی باریکه لهی بزۆز بوو • دا کاسانی
نه بوو • لووتی سه ره هوراز بوو • مووی بۆزو گف بوو • چاوی
بچووک بوونو بهردهوام بهم لاو بهو لادا دهمووران • ههموو
شتیکی ده دی و ره خه ی له ههموو شتیک ده گرت و ههر راستیش
• بوو

وهستا پفریم پینه دۆز بوو • که ئیشی ده کرد نه و دنده به توندی
داوه که ی راده کیشا ههر که سی بهوی دا بچوو بایه دهرزی به که ی
تی راده چوو • هیچ شاگردیک مانگیکی زیاتر له کن نه دهمایه وه ،
چونکه ئیشی ههر چهنده پوخته و جوانیش بوایه ، وهستا پفریم
عهیپکی ههر لی ده گرت • یا تهقه له کانت راست نین ، یا لنگیکیان
زۆر تهنگه ، یا پاژنه ی لنگیکیان بلندتره ، یا چه رمه که ی بهقه ده ر
نه براوه •

که عهیپکی ده گرت به شاگرده که ی ده گوت : « راوهسته ،
ئپستا پیت نیشان ددهم چه رم چون نه رم ده کرته وه • »

لیستیکی ده هیتا و دوو زهبری گرانی له ناوملانی ده دا ...

شاگرده کانی به لاوه ته مبهل بوون به لام خویشی ئیشکهر نه بوو
چونکه تو تکه ی نه ده گرت .

سه بیان که ژنه که ی هه لده ستاو ئاگری ده کرده وه ، پفریم
له ناو جتی ده رده به پری و به پی خواسی رای ده کرده ناندین و دهینه پراند:
« تو ئاگر له ماله که م به رده ده ی ! ئهم ئاگره گه وره به چی به ،
گایه کی پی ده برژی . دار خو پرایه ، چی به ؟ »

که نو که ره کانی له کن ده سشو رکئی ده وه ستان و پی ده که نین ،
لومه ی ده کردن ، ده یگوت : « ئیوه قازن ، چی به ؟ له باتی ئیش
بکه ن چ قورته قورتانه ؟ ئهم سابوونه نوی یه تان بو ده رهیتا ! به
راستی ده ست بلاوی بی که لک و ته وه زه لی بی شه رمن . ده تانه وی
ده ستان نه یه شی ، بو یه ئامانه کان باش ناشون ؟ »

رای ده کرده ده رده وه ، سه تله سابووناویکی به گوپی
وه رده کردو ناندینی راده گیرا .

یه کیک خه ریک بوو خانوو یه کی تازه بو خو ی دروست
بکات . چوه بهر په نجه ره ته ماشای کردو هاواری کرد : « ئهمانه
دیسان هاتنه وه سهر ئهو ته موخه سوورانه که قهت ووشک نابنه وه .
کهس به سه لامه تی له م خانوه ده رناچی . ته ماشاکه ئهم زه لامانه

بەردە كان چەند خراب دادەنن • خۆ پرده كەى ھەر كەلكى نى يە •
پۆيىستە چە گلى تى بكن نەك قوم • ئەگەر نەمرم دەبىنم چۆن
بەسەر ساھىبى دا دەپوخى • »

دانىشت دوو تەقەلى لى دا • ديسان دەرپەرى • بەروانكەى
چەرمى دا كەندو ھاوارى كرد : « دەچىم ، دە كەومە سەر تۆپو
بەختى ئەم مېرانه • » گەيشتە دارتاشە كان ، ھاوارى كرد : « باوكم
ئەمە چ دە كەن • خەتان راست نەگرتو • كارىتە كان خوار
دەردە چن • يەكئى چەوت بى ئەوانەى تر ھەموو چەوت دەبن • »

بە توورپەى گەرايەو • دوكانئى • كەوتە سەر ئىش •
شاگردە كەى لنگە پىلاوئىكى دا يە دەست • پفرىم نەپراندى : « پىم
نەگوتى پىلاو گەورە ھەنە برىت • كئى پىلاوى وا گەورە دە كرىت ؟
ئەمە پىلاو نەبئى ، ھەموو شتىكە ! چىم پى گوتى دەبئى دەق وا
بكەى • »

شاگرد وەلامى دا يەو • « وەستا ، توورپە بوونى بى ناوى ،
رەنگە پىلاو كە خراب بى بەلام دەستېرى خۆتە • كە ماوە يەك
پىش ئىستا چووئە دەرەو • لەسەر مېزە كە كەوتە خوارەو • من
ھەر ھىندە بۆم ھەلگرتىتەو • »

شەوئىكىان وەستا پفرىم خەونى دى • واى زانى مردو • بۆ
ئاسمان دەچئى • بە توندى لە دەرگەى ئاسمانى دا ، لە دلئى خۆى دا

گوتی : « سهیره ، بۆج نه لقه ریزیان له ده رگا نه گرتوه ؟ پساو
دهستی سوور هه لده گه پری نه وه ندهی له ده رگا بدات • »

ست پیتەر ده رگای کرده وه ، گوتی : ئۆه ، وه ستا پفریم ،
نه وه تۆی • باشه ، وهره ژووره وه به لام پیت ده لیم ، واز له
ردوشتی کۆنت بینه • ئیرم ئاسمانه ، ره خه له هه موو شتیك
مه گره ، نه وه ك تووش ده بی • ها ! »

پفریم وه لامی دایه وه : « پتویست به گوتن ناکا • خۆم
ده یزانم • (الحمد لله) لیره ش هه موو شتیك ته واوه • هیچ
شتیك وه گو هی زه وی عه یبدار نی یه • »

چوه ژووره وه ، به پانتایی ئاسمان دا گه پرا • سهیری راستهی
کرد ، سهیری چه پهی کرد ، سه ریکی بادا • له بدر خۆیه وه
منگه منگیکی کرد •

دوو فریشتهی دی کاریته یه کیان هه لگرتبوو ، نه وه کاریته یه
بوو که له ناو چاوی خۆی دابوو که چی پووشکهی له چاوی
خه لك ده دوۆزی یه وه • کاریته که یان راسته هه لنه گرتبوو به خواری
هه لیان گرتبوو •

وه ستا پفریم له دلی خۆی دا گوتی : « توخوا ، کئی گیلایه تی
وای دیوه ؟ » به لام هیچ قسهی نه کرد • « له گه ل نه مه ش دا ، هه ر

چۈنى كارىتە كە ھەلبىگرن ، راست ياكى چەت ، مادام بىگە يەنە
جى ، ھەر يە كە • ديارە بە ھىچ شىك ناكە وئى • ،

پاشان دوو فرىشتەى دى بە دەولكىك ئاويان لە بىر ھەلدە ھىنجا .
بەلام دەولكە كە كونكون بوو ، ئاوى لى دەچۆرايەوۈ ، زەوى پاراۋ
دە كەردەوۈ • پفرىم گوتى : « ھەلىنجن ! زوو خۆى كۆكردەوۈ ،
رۇيشت • بىنى عارەبانە يەك لە زەندۆلتكى قوول چەقى بوو • بە
كابراى تەنىشت عارەبانە كەى گوت : « سەير نى يە عارەبانە كەت
چەقىوۈ ! بارىكى قورست لى ناوۈ • ئەمە چى تىدايە ؟ »

كابرا ۋەلامى دايەوۈ : « ھىۋاى چاكە • بە ھىنى زۆرم
بال دايەوۈ ، بەلام لى ناكە پىن لىرە بىتمەوۈ • »

فرىشتە يەك ھات دوو ئەسپى تى خىست • پفرىم لە دلى خۆى دا
گوتى : « ئەم عارەبانە يە بە دوو ئەسپان دەرنايە ، بەلانى كەمەوۈ
جوارى دەوئى • »

فرىشتە يە كى دى ھات ، دوو ئەسپى كەى ھىنا ، لەباتى پىشەوۈ
لە دواودى عارەبانە كەى خىستن • ۋەستا پفرىم ئەمەى زۆر پى سەير
بوو • خۆى پى نەگىرا ، تەقى يەوۈ : « بە راستى گىلن ! ئىوۈ چ
دە كەن ؟ لەوۈ تى دونيا دونيا يە كەس دىويە عارەبانە بەم جۆرە
رابكىشرى ، بەلام ديارە تۆ بە فىزى ، خۆت بە زۆرزان تى دەگەى • »

خەرىك بوو دەمى لىك بگاتەو و قسە يەك بگا ، ئاسمانى يەك
قورگى گرت و فرىي دا خوارى .

و دستا پفرىم لە بەر دەرگا ئاورىكى دايەو و سەرنجىكى دى لە
عارەبانە كە دا ، دىتى چوار ئەسپى بالدار بەرزيان كوردبوو .
ئاسمان .

لە و كاتەدا و دستا پفرىم بە خەبەر هات . لە دلى خوى دا گوتى :
« بى گومان كاروبارى ئاسمان جودايە لە هى زەوى . ئەمەش هوى
زۆرە . بەلام كى ديوپە ئەسپ لە پاشەو و لە پىشەو و عارەبانە
بخرىن و سەركىشىش نەكەن ؟ كى دەزانى كە ئەم ئەسپانە باليان
هەبوو . جا كە ئەسپ چوار پەلى هەبى پى رابكات ئەم دوو بالەى
زىاد نى يە ؟ پى ناوى ، با هەستم نەو و ك ئىشە كەم باش نەپروا .
بە خواى چا بوو خەون بوو ، مردنە كەم راست نەبوو . »

× × ×

بەرگدروووی بچکۆلەهێ ئازا

ھاوین بوو • بەیانێ بەرگدروووی بچکۆلەهێ لەتەنیشت پەنجەرە
لە پشت میز دانیشتوو ، بە شادومانی یەوێ دوورمانی دەکرد •
ژنە جوتیارێک بە جادەدا دەهات ، بانگی رادەهێشت : « دۆشاوی
چاک ، هەرزان • دۆشاوی چاک ، هەرزان » •

بەرگدرووو رووی زەردی لە پەنجەرە بردە دەردووێ گازی
کرد : « ژنی باش ، وەرە ئێرە • دۆشاوم دەوێ • »

ژنە سەبەتەیهکی قورسی پێبوو ، چوێ لای بەرگدرووو •
بەرگدرووو هەموو گۆزکانی پێ کردوو • تەماشای کردن ، لوونی
بردە ناویانەو • لە ئاکامدا گوتی : « دیارە دۆشاوێ کەت باشە ،
نیو چارەکم بۆ بکێشە • ، ئەگەر حەزیش دەکەیت چارەکتێکم بۆ
بکێشە قەیدی نییە • »

هەرچی بەرگدرووو داوای کرد ژنە پێی دا ، لەگەڵ
نەهێشدا بە توورپێی و بەمنگەمنگ رویشت •

بەرگدروووی بچکۆلە هاواری کرد : « ئەم دۆشاوە ، لە خواى
بە زیاد بێ ، هینیکى باشم پێ دەدا • » هەندى نانى لە نساو دۆلاب
دەرھینا ، دۆشاوە کەى لەسەر روو کرد • گوتى : « تانەم کورتە کە
تەواو نە کەم وازى لى ناھيستم ، دۆشاوە کە ناخۆم • » نازو
دۆشاوە کەى لە تەك خۆى دانا ، دەستى بە دورمان کرد • زۆر
تەنگاو بوو تەریبى گەورە گەورە لى دەدا • بۆنى دۆشاوە کە
وورده وورده مېشە کانى سەر دیواری راکيشا • هاتن لە دۆشاوە کە
و پوزان •

بەرگدروو روى لە مېشە کان کردو گوتى : « هەلۆينه ، ئەمە
کى گوتى وەرن » هەلى فراندن • بەلام دوبارە هاتنەو •
بەرگدروو توورە بوو • کەللى لەسەردا نەما • پارچە
پەرۆيه کى لە بن مێردە کە دەرھینا ، بەبى بەزەبى لە مېشە کانى داو
گوتى : « بۆچ دۆشاوى من دەخۆن ! » • هەندىکیان هەلفرینو
هەندىک کوژران ، کە ژماردى حەفت کەلەش لەوئى کەوتبوون ،
لاقیان لىک کشا بوو •

بەرگدروو گوتى : « ئیو ئەم جۆرە کەسەن !! » بەم
سەرکەوتتە زۆر بايى بوو ، لە دلى خۆى دا گوتى : « شار هەمووى
بەم فەتخەم دەزانى • »
ئینجا کە مەربەندىکى بۆ خۆى دوورى و بە گەورەبى لەسەرى

نووسی : « زه برو حهفت • • » • نهوهنده له خوبایی بوو ده یگوت :
« نهك هه ر نه م شاره ، هه موو دونیا به م كرده وه به م ده زانی • • »

كه مهربه ندى له پشت به ست و بریاری دا بچته گه پان • زانی
دوكانه كه ی بچوو كه و جیگه ی قاره مانیکى وه كو نه می تیدا نابته وه •
ویستی شتیک له گه ل خوی ببا ، چاوی گیرا سه لکه په نیرنکی كه وته
به رچاو ، خستی به نیو گیرفانی • كه چوه دهره وه له بهر ده رگا
بالنده به کی دی له ناو درك و دال دا گیری خوارد بوو • نه ویشی
خسته گیرفانی و بو ی دهرچوو • زور چاپووك و سوو كه له بوو بو یه
هیچ ههستی به ماندوو بوون نه كرد • ریگا كه به چیا به كدا
هه لى كیشا • گه یشته توقه له ی چیا كه وا ده كا دیویكى به وه ج
دانیستوه • لی ی چوه پیش و گوتی : « روژباش ، براده ر ! نه وه
دونیا ده پیوی ، لیره دانیستووی ؟ من ده گه پریم به ختی خوم تا قی
بكه مه وه ، له گه لم دی ی ؟ »

دیوه كه به كه می ته ماشای به رگدرووی كرد • به رگدروو
قوپچه ی چا كه تی كرده وه • كه مهربه ندى پیشانی دیوه داو گوتی :
« نه مه بخوینه وه ، بزانه چ جوړه زه لامینكم • • » دیو خویندى به وه ،
نووسرابوو : « زه برو حهفت • • » وای زانی به رگدروو حهفت
زه لامی به زه بریک كوشتوه ، بو یه ئیکلامی بو كیشا •
دیو ویستی به رگدروو تا قی بکاته وه • دهستی دایه به ردیک و

رایگوشی و ئاوی لی هینا ، گوتی : « ئه گهر راست ده گه ی به تینی
فهرموو توش بهرد بکه ئاو . » بهر گدروو گوتی : « هه ر ئه مه نده !
ئه مه گه مه ی مندالانه . » دهستی له گیرفانی را کرد . په نیره گه ی
ده رهیناو رایگوشی و کردی به ئاو . ، گوتی : « ها ، چۆن بوو ؟ ،
دیو هیچ قسه ی نه کرد ، دهلی پروایی نه دا ئه م کابرا بووخه یه شتی
وای پی بکری ؟ »

دهستی دا بهردیک و هاویشتی ، بهرده که ئه وه نده بهرز بووه
به ئاسته م دیار بوو . گوتی : « ئه گهر ئازای با بهردی تو له هی من
بهرزتر بیته وه . »

بهر گدروو گوتی : « باشت هاویشت ، بهلام بهرده که هاته وه
سه ر زهوی . ئیستا من بهردیکی وا ده هاویژم پرواو قهت
نه گه پیته وه . »

بالنده گه ی له گیرفانی ده رهیناو هه لی دایه ئاسمان . بالنده خه نی
بوو که ئازاد کرا ، فری و نه گه پرایه وه . بهر گدروو گوتی : « چۆن
بوو ؟ » دیو گوتی : « به راستی بهرده هاویژی ، بهلام بزانه م داخو
شتی گرانت پی هه لده گیری ؟ »

بهر گدرووی برده لای دار بهروویه کی گه وره ی کهوتوو ،
گوتی : « ئه گهر هیزت تیدایه ، فهرموو ئه م داره م له گه ل هه لگره . »

لهم دارستانه بیهینه دهرهوه + « بهرگدروو گوتی : « وهبانی چاو +
تۆ ناوقهدی داره که بخه سهر شانت ، منیش چلو که لاکان
هه لده گرم ، ئه گهرچی بهشی من گرانتره به لام قهیدی نی یه + »

دپو داره کهی خسته سهرشانی + بهرگدرووش چوو له سهر
چلیک دانیشتم + دپو نهیده توانی ئاوپ بداتهوه ، بهرگدرووی
نه دهدی + بویه ناچار بوو داره کهو بهرگدرووش ، هه لگری +

بهرگدروو به شادومانی له سهر کلکهی داره که دانیشتبوو ،
فیکه ی ده کیشا ، وهک ئه وهی که دار هه لگرتنه که گهمه ی مندالان
بی + دپو ماوه یهک ئهم باره گرانه ی برد ، شه کهت بوو ، نهیتوانی
چتر برپوا ، هاواری کرد : « وریا به ، داره که داده نیم ! »
بهرگدروو به چاپووی بازی دا خوارهوه ، ههر دوو باسکی له
داره که وه رهیتا بو ئه وهی وای پیشان بدا هه لی گرتوه ، گالته ی به
دیوه که کردو گوتی : « سهیره ، چه تره فیلکی وه کو تو ئهم داره ی
بی هه لنه گیری + »

زۆیشتن ، گه یشتنه داره گه رازیک + دپو چلو بۆپی
درهخته کهی گرت ، که پر میوه ی گه یو بوو ، چه ماندی به وه له
دهست بهرگدرووی ناو گوتی بگره ، بخۆ + بی گومان بهرگدروو
زۆر بی هیز بوو ، چلو بۆپی درهخته کهی بی رانه گیرا ، که دیوه که
دهستی لی بهردا ، درهخته که راست بوه وه بهرگدرووی له گه ل

خۆی خسته حهواوه • بهرگدروو به لای نه گه یشتی ، له درهخته که
هاته خوارهوه • دیو گوتی : « ئههه یانی چی ؟ ئهوه هیزهت نیسه
چلیک بهرزهفت بکهی ! » بهرگدروو وهلامی دایهوه : « مهسنهله
بی هیزی نیسه • یه کئی زه برو حهفت بکوژی ئه مهی بهلاوه هیچ نیسه •
بویه چوو مه سه درهخته که چونکه گویم لی بوو لهناو ئهم
چغوردهی خواری راو کهر تهقه یان ده کرد ، گوتم بزاسم کین ؟
ده بزانه ، داخۆ تۆ وه کو من ده توانی باز بدهیته سه درهخته که ! »
دیو بازی دا • بهلام نه گه یشته ترۆپکی درهخته که ، خۆی به
چله کان دا شوور کردهوه •

ئهم جاردهش هه بهرگدروو بردی یهوه •
دیو پئی گوت : « مادام هینه ئازاو بهوه جی ، ودره بچینه
ئهشکهوتی ئیمه ، شهو لهلامان بمینهوه • »
بهرگدروو حهزی لی بوو ، کهوته شوینی یهوه • که چوه
ناو ئهشکهوته که دیوه کانی تر له بهر ئاگر دانیستبوون یه کهو که ئه شه
مه پری برژاویان له پیش بوو ده یانخوارد • دیوه که پیخه فیککی پیشان
داو گوتی : لیره بنوو • پیخه فه که زۆر گه وره بوو ، بهرگدروو
لهناو پیخه فه که رانه کشا ، هاته دهرهوه چوو خزایه کوژی یه کهو
خۆی گرمۆله کرد •

نیو دی شهوئی ، دیوه که وای زانی بهر گدروو خه وتوه ،
دهستی دا باریه یه کی نهستوورو دایوه شانده پیخه فه که و شهقی کرد .
ههروا تی گه یشت کابرای کوشتوه . بو به یانی دیوه کان چوونه
ناو دارستان ، بهر گدروو ویان هه ر له بیر نه بوو . له نکاوپرا بهر گدروو
آزایانه هه لی کوتایه سه ریان . دیوه کان هه تره شیان رزا ، نه وه که به
زه بریک هه موویان بکوژی . به تهنگاوی ده ر په رین و هه لاتن .

بهر گدروو ملی ریگایه کی گرت . عاده تی بوو هه ر قه دبر
دهر و یشت . بهینه که رو یشت گه یشته کوشکیکی شاهانه . ماندوو
بوو ، له سه ر گیاو گول راکشاو خه وی لی کهوت . خه لکی چاویان
بی کهوت ، هاتن هه لگیرو وهر گیریان کرد . نووسینی
که مه ر بهنده که یان خوینده وه : « زه برو حه فت » گوتیان ده بی
نه م کابرایه جهنگاوه ریکی بی هاوتا بی . خه به ریان دا پاشاو گوتیان
نه گه ر شه ر دابکه وی و نه و کابرایه بیجته شه ر کهس باری نابا .

پاشا گزیری زارده لای بهر گدروو ، بو نه وهی داوای لی بکات
بیته سه ربازی پاشا . گزیر له ته نیشت بهر گدرووی نووستوودا
راوستا ، چاودر پی بوو تا بهر گدروو به خه بهر هات ، خوی
لیک کیشایه وه و چاوی کرده وه . ئینجا داوای پاشای پی راگه یاند .
بهر گدروو گوتی : « منیش بو یه هاتووم ، نه گه ر پاشا
سه ربازی پی بوئی ، بجه سه رباز . »

چوو ، زور به ریره وه پیشوازی یان کرد • خانویه کی
سه ربه خویان بو تهرخان کرد • به لام سه رباره کانی پاشا هه وه سیان
پئی نه ده هات ، به وان با هزار میل ایی دوور بن ، له ناوه خو
ده یانگوت : « چارچی یه ؟ نه گه له گه لی به شهر بین به یه ک تاکه
زه بر حه فتمان بهر ده داته وه ، ده ره قه تی نایه بین • »

قسه یان کرده یه ک ، چوونه خزمهت پاشاو گوتیان ئیمه له
سویا ده رده چین ، ناتوانین له گه ل یه کیکی وا هه ل بکه بین که زه برو
حه فته •

پاشا پئی ناخوش بوو سه رباره کانی به تاکه بیگانه یه ک
بگورپته وه بویه به وی با چاوی کویر بی به لام چاوی به بهر گدروو
نه که وی ، مهراقی بوو له هه وکی بیته وه ، به لام زاتی نه ده کرد
دهری بکا ده ترسا نه وه ک زه بریک له خوی و خاوخیزانه که ی بداو
هه موویان بکوژی و تهختی پاشایه تی داگیر بکات •

زور بیری کرده وه • نه نجام ، پیلانیکی دامه زرانده ، ناردی یه
شوین بهر گدرووی بچکوله و پئی گوت له بهر نه وه ی جهنگاوه ریکی
گه پرناسی ئیشیکم هه یه ده بی بوم بکه ی •

دوو دیو له دارستانیکی وولاتی پاشادا هه بوون • خراپه یان
ده کرد • دزین و کوشتن و برین و سوتاندنیان له لا گالبه بوو •
کهس نه ده وئیرا تخوونیان بکه وی • جا پاشا به بهر گدرووی گوت

نه کهر نهه دوو دیووم بو بکوژی کچه تاقانه کهمت ده قه بهر ده کهم و
نیوهی وولایتیشت خهلات ده کهم . . . سهه سواریشت ده ده می
یارمه تیت بدن .

بهر گدروو له دلی خوئی دا گوتی : « به راستی شتی چاکه ! ،
کچه پاشایه کدو نیوهی وولایتیک !! هه موو روژی بوم هه ژا که موئی . »
به پاشای گوت : « خوم دیوه کان ده فووتینم ، یارمه تی سهه
سواریه که شم ناوئی . نه وهی به زه بریک هه فتان بکوژی ، له دوان
ناترسی . »

بهر گدروو بوئی ده رجوو . سهه سواری که وته شوین . که
گه یشته روخ دارستانه که به سواریه کانی گوت : « ئیوه ئیره
چاوه پئی بن ، ده چم دیوه کان ده فووتینم و دیمه وه . » چوه ناو
دارستانه که ، چاوی بهم لاو نه ولادا گیرا . پاش که میک هه ردوو
دیوی دوزی یه وه ، له زیر دره ختیک دا پالیان دابوه وه ، خه و تپوون ،
گه لای داره که له بهر پرخ و هوپئی ده هه ژانه وه .

بهر گدروو گیل نه بوو . هه ستا هه ردوو گیرفانی پر بهرد کرد .
به دره خته که دا هه لگه پراو چوه سهه ر چلیک که که و تپوه سهه سهه ری
دیوه کان . بهردیکی بهردایه وه سهه سنگی یه کیکیان ، دیوه که
ههستی پی نه کرد . دوو باره بهردیکی تری بهردایه وه ، دیو به ناگا
هبات نو قورچیکی له هاو پئی کهی داو گوتی : « بو بهردم

تی ده گری ؟

هاورپی کهی کوتی : « خهونت دیوه • من بهردم نه هاویستوه »

پانیان دایه وه • خهویان لی کهوت ، بهرگدروو بهردینکی له

دیوی دوه م دا • دیوه که نه پراندی : « نه مه چی یه ؟ بو بهرده پلوو کهم

تی ده گری ؟

دیوی یه کهم پراندی : « بهرده پلوو کهی چی ؟ ناگام له هیچ

نی یه • « ماوه یه ک بوو به مشت و مریان • به لام له بهر نه وهی

ماندوو بوون ، پراندیانه وه • نووستن بهرگدروو دهستی به گه مهی

خوی کرده وه • بهردینکی زور گه وره ی دهرهیناو به هموو

هینزینکی یه وه له سینگور کی دیوی یه که می دا • دیو هاواری کرد :

« به سسه ، له تات برده دهری ! » قیت بوه وه ، هاورپی کهی دایه

بهر پاله سوان و به دره ختیکی دادا ، دره خته که هه ژایه وه • دیوی

دوه م خوی گرت هوه و دیوی یه که می دایه بهر رهندان • زور توپه

بوون ، چند دره ختیان له بن دهست و پیی خویان شکاند • خویان

تیک روو کردو تیکیان هه لدا ، نه وه نده میان یه کتر ره تاند هه ردوو کیان

به ربوونه وه و توپین •

ئینجا بهرگدروو بازی دا خوارپی و کوتی : « چا بوو نه و

دره خته میان نه شکاند من له سه ری بووم ، نه گه نا ده بوا وه ک سیموره

باز بدمه سه ر دره ختیکی تر ، چا که ئیمه ی بهرگدروو

چاپو کین • «

شیری هه لکیشاو یه که و شیر ی له دل ی دیوه کان کوتاو چوه وه
لای سواره کان و کوتی : « ئیش تهواو ، ههردوو دیوم کوشت ،
زۆر به تین بوون له بهر پرکیش و رسانه وه هه موو ده رخته کانیان
شکاند • به لام بی هووده بوو له بهر دهستی زه برو هه فیتیکی وه کو
من رزگار نه بوون • «

سواره کان گوتیان : « خۆ بریندار نه بووی ؟ »
به رگدروو گوتی : « باسی شتی وا مه کهن ، یه ک مووم له جیی
خۆی نه کهوت • «

سواره کان پێ یان بر وا نه کرد • سوار بوون چوون به چاوی
سهری خۆیان دیتیان دیوه کان له ناو گۆمی خوین دا که و تبوون •
هه موو درهختی ده و رو به ریشیان شکا بوو •

که گه پانه وه به رگدروو دارای پاداشته که ی له پاشا کرد •
پاشا پاشگهز بوه وه • بیرئیکی تری کرده وه بو فه وتاندنی پاله وانه که و
گوتی : « بو ئه وه ی کچه که م و نیوه ی وولاته که مت پێ به خشم ،
ده بی قاره مانی یه کی تریش بنوینی • یه کانه یه ک له دارستانیک دا
هه یه ، زۆر تووش و به دفه ره ، ده بی بۆمی بگری • «

به رگدروو گوتی : « من زه برو هه فتم • چه ند له دوو دیوه که

ترسام هەر هیندەش لەم یەکانە یە دەترسم • •

پەتیک و تەوریکى بردو چووە دارستانە کە ، هاوڕێ کانی لە
دەرەو بە جێ هیشت • گەرا ، یەکانە کە ی دیتەو • یەکانە هەلمەنی
بۆ بەرگدروو بردو. ویستی بە تاکە شاخە کە یەو هەلی بەرپێ •
بەرگدروو گوتی : « لەسەرەخۆ ، لەسەرەخۆ ، وا بە تالووکە
نابێ • » راوەستا تا یەکانە لێ ی نزیك بوو • بە گورجی بازی دا
پەنا درەختیک ، یەکانە بە هەموو هینزیکى یەو قوچیکى لە درەختە کە
داو شاخى لە درەختە کە ختم بوو ، چەندی هەولێ دا دەری بکیشێ
پێ ی دەرنهات ، بەم جوۆرە یەکانە وە گیر کەوت •

بەرگدروو گوتی : « ئیستا بە ئاسانى دە یگرم • » لە پەنا
درەختە کە هاتە دەرەو • پەتە کە ی لە ملی کردو بە تەورە کە شاخى
لە درەختە کە دەرھینا ، رایکیشاو بۆ پاشای برد •

پاشا دیسان لە گفتی خۆ ی پەشیمان بوو • داوای شتیکی تری
لێ کرد • بەرازیکى کیوی لە دارستانیک دا هەبوو • هەراو
ئاژاو یە کى زۆری نابوو • پاشا داوای لێ کرد ئەو بەرازە بە
یارمەتى راو کەرانەو بەگرتی •

بەرگدروو گوتی : « بە چاوان ، ئەمە گەمەى مندالانە ! ،
راو کەرە کانی نەبردە ناو دارستان • بە تەنیا چوو • کە بەرازە کە

چاوی پی کهوت که آبی چیر کرده و به لالغاوی به که فوه شلاوی
بۆ بردو ویستی به زهوی دا، ادا به لام بهر گدروو به چاپو و کی خوی
له کلیسه یه ک کوتا که له و نزیکانه بوو به قهله مباریک له په نجه ره وه
خوی فری دا دهره وه • بهراز له دووی نه بو وه ، چوه ناو کلیسه که ،
بهر گدروو له دهره وه لی و هرسو و پرایه وه و دهر گهی له سهر
داخت • بهرازی مله و دز پی نه کرا له په نجه ره بته دهره وه و
له ژووری به ند بوو • بهر گدروو راو که ره کانی بانگ کردو بهرازی
گیر که و تووی پیشان دان •

به هم جو ره پاشا به وئی و نه به وئی ناچار بوو په یمانه که ی بیسته دی •
کچه که ی و نیوه ی و و لاته که ی به بهر گدروو به خشی • خۆ نه گهر
بهانایه پاشا بیزانیا به همه نه پاله وانه و نه جهنگا وهر ، به لکو
بهر گدروو به کی ساویلکه یه ، زور سه خلهت ده بوو •

زه ما و ندی کی ساردو سوپ کرا • بهر گدروو بوو به پاشا
داوی ما و یه ک شازنی نوی گوئی لی بوو میرده که ی له خه ودا ده لی :
« شاگرد ، کورته که که بدووره ، شه لوا ره کان پینه که ، نه وه ک گویت
را ده کیشم • » به مه و هس له ره چه له کی پاشا گه یشت و بۆ به یانی
مه مو و قسه کانی بۆ باو کی گیرایه وه و داوی لی کرد یار مه تی بدا و
شم میرده ی له کول بکاته وه که بهر گدروو به کی ناسایی به و
هیچی تیر •

پاشا گوتی : « ئەمشەو دەرگای ژوورە کەتان بێخە سەر گازی
پشت • خزمەتکاران دەنیرم ، کە خەوی لێ کەوت قۆلبەستی بکەن و
بێخەنە ناو کەشتی یەك و رەوانە ی هەندەرائی بکەن • »

کچە دلی قینک بوو ، بەلام پاشای نوێ دۆستیکی هەبوو زۆری
خۆش دەویست • ئەم دۆستە ی گوی ی لە تەگێرد کە بوو چوو بۆ
گێڕایەو •

بەرگدروو گوتی : « ئەگەر نەمرم ئەم پلانیشتان
هەلدەو و شینمەو » شەو ، تەبای شەوان لە گەل ژنە کە ی چو
ناوجی ، خەوی لە خۆی خست • کە ژنە کە ی زانی میردی نووست
هەستا دەرگای کردەو و درێژ بوو •

بەرگدرووی بچکۆلە کە وای پێشان دەدا خەوی لێ کەوتو ،
بە دەنگی بەرز هاواری کرد : « شاگرد کورتە کە بە دوورە ،
شەلوارە کان پینە کە ، نەوێ گویت رادە کیشم • من دوو دێم
کوشتو ، یە کانه یە کم رست کردو ، بەرازە کیوی یە کم گرتو ،
چۆن لەوانە دەترسم کە ئیستا لە دەروو وەستاون • »

خزمەتکارە کان کە گوی یان لەم قسە یە بەرگدروو بوو ،
زراویان چوو ، وەك ئەو ی دەعبای کیوی راویان بنی هەلاتن ••
لەو رۆژەو نەوێران هیچ پیلانی تری لێ دا بنیەو •
ئیدی بەرگدرووی بچکۆلە تا ماوو بە پاشایەتی بردە سەر •

سەندریلا

هەبوو نەبوو کابرایەکی دەولەمەند هەبوو • ژنیکی هەبوو •
کچیکی تاقانەیی لەو ژنە هەبوو • روژتیکیان ژنە کە نەخۆش کەوت،
زانى مەرگی نزیك بۆتەووە کچە کەى بانگ کردە سەرىنگانى و
پێی گوت : « کیزم ئەمن دەمرم • وەسیەتم ئەمەیه بەدین و چاک بە ،
خوا لە پەنای خۆت دەگرێ و منیش لە ئاسمانەووە چاوم لیت دەبێ • »
چاوەکانى لیک ناو گیانى سپارد •

کچە هەموو روژى دەچووە سەر گۆپی دایکى و دەگریا •
کچیکی زۆر چاک و بەدین بوو •

زستان هات ، بەفر فەرشیکى سپى بەسەر گۆرە کەدا هەلکیشا ،
تا هەتاوی بەهار بەفرە کەى رەواندەووە کابرای دەولەمەند ،
بیووە ژنیکی هینا • بیووەژن دوو کچی لە مێردى پیشووی هەبوو • دوو
کچە کەى بە ئاکار جوان و نازدار بوون بەلام لە ناوێووە دلپەش و
پیسۆ بوون •

بەم جۆرە زڕ کچە کە خرابى بۆ هات •

گچه گان گوتیان : « ده لئی قازی ته پ و ته وه زه له ، نابیی له گهل
ئیمه دا بی . ته وه ی نان بخوا ده بی ئیش بکا ، با بچی له چیشته خانه
ئیش بکات . » جله جوانه کانیان له بهر دا کهند . کراسیکی کونسی
بۆریان کرده بهرو قایقاپه یه کی داریان دایه و گالته یان خسته سه ری :
« کچه پاشایه کی خان و مانه . هه موو گیانی له خشل هه لکشوود . »

کچه له به یانی یه وود تا ئیواره له چیشته خانه دا ئیشی ده کرد .
له گهل که ووا سپیدی به ئاگا ده هات ، ئاوی ده هیئا ، ئاگری
ده کرده وود ، چیشتی ئاماده ده کرد ، شتی ده شوت . سه رباری ته مهش
زپ خوشکه کانی تیزیان پی ده کرد . پاقله و هه رزیان لی ده پرشته ناو
خۆ له میس و ده بوا دابیشی دنک دنک هه لیان بگریته وود .

ئیواران ، که له بهر ئیش و کار شه و شه کهت ده بوو نوینی
نه بوو تییدا بخه وی ، له بهر ئاگردان ده نووست ، بۆیه زۆر پس و
چه پهل بوو ، هه ر بۆیهش ناویان نا بوو « سه ندریللا » .

روژنیکیان ، وا ریکه وت باو چوه بازارو به دوو زپ کچه که ی
گوت : چیتان بۆ بیتم ؟ « یه کئی گوتی « کراسیکی جوان » ته وه ی تر
گوتی : « گه وه ره و مرواری . » . به سه ندریللا ی گوت : « ته دی ،
سه ندریللا ، چ بۆ تو بیتم ؟ »

سه ندریللا گوتی : « بابو ، له گه پرانه وودا ، له کوئی لکه دارنک

به کلاوت کهوت و په پړاندی ، لکه داره کهم بو بپړه ووه و بپهینه .
کابرا کراس و گوههرو مرواری بو دوو زړکچه کهی هیناو
له گه پړانه ووه دا ریئی کهوته ناو دارستانیکی چرپ . لکه دار فنډیک
به کلاوی کهوت و په پړاندی . لکه کهی بری یه ووه و بردی یه ووه .

له مائی ، نه و دیاریانه ی بو زړکچه کانی هینا بوو پیئی دانو و لکه
دار فنډقه کهیشی دایه سه ندریللا .

سه ندریللا سوپاسی باوکی کرد . لکه دار فنډقه کهی برد له سهر
گوپری دایکی ناشت و نه و ونده به سهری دا گریا فرمیسی هه لپړا و
نه مامه کهی پاراو کرده ووه . نه مامه که ره گی دا کوتا و چرووی
دهر کردو بوو به دره ختیکی جوان .

سه ندریللا ، روژی سی جار ده چوو له بن نه و داره داده نیشت .
ده گریاو ده پارایه ووه . ته یریکی سپی بچکوله هه میسه له سهر
دره خته که هه نیشتبوو ، سه ندریللا هه رچی بیخواستایه ته یره که
بووی ده هاوئسته خواره ووه .

پاشای شار شاهه نگیکی گه وردی سازدا . سنی شه وو سی روژ
دهوامی کرد . هه موو کچه جوان و عازمه کانی شار بانگ کرانه سهر
نهم شاهه نگه بو نه ووهی . کوپری پاشا کنجیکی به دلئی خوی بپزیری .
کانی دوو زړکچه کهی کابرای ده و له مند به مه یان زانی زور

شادومان بوون • بانگی سەندریلایان کردو گوتیان : « وەرە ، پرچمان
دایتە ، پیلایان بوو ، کە مەرمان بەستە ، دەچینە ئاھەنگی
پاشا • »

سەندریلایان ئیشی پێک هێنان • خۆشی حەزی لێ بوو بچیتە
ئاھەنگە کە بوو سەری نایە گریان و لەبەر زردایکی ناوارایەو
بەلکو رۆی بەدا بچیی • دایکی گوتی : « سەندریلایان ، تۆ ئاھەنگ !!
تۆ خۆت نەدیووە چەند پێس و چەپەلی ! جل و بەرگ و پیلایان نەبە !
دەچیتە ئاھەنگ چ دەکەیت ؟ »

سەندریلایان زۆر پارایەو ، جا دایکی گوتی : « مادام وایە قاپە
مەرزینک بە ناو خۆلەمیش وەرە کەم ، ئەگەر بە دوو سەعات هەل
گرتەو ، لەگەڵ خۆمانت دەبەین • »

کچە چووە ناو باخچەو بانگی کرد : « کۆترینە ، قومرینە ،
تەیری دۆنیا ، وەرە هانام ! »

ئەوێ چاکە بیخەنە ناو مەنجەل

ئەوێ خراپە بیخەنە ئێو چیکلدانتان •

دوو کۆتری سپی لە پەنجەرەو هاتنە ناو چیشخانەو ئینجا
قومری و پاشان هەموو تەیری ئاسمانان بەرەو هاتنە زووری و لەناو
خۆلەمیشە کە هەلنیشان • کۆترەکان سەریان باداوە کەوتنە تک تک

تک تک کردن و نهوانه‌ی تریش دهستیان پی کرد تک تک تک
تک • هموو دانه که یان خر کرده و ناو قاپک • سه عاتیکی نه برد
لی بوونه و دو رویشتن • کچه به شادومانی به ووه قاپه که ی بو زردایکی
برد ، خوی خوش کرد بوو ماوه ی بدن بجیته ئاههنگه که • به لام
زردایکی گوتی : « که لکی نی به • ناتبه یین • تو جل و به رگت نی به
بو شایی دهست ناده ی ، شهرمه زارمان ده که ی • »

پشتی له سه ندریللا کردو له گه‌ل ههردوو کچه که ی چوونه
ئاههنگه که •

مال چۆل بوو • سه ندریللا چوه سه ر گۆری دایکی ، له زیر
دارفندقه که دانیشته و هاواری کرد :

درهختی بچکۆ که به ر یوه و راهه ژئی

زیر و زیوم به سه ردا بهارینه •

تهیره سپی به بچوو که که کراسیکی زیر و زیوو پیلاوئیکی
نارمووشی زیودۆزی بو خسته خواره ووه •

کچه زوو کراسه که ی کرده به رو پیلاوه که ی له پی کردو خوی
گه یانده شایی و زه ماوه نده که • زردایک و خوشکه کانی نه یاناسی به ووه •
وایان زانی کچه پاشایه کی بیانی به هاتوه • کورپه پاشای ئاههنگگیر
به پیر سه ندریللاوه چوو • دهستی گرت و شایی له گه‌ل کرد ، له بهر

ئەوى خۇي لە ھېچ كىچىك نەگە ياند • ئەگەر گورپىك بىويستايە شايى
لە گەل كىچە بىكات سازادە دەيگوت : « ئەمە بەشى خۇمە ! »

كىچە تا شەوى سەمى كردو ئىنجا ويستى بىچىتەو • بەلام
كورپە پاشا كە پىي گوت : « نىش لە گەلت دىم • » دەيە ويست مالى
پىي زاننى • كىچە لە بەر دەستى دەرپەرى و چوۋە ناو كونه كۆترىكەو •

كورپە پاشا كە چاۋەرى بوو تا باوكى كىچە ھات • گوتى كىچىكى
نە ناسياۋ چۆتە ناو ئەم كونه كۆترە تەگىرى چى يە ؟ پىرەمىرد لە دلى
خۇي دا گوتى : « ھەبىي و نەبىي ئەمە سەندرىللا بو • » تەورىكيان بو
ھاۋەرد ، كونه كۆترە كەي روخاند ، كەسى تىدا نە بو •

كە كابر او ژنە كەي و دوو زىر كىچە كەي چوونەو • دىتيان
سەندرىللا بە بەرگە پىس و پلۆخە كەي خۆيەو • لە بەر ئاگردان
دانىشتوو چىرايە كى كزىش لە چىرادانە كەدا دەسووتى •

سەندرىللا بە گورجى لە كونه كۆترە كە دەرپەرى بو ، خۇي
گە ياند بو • دارفندقە كە ، كراسە كەي دا كەند بوو • لە سەر گورپى
دايكي دانابوو ، تەيرە كە برد بو يەو • ئىنجا بەرگى كۆنى كرد بو •
بەر و چو بو لە ناو خۆلەمىشى ئاگردانە كە دانىشتوو •

روژى دووم كە ئاھەنگ گەرم بو • دايك و باوك و زىر
خوشكە كانى دىسان چوزو سەندرىللاش چوۋە لاي دارفندقە كەو
گوتى :

درهختی بچکۆ که به ریوه و راهه ژێ

زێرو زیوم به سهردا بهارینه .

تهیره که کراسیکی زۆر له هی دوینی جوانتری بو بهردایه وه .
که سه ندریللا به و کراسه چوه ئاههنگ و هه لپه پکێ هه موو خه لکه که
سهریان سوپما . سازاده دهستی گرت و بیجگه له و سهمای له گه ل
کس نه کرد . ئه گه ر کورپیک بیویستایه سهمای له گه ل بکات سازاده
دهیگوت : « ئه مه بهشی خۆمه ! »

شه و داها ت ، کچه ویستی برپوا ، سازاده که وته شوینی به وه بو
ئوهی بزانی سه ر به کام مال دا ده کات ، به لام کچه ده رپه ری ،
دارخۆختیکی به رزو جوانی پێ بهر له ناو باخچه ی پشته وه ی
خانوه که یانه وه هه بوو ، کچه وه ک سمۆره به داره که هه نگه پراو
سازاده نه بزانی چوه کوئی ؟ راودستا تا باوکی کچه هات ، پێی گوت
« کچه نه ناسیاوه کهم له دهست هه لات ، وا بزانه چوه سه ر ئه م دار
خۆخه ! » کابرا له دلێ خۆی دا گوتی : « هه بی و نه بی ئه مه سه ندریللا
به . » ته ورێکیان بو هینا ، دره خته که ی دا پاچی ، که سی له سه ر
نه بوو .

که گه پانه وه مالی ، سه ندریللا وه کو جارانه له وێ له ناو
خۆ له میشی ئاگردان دانیشتبوو .

لهو دیوی درهخته که بازی دابوه خواری ، کراسه که ی بسو
تهیره که ی سهر دارفندقه که بردبوه ووه بهرگه کونو دراوه که ی
خوی کردبوه بهرو گه پرابوه ووه •

روژی سی یه م ، که دایک و باوک و زرخوشکه کانی رویشتن ،
سه ندریللا دیسان چوه سهر گوپی دایکی و به درهخته که ی گوت :

• درهختی بچکو له بله ریوه و راهه ژئی •

• زیرو زیوم به سهر دا ببارینه •

تهیره که کراسیکی بو بهردایه ووه له هه موو کراسه کانی پیشوو
جوانتر بوو • که چوه سهر شایی و گوو و نده که هه موو واقیان و پرما ،
هیدم گرتوو بوون • سازاده سه مای له گهل کرد • نه گهر کورپی
بیویستایه سه مای له گهل بکات ، سازاده ده یگوت : « نه مه به شمی
خومه ! »

نیواری سه ندریللا ویستی برپوا ، سازاده مهراقی بوو له گه لی
بچی به لام کچه خوی له ده ست راپسکاند • سازاده نه ی توانی شوونی
هه لگری به لام فیلیکی دانابوه ووه • پی بلقه ی به شه می ی پینه دوزان
سواق دابوو • کاتی کچه رای کرده خواره ووه پیلاوی چه په ی له
شه می یه که چه قی و به جی ما • سازاده هه لی گرتوه ووه • پیلاویکی زور
جوان بوو ، زیرو بوو •

بۆ به یانی ، سازاده چوه لای باوکی سەندر یلاو گوتی : « ھەر
کچیک ئەم پیلاووی بە پێ بکات ، دە یهینم . »

دوو زرخوشکە که زۆر شادومان بوون ، چونکه پێ یان زۆر
بچووک بوو ، وئ دە چوو پیلاوو که یان بە پێ بکات .
کچی گەورە پیلاوو که ی وەرگرت و بردی یه ژووری خۆی بۆ
ئەو دی تا قی بکاتەو . دایکی له تەنیشتی راوەستا بوو . پیلاوو که
تەنگ بوو پەنجە ی گەورە ی پۆه نە چوو . دایکی چە قۆیە کی
دایە و گوتی : « پەنجە ی گەورە ت بپرە . که بوو تە سازن بە پێ یان
ناپۆی . »

کچە پەنجە گەورە ی بری یه و . پێ ی له پیلاوو که پەستا .
ژووری ئیشا . چوه بەردەم سازاده و سازا سوار ی ئەسپی کردو
بردی .

رینگایان بە تەنیشت گۆپی ژنە که دا بوو . دوو کۆتر لەسەر
دارفندقە که هە ئیشتبوون ، هاواریان کرد :

ئاوڕ دەو ، پروانە ! ئاوڕ دەو ، پروانە .

پیلاوو که پر خوینە .

پیلاوو که ی له پێ تەنگە .

بوو کی راستە قینە چاوە پریتە .

.. شازاده ئاوپرى دايه وە • تەماشاي پىي كچه كەي كرد ، ديتى
 خوينى لى دەچۆرايه وە • جله وى ئەسپە كەي سوورپانده وە ، بووكى
 ساختهى برده وە مالى باوكى و گوتى : ئەمە بووكى راستەقينه نى يە .
 با كچه كەي تر پىلاو وە كە لە پى بكات • كچه چو و ژوورى • بە ئاسانى
 پەنجەي گورەي لە پىلاو وە كە راكرد بەلام پازنەي پىي گورە بوو ،
 پىو نە جوو • دايكى چەقويە كى دايە و گوتى : « كەمىك فونبايت
 بپرە وە ، كە بوويتە شازن بە پىيان نارۆي ! »

كچه پازنەي خوي نەختىك لى كرده وە • بە خورتى پىي لە
 پىلاو وە كە ئاخى • زۆرى ئىشا • چو بەردەم شازادە و شازادە سواري
 ئەسپى كردو بردى • كە گەيشتە لاي دارفندقە كە ، دوو كۆترە كە
 هاواريان كرد :

- ئاوپر ددو وە ، پروانە ! ئاوپر ددو وە ، پروانە •
- پىلاو وە كە پر خوينە •
- پىلاو وە كەي لە پى تەنگە •
- بووكى راستەقينه چاوەرپتە •

شازادە ئاوپرى دايه وە ، تەماشاي پىي كچه كەي كرد ، ديتى
 خوينى لى دەچۆرايه وە • جله وى ئەسپە كەي سوورپانده وە ، بووكى
 ساختهى برده وە مالى باوكى و گوتى : ئەمەش بووكى راستەقينه
 نى يە • هىچ كچى تر تان نى يە ؟

کابرا گوتی : « نه خیر ، ته نیا کاره که ریکمان هه یه ، له ژنی
ره حمه تیمه • به لام به بوو کی تو ناشی • »

• شازاده گوتی بیهین • به لام دایک و باو کی گوتیان : « ناکری ،
چه تیویکی زور پيس و پلۆخه ، نه وه ناهیتی تو ته ماشای بکهی ! »

شازاده سوور بوو • ناچار سه ندریلایان هیتا • کچه دهم و
چاوی جوان شوست و چوو له بهردهم شازاده دا چه مایه وه • شازاده
پیلاره زیړه کهی دایه • کچه له سه ر کورسی یه که دانیشته قاپابه
داره کهی دا که ندو پیلاره زیړه کهی له پی کرد ، وه که دهسته وانه
یه که به پی بوو • که هه ستایه وه سه ری شازاده ناسی یه وه نه و
کچه بوو سه مای له گهل ده کرد • هاواری کرد : « نه مه یه بوو کی
راسته قینه ! »

• باوه ژنو هه ر دوو خوشکه که له هه ژمه تان زه رد هه لگه پان •
شازاده سه ندریلای سوازی نه سپی کردو بردی •
که گه یشته کن دارفندقه که • دوو کوتره سپی یه که هاواریان
کرد :

• ئاور ده وه ، پروانه ! ئاور ده وه ، پروانه •
• پیلاره که خوینی تیدا نی یه •
• پیلاره کهی له پی ته نگ نی یه •
• بوو کی راسته قینه ت له گهل سوار بوو •

هەر دوو کوتره که فرین ، هاتن لهسه هەر دوو شانئ
 سهندر یلا هه نیشن . یه کئی لهسه هه شانئ راسته و یه کئی لهسه
 شانئ چه په . تا گه یشته کۆشکی شازاده لهسه شانئ کانی
 هه لئه فرین .

...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...

× × ×

...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...

به فرین و حهفت کورته بالا

له کۆنگه‌ی زستانی که کلۆی به فر وهك په پراووچه دههاته
خواری ، شازن له تهك په نجهره دورمانی ده کرد . په نجهره که
په روازی عه به نوسی رهش بوو . له گه‌ل دورمان کردن دا له
په نجهره وه سهیری به فری دهره وهی ده کرد ، له هیکه وه دهرزی په کی
له په نجهی خۆی داو سنی دلوپه خوین رزانه سهر به فر . خوینی
سوور نه وه نده جوانی ده نواند له سهر به فری سپی ، ژنه له دلی
خۆی دا گوتی : « خواجه کچیکم ببی ، سپی وهك به فر ، سوور وهك
خوین ، رهش وهك دار په روازی ته م په نجهره یه . »

زۆری نه برد ، شازن کچیکمی بوو ، پیستی سپی وهك به فر ،
کولمه‌ی سوور وهك خوین ، پرچی رهش وهك عه به نووس . ناویان
نا « به فرین » . به لام شازن خۆی له سهر نهو کچه چوو . کوچی
داویی کرد .

سال وهر سوور پاره وه پاشا ژنیکی تری هینا . ژنه که ی جوان بوو
به لام خۆ به رستو له خۆبایی بوو . حهزی نه ده کرد کهس له خۆی
چوانتر ببی . ناوینه یه کی سیحزی هه بوو ، که له ناوینه که دا

تەماشای خۆی دەکرد، دەتگوت : دەتگوت :

ئاوینە ، ئاوینە سەردیوار ،
کئی لە هەموو کەس جوانتره ؟

ئاوینە که وه لآمی دەدایه وه :

شاژن ! تۆ له هەموو کەس جوانتری •

شاژن ئوخەیی له خۆی دەکرد ، چونکه دەیزانی ئاوینە که درۆ

ناکات •

بەفرین تا دەهات جوانتر دەبوو • که گەیشته هەفت سالی

ئەوه نده جوان بوو دەتگوت روژه • زۆر له شاژنی تێهراوند بوو •

روژنیکیان شاژن دیسان له ئاوینە کهی پرسی : : روژنیکیان

ئاوینە ، ئاوینە سەردیوار ، اوێهراک شایه روژنیکیان

کئی له هەموو کەس جوانتره ؟

ئاوینە که وه لآمی دایه وه :

شاژن تۆ جوان و نازداری

به لآم به فرین له تۆش جوانتره •

شاژن له شروان رهنگی په پری • له و روژه وه هەر گاوی سەیری

به فرینی بکر دایه دلێ داده خورپا • زۆری رک لی ده بووه •

زگړه شی و هک چقل له دلێ یه وه سەری هه لدا • شه و روژ

ۋارامى نەبوو • بانگى راو كەرىكى كىردو گوتى : « ئەم مىندائە بىسە
ناو دارستانو بىكوژەو دلە كەيم بە نىشانە بو بىنەو • »

راو كەر بە فرىنى برد بەلام كە چەقوى ھەلكىشا بىكوژى ،
بە فرىن دا يە پىرمەى گىيانو گوتى : « راو كەر ، مەكوزە ، بو خۆم
دە كەومە نىو ئەم دارستانە چۆلەو قەت ناگەرئىمەو • »

لەبەر ئەوۋى بە فرىن زۆر جوان بوو راو كەر دلئى نەھات
بىكوژى ، گوتى : « كەوابوو ، بو خۆت برۆ ، ناتكوژم • » لە دلئى
خۆى دا گوتى ئىستا دەعبايەك ھەلى دەدپى • كە دەستى لە كوشتى
ھەلگرت دەتگوت بەردىكى قورسى لەسەر دل گلۆر بوو • لەو
كائەدا ورجىكى ساوا بەوى داھات • راو كەر نىشانەى لى ھەلگرتو
ئەنگاوتى و دلئى دەرهىناو بو شازنى بردو • شازن بە چىشتكەرانى
گوت دلە كەيان بو لەناو سر كەدا برزانىدو خواردى ، واى زانى دلئى
بە فرىنە •

بە فرىنى سەرشىن لەو دارستانە گەورە يەدا بە تەننى مایەو • زۆر
ترسا ، نەيزانى چى بىكات • بەسەر تىشە بەردو بەناو دىرک و چىلدا
راى كىرد • دەعبا بە تەنىشتى دا دەروىشتىن ، خۆيان تى نەدە گەياندە •
تا بەرە بەرى رۆژئاوا ھەر غارى دا • رۆژئاوا بوو زىچىكى بچووكى
دى ، چوۋ ژوورەو پشوو يەك بەدا • كەلو پەلى ناو زىچە كە

ووردیلە و رینگ و پینگ بوون • میزینکی سەرپۆش سپی تێدا بوو ،
 حەفت قاپی بچووکی لەسەر بوو ، هەر یەکە مالاکیکی بچووکی
 چەقۆیەکی و چەنگاڵیک و دۆلکە یەکی لەتەک داندرابوو • • حەفت
 نوینی بچووکی لە ریز یەکەو ، لە تەنیشت دیوارە کە راخرا بوون ،
 لێفی سپی یان بەسەردا کشا بوو •
 بەفرین زۆر برسی و تینوو بوو • لەهەر قاپیک هەندێ سەوزە و
 نانی خواردو لەهەر دۆلکە یەکیش قومیککی نووشی • نە یویست
 هەمووی لە یەکیکیان بخوات • زۆر ماندوو بوو ویستی لەناو نوینیک
 بخەوێ بەلام هیچکی بۆ نەشیا •
 یەکی زۆر درێژ بوو ، یەکی زۆر کورت بوو • بەلام ئەوێ
 حەفتەم یەک بە بەژنی دەرچوو • ئەویش لەسەری راکشاو خەوی
 لێ کەوت •
 کە تاریک داهاات خەوی زنجە کە هاڤنەو • حەفت کورتەبالا
 بوون ، لە دوای (کان)ی سڕوشتی دا دەگەران و ئەو چیا یانەیان
 دەپشکنی • حەفت مومیان داگیرساند • زانیان یەکی هاوتە ژووری
 چونکە هیچ شتیک بە دەقە خۆی نەما بوو •
 یەکەم گوتی : « کئی لەسەر کورسی من دانیشتووە ؟ »
 دووم : « کئی لە قاپی منی خواردووە ؟ »

سئیه م : « گئی پاروی له نانی من خواردوه ؟ »
چوارهم : « کئی سهوزهی منی خواردوه ؟ »
پینجهم : « کئی چهنگالی منی به کار هیناوه ؟ »
شهشهم : « کئی چهقوی منی به کار هیناوه ؟ »
حفتهم : « کئی له دۆلکهی منی خواردۆتهوه ؟ »

ئینجا یه کهم سهیری کرد قورتایی یه کئی بچووک که وتبوه ناو
نوینه کهی ، گوتی : « کئی له ناو نوینی من درئزبوه ؟ » نهوانهی تریش
هاتن و هه موو هاواریان کرد : « یه کئی له ناو نوینه کهم درئزبوه . »
بهلام نهوهی حفتهم که ته ماشای نوینی خوی کرد ، دیتی به فرینی
له سهر نووستوه . بانگی هاوړی کانی کرد . به هه شتای هاتن .
که تیشکی مومه کان به به فرین کهوت ، له سه رسامی یان هاواریان
کرد : « خوايه ، مندالتکی چند جوانه ! » زوریان هه وهس پئی هات
بویه له خهویان نه کرد ، نهو شهوه کورته بالای حفتهم هه ر ده مه و
له گه ل هاوړی یه کئی نووست .

به یانی به فرین به خه به ر هات . که چاوی به حفت کورته بالا که
کهوت ترسا ، بهلام نهوان برایانه رهفتاریان له گه ل کردو پرسیان
ناوت چی یه ؟

گوتی : « ناوم به فرینه . » گوتیان : « چۆن گه یشتیه مالی
تیه ؟ » به فرین بوئی گیرانه وه چۆن باوه ژنی ویستی به کوشتی

بدات و چوڻ راو گهره گه نازادی گردو چوڻ ٿهو روڙه تا ٿيواري
رايگرد تا گه يشته مالي ٿهوان .

گورته بالا کان گوتيان : « ٿه گهر چاوت لهه مال ٿه بي ، چيشتمان بو
لي ٿه بي . نوينه کان ريک بخه ، کول و کاني بکه ، دوورمانان
بکه ، هموو شتي به پاک و ته ميزي رابگري ، ده تکه يه خوشکي
خومان و هدر چيت پي بوي بوٽ جي به جي ده کين . »
به فرين گوتي : « باشه ، زورم به ده . »

بهه جو ره به فرين بو به کبابي هفت گورته بالا که . به يانان
ٿهوان ده چوونه شاخان و له زيرو توج ده گه پان و تا ٿيواران
ده هاتنه وه شيو ٿاماده بو . کچه روڙ تا ٿيواري به ته ني بو ،
پي يان گوت : « به فرين ، ورياي زردايکت به ، ٿيستا ده زاني تو
ٿيره ، لي نه گه پي ي کهس پته زووري . ها ! »

له ول او هس شازن واي زاني به فرين کوڙراوه . دنيا بوو خوي
له هموو کهس جوانتره . چوه بهر ٿاوينه کهو گوتي :
ٿاوينه ، ٿاوينه سهر ديوار !
کي له هموو کهس جوانتره ؟

ٿاوينه وه لامي دا به وه :
شازن ، ٿيره ، تو له هموو کهس جوانتري

به لام به فرین له ناو زورگ و دارستانی سهوز

له مالی حفت کورته بالا خوی شار دوته وه

شازن ، نهو له توش جوانتره .

ژنه وهخت بوو شهنه بیا ، چونکه دهیزانی ئاوینه دروی له گهل
ناکات . زانی راو کهره که تهره ی داوه و به فرین هه رماوه . زوری

بیر کرده وه نهو کچه چۆن له ناو بیات . چونکه له بهر نهوه ی خوی

جوانترین کهس نه بوو ئاگری هه سوودی دل و میشکی سووتاند بوو .

له نه انجام دا پیلانیکی دانایه وه . دهم و چاوی خوی بو یاغ کردو

به رگی ژنه دیوره به کی کرده بهر . کهس نهیده ناسی به وه . بهم

شینومه رویشته و حفت چپای بری تا گه یشته مالی حفت

کورته بالا که ، له دهر گای داو هاواری کرد : « دی وهره شتی

جوان ، هه رزان و تالان . »

به فرین له په نجه ره وه سه ری هه لکش او بانگی کرد :

« روژ باش ، ژنه که ، نه وه چ ده فروشی ؟ »

ژنه وه لامی دایه وه : « شتی چاک ، شتی جوان ، قهیتانی

رهنگاو رنگ ، قهیتانیکی ئارمووشی رهنگاوره رنگی بریقه داری

دهره ی ناو پێشانی دا . به فرین له دلی خوی دا گوتی : « نه مه

بیره ژنیکی کلۆ له ، با بهینه ژووره وه » دهر گای کرده وه و پیره ژن

هاته ژووره وه ، قه يتانه گاني لي گري • پيره ژن گوتي : « روله ،
تو نازاني ، بيته خوم قه يتانکت بو بهستم • »

به فرين هيچ گوماني لي نه کرد • له بهر دهمي په وه وه ستا ،
پيره ژن خيرا قه يتانه کهي کرده ملو شه ته کهي دا ، وای توند کرد
به فرين نه يتواني پشوو بخواته وه ، کهوت ، ده تگوت هه زار ساله
مردوه •

شاژن له دلي خوي دا گوتي : « ئيستا ، خوم جوانترين کهسيم
له دونيادا • » روشت •

زوري پي نه چوو حهفت کورته بالا که هاتنه وه ، که ديتيان
به فريني نازدار وه که مردوو بي ههست و خوست له سهر زه وي
راکشاوه له جي خويان تاسان • هه ليان گرتنه وه که ديتيان قه يتانه که
زور توند کراوه • هه ليان بري و به فرين هه ناسه ي هاتنه وه به زو
زيندوو بوه وه •

کورته بالا کان که له مهسه له که گه يشتن گوتيان : « هه بي و
نه بي نه و پيره ژنه شاژني به دکار بوه ، وريابه ، نه گهر ئيمه ليره
نه بووين لي نه گه پري کهس بيته ژووره وه • »
شاژني به دکار وسه گسار که گه يشته وه مالي چوه بهردهم
ئاوينه که و گوتي : « ... »

ئاوئىنە ، ئاۋئىنە سەر دىۋار !
كىي لە ھەموو كەس جۋانتىرە ؟

ئەۋىش ۋەك جارى پىشۋو ۋەلامى دايدەۋە :
شاژن ، لىرە ، تۆ لە ھەموو كەس جۋانتىرى
بەلام بەفرىن لە ناۋ زورگت ۋە دارىستانى سەۋز
لە مالى حەفت كورته بالآ خۆى شارددۆتەۋە
شاژن ، ئەۋ لە تۆش جۋانتىرە •

شاژن كە ئەمەى بىست • زانى بەفرىن ھەر زىندۋە ، لە
ركان رەنگى سېى ھەلگەپرا • گوتى : « ئىستا ، دەبىئى
فېلىك بدۆزمەۋە بۆ ئەۋەى لە ناۋى بېم • »

شاژن سىجر بازىكى نەقۇلا بۋو • شانەيەكى ژە ھراۋى درۋست
كرد • خۆى كرده پىرە ژىنىكى ئاسايى • رۆىشت • حەفت چىاى
پرى تا گەىشتە مالى حەفت كورته بالآ كە • لە دەرگى داۋ ھاۋارى
كرد : « دى ۋەره شتى چاك ، ھەرزانۋ تالان ! »

بەفرىن سەرى ھەلكىشاۋ گوتى : « بېرۆ بەم لاۋە ، مەن دەرگا
لە كەس ناكەمەۋە • »

پىرەژن شانەيەكى دەزھىناۋ بۆى راگرتۋ گوتى : « ھەر ھىچ
نەبى تەماشايەكى ئەم شانە جۋانەيە بكە • • • بەفرىن زۆرى كەيف

پئی هات • له خشته چوو • دەرگای کردهوه • که مامله تیان کرد ،
پیره ژن گوتی : « ئیستا ، من جاریک سهرت پئی دادینم ! »

به فرینی سهر به ههش هیچ گومانی لئی نه کرد • ههر هینده
پیره ژن شهی له پرچی کچه دا • زه هره که کاری کردو کچه پئی
ههست و خوست بهر بووه • پیره ژن گوتی : « تو له هه موو کهس
جوانتری !! ده بیخو ، دهی ؟! » رویشت •

باش بوو بهر بهری ئیواره بوو • ههفت کورته بالا که هاتهوه ،
که دیتیان به فرین وه ک مردوو را کشاوه یه کسه ر گومانیان چوه
سهر باوه ژنه بهد کاره کهی • له شیان پشکنی ، شانه زه هراوی یه که یان
دۆزی یهوه ، دهریان هینا ، به فرین هاتهوه هوشن خوی و چسپ
به سهر هاتوو هه مووی بوو گیرانهوه •

کورته بالا کان دیسان پئی یان گوت ئاگاداری خۆت به ، دەرگا له کهس
مه کهوه •

له ولادهش شازن که گه یشتهوه جئی چوه بهر ئاوینه و
گوتی :

ئاوینه ، ئاوینهی سهر دیوار !
کئی له هه موو کهس جوانتره ؟
ئه ویش وه ک جاری پئشووه وه لامی دایه وه •

شاژن ، لیره ، تو له هه موو کهس جوانتری
بهلام بهفرین له ناو زورگ و دارستانی سهوز
له مالی حهفت کورته بالآ خوی شار دوتوه .
شاژن ، نهو له توش جوانتره .

که بیستی ئاوینه قسهی وا ده کات ، له حهیفان له رزی گرت و
هاواری کرد : « نه گهر ژیانی خوشم له سهر دانایی ، ده بی نهو
کچه تیه له ناو بهم »

چوه ژووریک و سیونکی ژه هراوی دروست کرد . له ده ره وه
ژور جوان بوو . لایه کی سوورو لایه کی زهره بوو . هه که سی
چاوی بی بکه وتایه حهزی ده چوی ، بهلام هه که سی بیخواردایه
بی شک ده مرد .

که سیوه که ناماده بوو شاژن روی خوی بو یاغ کرد ، بهرگی
ژنه لادی بی یانی کرده بهر ، رویشته . حهفت چیا ببری گه یشته
مالی حهفت کورته بالآ که . له ده رگای دا ، بهفرین سه ری له
په نجه ره ده ره یئاو گوتی : « ده رگا له کهس ناکه مه وه ، حهفت
کورته بالآ لی یان قه ده غه کردووم . »

ژنه گوتی : « بو من هه ریه که ، ئیستا سیوه کانم ساغ ده که مه وه ،
ده ها سیونکت بده می . »

به فرین گوتی : « نه خیر ، نامه وی ، ناویرم هیچ شتیک
و در بگرم . »

پیره زن گوتی : « ده ترسی زه هری تیدا بی ؟ ته ماشاکه سیوه که
ده که مه دوو کهرت ، لای سووره که بو توو لای زه زده کهش بو
من . »

سیوه کهی به توین دروست کرد بوو . ته نیا لای سووره که
زه هری تیدا بوو . که به فرین دیتی پیره زن خوی که رتیکی خوارد ،
ته معنی تی کرد ، خوی پی نه گیرا ، دهستی دریز کردو که رته
سوورو زه هراوی به کهی و در گرت . هه ر هینده قه پالی ای دا به کنه ز
کهوت و مرده .

شازن سهرنجیکی پیسی لی دا . قاقا پیکه تی و گوتی : « سبی
وهک به فر ، سوور وهک ، خوین ، رهش وهک عه به نووس ، نه مجاره
کورت به بالا کان ناتوانن زیندووت بکه نه وه . ، رویشته ، که چوه وه
مالی له ناوینه ی پرسی :

ناوینه ، ناوینه ی سهر دیوار !
کی له هه موو کهس جوانتره ؟

ناوینه وه لامی دایه وه :
« شازن ، تو له هه موو کهس جوانتری . »

بەمەوە شازن دلی داگەوت •
ئىتوارى كە كورتەبالاكان ھاتەوہ ، تەماشادە كەن بەفرین
مردودو لەسەر زەوی راكشاوہ • ھەلیان گرتەوہ • لەشیان پىسكى
بەلكو شتىكى زەھراوى بدۆزنەوہ ، قەیتانى ملان شل كردهوہ ،
پرچیان داھینا ، بە ئاوو شەراپیان شووشت ، بى ھوودە بوو •
بەفرین مرد بوو ، زیندوو نەبووہوہ •

لەسەر تاتەشوریان داناو ھەر ھەفت لە دەورى دانىشتن و سى
رۆژ بۆى گریان • بە تەمابوون بىتێرن ، بەلام بە دیمەن دەتگوت
زیندوہ ، كۆلمەى سوور بوون ، گوتیان : « ناکرى ئەم كچە جوانە
بەخەینە ناو زەوی تارىكەوہ • » تابووتىكى شووشەیان بۆ دروست
کرد تا تیدا دیار بى • بەفرینیان لەناو داناو ناویان بە زىرى لەسەر
نووسى و نووسیان ئەمە كچە پاشایە • تابوتەكەیان برد ، لە سەر
چىایەکیان دانا ، ھەر دەمى یەكێك بە دیارى یەوہ دەووستاوتوہتى
لێ دەگرت • ھەتا تەيرو توایش ھاتە تازى یەى • یەكەم جار
كوندەبوو ، ئىنجا قەلەرەش و پاشان كۆترەبارىكە •
بەفرین عەيامەكى زۆر لە تابووتەكەدا مایەوہ ، دەتگوت
خەوتوہ •

رۆژنیکیان شازادەى ئەم وولاتە ھاتە ناو دارستانەكە و چوہ

مائی کورته بالا کان بو ئه ودى شه و له لايان بمينيته وده • له سهر چيا كه دا
چاوى به تابووته كه كهوت كه به فرينى تيدا بووو نووسينه كهى
له سهر كرابوو • به كورته بالا كانى گوت : « ئه م تابووته م بده نى ،
هه رچى بتانه وئى ده تانده مئى ! »

كورته بالا كان گوتيان : « هه موو زيرى دونيامان بده يتى
نايده مين ! »

شازاده گوتى : « ده كه واته به ديارى پيم به خشن ، تازه بئى ديدارى
به فرين نازيم • »

شازاده تابووته كهى به شانى نو كه ران هه لگرت • له رينگادا
نو كه ره كان له كو لكه دارينك هه له نگو تن ، تابووته كه راهه ژا ،
له گه ل هه ژانه كه دا ئه و پارچه سيوه ژه هراوى يهى به فرين
خواردبووى له دهمى هاته ده رى ، پاش قه يرئى چاوى كرده وه ،
سه رقا بئى تابووته كهى لابرده ، و هه ستايه وه ، هاوارى كرد : « واى
خوايه ، له كو يم ؟ » شازاده وهخت بوو له خو شى يان په رده ركات ،
گوتى : « له گه ل منيت • » حال و مه سه لهى بو گيرايه وه و گوتى :
« تو م له هه موو مولكى دونيا خو شتر ده وئى • ده تبه مه كو شكى
شاهانهى باو كم و به ژنى من • »

به فرين بئى خو ش بوو • رازى بوو بچئى • له وئى

نامه نگیکی زور گه وره سازدرا • له دوو زردایکه بهد کاره کهی
به فرینشیان گیرایه وه • کاتی جلی جوانی کرده بهر چوه بهر
ناوینه که و گوتی :

ناوینه ، ناوینهی سهردیوار

کئی له هه موو کهس جوانتره ؟

ناوینه وه لآمی دایه وه :

« خانم ، تو لیره له هه موو کهس جوانتری !

به لآم شازنی تازه ، له توش جوانتره !

ژنه ی به دخو نه فره تیکی کیشا • هینده پهست و توورپه بوو

نه یزانی چی بکات • نارامی لی برآ ، به لآم ناچار بوو بچینه سهر

شایی و گووه ندو شازنی تازه بینیی • که چوو به فرینی ناسی یه وه •

له داخان و له ترسان له جیی خوی ووشک بوو •

قاپقابه کی اسنیان هینا ، له سهر ناگریان دانا ، سووریان کرده وه ،

به ماشه گرتیان و له پیش ژنه یان داناو زوریان لی کرد نه و قاپقابه

سوور بوه وانه له پی بکات و تا مرد هه لیان په پراند •

چورچه

هه بوو نه بوو ناشه وانیکى دست کورت هه بوو • کچیکى زور جوانى
هه بوو • ناشه وان ریى که وته خزمت پاشاو خوی به وه هه لکیشا
گوتى : « کچیکم هه یه ، کا ده پرینسى و ده یکاته زیپر • ، پاشا پى
گوت : « جى شادومانى یه • مادام کچه کت نه وه نده زیره که ،
به یانى بیهنه لام تاقى ده که مه وه بزانه شتى وای پى ده کرى • ،
کچه هاته خزمت پاشاو پاشا بردى یه زووریکى پر کا •
چه رخیكى رستن و خولخوله یه کى دایه و گوتى : « هه رتستا دست
به یش بکه ، تا به یانى نه گهر نه م کایه نه که یته زیپر له سهرت ده دهم • ،
دهر گای خشت له سهر کلید او به جى هیشت •
کچه ناشه وانى ههش به سهر دانیشت ، نه یزانی جى بکات و
چون خوی رزگار بکات • • ناخر چون کا ده بیته زیپر !! خه م و
جه خاری زور بوو ، دایه پر مه ی گریان • له و کاته دا یه که و راست
دهر گا کرایه وه کابرایه کى بچکوله هاته زووره و دو گوتى : « دوت
ناشه وان شه و باش ، نه وه بوچ ده گری ؟ » کچه وه لامى دایه وه : « چون

نه گريم ، پاشا له سهري كرددووم هم كايه بكمه زير و پيشم ناکړي .
كورتته بالا كه گوتی : « نه گهر من له بانيت بكم چيم پي ددهی ؟ »
كچه گوتی : « گهر دانهی خو مت ددهمی ! » كابر ا گهر دانه كهی
وه رگرت ، له بهر چه رخه كه دانېشت و گوراني چړی :

بسوورپی ، بسوورپی ، هه لكه وه .

بايده وه ، بايد وه .

بيكه زير .

ور وړ وړ سې جار سوړا . خولخوله كه پر بوو . به كينكي
تری خسته سهرو وړ وړ وړ سې جاري بادا ته ویش پر بوو . تا
به يانی هموو كاكهی رست و خولخوله كان تری زير بوون .

پاشا له گهل گهر دو گولي به يانی ، هات ، كه چاوی بهو هموو
زير كه كهوت واقی وړما ، خه نی بوو . به لام چاوی برسی تر بوو ،
كچه ناشه وانی برده ژوورينكي گه وره تری پر كاو گوتی نه گهر
ده تهوی له سهرت نه دري ده بی ته مشه و هم هموو كايه بریسی .

كچه وهخت بوو ببوورپته وه ، سهري له گهل نزرگان هه لده قه نا
دوباره ده رگا كرايه وه ، كابر ای بچكو له هات و گوتی : « نه گهر
كايه كهت بو بكمه زير چيم پي ددهی ؟ » كچه گوتی : « نه نقهی
په نجهم » كابر ای بچكو له ته لقه كهی وه رگرت . چه رخه كهی باداو

تا به یانی هموو کایه که ی کرده زیپری پرشنگذار •
پاشا که چاوی پی کهوت نه و نه ده که یف خوش بوو نه بیته ووه ،
به لام چاوی هر تیر نه بوو • کچه ی برده ژوورینکی گه وره تری پر
کاو گوتی : « ده بی نه مشه و نه م کایه ش بریسی ، نه گه ر کردت
باشه ، ده تکه مه شازنی خوم ، نه گه رنا سهرت هه لده کیشم • » پاشا
له دلی خوی دا گوتی : « با کچه ناشه و انیش بی ، له سهرانسه ری
دونیادا زنی وا ده و له مه ندم ده ست ناکه وی • »

کاتی کچه به تهنی له ژووره ووه مایه ووه دیسان کورته بالا که بو
جاری سی یه م هات و گوتی : « نه گه ر نه مجاره ش کایه که ت بو
بکه مه زیپر چیم پی ده ده ی ؟ » کچه وه لامی دایه ووه : « هیچ نه ماوه ،
پیدم • • کورته بالا که گوتی : « ده نا هه ریم بدی ، نه گه ر بوویته شازن
نوبه رت بو من بی • »

کچه بیری کرده ووه : « کئی ده زانی داخو نه م کاره سهر ده گری
یان نا » هیچ چاره ی نه بوو ، ئیدی گفتی به کورته بالا که دا نوبه ری
خوی بداتی و نه ویش کایه که ی بو کرده زیپر •

سبه ینی که پاشا هات و دیتی هموو شتیک به ناره زووی دلی
خویه تی ، کچه ی له خوی ماره کردو گواستی یه ووه •
به م جووره کچه ناشه وان بوو به شازن •

سأل وه رسووپرايه وه شازن مندالتيكى قشتى بوو . كورته بالاي
هر به خه ياليش دانده هات . له هيكه وه كورته بالاي لئي پيدا بوو ،
گوتى : « شازن ، هه رئي چيت دابوو بيته بمده رئي . »

شازن هيكتيكى له خوي زانى . هه موو ساماني وولاته كه
له پيش دانا هر هينده جگه رگوشه كه نه بات به لام كورته بالاي كه
گوتى : « نه خير ، كورپه يه كي زيندوو به هه موو گهنجي دونيا
ناگورمه وه . »

شازن له هوپزنى گريانى دا ، پرايه وه به لكو سكي پي بسوتئي .
كابرا گوتى : « سي روژ مؤله ت ددهم . نه گه ر له م ماويه دا ناوي
منت زانى منداله كه ت لئي ناسيتم . »

شازن هم شه وه هه رچي ناويكي بيستوو به بير خوي هينايه وه ،
قاسيدي نارده ده شتو دهر ، له دورو نزيكه وه هه ر ناويكي هه بسوو
بويان هينا .

روژي پاشي كه كورته بالاي هات ، زنه ناوي بو ژمارد :
« كاسپار ، مليچوار ، بالته زار . . . » هه ر ناويكي ده زانى بوي گوت ،
به لام كابرا هه موو جاري ده يگوت « همه ناوي من ني يه . »

روژي دوهم شازن ناردي يه ولاته دراوسي كان بو نه وه ي له وي
ناوي بو بينن ، ناوي زور سه يرو سه مه رهي بو هات . ناوه كاسي .

بۆ كورتە بالا كە دەور كرده وە : « دەندە كورت ، لاقەمەر ،
بەنقادە . . . » بەلام كابرا ھەر دەيگوت : « ئەمە ناوی من نى يە . »

رۆزى سى يەم قاسىدىك ھاتە وە گوتى : « ھىچ ناوی نويم چنگ
نە كەوت ، بەلام لە قەراخ دارستانە كەدا ، خانوويە كى بچوو كىم لەسەر
شاخىكى بەرز دى ، ئاگرىكى لە پيش دەسووتا . كابرا يە كى بچكۆلە
لەديار ئاگرە كە ، لەسەر يەك لنگ ھەلدە پەرى و دەيگوت :

ئەمىرۆ ھەوير دە كەم ، نان دە كەم

بە يانى كۆرپەى شازن دىنم

لە خۆم خەنى كەس نازانى

ناوم (چورچە) يە .

شازن كە ئەم ناوہى بىست ، ئەوئەندە شادومان بوو ، باس

ناكرى .

باش نەختى كابراى بچكۆلە ھاتە ژوورە وەو گوتى : « شازن ،

ناوم چى يە ؟ »

شازن يە كسەر ناوی نە گوت ، يە كەمجار گوتى : « ناوت

كونرادە . »

كابرا گوتى : « نەء »

گوتى : « ناوت نىكۆلاسه »

گوتى : « نەء »

گوتی : « رنگه ناوت (چورچه) بی ، ،
کابرای بچکوله هاواری کرد : « شہیتان پیی گوتی ، شہیتان
پیی گوتی • « لہرکان پیی راستہی لہ زہوی کوتاو لاقی تیدا ختم
بوو ، بہ ہہردوو دستانش پیی چہپہی راتہ کاندو خوی کردہ دوو
بارچہ •

سئى پەراموۋچە

ھەبوو نەبوو پاشايەك ھەبوو • سئى كوپرى ھەبوو • يەكەم و
دوودم زۆر زيرەك و ھوشيار بوون ، بەلام سئى يەم زۆر سادە و
كەمدوو بوو ، ناويان نا بوو « ساويلكە » •

پاشا كەوتە سالانەو ، ويستى يەككىيان بىكاتە ميراتگرى خۆى ،
پئى گوتن : « بپۆن ، ئەوھى جوانترين مافوورم بۆ پەيدا بىكات تاجى
پاشايەتى دەئيمە سەر • » جا بۆ ئەوھى لئىيان نەبئتە مشت و مر •
ھەر سئى كوپرەكەى برده پئش كۆشك و سئى پەراموۋچەى ھئناو
پەراموۋچەكانى تئى ھەلداو گوتى : « ئەم پەراموۋچانە بۆ كىھە لاي
چوون ، ھەر كەسە بەلاى پەراموۋچەى خۆى دا بپروا • »

پەراموۋچەيەك چوھ لاي دەستە راست و يەكئى كەوتە لاي
دەستە چەپ كەچى ئەوھى سئى يەم بەرزبوەوھو لہ شوئن خۆى
كەوتەوھو سەر زەوى • براكان ، يەكئى رووى كرده لاي راستە و
يەكئى رووى كرده لاي چەپە ، بەلام (ساويلكە) ناچار مالە شوئنى
خۆى بىئىتەوھو چونكە پەراموۋچەكەى نەپروئىشتبوو •

(ساویلکه) به غه مگینی دانیشمت • له نساگاو له نزیك
به پرامووچه که ده رگایه کی سیحری کرایه وه • ساویلکه چوه ناوی،
قادر مه بوو ، له قادرمان چوه خواری • گه یشته ده رگایه کی تر • له
ده رگای دا • یه کئی له ژووره وه هاواری کرد :

کچه سه وزه ی بچکوله

هه لبه زه و دابه زه

بازی هه لده بهر ده رگا

بزانه نه وه کئی یه ؟

ده رگا کرایه وه • دیتی بو قیکی قورای زل له ناو کومه له
بو قیک دانیشتوو • بو قه زله که لئی پرسی : « ها ، چت ده وی ؟ »
کورپه وه لامی دایه وه : « جوانترین مافووری دونیام ده وی • »
بو قه قه له وه که بانگی بو قیکی بچوو کی کردو گوتی :

کچه سه وزه ی بچکوله

هه لبه زه و دابه زه

بازی هه لده نه م دیوو

سندووقه که م بو بینه !

بو قه بچوو که که سندووقه که ی هینا • بو قه زله که سندووقه که ی
کرده وه • مافووریکی لئی ده رهینا نه و منده جوان و نایاب بوو که س

لهم دونيايه داشتی وای نه چنیوه • دایه ساویلکه • (ساویلکه سوپاسی
کرد • به سدر قادرمان که وت و گه پرایه وه مالتی •
براکانی ساویلکه ، به گیل له ساویلکه ده گه یشتن ، وایسان
ده زانی هیچی دست ناکه وی • گوتیان : « بۆچ خوومان مانندوو
بکهین ! » تووشی یه کهم ژنه جوتیار هاتن یه که و ته شکه به پریسان
لی وه رگرت و هینایانه وه •

پاشا که چاوی به مافووره جوانه که ی ساویلکه که وت ، سدری
سورما • گوتی : « نه گهر به هه فان بی ، ده بی کورپی کچکه بکه مه
پاشا • »

دوو برای گه وره تری رازی نه بوون • به روکی باوکیان
به رنه دا ، گوتیان نه سته مه ساویلکه ی گه مژده بیته پاشا • ناچاریان
کرد ده رفه تیکی تریان بداتی •

پاشا گوتی : « نه وه ی جوانترین نه نگوسته لم بۆ بیتی ، ده یکه مه
میراتگری پاشایه تیم • » هه ر سنی کورپی برده ده ره وه ، وه کو جاری
پیشوو سنی په پرامووچه ی تی هه ل دا • په پرامووچه ی دوو برا گه وره که
به ره و راسته و چه په چوون که چی په پرامووچه ی (ساویلکه)
به رزبوه وه له نزیك ده رگای گورین که وته خواره وه •
ساویلکه چوه لای بوقی قه له وو گوتی هاتوووم جوانترین

نهنگوستيله دهوئى • بۆقه كه فرمانى دا سندووقه كه يان بۆهيتنا ،
نهنگوستيله يه كى گوهه ربه ندى لى ده رهيتنا ، نه و منده جوان بوو هيچ
زيرينگرئى لهم دونيا يه داستى و اى دروست نه كرده • دايه ساويلكه •

دوو برا كه ديسان گالته يان به ساويلكه هات بۆيه خويان ماندوو
نه كرد ، بزماريان له نهلقه ي عاره بانه يه ك كيشايه وه بۆ پاشايان هيتنا
به لام كه ساويلكه نهنگوستيله زيره كه ي له پيش پاشا دانا ، پاشا
گوتى : « وولاته كه م ده خمه زير فرمانى هم كوردم • • دوو
برا گوره كه جه جسيان له پاشا هه لگرت • پاشا ده رفته تى تى تى دان
گوتى نه وه ي جواترين ئافردت بينئى وولاته كه مى ده خمه زير
فرمانه وه • ديسان چوو سى په پرامووجه ي هه لدايه ئاسمان •
په پرامووجه كان وه كو جاره كانى پيشوو بلا بوونه وه •

ساويلكه چوو لاي بۆقه قه له وه كه و گوتى : « هاتووم ، جواترين
كچم دهوئى • • »

بۆقه كه گوتى : « ئيستا جواترين كچ به رده ست نى يه به لام بۆت
به يدا ده كه م • • »

شيلمىكى زهردى كلورى دايه وه كو عاره بانه شمش مشكى
لى به سترابوو • ساويلكه به كزى گوتى : « چى له مه بكه م ؟ » بۆق
گوتى : « بۆقىكى بچكو له ي بخه ره ناوو هيچى تر • • »

ساویلکه دهستی دریژ گرد ، له‌ناو بۆقه‌گان ترکو خوایی
یه‌کینکی گرت و خستی یه‌ناو شیلمه زه‌رده که • که بۆقه‌که گه‌یشته
ناو شیلمه که یه‌کسهر بوو به‌کچیکی جوان و نازدار • شیلمه‌کەش
بوو به‌عاره‌بانه ، شه‌ش مشکه‌کەش بوونه‌نەسپ • ماچیکی لنی کردو
هاژوای ، بۆ پاشای برد •

پاشدان براکانی هاتنه‌وه ، خۆیان ماندوو نه‌کردبوو ، یه‌که‌م کچه
جوتیاریان کهوتبوو به‌رده‌ست ، هینابوویان •
پاشا که کچه‌کانی دی ، گوتی : « وولاته‌که‌م بۆ کورپی
گچکه‌یه • »

دوو کورپه‌گه‌وره‌که به‌پرتو بۆله‌ی ناپه‌زایی گوتی پاشایان
که‌پ کرد ، گوتیان : « قایل نابین ساویلکه بیته‌پاشا • » کردیانه
هه‌راو هۆریا • به‌پاشایان گوت ، ئەلقه‌یه‌کی گه‌وره‌له‌زوری
هه‌لبواسه ، ژنی هه‌ر کاممان توانی به‌ناو ئەلقه‌که‌دا بازبدا با‌ئەو بیته
میراتگر • وایان ده‌زانی کچه‌جوتیار به‌هیزنو به‌ئاسمانی
له‌ناو ئەلقه‌که‌باز ده‌دهن ، به‌لام کچه‌جوانه‌که‌ی ساویلکه نازیمۆکه‌و
سه‌ری تی‌ده‌چی •

پاشا پیشنیاره‌که‌ی قبول کرد • دوو کچه‌جوتیاره‌که به‌ناو
ئەلقه‌که‌دا بازیان دا ، به‌لام له‌به‌ر ئەوه‌ی قه‌له‌و بوون ، به‌ربوونه‌وه‌و

دەست و پىيان شكا • گەچى كىژە گەى ساويلگە ھىتابووى وەك
مامز ، سووك سووك بەناو ئەلقە كەدا بازى دەدا •

بەم جوۆرە ئىشە كە يەك لا بوو •

ساويلگە تانجى پاشايەتى نايە سەرو ماوہ يەكى زوۆر بە زيرەكى

• ھوكمى گىرا •

بەم جوۆرە ئىشە كە يەك لا بوو •
ساويلگە تانجى پاشايەتى نايە سەرو ماوہ يەكى زوۆر بە زيرەكى
ھوكمى گىرا •

کابرای فیلباز و مامۆستاکهی

هه‌بوو نه‌بوو کابرایه‌ک هه‌بوو ناوی (جۆن) بوو • کورپنکی
هه‌بوو ، ویستی فیره پیشه‌یه‌کی بکات • چوه کلیسه ، له قه‌شه‌ی
پرسی چ پیشه‌یه‌ک زۆر باشه ؟ لهو کاته‌دا ئه‌و بنووسه‌ی له نزیك
هه‌زبه‌حه‌وه راوه‌ستا بوو ، هاواری کرد : « دزی ، فیلبازی • »

کابرا که ئه‌م قسانه‌ی بیست ، گه‌پرایه‌وه به کورپه‌که‌ی گوت ،
پۆیسته فیره فیلبازی بی ، قه‌شه‌ی وای فهرموه • باوک و کورپ بۆی
ده‌رچوون ، تووشی هه‌ر که‌سی بون لی‌یان پرسی داخۆ فیلبازه‌یان
نا ؟ رۆژ ئاوا بوو گه‌یشتنه دارستانیکی گه‌وره ، کۆلیتکی به‌چوو کیان
دی ، پیره‌ژنکی تیدا بوو •

جۆن گوتی : « پیره‌ژن که‌س ناناسی دزینکی به‌وه‌ج بی ؟ »
پیره‌ژن گوتی : « ئه‌گه‌ر ده‌تانه‌وی فیری دزی بن لیره‌فیر بن ،
کورپی من سه‌روه‌ستای دزانه • »

جۆن داوای له کورپی پیره‌ژنی کرد ، کورپه‌که‌ی چاک فیری دزی وو
فیلبازی بکات • مامۆستای دزان گوتی : « زۆر باشی فیره‌ده‌که‌م ،

تۆ بېرۇ ، دواى سالتىكى تر ودرهوه ، ئەگەر كوپرى خۆت ناسى يەوه
ھىچ كرىت لى ودرناگرم ، ئەگەر نەشتناسى يەوه دەبىى دوو سەد
دینارم بەدەيتى * .

جۆن كوپرە كەى بەجى ھىشت و گەپرايەوه . كوپرە تەواو فىرى
دزى و فىلبازى بوو . سالتىكى پى چوو ، باو كە زۆر پەرۇش بوو
دەترسا نەوهك كوپرە كەى نەناسىتەوه . لە خەفەتان لۆزلۆژ بە كزو
كوپرى بە پىگادا دەپۇشست ، تووشى كورتەبالايەك ھات ،
كورتەبالا كە پىى گوت : « ھا ، كابر اچ خىرتە ؟ دەلىى دەردت
گرانە ؟ »

جۆن گوتى : « ھەر مەپرسە . سالتىك پىش ئىستا كوپرە كەم
دايە دەست سەرۋەستى دزان ، رىك كەوتىن بە سالتىك كوپرە كەم
فىرى دزى و فىلبازى بىكات ، ئەگەر ئەو كاتە كوپرى خۆم ناسى يەوه
ھىچى نەدەمى ، ئەگەر نەشمناسى يەوه دوو سەد دىنارى بەدەمى *
ئىستا ئەوه سالە كە تەواو بوو ، دەترسم نەوهك كوپرە كەم نەناسمەوه ،
ئەو پارە ئەستوورە لە كوى بىتم ؟ »

كورتە بالا كە گوتى : ترىانە نانىك بەو لە زىر كلاورۇژنە
بوۋەستە . سەبەتەيەك بە كارىتەوه ھەلواسراوہ ، تەيرەك سەرى
لى دەردىنى ، ئەو تەيرە كوپرى تۆيە * .

(چون) چوو تريانه نانئىكى رهشى برده ژير سه به ته كه ،
ته يريكي بچووك سهري دهرهينا • گوتى : « كورم ، نهوه توى ؟ ،
كورپه زور شادومانو كه يفخوش بوو كه باوكى ناسى يهوه •
بهلام سهروه ستاي دزان توورپه بوو ، گوتى : « سيحرباز پى يان
گوتوى ، نه گه رنا چون ده ناسى يهوه ؟ »

كورپه كه گوتى : بابيه ، با برؤين • « بابو كورپه به ره و مال
بوونهوه • له ريگادا ديتيان عاره بانه يه كه هات • كورپه كه به باوكى
گوت :

« بابيه ، هه نو كه خوم ده كه مه تاژى يه كى گه وره ي بوره چره ،
بمفرؤشه و پاره يه كى باشم پى وه ربگره • »

كابراى ناو عاره بانه كه هات و گه يشته راسته وان گوتى :
« كابرا ، تاژى يه كه ت نافرؤشى ؟ » چون گوتى : « با • »
— به چهندي ؟

+ سى (۳۰) دينار !

— پاره يه كى زوره ، بهلام تاژى يه كه ت جوانه ، هه ده يكريم •
كابرا تاژى كبرى و خستى يه ناو عاره بانه كه ، هاژواي ، نه ختى
دوور كه وتبهوه • تاژى خوى له په نجه ره فرى دايه دهره وه و بووه
كورپى جازو گه يشته وه باوكى و گه پانه وه مالى •

رۆژی دووم ، له شاری دراوسێیان بازار گهرم بوو . کورپه به باوکی گوت : « بابه ، من خۆم ده کهمه ئهسیکی جوان ، بمفرۆشه ، بهلام که منت فرۆشت ههوساره کهم لهسهر دابکه یه نه کو نابمهوه بنیادهم . »

باوک ئهسپه کهی برده بازار . سهروهستای دزان هات ئهسپه کهی به (۱۰۰) سهه دینار کړی . باوکه له بیرى کرد ههوساره کهی لهسهرى بکاتهوه .

سهروهستای دزان ئهسپه کهی بردهوه له تهویله بهستی یهوه . کاره کهر چوو ئالیکى بدا ، پێی له کۆسپه ی دەرگا برده ژوورهوه ، ئهسپ گوتی : « کچه که ، ههوسارم لهسهر بکهوه ، ههوسارم لهسهر بکهوه . »

کچه واقی وپما ، له شوین خۆی چهقی ، گوتی :

« ئهیهرۆ ، قهت کهسی ، ئهسپیش قسان ده کا . »

ههوساره کهی لهسهر کردهوه . ئهسپه که بوو به چۆله کهو فری له دەرگا چوه دهرهوه . سهروهستای دزانیش خۆی کرده چۆله کهو بهری دا دوی . تیک ههلهنگوتن ، تهپران و هیشکانیان کرد ، مامۆستا دۆپاندى . خزایه ناو ئاو و بوه ماسی ، کورپه کهش بوه ماسی . دیسان تهپران و هیشکانیان کرد ، ههر ووستا دۆپاندى .

نه مجاره و دستا خوی کرده که له باب ، کوره که خوی کرده زبوی و
قه پالی له سهری و دستا داو ملی لی کرده وه .

بهم جوره و دستای دزی و فیلبازی مردو تا نه مرورش ههر
مردووه .

دستی و دستای دزی و فیلبازی مردو تا نه مرورش ههر
مردووه .
دستی و دستای دزی و فیلبازی مردو تا نه مرورش ههر
مردووه .
دستی و دستای دزی و فیلبازی مردو تا نه مرورش ههر
مردووه .
دستی و دستای دزی و فیلبازی مردو تا نه مرورش ههر
مردووه .
دستی و دستای دزی و فیلبازی مردو تا نه مرورش ههر
مردووه .

دستی و دستای دزی و فیلبازی مردو تا نه مرورش ههر
مردووه .
دستی و دستای دزی و فیلبازی مردو تا نه مرورش ههر
مردووه .
دستی و دستای دزی و فیلبازی مردو تا نه مرورش ههر
مردووه .
دستی و دستای دزی و فیلبازی مردو تا نه مرورش ههر
مردووه .
دستی و دستای دزی و فیلبازی مردو تا نه مرورش ههر
مردووه .
دستی و دستای دزی و فیلبازی مردو تا نه مرورش ههر
مردووه .

وورچ و کوکوختی

هاوین بوو • گورگ و وورچ پیکه وه له دارستانیک دا پیاسه یان ده کرد • وورچ گوئی له نهغمه و ئاوازی خوئی بالنده یه ک بوو • به گورگی گوت : « برا ، شه وه چ بالنده یه که هینده به خوئی ده خوینی ؟ ، گورگ وه لآمی دایه وه : « شه شای هه موو بالنده ، ده بی کړنوشی بو بهری • « بالنده که کوکوختی بوو •

وورچ گوئی : مادام پاشایه ، چه ده کهم کوشکی شاهانه ی بینم ، پیم پیشان ناده ی ؟ « گورگ گوئی : « وا به ئاسانی نابیی ، راوهسته تا شازن دیته وه • «

پاش نهختی شازن هاته وه ، هه ندی خواردنی به ده نوو که وه بوو • ئینجا پاشا هاته وه • هه ردوو کیان بیچوه کانیاں خوراک دا • وورچ له زگ بوو لی یان بیچته ژووره وه ، به لآم گورگ شاقه لی چاکه تی گرت و کیشایه وه دواوه و گوئی : « نه که ی ، راوهسته تا پاشا و شازن ده پوون ، ئینجا • «

کونه هیلانه که یان به نیشان کرد • به لام و وورچ دلای دانه که وت •
خوی بی نه گیرا ، زوو گه پرایه وه • پاشاو شازن تازه رویشتبوون •
سه ری له زووره وه هه لکیشا ، پینج شمش ساقه ته سوره ی له ناو
هیلانه که دا دی ، هاواری کرد : « نه مه یه کوشکی شاهانه !! به
چه لاو بی ! نه مه کونیکي ته نگ و تازیکه ، ئیوه ش سازاده نین ،
بیژین ! »

بیچوه کوکوختی یه کان که نه مه یان بیست تووپه بوون • له
داخان که وته جریوه جریو : « نه خیر ، ئیمه بیژی نین • دایک و
باوکمان داوین پاکن • نه ی وورچ ، ده بی سزای نه م جوینانه
بخوی • • »

وورچ ترسا ، رایکرده لای لانه که ی خوی ، به لام فهرخه
کوکوختی یه کان له هات و هاواری خویمان نه که وتن •

که دایک و باوکیان هاتنه وه و خوراکیان بو هینان ، بیچوه کان
مانیان گرت و گوتیان : « نه گهر له برسان بشمرین لاقه میشوو له یه کتان
لی و درناگرین تا پیمان نه لین داخو ئیمه جگهر گوشه ی ئیوه یین ، یان
نا ؟ تازه وورچ هاتبوو ، ده یگوت ئیوه زولن • • »

پاشا گوتی : « هیور بنه وه ، وورچ سزای خوی وه رده گری • • »
پاشاو شازن له شه ققه ی بالیان داو چوونه لانه ی وورچه که و

گوتوه؟ ده بی سزای خۆت وه ربگری • «
بانگیان کرد: « پیره ی بۆر بۆر کەر ، نه وه بۆ قسه ت به بیچوه کانمان
بر یاریان دا له گه ل وورچه که به شه پ بێن • وورچ هه موو
چوار پێ یه کانی دارستانی له خۆ خپ کرده وه : گا ، مانگا ، ما کەر ،
مامز ، و هه موو گیاندار ئیکی تر • کوکوختیش هه موو تهیری
ئاسمانیان کۆ کرده وه • بگره ته پۆو مه گه سو و زه نگه سووره و
زه ر گه ته و هه نگ و مێشیشیان بانگ کرد •

هیشتا ته پل و که پنه نای شه پ لی نه درابوو ، کوکوختی خه فیه ی
نارده ناو دوژمنان بزانی سهر کرده یان کێ یه و ته گیریان چی یه ؟
پیشکه له هه موویان که مو تر بوو ، فری ، چوه دارستانه که ، خۆی
گه یانده ناو له شکری دوژمن ، خۆی له په نا دار ئیک مه لاس دا • دیتی
وورچ له ناو له شکره که وه ستا بوو ، بانگی کرده ریوی و گوتی :
« ریوی ، تو له هه موو گیاندار ئیک فیلبازتری ، خۆت به سهر له شکرو
پشمان که وه • »

ریوی گوتی : « باشه ، به لام نیشانه مان چی بی ؟ ، که س قولماتی
له دم نه هاته ده ری ، جا ریوی هه ر به خۆی هه لی دایه و گوتی :
« کلکم زۆر توندو پۆله ، ده لی ی سووره په ره ، که کلکم قیت کرده وه
دیاره ئیش باش ده پروا و لی ده ن مه ترسن ، نه گه ر کلکم شو پ

کرده ووه ، دیاره مه ترسی یهك له گۆرپئی دا هه یه ، پر به پئی راکهن . ،
پیشکه ، که ئه مه ی بیست فری و چوو هه مووی وردوباریك بو
• کوکوختی گیرایه ووه •

له گه ل گه ردو گۆلی به یان دا شه پر دهستی پئی کرد ، هه موو
گیاندارو چوار پئی کان به هه راو هۆریاو راکردن هاتن ، زه وی یان له ژبر
پیدا ده هه ژا • کوکوختیش به خۆو به له شکره ووه به وورشه وورشینی
• ترسناکه ووه هات •

له یهك چوونه پیش • کوکوختی زهنگه سووره ی ناره
خواره ووه ، گوتی برۆ بن کلکی ریوی و به هه موو هیزیکته ووه به
• کلکی یه ووه بده •

زهنگه سووره چو ، به ریوی وه دا ، ریوی ئیشای ، له هه ژمه تان
لنگی بهرز کرده ووه ، به لام دانی به جه رگی خۆی دا گرت و کلکی
دانه نه وانده • که جاری دوهم پئی وه دا کلکی شل بوو ، نهختی شوپ
بو ووه ، که جاری سئیم پئی وه دا توانای نه ما کلکی رابگری •
لوورانیدی و کلکی خسته ناو گه لانی و تئی ته قاند • که گیانداره کان
ئه مه یان دی ، وایان زانی له شکر شکاوه • په رته یان کردو هه رکه سه
• چوه ووه لانه که ی خۆی •

• بالنده کان بردی یانه ووه •

ئىنجا پاشا شازن گەرانەو لاي بېچوۋە كانيان و گوتيان :
« بېچوۋە كان ، مز گىستان بەدەينى ، شەرپە كەمان بىردەوۋە ، دەوجا
خەنى بن • تىر بىخون • »

بېچوۋە كان گوتيان : « ھىچ ناخوين ، تا وورچ خوى نەبەتە
بەردەمى ھىلانە كەمان و داواى لى بوردنمان لى بىكات و بەزمانى خوى
بلى كە ئىمە بېچوۋى راستەقىنەى ئىوۋىن و بىزى نىن • »

كوكوختى لە شەققەى بالى دا ، چوۋە بەردەرگەى كونى
وورچە كەو بانگى كرد : « ھۆ ، وورچى بۆر بۆر كەرە وەرە بچىن
تەوازۆ بۆ بېچوۋە كانمان بىخوازەوۋە ، نەوۋەك پەراسووت دەشكىنم • »

وورچ بە ترس و لەرزەوۋە چوۋە لاي ھىلانەى بېچوۋە كان و داواى
لى بوردنى لى كردن • بەمەوۋەش بېچوۋە كان ئوخەيان لە خويان كرد •
كەوتتەوۋە سەر خواردن و خواردئەوۋە ، تا شەو زىرنگايەوۋە بە كەيف و
سەيف رايانوارد •

شیلیم

هه بوو نه بوو ، دوو برا هه بوون • ههردووک سهرباز بوون •
یه کئی دهوله مند بوو ، نه وهی تر هزار بوو • هزاره که ، بو
نه وهی له نه بوونی رزگار بیی ، بهرگی سهربازی دا که ندو چوو بو
جوتیار • زهوی خوی کیلا ، شیلیمی تیدا چاند • شیلیمکی گورهی
لی شین بوو ، شیلیمه که هه رگوره بوو ، گوره بوو ، وای لی هات
بوو به شای شیلیمان ، شیلیمی وا گوره نه بوو ناشبی •

شیلیمه که عاره بانه یه کی پر ده کرد ، به دوو گایان نه با
رانده کشا • جوتیار نهیزانی چ لهم شیلیمه بکات • نه یده زانی ناخو
نیشانهی بهد به ختی یه ، یا سه ری به ختانی یه تی • نه نجام ، له دللی
خوی دا گوتی : « نه گهر به فروشتن بیی ، چ پاره یه کی وا ناکات ،
نه گهر بو خواردایش بیی نه وا شیلیمی بچووک زوره • وا چاکه به
دیاری بو پاشای بهم • »

شیلیمه که ی هاویشته ناو عاره بانه و دوو گای لی شه ته ک داو
بردی یه کو شک و سهرا په رده ی پاشاو پیشکشی کرد •

پاشا ، گه چاوی پی کھوت ، گوتی : « هه تهق چند سیره !
فت شتی وا سه یرم نه دیوه • نهمه له چ توویک پهیدا بوه • یان
خووبهخت تووشی هاتی ؟ » جوتیار گوتی : « نه خیر ، خووبهخت
تووشی نه هاتم • من سه ربازیکی دست کورت بووم • بهرگهی
نه بوونیم نه گرت • بهرگی سه ربازیم به داریوه کردو بوومه جوتیار •
برایه کم هه یه زور دهوله مهنده ، جه نابی پاشا ، تووش دیناسی •
بهلام نهن چونکه هیچم نی یه کس نامناسی • »

پاشا به زه بی پیدا هاته وهو گوتی : « لهن نه بوونی یه دهربازت
ده کم • دیاری یه کی وات خه لات ده کم ، وه کو برات دهوله مهنده
بی • »

پاشا نه وهنده ی زیرو و لاغو پاوان پی به خشی ، بوو به
دهوله مهندیکی نه ستوور ، سامانی برای له چاو هی نهو هیچ نه بوو •
کاتی برای گه وره زانی برا گچکه ی به تاقه شیلیمیک نهو هموو
سامانه ی دست که وتوه • به خلی پی برد • مرخی لی خوش کرد •
برپاری دا زیره گانه رهفتار بکات • هندی زیرو نه سپی هتاو
پشکه شی پاشای کرد بو نه وهی پاشا خه لاتیکی گه وره ی بکات •
له دلی خوی دا گوتی : مادام برام به تاقه شیلیمیک نهو هموو گه نجینه ی
پی برابی ، نه دی نهن بهم هموو شته نایابه ده بی چ گه نجینه یه کم
چنگ که وی ؟ »

باشا دیاری یه کانی وەرگرت و گوتی : « لہم شیلمه زیاتر هیج
شتی سہیرو ناوازه شک نابہم پیت بہخشم » .

ئیدی کابرا ناچار بوو شیلمه زلہ کدی خستہ ناو عارہ بانہو
گہ پرایہوہ . کہس نہ بوو رک و توورہیی خوئی بو ہہ لپریژی .
لہنکاوپرا خہ یالکی پیسی پەری یہ کہلہ . بریاری دا برای بہ کوشتن
بدا . ہندی پیاو کوژی بہ کری گرت . چوون بو سہ یان لی دانایہوہ .
خویشی چوہ لای برای و گوتی :

« برام ، گہ زجینہ یہ کی نہینی پی دەزانم . وەرہ بہ دووقۆلی
بچین دەری بئین و کہس نہزانم بہشی کہین » .

برای بی لیکدانہوہ بہ گہ لی کہوت . لہ رینگادا پیاو کوژہ کان
ہہ لیان کوتا سہری . قۆلبہ ستیان کرد . لہ درہ ختیکیان گری دا . لہو
کاتہ دا دەنگی گۆرانی و شرقی سہی . ئەسپک ہات . زہ لامہ کان
ترسان . سہری کابرایان خستہ ناو گونہ یہ ک و بہ چلیک دا
ہہ لیان واسی و خویشیان ہہ لاتن .

جوتیار بہ نیخہ نیخ کونکی لہ گونہ کہ کردو سہری
لی دەرہینا . ئەو دەنگی دەہات دەنگی قوتابی یہ ک بوو . گہنج بوو .
بہ سہیران لہ ناو دارستانہ کہ دا دە گہراو لہ خویشیان گۆرانی
دەچری . کہ جوتیار چاوی پی کہوت ، ہاواری کرد :

• به خیر بیی ، وه ختیکی باش هاتی • ،

قوتابی یه که سه یریکی ده ور و بهری خوی کرد کهس دیسار
نه بوو • گوتی : « کئی یه بانگم ده کا • ،

وه لام له پویهی دره ختیکه وه هات : « سهر هه لبره ، وام لیره ،
له ناو - گونیهی نه قل - دام • به ماوه یه کی کهم فیره زور شت بووم •
به قهده نو هه موو شتانه فیر بووم که له قوتابخانه دا خویندوو مه •
زوری نه ماوه هه موو زانستی دونیا فیر بسم • که هاتمه خواره وه وام
لی دی کهس له من ژیر و زانتر نه بیی • له نه ستیران ، جورج که کان ،
قومی ناو ده ریا ، تیمار کردنی برین ، سوودی گیاو گول ، بالنده کان ،
به ردو دار ، له هه موو شتیکی ده زانم • »

• تانه چیه ناو (گونیهی نه قل) نازانی چند شتی سه یری تیدایه •
قوتابی یه که سه ری له م قسانه سو پر ماو گوتی : « وه ختیکی باش
بیی راگه شتم • لی ناگه پریی نه ختی بیجمه ناو نه م گونیه یه • ، جوتیار ،
خوی گران کرد ، له ناو گونیه که وه وه لامی دایه وه : « نه گه
پاداشتیکم بیی بدهی لی ده گه پریم که منی بیته ناو نه م گونیه یه • به لام
ده بیی ساعتیک چاوه پری بکهی ، چونکه هیشتا هندی شت ماوه فیر
بسم • •

• قوتابی یه که نه ختی چاوه پریی کرد • نو قره ی لی هه لگیرا •

ئاخىر قوتابى يەو مەراقى زانستە ! پارايەوۋە ژوو ماۋەى بىدا بېچىتە

ناۋ گونىيە كە •

جوتيار بە منەت و خۆگران كوردنېشەوۋە گوتى : « مادام وايە ،

بەم پەتە گونىيە كە دابگرە خوارەوۋە تا بېمە دەرى ، جا خۆت وەرە

ناۋى •

قوتابى يە كە گەنىيە كەى هېنايە خوارى ، كوردى يەوۋە ، جوتيارى

بەرەللا كورد • چوۋە ناۋ گونىيە كەو گوتى : « خىرا ، زوو بەرزم

كەوۋە ! »

جوتيار گوتى : « راۋەستە ، وانابى • » سەرى گرتو

لنگە و قوۋچ خستى يە ناۋ گونىيە كەو گرىى داۋ گوتى : « كاكى برا ،

وەزعت چۆنە ! هەست دە كەى ئەقل و زانست بە سەردا برژى • ئەم

تاقى كوردنەوۋە يە سوودى هەيە ؟ هەر لەۋى بناآلە تا زىرە كتر دەبى •

ئىنجا سوارى ئەسپى قوتابى يە كە بوۋو ركبى لى داۋ تى تەقاند •

بەلام پاش سەعاتىك يە كىكى نارد ، قوتابى يە كەى داگر تە خوارەوۋە •

جۆرىندا و جۆرىنگەل

هەبوو نەبوو ، كەلاوہ كۆشكىك لە ناو جەرگەى دارستانىكى
چرپا هەبوو • پىرەژنىكى سىحرى بازى تىدا بوو • بە روژ ، خۆى
دەكرده پشيله يا كوندەبو • ئىوارانىش دەبوو پىرەژنى جاراز •
پىرەژن درپندەو دەعباو بالندەى دەستەمۆ دەگرد ، سەرى
دەبرىن • دەيكولاندن ، يا دەپىرژاندن • هەر كەسى لەو كۆشكە
نزىك ببايهو و سەد شاقاوى ببايه بپگاتى لە شوپىن خۆى دەچەقى و
رەق دەبوو ، تا پىرەژن بەرەللاى نەگردايه نەيدەتوانى بچوولتەو •
هەر كچىكى پاكىزە و داوین پاك بگەشتايه ئەو جغزە ، پىرەژن
دەيكردە تەيرو دەبخستە ناو قەفەزىكى شوول و قەفەزە كەى لە
زوورى دادەنا • ئەو كۆشكە نزىكەى حەفت هەزار قەفەزى تەبرى
بئوینەى تىدا هەبوو •

لەو وولاتەدا كچىكى زۆر جوان هەبوو ناوى (جۆرىندا) بوو •
لە هەموو كچىك جوانتر بوو • لەگەل كۆرىكى قۆزى (جۆرىنگەل)

ناو حەزىيان لە يەك دە گرد • پەيمانىيان دا بوو بۆ يە كتر بن • گە بوونە
دەزگيران زۆر شادومان بوون •

رۆژنيكيان بە پياسە چوونە ناو دارستانە كە بۆ ئەوێ رازى
دليان بۆ يە كدى هەلپژن • (جۆرينگەل) گوتى : « ووريا بە ، لە
كۆشكى پيرەژن نزيك نەبينەو • »

ئىوارە يە كى خۆش بوو • رۆژ تيشكى لە ناو درەختە كانەو • بۆ
ميرگى سەوزو دارستانى چر دەنارد • قومرى بە غەمگىنى دەيانخۆيند •
(جۆريندا) و (جۆرينگەل) وايان كرد هەلەتە بووين • رينگايان بزر
كردو • رۆژ نيوى ئاوا بوو ، نيوى ما بوو • (جۆرينگەل)
تەماشاي ناو نەمامە كانى كرد ، چاوى بە ديواره رماو • كانى كۆشكە كە
كەوت • هۆيىكى لە خۆى زانى • سامى لى نىشت •

(جۆريندا) گۆرانى دەچرى :

تەيرى بچكۆلەى گەردانە سوور !

خەم و خەفەت دەچرى

دەلى دەبى كۆتر بەرى

خەفەت دەچرى

جوك ، جوك ، جوك

(جۆرينگەل) تەماشاي (جۆريندا) ي كرد ، ديتى بۆتە بولبول

گۆرانى دەلى : (جوك ، جوك ، جوك) • كۆندە بۆيەكى چاوسوور
سى جار لە دەورى سوپاۋ سى جار قىراندى : قىر ،
قىر ، قىر •

(جۆرىنگەل) وەك بەردى رەق لەوى چەقى ، نە پىتى كرا
بگىرى ، نە بدوى ، نە دەست و پەلى بچوولتىنى •

رۆژ ئاۋا بوو • كۆندە بۆكە چوۋ ناۋ چغور دە • پىرە ژىكى
كوور لەۋلاۋە ھات ، پىرە ژن چ پىرە ژن ، رەنگ زەرد ، پىشت كۆم ،
چاۋ گەورە سوور ، كەپوۋ قەلانگى ، سەرى لووتى گە شىتەۋە
چەناگەى • بولبولە كەى گرت و بە بۆلە بۆل بەردى و گوتى :

ئەو بەندە يەش گىرا ،

چارە نووسى وا يە

لەوى بى ، لەوى بى •

سىجرە كە گرتى

ئەفسوۋنە كە گۆرى

ھى ، برۆ ، برۆ •

(جۆرىنگەل) نە يەدە تۋانى ، بدوى و بچوولتىنەۋە • بولبولە كە
چوۋ • پىرە ژن گە پايەۋدە بە دەنگىكى ، كەرخ گوتى :

« شەوباش ، زاخىل ، كە تريفەي مانگ بە قەفەز كەوت بەرى دە ،
پروا . »

(جۆرىنگەل) ئازاد بوو • بۇ پىرەژن چوۋ سەرچۆك و لىي
پارايەوۋە (جۆرىندا) يى بداتەوۋە • پىرەژن گوتى : بۇ خۆت برۆ ،
كچ دانەوۋە لىرە نى يە • كوپە ھاۋارى كرد ، گرىيا ، نووزايەوۋە ،
بەلام بى ھوودە بوو •

(جۆرىنگەل) رۆيشت • چوۋ گوندىكى بيانى • ماۋە يەك بوو
بە شوان • زۆر جار دەھات لە دەورى كۆشكە كە دەسووپرا بەلام
زۆر نزيك نەدە كەوتەوۋە •

شەۋىكىيان ، خەۋنى دى ، ۋاي زانى گولئىكى شىنى ۋەك
ئەستىرەي دۆزىوۋەتەوۋە ، گولە كە مروارى يەكى گەورەو جوانى
تېدا بوو • گولە كەي لى كردەوۋەو چوۋ كەلاۋە كۆشكى پىرەژنو
گولە كەي لە ھەر شىكدا سىجرە كەي شكا • ھەر بەو گولەش
(جۆرىندا) ي ۋەر گرتەوۋە •

بە يانى كە لەخەو را بوو • ھەموو گردو دۆلىك بۆ گولە كە
گەرا • ھەشت رۆژان گەپرا ھىچى نە كرد • رۆژى نۆيەم بە يانى
زوو گولئىكى شىنى ۋەك ئەستىرى دىتەوۋە ، دلۆپە خونائىكى ۋەك
مروارى لە ناۋەندى دا بوو •

گولہ کھی قرتاندو بردی و شہوی خستہ سہر روژو بہرہو
کوشکی پیرہژن رویشست ، سہد شاقاوی ما بگاتہ کوشکی و زیاتر
نزیک بوہوہ تہ ماشای کرد لہ جوولہ نہ کہوت • چوہ بہر دہرگا ،
گولہ کھی لہ دہرگا دا دہرگا بوہوہ • چوہ حہوشی ہستی
راگرت ، جریوی تہیرہ کانی ہاتہ بہرگویی • بہ دوو دہنگیان دا
چوہ ، چوہ ٹہو ژوورہی حہفت ہزار قہفہزی تیدا بوو ، پیرہژنیش
دانی دہدان •

پیرہژنی سیحرباز کہ چاوی بہ (جۆرینگہل) کہوت زور
توورہ بوو • تیخی راخوری بہلام (جۆرینگہل) گویی نہدایہ •
چوہ لہناو قہفہزہ کان گہرا • بہلام لہناو ٹہو سہدان ہزار قہفہزہ دا
چون (جۆریندا) دہناسیتہوہ !

پیرہژن بہ ہیمنی دہستی درپژ کرد ، قہفہزیکھی ہینا تہیریکھی
تیدا بوو • ہہلی گرت و چوہ لای دہرگا • (جۆرینگہل) بہ گورجی
خوی گہیانندی ، گولہ کھی لہ قہفہزہ کہو لہ پیرہژنہ کہ دا •

پیرہژن توانای نہما سیخ لہ کہس بکات و تہیرہ کہش بوہوہ
(جۆریندا) ی جاران ، لہ جارانشس جوانتر بوو • لہ گہل
(جۆرینگہل) باوہشیان تیک وہرینا •

(جۆرینگہل) ہہموو تہیرہ کانی کردہوہ کچو بہ خوو بہ
(جۆریندا) ، گہرانہوہو ژیانیکھی بہختہوہریان بردہ سہر •

گریتلی زیرهك

هه بوو نه بوو چیشتهك ريك هه بوو ، ناوی (گریتلی) بوو .
چه كهمی سووری له پی ده كردو كه ده چوه دهره وه خوی ده له نجان دو
له دلی خوی دا ده یگوت : « به راستی خانومانیت ! » كه ده گه پرایه وه ،
له خوشی یان شه پرایکی ده نوشی و له بهر شه وهی شه راب ئاره زووی
خواردن زور ده كات باسترین چیشتی لی ده ناو ده یخواردو ده یگوت :
« ده پی كابان خواردن تام بكا ، بزانی چونه ! »

روژنیکان ئاغاکهی پی یگوت : « گریتلی ، شه شه و میوانم
دی ، دوو مریشکمان بو ببرژینه به لام هه موو كابانه تی خوتی لی
سهر ف بکه . » گریتلی وه لامی دایه وه : « ئاغه ، به سهر چاوان ! »
ژنه دوو مریشکی كوشته وه ، ئاو و پرووتی كردن ،
هه لی کرووزاندن ، له شیشه ی دان ، به ره بهری ئیواری له سهر ئاگری
دانان ، بیانبرژینی . مریشکه کان سوور بوونه وه ، زووریان نه ما
بوو ئاماده بن ، میوان هه ره نه هات . گریتلی بانگی ئاغای كرد :
« نه گه ره میوانه كه ناپه ، با مریشکه کان له ئاگر دوور خه مه وه ، »

به لأم نهوئنده خووش و به تامن حهيفه يه كسه ر نه كه ويته سهريان .»

ئاغا گوتى : ئيستا خووم به غار ده چم ، ميوانه كه دينم ! ، كابزا روشت ، گريتل شيشه ي مريشكه كانى له سه ر ئاگر هينا يه خواري و گوتى : « زور له ديار ئاگر وه ستام ، تينووم ، كئى ده زانئى نهوانه كه ي دينه وه ، تا نهوان دينه وه ده چمه ژبرزه مينه كه و چوره شه رايك ده خوومه وه .» رايكرده خواري . پيكيكي كرد و گوتى : « گريتل ، به سه لامه تى گيانت !» قومىكى لئى دا ، ئينجا بيئى پئوه نا .»

گه پرايه وه ، مريشكه كانى خسته وه سه ر ئاگر ، به راوبشتنى كردن ، گوشته كه برزا ، تامى نهوئنده خووش بوو گريتل له سه ر خويه وه گوتى : « با تامى بكه م ، نه وه ك كه م و كورتى به كى هه بئى .» په نجه ي به گوشته كه دا هينا ، په نجه كه ي ليسته وه و گوتى :

واي ، مريشكى چهند پوخته و به تامن ، حهيفه راسته و خو نه خورين !!» رايكرده كن په نجه ره بزاني ئاغا هاته وه : كه س ديار نه بوو . گه پرايه وه لاي مريشكه كان و بيري كرده وه : « باليك وا خه ريكه بسووتئى ، وا چا كه لئى بكه مه وه و بيخوم .»

باله كه ي لئى كرده وه ، خواردى ، زور به تام بوو . له دلى خو ي دا گوتى : « ده بئى باله كه ي تر يش لئى بكه مه وه نه وه ك ئاغا هه ست ده كا شتيكى كه مه .»

دووبالە کە ی خوارد • چوو تەماشای کرد داخۆ ئاغا دیار
نی یە • هیچ دیار نەبوو • بیرئیکی سەیری بو هات ، گوتی :
« کئی دەزانئ ؟ رەنگە لە شوئینک گیرسابنەووە و هەر نەیدەووە • »

تانی لە خۆی دا و گوتی : « دە باشە ، دەی ، گرئتل ، خۆت
خەنی کە • مریشکینک کەرت بوە ، نەختئ شەراب بنۆشەو هەمووی
هەللووشە کە خواردت دلت دادە کەوئ • دیاری خوایە ، کەس
دەستی کەرەم و دیاری نەگیراوە تەووە • ، غاری دا ژیرزەمین ،
پئیکئیکی خواردەووە و هاتەووە مریشکئیکی تەواو خوارد • قلووفئ کردو
ئاغا هەر نەهاتەووە •

گرئتل سەیری مریشکە کە ی تری کرد ، مرخی لئ خۆش
کردو گوتی : « تۆش برۆ لای مریشکئ یە کەم • هەردوو کتان
پئیکەووە بن ، لە یەک دامە برئین • وا بزائەم قومئیکی تر بخۆمەووە ،
ئازارم نادا • • »

هەر رای کرد ، چوو نەختئیکی خواردەووە مریشکئ دوەمی
حەوالە ی کن مریشکئ یە کەم کرد • ئینجا ئاغا هاتەووە ، هاواری کرد •

« خئیراکە ، گرئتل ، میوان ئیستا دئ • • »

ئاغا تەماشای کرد ، میز رازاوە تەووە دەستی دایە چە قۆیە کئ
گەورە بو تەووە مریشکە کان شەق و پیل بکا ، خەریک بو بە

مهوره د تیزی ده کرد •
میوان هات به نه ده به وه له ده رگای دا • گریتل به را کردن
چوو بزانی کئی به ؟ که چاوی به میوانه که کهوت په نجهی خسته
سهر لیوی په وه گوئی : « ووس ، زوو خوت ده ربار که • بکه وی به
به رده سستی ناغا به فه تاروت ده چی • وایه ده عوه تی کردووی به لام
بو نه وه یه تی هه ردوو گویت برپی • گوئی راگره وا خه ریکه
چه قو تیز ده کا • »

میوان خپرری مهوره دو چه قوی که و ته بهر گوئی ، تا هیزی
تیدا بوو رایکرد • گریتل خوی گه یانده لای ناغا گوئی :

« وهی ، میوانیکی باشت ده عوهت کردوه ؟ »
« گریتل ، بو وا ده لیی ، مه به ستت چی به ؟ »
ژنه گوئی : « نه دی !! مریشکه کان له ناو له گه نی بوون ،
تی یان رووه ات و بردنی • »

ناغا گوئی : « نه مه نوکته یه کی خوشه ! »

زوری سوو له مریشکه کان بوه وه ، گوئی : « ده با ، هدر
هیچ نه بی ، یه کئی بو من بیلی ، شتیکی لی بخوم • »

که و ته دوو کابرا ، هو هو کابرا راو هسته • میوان خوی
له گووره نه برد ، ده تگوت له گه ل نه وی نی به • ناغا هلی کرده

غارئ ، چه قویشی هەر بهستهوه بوو ، گازی کرد : « ته نیا یه کئی ،
ته نیا یه کئی • مه بهستی ته نیا مریشکیک بوو ، میوان وا تئ گه یشت
ده لئ ته نیا گوئ یه کئی بداتئ •

ئیدی میوان وا پئی به غاره وه نا ده تگوت ئاگری له ژیر پيدا
کراوه ته وه • بو یه ش وا به تنگاوی هه لات تا هه ردوو گوئ یه کانی
به ساغو سه لامه تی بانه وه •

پیره سولتان

هه بوو نه بوو جوتیارنیک هه بوو • سه گیتی زور به ئەمەك و
دلسۆزی هه بوو ، ناوی سولتان بوو • سولتان پیر بوو • که ئەهی
له دەمدا نه مابوو • شتی پێ هه ئەهده گیرا •

روژنیکان جوتیاره که ، له گەل ژنه کهی دا له بهر ده رگهی
ماله وه وهستا بوو ، به ژنه کهی گوت :

« دەمهوی به یانی گوللهیهك له سولتان بدهم و بیکوژم ، هیچ
که لکی پتوه نه ماوه • »

ژنه زگی به سه گی وه فادار سووتاو گوتی :

« ئەم سه گه زۆری خزمهت کردووین • زور دلسۆزیش
بوو • نابێ چاکه ی له بیر بکهین ، پتویسته پاداشتی بدهینه وه و به
خێوی بکهین • »

کابرا گوتی : « چ ؟ چ ؟ ئەمه قسه ی قۆپه • سه گه که که لکی
له زاری دا نه ماوه • دز لێی ناترسین • با له کۆل خۆمانی بکهینه وه • »

راسته خزمه تی گردوین بهلام ئیمهش تهخسیریمان نه گردوه ،
خواردنی باشمان داوه تی • •

سهگی کلؤل له نزیك نهوانهوه وهرکهوتبوو ، خوی دابوه
به رۆژی ، گوئی له ههموو قسهکان بوو • زۆر پهستو پهشیو
بوو که بهیانی لهناوی دهبه ن • نهو سهگه گورگیکی براده ر بوو
ئێوارئ چوه ناو دارستان و هه ر چۆن بوو گورگی دۆزی بهوهو
باسی خوی بو کرد • گورگ گوتی :

« برام ، خه مت نه بی ، نه من له م تهنگانهیه رزگارت ده کهم •
سهی بهیانی زوو خاوه نه کهت به خۆو به ژنهوه ده چنه قهسه ری •
منداله کهشیان ده بهنو کهس له مالهوه نامینئ • که دهستیان سه
ئیش کرد منداله کهیان له بهر سیه ری تانۆکان داده نین • تو له کن
منداله که وهرکهوه ، وا پیشمان بده که ده تهوی پالی بکهی • لهو
کاته دا من له ناو دارستان دیمه دهرهوهو پر به منداله که ده کهم و
ده یفرینم تۆش بکهوه دووم و ههول بده منداله کهم لی بسینتهوه •
مینش به ره لالی ده کهم و تۆ بو دایک و باوکی بهوه ، با واتی بگن
تۆ رزگارت کردوه • جا خوشیان دهوی یت و لی ناگه پین پیویست
به هیچ بی •

پیلانه کهیان هینایه دی • که باو که دیتی گورگ کورپه کهی
بردو به ناو زهوی به که دا رای کرد ، کردی به هاوارو واوه یلا بهلام

گه پیره سولتان بوی هینایه وه ، بینه هاته وه بهرو دهستی به پستی
داهیناو گوتی : « سولتان ، تا دهرم مهنووتم ، نابئی یهك مسووت
نازاری بگاتی ، تا ماوی نانی منت له بران بی . » به ژنه کیشی
گوت :

« هه ر ئیستا برۆ ماله وه . کهمی نان و شیر بو پیره سولتان
ناماده که ، ناخر ددانی نه ماوه خواردنی رهقی پی ناخوری ! بالیفی
منیش له ناو نوینه کهم ده ربینه وه بو سولتانی بینه با سه ری وی بکا ،
بو نه و باشه : »

له و ساته وه به دوا وه هه موو شتیك به که یفی دلئ سولتان بوو .
چوئی بو یستایه وای بو ده بوو .

زوری به سه ردا نه چوو ، گورگ چوه سه ردانی سه گ و که
بینه ته گیره که یان سه ری گرتوه زور شادومان بوو . به سه گه که ی
گوت :

« برام نه و تو رزگار بووی ، به لام نه گه ره رفه تم بو
هه لکه وت و ویستم مه پریکی خاوه نه که ت بفرینم ئومیده وارم روو بو
لایه کی تر وه ربگیبری . »

سه گه که گوتی : « بیری وا مه که وه . نه من ناپاکی له گه ل
خاوه نه کهم ناکه م . به شتی وا رازی نابم . »
گورگ وای زانی به گالته وا ده لئ . شه و نیکیان هات مه پریک

بات به لّام سولتانی وه فادار جوتیاری له ته گیری گورگ ناگادار
کرده وه • جوتیار گورگی گرت و تاشل بوو قوندانی به قه لانگان
قوتی • گورگ له بهر زانو نازاری له شی هه لات و دهستی به لووره
لوور کردو به سه گه که ی گوت : « باشه باش ! خۆپری ، با بو تو وا
بی ، نه گهر نه مریم نه م درکعت له ژیر پی ده ردینم • »

به یانی گورگ به رازی نارده لای سه گک بو نه وه ی بیخته ناو
دارستانه که و تن به تن و روو به روو بو یه ک یینه ده ری •

پیره سولتان بیجگه له پشیله یه کی سی لاقی که سی نه دۆزی یه وه
پشتی بگری ، رویشتن له ریکادا پشیله ی به سته زمان له بهر نازاری
لاقی ده له نگی و کلکی بهرز ده کرده وه •

گورگ و براده ره که ی خویان ناماده کرد بوو ، به لّام که
چاویان به دوژمنه کانیاں که وت وای بو چون که کلکی قیت بو وه ی
پشیله که شمشیره • که پشیله ی کلؤل ده له نگی و به سی لاقان بازی
هه لده دا وایان زانی ، دادیته وه و به رد هه لده گریته وه تا
تی یان بگری •

هه ردوک ترسان ، چه په سان • به رازی مله وه ز چوه ناو ده وه نو
نه مامه کان • گورگیش بازیکی هاویشته و چوه سه ر بنه داریک •
سه گک و پشیله هاتن ، گه یشته جی ، که سینان نه دی ، سه ریان

سورما • به رازه که به تهواری خوئی نهشارد بوهوه ، گوئی به کی
دیار بوو • پشیله به ووشتی ته ماشای ثم لاو نهو لای کرد ،
به رازه که گوئی جولاندهوه ، پشیله وای زانی مشکه ، هه لی کوتایه
سهرو گه زهیه کی تیزی لی دا ، به رازه که بوپه یه کی ترسناکی
لی هه ستاو هاواری کرد :

« تاوانبازه که له سه ر ثم دره خته یه ، ثم دره خته ، •

سه گ و پشیله سه ریان هه لبری ، چاویان به گورگه که کهوت ،
گورگ له خوئی ته ریق بوهوه • هاته خواری و له گه ل سه گه که
ناشت بوهوه •

گورک و حەفت کارژۆله

هەبوو نەبوو ، پیرە بزنیك هەبوو • حەفت کارژۆله ی هەبوو •
زۆری خۆش دەویستن • روژیکیان ویستی بچیتە ناو دارستان و
هەندی خواردنیان بو بیتی • هەر حەفت کارژۆله ی بانگ کردە لای
خۆی و گوتی : « بێچوو شیرینە کانم ، ئەمن وا دەچمە دەرەووە ،
دەچمە ناو دارستان • ووریای خۆتان بن لە گورگ • ئەگەر یتە
ژوورەووە هەلتان دەدری ، پیست و مووتان لیک دە کاتەووە • بەدکارە ،
زۆر جار خۆی دە گوپی ، بەلام ئیووە بە دەنگی گرو لاقی رەشی
بیناسنەووە • • »

کارژۆله کان گوتیان : « دایە گیان ، زۆر ئاگاداری خۆمان
دەبن • خەمی ئیمەت نەبی • • »

داده بزنی بەسالا چوو قاراندی و بە دنیایی یەووە بوی دەرچوو •
پاش نەختی یەکی لە دەرگای داو گوتی :

« دەرگا بکەنەووە ، بێچوو ئازیزە کان ، دایکتان هاتەووە ، یەکەو
شتی جوانی بو هیناون • • » بەلام کارژۆله کان بە دەنگی گری یەووە

ناسیان گورگه ، قیزانديان : « دەرگا ناکهینهوه ، تۆ دایگی ئیمسه
نیت • دایکمان دهنگی ناسکه ، تۆ دهنگت گره ، تۆ گورگی • »

گورگه، رۆیشت ، چوه لای دوکانداریک ، پارچه تهباشیریکی
کری، خواردی، دهنگی نهرمو ناسک بوو • گه پرایهوه له دهرگهی
داو گوتی : « دهرگا بکه نهوه ، بیچوه نازیزه کان ، دایکتان هاتهوه ،
یه کهو شتی جوانی بو هیناون • » به لام گورگ چه پۆ که ره شه کانی
خسته سهر لئوی په نجه ره و بیچوه کان چاویان پی کهوت قیزانديان :
« دهرگا ناکهینهوه ، دایکمان پی رهش نی یه • تۆ پیت ره شه ، تۆ
گورگی • »

گورگ رای کرد ، خوی گه یانده لای نانهواو گوتی : « پیم
نازاری پی گه یشتوه ، نهختی هه ویرم بو لی بنی • ، نانهوا هه ویری
لی نا ، گورگ چوه لای ناشه وان و گوتی : « هندی ئاردم به پی
پی دابکه • » ناشه وان له دلی خوی دا گوتی : « گورگ ده یه وی
یه کیک ته فره بدا ، • بوی نه کرد • به لام گورگ گوتی : « نه گه ر
نه یکه ی ، هه لت ده درم • ، ناشه وان ترسا • چه پۆ که کانی به ئارد
سپی کرد • نه دی بنیادم ئاوايه ! • »

گورگی به دخوو بو جاری سی یه م چوه به رده رگاوه له دهرگای
داو گوتی : « دهرگا بکه نهوه ، بیچوه نازیزه کان ، دایکتان هاتهوه ،
یه کهو شتی جوانی بو هیناون ! »

کارژۆله ووردیله کان قیزاندیان : « جاری چرنوکی خۆتمان
پیشان بده ، تا بزاین دایکمانی یان نا »

گورگ چرنوکی له پهنجهره برده ژوورهوه • کارژۆله کان
چاویان پی کهوت دیتیان پی سی یه ، پی یان بر وا کرد • دەرگایان
کردهوه • گورگ لی یان به ژووری کهوت •

کارژۆله کان زه نده قیان چوو • ویستیان خویان وه شیرن • یه کتی
رایکرده بن میزو دوهم چوه ناو نوین و سی یه م خوی کوتایه ناوسۆبهو
چوارهم په نای برده بهر ناندین و پینجه م دولابی کرده په ناگاو شه شه م
دهستشوری به سه ر خوی داداو هه فته م چوه ناو قالکه سه عاتیک •

گورگ یه ک یه ک ده ری هیتان و شه شی قاووف کردن •
ئه وه ی ههره بچووک مایه وه که چوبوه ناو قالکه سه عاته که •

گورگ ئۆخزنی دلی دا که وت و لی دا رویشته ، چوو له ناو
میرگیتی سهوز ، له ژیر دره ختیگ لی را کشاو نووست •

دوای نه ختیگ پیره بز ن له دارستان هاته وه • ئای چاوی به چ
دیمه نیک کهوت !! دەرگه والا بوو • میزو کورسی و قه نه فه لنگه و
قووج کهوتبوون • دهستشور هه پرون به هه پرون بوو • لیفو
سه رین له ناو پیخهف دهره اتبوون • له بیچوه کانی گه پرا نه یدۆزینه وه •
یه ک یه ک به ناو بانگی کردن ، وه لام نه بوو • که گه یشته ناوی بیچوه

بچوو که که ده نگیکی باریک وه لامی دایه وه : « داده گیان ، نه وه تام ،
له ناو قالکه سه عات دام . »

بزن کارژولهی دهرهینا . کارژوله بوی گتپرایه وه چون گورگ
خوی گوپی و هات هه موو کارژوله کانی هه لوشی .
وای بزنه که به کول بو بیچوه کانی گریا !

له داخی که سه ری دلی خوی وه ده شتی کهوت ، کارژولهی
بچوو کیش چوه دووی . که گه یشتنه ناو میرگه سه وزه که ،
وایان کرد گورگ له زیر دره ختیک پالی داوه ته وه و له بهر برخ و
هوپی په لکه داره کان ده له رنه وه . بزنه که به وردی ته ماشای گورگی
کرد دیتی شتیک له ناو ورگی دا جوله و پر کیشی به تی . هاواری
کرد : « وای خوایه ، ده بی بیچوه کلۆله کانم ، که گورگ قووتی
داون ، هه ر زیندوو بن . »

کارژولهی نارده وه ، زوو مقهسو دهرزی و داو بیتی .

بزن وورگی گورگی به دکاری دپاندو که ده مه مقه سیک بری
کارژوله یه که سه ری دهرهینا ، نه ختیک تری بری هه ر شش یه که
له دوای یه که دهره پین . ساغ بوون ، هیچ نازاریان نه خوارد بوو ،
چونکه گورگی چلیس له په له پهلایان به ساغی قووتی دابوون .
دایکیان زور شادو به خته وه ر بوو ، کارژوله کان گریانه
باوه شو کهوته هه له که سه ما .

ئىنجا بزن گوتى : برون هندی بهردى گورونه بينن • تا
گورگ به ناگا نه هاتوه با وورگى پر بهرد بکهين • ،
کارزوله کان خيرا خيرا بهرديان کيشا • تا وورگى گورگ
گرتى بهرديان تيدا ناخنى و بز نه که به تهرده ستى دوورى يهوه •
گورگ ناگای له عمرى بزار نه بوو ، هبج جولهى نه کرد •
باشدان ، گورگ له خه و رابوو ، هستايه وه • بهرده کانى ناو
وورگى تينوئى يان بو هاورد ، چوه سدر بير نهختى ناو بخواته وه ،
له ريگادا بهرده کانى ناو وورگى به يهك ده کهوتن ، تهقه تهقيان
ده هات ، گورگ هاوارى کرد :

نه وه چى يه ، تهق تهق

به ئىسقانم ده که وئى

له وه ناكا کارزوله بئى

هدر ده ئىى بهردى زله •

گه پشته سدر بيره که ، داهاته وه ناو بخواته وه • بهرده کان
زوريان بو هئنا • رتهى برد ، کهوته ناو بيره که وه ره زىلى توپى •
کاتى حدفت کارزوله که نه مه يان دى ، به غار هاتن و قيرانديان :
« گورگ توپى ، گورگ توپى • »

له که يف خوشيان ، له دهورى بيره که له گهل دايکيان دايانه سته
شايى و تير تير هه لپه رين •

سى خورى پيس

هه بوو نه بوو كچيک هه بوو • نه و نه دى دايكى به به رى
داده كه وت قهت خورى نه ده پرست • دايكى لئى پر بوو ، روژنيكان
وهرى گه پرايه ، لئى دا ، قير و هاوارى كچه گه يشته دهره وه •
به ريكه وت له وساته دا شازن به بهر مالىان دا تى به پرى ، گوئى له
گريانه كه بوو • عاره بانه رى راگرت ، له ماله كه چوه ژوره وه • به
دايكى كچه رى گوت ، بوچ وا له كچه كه ت دهمى كه ده ننگى گريانى
بگاته كو لاني ؟ چى كردوه ؟ ژنه پئى شهرم بوو باسى زه غه لى كچه رى
بو بكات ، گوتى : « مهراقى خورى رسته ، ناتوانم خورى رستى
پئى تهرخ بكم • روژ تا ئيواره واز ناهيئى • منيش ده ست كورتم •
نه و هه موو خورى بهم پئى ناكړئى • »

شازن گوتى : « ده نا من زورم هه ز له خورى رسته ، نه و كاتهم
خوشه كه خزه رى خه پاتم له بن گوئى بئى • كچه كه ت بده من بيه مه
لاى خوم خورى پئى برپيسم • زورم خورى هه يه • تا هه ز ده كا سا
هه ر خورى برپيسى • »

ژنه زوړی پي خوش بوو • شازن کچه کهی برد • له ماله وه
بردی یه باله خانه و سې ژووری پیشان دا له عه رده وه تا ساینه پرې
خوری بزارده بوون • گوته : « فهرموو نم خوری یه م بو برپسه •
که لی بوو یته وه ، نه گهرچی کچه هه ژاریشیت ، له کورپه گچکهی
خومت ماره ده کهم • پیشه کهت ماره برینته • »

کچه له ترسان دلی داخورپا ، ناخر نم هموو خوری یه به م
نارسی ، نه گهر سې سه د سال بزی و روژ تا تیواری له بهری دابیشی
پي ته و او نابي •

که شازن به جی هیشت و به تنی مایه وه ، دایه پر مهی گریان •
سې روژ دهسته پاچه دانیشته ، له جی خوی نه جولایه وه • روژی
سې یه م شازن هات ، که دیتی هیچ نه پرسراوه واقی و پرما • به لام کچه
گوته : له خه می ماله وه دهستم نه یگرتوه نیش بکه م • شازن باوه پری
کرد • گوته : « قهیدی نی یه ، به یانی دهست پي بکه • »

کچه همدیسان به تنی مایه وه ، نه یزانی چی بکات • چوم
لای په نجره هه وایه که هه لکیشی • له دووره وه سې ژنی دی به ره و
رووی هاتن • یه کهم پي یه کی زور گوره و پان بوو • دوهم لچی
نه وه نده گوره بوو گه شنبوه چه ناگهی • سې یه م په نجره گوره ی
زور پان بوو • له نریک په نجره وه راوهستان • سهریان هه لبری •
به کچه پان گوت هه چ خزمه تیکت هه یه • ناماده یی •

کچه باسی گیر و گرتی خوی بو کردن • گوتیان باشه یارمه نیت
ده دین ، نه گهر له کانی زه ماودندت شهرت به نیه نه بی ، له
دوومان بگپریته وه ، به پووری خۆتمان دابنئی ، بمانه یته سه ر
خوانی خۆت ، به ماوه یه کی کم نهم هموو خوری یته بو
ده پرسین •

کچه وه لآمی دانه وه : « به سه رچاو ، فهرموون وه رنه ژووری ،
بکونه کار • »

سی ژنه بیگانه که هاتنه ژووره وه ، چوونه هۆده ی یه کم •
دانشتن و ده ستیان به رستن کرد • یه کئی داوی راده کیشاو میله که ی
داده گرت • یه کئی داوه که ی تهر ده کرد • یه کئی بای ده داو به
په نجه ی گوره له میزه که ی ده داو گلۆله یه کی توند ده که وتنه
خواره وه •

کچه لی نه گهرا سازن به ژنه بیانی یه کان بزانی ، ههر کاتی
بهاتایه کچه کۆمه له ماشه ریکی پیشان ده دا • سازن مه منوون بوو !
هۆده ی یه کم به تال بوو • چوونه دوهم • ته واویان کرد •
چوونه سی یه م • نه ویشیان ته واو کرد •

ئینجا مال ئاواپی یان کردو به کچه یان گوت : « به ئینه که ت له
په ر مه که ، به خته وه ر ده بی • »

شازن که زانی هۆده خۆری یه کان پسران و بوونه ته گۆله و
ماشهر ، کچهی له کورپی خۆی ماره کردو فرمانی دا زه ماوه ندیکی
خۆش بگێرن • زاواش زۆر شادومان بوو که ژنیکی وا ئیشکهر و
زیره کی بیی •

کچه گوتی : « ئەمن سێ پلکم ههیه • زۆر چاکه یان بو من
بوو • چهز ده کهم له دوویان بگێرمه وه ، بینه سههر زه ماوه ندیو
به شداری خۆشیم بکهنو نانم له گهڵ بخۆن • »
شازن و زاوا گوتیان : « ئاره زووی تویه ! »

که ئاههنگ و داوهت دهستی پێ کرد ، سێ ژنی ناشیرین هاتنه
ژووره وه • بووک گوتی : « به خیر بین پووره ئازیزه کانم ! »
زاوا گوتی : « په ککو ، ئەمانه بو وا ناشیرین ! »
چوو خۆی گه یانده لای پێ پانه کهو گوتی : « ییت بو وا پان
بوو ؟ »

ژنه وه لامی دایه وه : « زۆرم خه پراتی خوری رستن
پێ داگرتوه »

چوه لای ژنی دوه و گوتی : « ئەوه لچت بو وا شوپ بوته وه ؟ »
ژنه وه لامی دایه وه : « ئەوه ندهی داوه به نی پێ ته پر بکهم • »
چوه لای سێ یه م و لێی پرسی : « په نجه گه ورهت بو وا پان
بوو ؟ »

ژنه ولامی دایه وه : « زورم داو بهن باداوه ته وه بویه وا پان

بو • • »

شازاده به مه وه هوشیار بوه وه و گوتی :

« نابیی له مه و دووا ژنه نازیزه کم توختی خه پراتنی خوری رستن

بکه وی • • »

بهم جووره کچه هه تا هه تایه له خوری رستی ناخوش رزگار

بوو • • »

شاهه ها زه و پادشاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها

شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها

• • • • •

شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها

شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها

شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها

شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها

• • • • •

شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها

شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها

شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها و شاهه ها

برایه تی مشك و پشيله

پشيله يهك خۆي له گهڤ مشك كرده براده رو نه وهنده باسي
خۆشه ويستی و دۆستايه تی خۆي بۆ كرد تا مشك قایل بوو له گهڤي
بزی و پیکه وه بچنه کونجه خانوويه که وه •
پشيله گوتی : « ده بی زه خیره يهك بۆ زستان دابکه ين نه وهك
له برسان دهرين ، مشكه خنجیلانه که ، مه چوه هه موو شویتیک
نه وهك به ته له وه ده بی • »

ته گیره که یان گه یانده جی • ته نه که رویتکیان کری • به لام
نه یانزانی له کوئی دابین • دواي ورد کردنه وه یه کی زۆر پشيله
گوتی : « هیچ شوینی به قه د کلیسا باش نی یه ته نه که رونه که مانسی
لی دابین • کهس ناویری له وی شت بات • وا چاکه له وی له ژیر
ره قه ی دابین و تا زۆر پوستان پی نه بی ده ری نه هین • »

ته نه که رونه که یان برد ، له شویتیکی ته قه تیان دانا •
باش ماو ديهك پشيله چه زی چوه رونه که وه به مشکی گوت :
« مشكه خنجیلانه که ، ناموزا کهم کورپکی بو • داواي لی کردووم

بیم به مامانی • کورپه کهی سپی یه و پنتکی قاوه پی تیدایه • ده بی له
ناهنگی ناوانانی ناماده بیم • ریم بده ئه مرؤ بجمه دهره وه ، توش
خوت تاگات له ماله وه بی • »

مشک وه لآمی دایه وه : « باشه ، برؤ قهیدی نی یه ، ئه گهر
دهستکه و تیکی چه وریشته بوو یادم بکه وه • منیش حهزم له دلۆپه
شه پرابیکی سوورو ناهنگی ناولی نانه • »

بی شک پشیله راستی نه ده کرد • نه ئاموزای هه بوو ، نه
داوایشی لی کرا بوو بیته مامان • »

که رویشته یه کسه ر چه کلیسا ، خوی گه یانده ته نه که رونه که وه
لستی یه وه • تفری سه ره وه ی خوار دو به سه ر بانه کانی شاردا
گه پرایه وه ، له خوشی یان ئاره زووی ده کرد چه پوک له تهیری ئاسمان
گیر بکا • خوی له بهر روژ راکیشا ، که رونه که ی ده هاته وه بیر
چه پوکی خوی ده لسته وه • تا ئیواره خوی گنخاند • ئیواری
مشک پی گوته : « باش بوو به سه لامه تی هاتیه وه ! خوشته
رابوارد ، وانیه ؟ »

پشیله گوته : « تا بلئی خوش بوو • »

مشک گوته : « کورپه که یان ناو نا چی ؟ »

پشیله گوته : « ناویان نا - سه ری چوو - »

مشك هاوازی گزرد : « سهری چوو ، ناویکی چه بند سهری
ناوازیه • چما ناوی وا له خانه دانی ئیوه ههیه ؟ »

پشيله گوتی : « قهیدی چی ده کا ؟ خو له - گلمت دز -
خراپتر نی یه که له ناو خانه دانی ئیوه دا باوه • »

پاش ماوه یه کی کهم پشيله دیسان مگیزی ههستاو به مشکی
گوت : « ئەم چاکه یه م له گه ل بکه ، روژیکی تریش به ته تیا مال
به پریوه به ! دیسان داویان لی کردووم بجه مامان • له بهر ئه وه ی
کو ریه که ئه لقه یه کی سووری له مل دایه ، نانوونم داوا که یان روت
که مه وه • »

مشکی وه فادار رازی بوو • پشيله به په نا دیواره کانی شاردا
به ره و کیسا تووزه که ی به ست • چوه لای رونه که ونیوه ی لرف
کردو گوتی : « هیچ شتی له وه به تامتر نی یه که پیاو به ته نی شت
بخوا • »

که گه پرایه وه مشك لی ی پرسی : « ئه دی ئەم منداله یان نساو
نا چی ؟ »

پشيله گوتی : « ناویان نا نیوه ی چوو • »
« نیوه ی چوو ، ئه وه تو چ ده لی ی ؟ ناوی وام نه بیستوه •
گرهوت له گه ل ده کهم ، ناوی وا له هیچ فەر هه نگیك دانی یه • »

زۆرى بەسەردا نەچوۋ ، پشیلە دېسان تاسەى رونەكەى كۈردە .
ئاۋى زاىە دەم و گوتى : « چاكە سى جاره • ئەوا دېسان داوام
لى كراۋە بېمە مامان • كۆرپەى ئەم جاره زۆر رەشە • تەنیا
چرنوو كى سېى يە دەنا يەك مووى سېى نى يە • چەند سال جارنىك
شتى وا رىك دەكەۋى • ماۋەم بدە بچم ••• »

مشك گوتى : « سەرى چوو ، نېۋەى چوو ، ئاۋى ئەۋەندە
سەىرن دەمخەنە گومانو لىكدانەۋە • »

پشیلە گوتى : « تۆلە مألەۋە دانىشتوۋى ، بە فەرۋەى
بۆرەچرەۋ كلكى درىژتەۋە پالت داۋەتەۋە ، سەرت پر خەيالآتە ،
چونكە بە رۆژ دەرناچى • »

پشیلە رۆىشت • مشك مالى خاۋىن كۈردەۋە ، ھەلى بزاردو
رىكى خست • پشیلەى چلېس تەنەكە رونەكەى تەۋاۋ ھەلقۇراندو
لە دلى خۆى دا گوتى : « كەشتى ھەموۋى خورا پىاۋ دلى
دادەكەۋى • »

ھىندى خوارد پر بوۋ • تاشەۋ نەگەپراپەۋە •
مشك لىى پرسى : « مندالى سى يەمیان ناۋ ناچى ؟ »

پشیلە گوتى : « ۋەكو ناۋەكانى تر رات لى نى يە • ناۋىان نسا
(ھەموۋى چوو) • »

مشك ھاۋارى كۈرد : « ھەموۋى چوو ! ئەم ناۋە لە ھەۋۋىان

سهر شره • ناوی وام نه گه و توتته بهر چاو • ده بی - هدمووی چوو -

مانای چی بی بی ؟

سهری بادا ، خوی گرموله کردو نووست •

لهو روژوهه به دواوه کهس داوای له پشيله نه کرد بیته مامان

که زستان هات و شت قات بوو ، مشک زه خیره کهی هاتهوه یسادو

گوتی : « پشيله ، ههسته بچین نه و رونه بینین که پاشه که فتمان

کردوه له کلیسا داماناوه • ئیستا به که لکمان دئی • »

پشيله وه لآمی دایهوه : « به لئی ، به قهد نهوه به که لکمان دئی

که تو زمانی لووست له په نجهره ده ربینی • »

ملی ریگیان گرت • چوونه کلیسا • تهنه که رونه که له شوینی

خوی ما بوو به لآم به تال و حه تال بوو •

مشک گوتی :

« تو اهوو ! تازه زانیم چ بوه !؟ ئیستا بوم رون بووهوه • براده ری

دلسوزو راسته قینه وه کو تو ده بی ! که ده بوو یته مامان ، ده هاتی

رونت ده خوارد • یه که مجار سهری چوو ، ئینجا نیوهی چوو ،

پاشان ••• »

پشيله هاواری کرد : « زمانت بگره ، قسه یه کی ترت له دهم

بینه دەر ووه تۆش دهخۆم • •

مشکی بهسته زمان هیشتا ووشه ی « هه مووی چوو » ی به ته وای
له لێو نه ترازا بوو که پشله هه لمه تی بو بردو گرتی و

هه لی لووشی • •
ئاخ ! ئه مه یه دونیا • •

چارنکیان بهر گدروویهك و زیرینگریك بوونه هاوپی و
 رویشتن • ئیوارهیهك كه روژ له پهنا شاخانهوه ئاوا بوو • ئاوازیکی
 دووریان كه وته بهر گوئی • ئاوازه كه تا دههات بلندتر ده بوو •
 ئاوازه كه بیانی بوو بهلام ئه وهنده خوش بوو هه موو ماندوو بوونیکی
 له بیر بردنه وه • به ره و رووی ئاوازه كه چون •

خه لاتی خه تگی ووردیله

تازە مانگ هه لاتبوو كه گه یشتنه سه ر گردیك • ژنو
 پیاویکی زۆر له سه ر گرده كه گردی بوونه وه • دهستی یه کیان گرتبوو،
 ئه لقه یه کیان پیک هینا بوو • به شادی سوپیان ده خواردو
 هه لده پهرین و گۆرانیان ده گوت • ئه م گۆرانانی یه بوو كه دهنگی
 دههات •

پیره میردیك له ناو ئه لقه ی شایی که ران دانیشبوو ، له
 هه موویان که له گه تر بوو • کورته کینکی رهنگاله ی له بهر بوو •
 ردینی بۆزی به سه ر سنگی دا هاتبوه خواری •

دوو ریپواره که که چاویان بهم دیمه نه کهوت له شوینی
خویان تاسان • تهماشای شایی به که یان کرد • پیره میرد به ئیشارهت
پئی گوتن بچنه ناو ئهلقه که وه • خه لکه که که هه موو بنیاده می
ووردیله بوون به شادی ئهلقه یان کردوه • زیرینگره که پشتی
چه ماوه بوو، وه که قه مبوورانوا بوو پیاویتی ره شید بوو، ملی نا چوه
ناو ئهلقه که • بهر گدروو یه که مجار نه ختی ترساو سله می یه وه به لام
که بینی هه موو له خوئی دان ئه ویش زاتی چوه بهرو چوه ناوی •

ئهلقه که داخرا یه وه • خه لکه ووردیله که له گورانسی و
هه لپه رکئی و سه ما کردن نه کهوتن • پیره میرد که سیکاردیکی له بهر
که موری دهره ئینا ، سوی ، که تیزی کرد تهماشایه کی بنگانه کانی
کرد • ئه وان زراویان چوو به لام دهره فته تی را کردنیان نه بوو •
پیره میرد پری دایه زیرینگره که گرتی و به چاپوکی سه ری لووس
تاشی • سه ری بهر گدرووشی تاشی • ئینجا پیره میرد وه که براده ران
دهستی به سه ر شانی هه ر دوو کیان داهیتنا ، وه که ئه وه ی بلی چاکتان
کرد لی گه پان به بی کیشه و قه رقهش سه رتان بتاشم • ئه وانیش
سامیان ره وی یه وه • پیره میرد په نجه ی بو قومه ته ره ژوو یه که
دریژ کردو به ئیشارهت پئی گوتن برۆن گیرفانتانی لی پر که ن •
هه رچه نده سوودی ئه م ره ژوو یان نه ده زانی به لام قسه شیان
نه شکاند • پاشان ملی ریگای خویان گرتو رویشتن دالده یه که بو
ئه م شه وه بدۆزنه وه •

گه گه یشته دوئی سعات دوازده لئی داو گورانی یه که نرم
بووه ، به چاوترو کانتیک هموو شتی برپایه ووه کرده که به چۆلی
خۆی دایه بهر تریفه ی مانگه شهو •

دوو ریبواره که خانیکیان دیته ووه • له سهر پووش په لاشس
نووستن • کورته کیان به سهر خویان دا هه لکیشا • نه وهنده ماندوو
بوون له بیریان نه بوو ره ژوووه که به تال بکن • جا له بهر قورسایی
باره که به یانی زوو به خه بهر هاتن • دهستیان له گیرفانیان را کرد
دیتیان ره ژوو نی یه زیړه له گیرفانیان ، برپایان به چاوی خویان
نه کرد • سهرو ریشیشیان وه کو جاران پرو بوپ بووه ووه •

به م جوړه دهوله مهنده بوون به لام له بهر نه ووهی زیړینگره که
چاوچنۆک بوو گیرفانی شیش کوت کرد بوو بویه دوو هینده ی
به رگدرووه که دهوله مهنده بوو • پیاوی چاوچنۆک هه ر چهنده زوری
هه بی چاوی تیر نابی هه ر داوای پتر ده کا • زیړینگر به به رگدرووی
گوت با روژیککی تریش بمیننه ووه و ئیواری دیسان بچین باجه
زیړینکی تر له پیره میردی سهر کرده که وه ربگرین •

به رگدروو رازی نه بوو ، گوتی : « من بایی خۆم هه یه •
به به شی خۆم رازیم ده زگیرانه که م ده گوازمه ووه به خته وهر ده بم •
به لام بو خاتری دلی زیړینگر روژیککی تر له وئی مایه ووه •
ئیواری زیړینگر تیر که یه کی به سهر شانی دادا ، بو نه ووهی زوری

تی بکا ، چوه سهرگرده کهو چاوی به خه لکه ووردیله که کهوت
هه لده پهرین و گورانیاں ده کهوت • پیره میرده که وه کو جاری پیشوو
سهری پاک تاشمی و ئیشاره تی بو کرد هندی ره ژوو بو خوی
بات • زیرینگر به بی ویزدانی تیر که کهی داگرت و هه لی ناخنی و
به که یفخوشی گه پرایه وه خانه کهو لی نووست و کورته کدو تیر کهی
به خوی داواو گوتی « مادام زیره قورسیش بی خوشه • »

به خه یالی ده وله مند بوونه وه نووست به لام به یانی که به ناگا
هات و دهر پیری و تیر که کهی پونی ، له ره ژوو زیاتر هیچی ده ست
نه کهوت • له دلی خوی دا گوتی : « قهیدی نی به ، زیری دوتی
ئیواریم ماوه • » چوو هینای ته ماشای کرد ئه ویش بوته وه خه لوز •
له داخان دهستی رهش داگه پراوی له تهختی نیوچه وانی داو هدر
ئه و خه له تی گه بی سهری لووسه و ردینی تاشاوه •

بهم جوره بوئی دهر کهوت سزای چاوچنۆکی وه رگرتوه و ما
بگری • بهر گدرووی وه فادار خه بهری بووه ، هات دلی
هاورپی کهی دایه وه و گوتی : « تو لهم گه شته دا هاورپی منی ، ده بی
هه ره له گه ل منیش دابی و وه کو برایان سامانه کهی من بهش
ده کهین • »

مهرد بوو ، قسه ی خوی هینایه جی •

دهسته‌ی بووده‌لان

روژنیکیان که له شیر به مریشکی گوت : « گوینز پی گه بیوه ،
وهره پیکه وه بچینه شاخ و تا سموره هه مووی بو خوی نه بردوه ،
تیر گوینز بخوین • »

رویان کرده شاخ و له بهر نه وهی روژه کهی خوش بوو تا
تیواری له وی گیر بوون • نه گهر تا مر بوون خوارد بوویان و نه گهر
له خوبایی بوون ، ههر چون بی نه یانویست به پی یان بگه پینه وه •
که له شیر عاره بانه یه کی بچوو کی له قه پیلکه گوینز دروست کرد •
که عاره بانه که ته واو بوو ، مریشکی بچکۆ له چوه ناوی و به که له شیر
گوت : « ده وجه ، عاره بانه که له خۆت شه ته ک دهو رایکیشه • »

که له شیر گوتی : « من و نهو به زمه ! به پی بچمه وه خوشتره
نه ک عاره بانه رایکیشم • ئیمه وا ریک نه که وتبووین • به ته ما نه بووم
بسه عاره بانه چی چ جای نه وه که رای بکیشم • »

نه وان له م مشت و مره دابوون ، مراوی به قورته قورت هاته
لایانه وه و گوتی : « هه ی دزو جهرده ینه ، کئی پی ی گوتن گوینز بدزن ،

دەبئىي بە سنزاي خۆتان بگەن • « دەنووكى بەش كرده و دەو شالاوى
بۆ كەلەشئىر برد بەلام كەلەشئىر شئىرانە ھەلمەتى بۆ بردو داىە بەر
چرئوكانو برىندارى كرد • مراوى كەوتە پارە پارئى • خوا خواى
بوو لئىي بگە پئى • لە سنزاي ئەو كەتەو بە سوپاسەو رازى بوو
عارە بانە كەيان بۆ رابكئىشئى •

كەلەشئىرى بچكۆلە لەناو سەدووقە كە دانىشتو بوو بە
عارە بانە چى • بە غار رۆيشتن • كەلەشئىر دەيقوو قاند : « مراوى ،
غار دە بە قايم بەزە • »

ماوئە يەك رۆيشتن تووشى دوو رىبوارى پيادە بوون • يەكئى
سەنجاق بوو ، يەكئى دەرزى • سەنجاق و دەرزى دەستيان بئند كردو
ھاواريان كرد : « بوەستن ، بوەستن • » كە وەستان پئى يان گوتەن
رئىگا پىسە و تواناى رۆيشتمان نە ماوئە بەلكو نەختى سوارى
عارە بانە مان بگەن • لە بەر ئەوئى رىبوارە كان بارىكەلە بوونو
جئىگە يان زۆر نە دە گرت ، كەلەشئىر سوارى كردن بەلام بەلئىنى
لئى وەر گرتن كە لە پئى ئەم و مرىشكە كە نە چەقن •
ئىوارئى گەيشتە خانئىك • لاىان دا • لە سەرە تاوئە خانە خويئى كە
زۆر بيانووى ھىناىەوئە : خانە پرە ، كەس ناتاناسئى • بەلام ئەوان
قەئەى خۆشيان بۆ كردو گوتيان ھىلكەى مرىشكە كە بۆ خۆت بئى
ئەم مراوى بەشت پئىشكەش بئى كە ھەموو رۆژئى ھىلكە يەك دەكات •

کابرا رازی بوو ، گوتی باشه که واته ده تانجه وینمه ووه • نهو شه ووه
خز مه تیکی باشیان کرا • به به زم و نا هه ننگ و خو شی رایان بوارد •

به یانی زوو تازه بنی رون کرد بوو • هیشتا کهس له خه و
هه آهستا بوو • که له شیر مریشکی به ناگا هینا • هیلکه که ی هینا و
ده نوو کیککی لی داو شکاندی ، هه ردووک به ته بایی هیلکه که یان
خواردو قه پیلکه که یان خسته ناو ناگردان •

مراوی حهزی له هه وای هه روه دهر بوو • شه و له حه وشه
هه نیشتبوو ، که زانی نه وان رویشتن وه کو هه ویرده که یفخوش
بوو • چوو جو که یه کی دۆزی یه ووه ، ملی پیونه نا ، زور به خیرایی
رویشتن • له عاره بانه راکیشان خیرا تر ده رویشتن •

خانه خوئی که تا دوو ساعات دوا ی نه وان به ناگا نه هات • که به
ناگاهات خوئی شوست و به په شته مال خوئی ووشک کرده ووه • سنجاق
چوبوه ناو په شته مال که له م لا گو یوه تا هم لا گوئی دایمالاند • کابرا
چوه ناندینی قه ننه یه ک پی بکا ، که داها ته ووه سهر ناگردان قه پیلکه
هیلکه که ته قی و پزایه دهم و چاوی یه ووه • گوتی : « هه ته ق ، چ
بوو ؟ چ قه و ماوه ؟ هم به یانی یه هه موو شتیک خوئی به دهم و چاوم
داده دا • »

به توورده یی له سهر کورسی باپیره گه وره ی دانیشتن ، به لام
خیرا زریکه یه کی تی ووستا : « وای بابو ! » تومه ز دیرزی چوبوه

ناو کورسی په که و له سنجاچه که خراپتری تی راجوو • نه مجاره دهم و
چاویشی نه بوو - جی په کی خراپتر بوو -

کابرا په کجار زور تووړه بوو • گومانی له و میوانانه کرد که
شه و به دره ننگه وه هاتبوون • چاوی لی گیران ، رویشتبوون •

سویندی خوارد جاریکی تر که سی پووخه و بووده له لم خانه دا
نه چه وینتیه وه ، چونکه زور خورن • کریی هیچ شتی نادهن •
له باتی چاکه و سوپاس حیل و فیلی به د کارانهش داده مزرین •

د کورسی په که و له سنجاچه که خراپتری تی راجوو • نه مجاره دهم و
چاویشی نه بوو - جی په کی خراپتر بوو -
کابرا په کجار زور تووړه بوو • گومانی له و میوانانه کرد که
شه و به دره ننگه وه هاتبوون • چاوی لی گیران ، رویشتبوون •
سویندی خوارد جاریکی تر که سی پووخه و بووده له لم خانه دا
نه چه وینتیه وه ، چونکه زور خورن • کریی هیچ شتی نادهن •
له باتی چاکه و سوپاس حیل و فیلی به د کارانهش داده مزرین •

د کورسی په که و له سنجاچه که خراپتری تی راجوو • نه مجاره دهم و
چاویشی نه بوو - جی په کی خراپتر بوو -
کابرا په کجار زور تووړه بوو • گومانی له و میوانانه کرد که
شه و به دره ننگه وه هاتبوون • چاوی لی گیران ، رویشتبوون •
سویندی خوارد جاریکی تر که سی پووخه و بووده له لم خانه دا
نه چه وینتیه وه ، چونکه زور خورن • کریی هیچ شتی نادهن •
له باتی چاکه و سوپاس حیل و فیلی به د کارانهش داده مزرین •

مشك و چۆلەكە و خەرتەل

جارىك لە جاران مشكىك و چۆلەكە يەك و خەرتەلىك بوونە
هاورپى • پىكەو بە تەباو تفاقى لە خانوو يەكدا دەژيان • سامانىكى
زۆريان پىكەو نابو و • ئيشيان دابەش كرد بوو • چۆلەكە ھەموو
رۆژى دەچو دەستان و دارى قەلاشكەرى دەھىنا • مشك ئاوى دەھىنا و
ئاگرى دەكردەو و خوانى رادەخست • خەرتەلىش چىشتى لى دەنا •
ئەوھى گوزەرانى خۆش بى ئارەزووى شتى نوئى دەكا •
رۆژىكيان چۆلەكە توشى چۆلەكە يەكى تر هات • بە شانازى يەو
باسى ژيان و گوزەرانى خۆى بۆ كرد • چۆلەكە كەى تر گوتى تۆ
بەستە زمانى ئەم ھەموو ئەركە قورسەت بە ئەستۆو يەو دوو
هاورپى كەت ھىچ ماندوو نابن و بۆ خۆيان بە خۆشى لە مالى
رادەبوئىرن •

مشك دواى ئەوھى كە ئاگرى دەكردەو ، ئاوى دەھىنا ، نا
وھختى خوان راخستن دەھات دەچوو لە ژوورە بچكۆلانەكەى
خۆى پالى دەدايەو • خەرتەلىش لە ديار مەنجهلى شيو رادەوھستە

تا ده کولاً • که کاتی فراوین نزیك ده بوه وه یهك دوو جار له ناو
مه ره گه و سه وزه تلی دده او به مه وده ش چیشه که خوئی و بو ده بوو •
ناماده ده بوو • که چوله که باره داری ده هیناو ده هاته وه ، هم مو
داده نیشن و فراوینیان ده خوارد • که تیر ده بوون تا سبهینه ی پانی
تیر ده نووستن •

ژیانی مشك و خه رتهل زور خوش بوو •

روژی دوهم چوله که به فیهی چوله که که ی براده ری به
هاورپی کانی گوت : ئەمن له میژه بوومه ته خزمه تکاری ئیوه • ئیوه
ته فره تان داوم که ئەم ئیشه قورسه تان داوه ته من • چیر دارم پی نایه ،
ئیر ئیوه ده بی خوتان ئەم ئه رکه وه ئه ستۆ بگرن •

مشك و خه رتهل زوریان قسه بو کرد به لام چوله که له که لی
شه یان نه هاته خواری • گوتی ده بی ئەم دهوره تاقی بکه ینه وه • تیرو
پشکیان لی هاویشت • ئەنجام وا ده رچوو • خه رتهل دارینتی • مشك
کابانه تی بکا • چوله که ش بیته ئاو کیش •

جا ئەنجام به چی گه یشت ؟ خه رتهل چوه دارستان • چوله که
ئاگری کرده وه • مشك به ته نی له دیار مه نجه له که دانیشت و
چاوه پئی کرد تا روژی پاشتر خه رتهل دینه وه و دار دینی •

خه رتهل زور گیر بوو ، ترسان نه وه ك شتیکی به سه ر هاتی •
چوله که له شه قفه ی بالی دا ، چوه سو راغی • له ریگاوه چاوی به

سه گنگ كهوت خه رته لی خوارد بوو • چۆله كه جوینی به سه گه كه دا،
گوتی کاریکی به دو تاوانیکی بی ئابروانه ت کردوه ، به لام بی هووده
بوو • سه گه كه گوتی : لومه ی من مه كه ، خه رته ل خوی له ناو
چهوانی نووسرا بوو ده بوا به دهستی من له نیو بچی •

چۆله كه به كزو كویری باره داره كه ی هه لگرت و به ره و مال
بوه وه • چی دی بوو و بیستبوو هه مووی بو مشك گیرایه وه •
مشك و چۆله كه زور شیرزه بوون به لام بریاریان دا به بیی توانا
به یه كه وه بزین • چۆله كه خوانی راخست و مشك خواردنی ناماده
کرد ، ویستی تام و بوی بداتی و وه كو خه رته له كه له ناو مه نجه ل تل
بدا • خوی فری دایه ناو مه نجه له كه و سووتاو پیستی ده كه ته لو
هات و مرد •

کاتی چۆله كه بو فراوین هاته وه کابان له وی نه بوو • له داخان
داره کانی به گوپی وه رکرد • هاواری کرد ، نه م لاو نه و لا گه پرا،
کابانی نه دۆزی یه وه • له و لاو هس له بهر بی باکی خوی ، داره كه
كه وته سه ر ئاگرو ئاگر به بهردا چوو ، خانووشی گرت وه • چۆله كه
به راگردن چوو ئاو بیینی ، ده ولکی له دهست كه وته ناو بییری و
خویشی به ره بوه وه ناوی و پیی نه کرا بیته ده ره وه • به م جووره نه ویش
به خنکان چوو •

جنۆڭكە

- چيرۆكى يەكەم -

هەبوو نەبوو كارەكەرىكى ھەزارو دەست كورت ھەبوو • زۆر
ئىشكەر بوو • ھەموو روژى مالى دەماشتو زىلەكەى قىرئ دەدايە
سەر گووفەكى بەرمالان •
روژى ، سەر لە بەيانى نامەيەكى لەسەر گووفەك دۆزى يەو •
خۆى نەخويندەوار بوو • گەسكەكەى بە قوژبىك ھەلەساردو
نامەكەى بردەو • لاي ئاغاو ئاغازن • ئەوانىش كە چاويان بەم نامەيە
كەوت واقيان وپما • نامەكە ھى جنۆكان بوو بۆ كچەيان نووسى
بوو ، داوايان لى كرد بوو بچى لى روژى ئاھەنگى ناو بىرانى
كۆرپەكەيان بىتەمامان •
كچە نەيزانى چ بكا؟ پىيان گوت كە داواى وا رەت نە كاتەو •
چونكە باش نى يە • ئەویش سەرى رازى بوونى دانەواند •
سى جنۆكە ھاتن بردىانە ناو شاخىكى كلورى پىر (لەمەچىتر)
ھەموو شىك ووردو بچووك بوو بەلام زۆر جوانو نازدار بوون •

دایگی کورپه که له سهر چوارپایه گئی عه به نوس راگشا بوو هه موونی
به مرواری رازابوه وه • سه رچه فه که ی ئاوزیر بوو • لانگی عاج
بوو • حه مامی هه ر زیر بوو •

کچه مامانه تی کردو ویستی بگه رپته وه • جنۆ که ووردیله کان
داوایان لی کرد سئی روژیان له کن بی • کچه خوی دا پاش و به
که یفخوشی رایبوارد • جنۆ که کان هه موو توانای خویان بو شاد
کردنی کچه خسته کار •

له نه نجام دا کچه به ره و مال بوه وه • له پیشه وه گیرفانه کانان
تا ده رکو لیوان پر پاره کرد ، تا له شاخه که ش چوه ده ره وه له گه لی
چوون ، به ری یان کرد •

کچه که گه یشته وه مالی دیتی گه سکه که هه ر به دیواره وه بوو •
دهستی دایه و که وته گه سک دان • له و کاته دا چهند که سیکی نه ناسیاو
له ماله که هاته ده ری ، گو تیان : تو کئی ؟ لیره چ ده که ی ؟

ده زانی کچه نه گه رچی خوی وای بو ده چوو که ته نیا سئی
روژ له ناو جنۆ کان ماوه ته وه به لام حه فت سالی بی چوو بوو ؟ له م
ماوه یه ش دا خاوه نی پیشووی خانوه که کوچی دوا بیان کرد بوو •

— چیرۆگی دوهم —

جنۆ که کۆرپه یه کیان له ناو لانگی دایکی فراندو کۆرپه یه کی سهر زلی چاو زیتیان له باتی خسته ناو لانکه که که بیجگه له خواردنو خواردنهوه هیچی نه ده کرد .

دایکه زۆر شپزه بوو . چوه لای دراوسی که یان ته گیریکی بو بکاو چاره یه کی بو بدۆزیته وه .

دراوسی که ی گوتی کۆرپه که به چیشتخانه ، له بهر ئاگردانی دابنی ، ئاگر بکه وه ، دوو قه پیلکه هیلکه پر ئاو بکه وه له سهر ئاگریان دابنی . کۆرپه که پیکه نینی پی دی ، که پیش بکه نی هیچی له سهر نامینی و رزگار ده بی .

به قسه ی دراوسی که ی کرد . کاتی قه پیلکه هیلکه ی پر ئاوی خسته سهر ئاگر ، نه چنده که گوتی :

هر چه نده له کۆنترین دره خت پیرترم

به لام قهت نه مدیوه چیشت له ناو قه پیلکه هیلکه دا

لی بنری .

له قاقای پیکه نینی دا . له گهرمه ی پیکه نین دا بوو ره وه جنۆ که یه کی ووردیله به ژووری که وتن . مه لو تکه ی راسته قینه یان هینایه وه وه له بهر ئاگردانیان داناو کۆرپه ی خویان برده وه .

ئەسپۈ رېئوى

خارىئىكىان جوتيارىك ئەسپىكى دىلسۆزى ھەبوو ، ئەسپە كە پىر بوو ، لە ئىش كەوت • خاوەنە كەى ئالىكى لى بېرى و گوتى : « تۆ چىتر ئىشت بو من پى ناكرى ، نىازم لە گەلت خراب نى يە • ئە گەر بە كردهوە بىسەلىنى كە ئەو ھىزەت تىدايە شىرىكم بو بىنى ، تا ماوى بەختوت دە كەم • بەلام ئىستا شەرت ھەلات ، دەبى تەويلە چۆل بىكى • •

ئەسپى بەر ھەنداو تا دەشت و چۆلەوانى راوى نا •

ئەسپ بە كزو كوئىرى رۆىشت • چوہ ناو دارستانىك بەلكو پەسىونىك بو خۆى بدۆزىتەوہ • تووشى رېوى يەك ھات • رېوى گوتى : « ئەوہ بوچ سەرت شوپ كرددۆتەوہو بە تەنى رىگات گرتۆتە بەر ؟ »

ئەسپ وەلامى داىەوہ : « توھوو !! چ ناگات لى يە ! قرچۆكى و دىلسۆزى بە يە كەوہ نابن • خاوەنە كەم ئەو ھەموو خزمەتەى لە پىر كردهوہ كە من بۆم كردهوہ ، لەبەر ئەوہى پىر بووىم ، زەوىم

بئى ناگىلرئى ، ئالئكى لئى بپيوم ، دەرى گردووم • ،
رئوى گوتئى : « هئچ مەرئى بؤ دانەئى ؟ »

ئەسپ وەلامئى دایەوہ : « بەدى ، بەلام مەرئى نایەتەدى •
دەلئى ئەگەر هئزت تئدا مابئى شئرىئى بؤ بگرئى بەخئوت دەكەم •
توخوامن و شئىر گرتئان گوتوہ ؟ »

رئوى گوتئى : « خەمت نەبئى ، بە من گەئشت • وەرە لئىرە
وہك مردوو رابكشئى و پەل لە خۆت باوئى • بەلام هئچ جوولە
نەكەئى • »

رئوى چئى گوت ، ئەسپ بە گوئئى کرد •
لانە شئرىئى لەو نئىكانە هەبوو • رئوى چوہ خزمەت شئىرەكەو
گوتئى : « گەورەم ، ئەوہ تا ئەسپئى تۆپىو لەو خوارەوہ راکشاوہ ،
فەرموو لەگەلم بچئىن • جەئىئى چەورە • »

شئىر بەگەلى كەوت • بە جوتە لە تەك ئەسپەكە راوہستان •
رئوى گوتئى : « ئەم جەمە خۆشە لئىرە بە گئانت ناكەوئى • تەگئىرئىئىك
بؤ دەكەم • بئىنە كلكئى كەلەشەكەت لئى گرىئى بەدم ، رايكئىشەو بئىبە
ناو ئەشكەوتئى و پەل پەلى كەو بئىخۆ • »

شئىر تەگئىرەكەئى بە دل بوو • لە تەك ئەسپەكە درئىئىر بوو •
رئوى كلكئى ئەسپەكەئى توند لئى شەتەك دا • بەلام لاقەكانئى شئىرەكەئى

بهست و له کلکی نه سپه که ی گری که ی وا توندی لی دا
به هیچ هیژیک نه کریته وه • که لی بوه وه شه پیکی له ملی نه سپه که داو
گوتی : « رایکیشه ، پیره بوژ ، رایکیشه ! »

نه سپه که هه ستایه وه • شیره که ی له دوو خوی راکیشا • شیر
وای نه پراند هه موو ته یرو توالی دارستانه که له ترسان هه لفرین •
به لام نه سپه که هیچ گوئی به نه عره ته ی شیره که نه دا • رایکرد تا
که یشته بهر ده رگی مالی خاوه نه که ی ••• که خاوه نه که ی دیتی
شیریکی گرتوه ، زور که یفخوش بوو ، گوتی :

« جهالات کرد ، شهرت بی تا ماوم به خیتو بکه م • »

به م جوړه نه سپه که تا مرد نالیکی له بزبان بوو •

ژن هیئانی هانز

- هه‌بوو نه‌بوو جوتیارێکی گه‌نج هه‌بوو • ناوی هانز بوو •
- مامێکی هه‌بوو مامی ویستی ژنیکی جوان و نازداری بوو بدۆزیته‌وه •
- سووبه‌یه‌کی جۆش داو هانزی له‌به‌ر دانا • جامه شیرێک و له‌ته نانیکی سپی دایه و لێره‌یه‌کی پرشنگداری تازه کووره‌ی دایه ده‌ست و پێی گوت : « هانز ، توند ئهم لیره‌یه بگره • ئهم نانه سپی‌یه له‌م شیره بکوشه ، تا دیمه‌وه له جیگه‌ی خۆت نه‌بزووی • »
- هانز گوتی : « باشه ، چ ده‌لێی وا ده‌که‌م • »
- مامه ، شه‌لواریکی کۆنی پینه‌پینه‌ی له‌به‌ر کردو بوو داخواری کچه ده‌وله‌مه‌ندێک چوم گوندیکی دراوستی یان و به کچه‌ی گوت : « حه‌ز ده‌که‌م مێرد به هانزی برازام بکه‌ی • گه‌نجیکی زۆر ژێرو ده‌وله‌مه‌نده ، هه‌ر له تۆ ده‌وه‌شیته‌وه • »
- باوکی چلێسی کچه‌ پرسی : « گۆزه‌رانی چۆنه ؟ باشه • »
- داخواریکه‌ر وه‌لامی دایه‌وه « کاکێ برا ، برازام گه‌نجه ، جێی گه‌رمه • پاره‌یه‌کی چاکێ له‌ ده‌سته • ژێانی خۆشه • سه‌ره‌رای ئه‌مه‌ش به‌قه‌د ئه‌مانه‌ی من پینه‌ی هه‌یه (که‌وای گوت

دهستی بو پینه کانی شه لواری خوی دریر گرد • به لام له و ولاته دا
به پارچه زه ویش ده گوترا - پینه -) نه گهر له گه لم بفرمووی بچینه
مائی به چاوی خوت ده بینی چونی ده لیم وایه • «

باو کی کچه ای نه گه پرا نه م ده رفه ته چاکه کی له ده ست بچی ،
گوتی : « مادام وایه ، نه من هیچ قسم نه ما • نه م ئیشه خیره تیک
نادم • • «

به م جوړه روژنیکان دیار کرد ، ناهنگ و زه ماوندیان گیراو
بوو کیان گواسته وه • «

روژنیکان کچه هه روه دهر بوو ، بو نه وه ی چاوی به سه روسامانی
زاوا بکه وی • هانزی میردی به گه لی کهوت ، کورته کی
یه که شه موانی دا که ندو کونه که وایه کی پینه کراوی کرده به رو گوتی :
« با کورته که نرت و نوی که م نه فو تی • • «

بووک و زاوا پیکه وه چوونه دهری • له هه کوی چاویان به
تخووبیک یا جه مسه ری وهر دو شینایی یه ک بکه وتایه هانز په نجه ی بو
راده کیشاو پاشان دهستی له پینه یه کی بچوو کی یا گه وره ی که واکه ی
ده داو ده یگوت : « نه م پینه یه هی منه • نه مه شیان • نازدار ،
سه یر که • • « که وای ده گوت مه بهستی زه وی خه لک نه بوو به لام
ژنه وای ده گه یشت • به لکو مه بهستی پینه ی که وای خوی بوو •

چیرۆکی غه‌مگین له باره‌ی ماریکه‌وه

هه‌بوو نه‌بوو مندالێکی بچووک هه‌بوو • هه‌موو روژی دوا‌ی
نیوه‌رۆ دایکی قاپه‌ نازو شیرێکی بچووک‌ی ده‌دایه‌و ده‌چوو له‌ناو
باخچه‌ ده‌بخوارد •

روژی کچه‌ که‌وته‌ سه‌رخواردن ماریک له‌ درزی دیوارێکه‌وه
هاته‌ ده‌ری • سه‌ری نایه‌ ناو قاپه‌ که‌و ته‌بای کچه‌ ده‌ستی به‌ خواردن
کرد • کچه‌ زۆری هه‌وه‌س پێ‌هات • پاشدان ته‌ گه‌ر ماره‌ که‌ یه‌ کسه‌ر
نه‌هاتایه‌ ، کچه‌ بانگی ده‌کرد :

ماره‌ ، ماره‌ ، سووک وه‌ره

• وه‌ره ، گچکه‌ل وه‌ره

× × له‌ته‌ نانێک بخۆ ،

• نه‌ختی شیر بخۆوه

× × × ماره‌ ده‌هات ، جه‌می خۆی ده‌خوارد • له‌ پاداشتی ته‌مه‌ش‌دا

هه‌موو جارێ شتی جوان جوانی له‌ گه‌نجینه‌ی نه‌ینی خۆی بو کچه‌ که‌

ده هینا : وه کو : مرواری و بهردی لووس و له یستوکی زیری ...
ماره کهش ته نیا شیره کهی ده خوارده وه ، نانی نه ده خوارد •

روژنیکیان کچه که وچکیکی توندی له سه ری داو گوتی :
« گچکه ل ، ده ، پارچه نانیکیش بخو • » دایکی له چیشته خانه بوو •
گوی ی لی بوو کچه له گه ل شتیک ده دوی ، ته ماشای کرد ، چاوی
به ماره که کهوت ، وای زانی کچه به که وچک که و توتته جهنگی
ماره که وه • دهستی گه یانده خوتورمه داریک و هه لی کوتایه سه ماره که و
کوشتی •

له و روژه وه کچه که گوپرا • نه و ماوهی ماره که خواردنی
له گه ل ده خوارد ، روژ به روژ گه و ره ده بوو ، به هینز ده بوو • به لام
پاش نه م روداوه روومه ته گولینه کانی سیس بوون • هه ر بنساو کز
بوو ، تا شه و په بوو که و تنه خویندن و سو فانه که و تنه کو کردنه وهی
چل و گه لا بو چه پکی تازیمانوه زوری نه برد کچه جوانه مه رگ بوو •

X X X

ته واو

X X X

پیرست

۵	جهفت قهله پره شکه
۱۰	دوازده پراو کهر
۱۶	داده هولدا
۲۲	ماری سپی
۲۹	یه کچاو ، دووچاو ، سی چاو
۴۳	دیوی پردین زپر
۵۶	تهیری زپر
۷۱	هه ویرده
۸۲	کچه قازه وان
۹۴	خوشک و برا
۱۰۵	سی کوری به خته وهر
۱۱۰	دره ختی لووت
۱۲۲	پاشای پردین پور
۱۳۰	زنجه کهی ناو دارستان
۱۴۰	سه گ و چوله که
۱۴۶	گلکو
۱۵۳	کولووک
۱۵۹	نو کهری ژیر
۱۶۱	مندالی خاتوونه که مان
۱۷۰	جوتیارو که
۱۸۰	هانزی به خته وهر
۱۸۹	گورانپیره کانی شاری بریمه ن

۱۹۵	هه ژارو دهوله مه‌ند
۲۰۲	پشيله و شاگرد ناشه وان
۲۰۹	وه ستا پفریم
۲۱۵	به‌رگدرووی بچکوله‌ی نازا
۲۲۹	سه‌ندریللا
۲۴۱	به‌فرین و حه‌فت کورته بالا
۲۵۶	چورچه
۲۶۲	سئی په‌رامووچه
۲۶۸	کابرای فیلبازو مامۆستاکه‌ی
۲۷۳	وورچو کوکوختی
۲۸۸	گریتلی زیره‌ک
۲۸۳	جۆرینداو جۆرینگه‌ل
۲۸۸	گریتر زیره‌ک
۲۹۳	پیره سولتان
۲۹۸	گورگ و حه‌فت کارژوله
۳۰۳	سئی خوری پریس
۳۰۸	براینه‌تی مشک و پشيله
۳۱۴	خه‌لاتی خه‌لکی ووردیله
۳۱۸	ده‌سته‌ی بووده‌لان
۳۲۲	مشک و چۆله‌که و خه‌رتهل
۳۲۵	جۆوکه
۳۲۸	ئه‌سپ و پئوی
۳۳۱	ژن هینانی هانز
۳۳۳	چیرۆکیکی غه‌مگین له باره‌ی ماریکه‌وه

برایانی گریم

جاکوب (۱۷۸۵ - ۱۸۶۳) و فیلهلم (۱۷۸۶ - ۱۸۵۹) دوو
برا بوون له بنه ماله یه کی ئەلمانی که به (گریم) ناسرا بوو . ئەم
دوو برابره به دوو قۆلی ئەم هه قایه تانه یان له زاری خه لکی لای
خۆیان کۆ کرده و هه سالی ۱۸۱۲ - ۱۸۱۴ به دوو بهرگ جاپان
کردن .

ئەم هه قایه تانه تا ئیستا به زور بهی زمانه کانی دویایه
بلا و بوونه ته وه و بایه خکی ته و او یان پی دراوه و بگره زور جار به
ئینجیلی دووم ناویان هاتوه .

میش بویه ئەم هه قایه تانه م کرده کوردی چونکه زور له
میزاجی کورده واری خۆمان نزیکن و کتومت چیرۆکی
گویی ناگردانی لادیکانی خۆمانن . جا به دووری نابینم هه موو کهس
له ته مه نی هفت سالی به وه تا هفتا سالی به پهرو شه وه بیان خویننه وه
په ندیان لی وه ر بگرن .

۳۰۰۰ دانه له م کتیه له چاپ دراوه

له کتیخانه ی نیشتمانی به غدا ژماره ۱۵۵۱ ی سالی ۱۹۷۹ دراوه تی

نرخ دیناریکه

چاپخانه ی " اکواوت "

بغداد - ۱۹۷۹